

Toponimoa: ABELETXE

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1786: HIPO6 (26.or) / *Abeleche*
 1823: HIPO6 (180.or) / *Abeleche*
 1877: ZUA5 / *Abeleche*

Ebakera: *abéletxé*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: ABELETXEKO TONTORRA

Kontzeptua: 50103 / Mendixka

Ebakera: *abéletxeko tontorrá*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: ABENDAÑO

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1968: EE32 / “Río *Abendaño*”Adierakideak: ikus *AGIÑAGAERREKA***Toponimoa: ABENDAÑO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1478: ZUA22 / “*Casa de abendanu*”
 1526: ZUA25 / “*Domingo de Avendagno*”
 1543: ZUA1 / “*Avendano por lo que tiene en Çumarraga, entero contribuyente*”
 1625: Isasti (115.or) / *Avendaño*
 1782: ZUA14 / “*Lado del pozo de lino de la casería de Abendaño*”
 1810: HIPO6 (141.or) / *Abendaño*
 1864: Nom (5.or) / *Abendaño*

Ebakera: *abéndañó*

Juan Toledo (Abendaño baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: AGIÑAGA

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1625: Isasti (113.or) / *Aguinaga*

Oharrak: Ezin jakin dezakegu zein eraikuntza den 1625. urteko zerrendan aipatzen den *Aguinaga* baserria, gaur egun izen horrekin auzoari deitzen baitzaio. Elizaren ondoko *Agiñagabarrena* izan zitekeen, baina deiturak berak adierazten duen bezala, **Agiñagoena* izenekoak ere inguruan beharko zuen. 1864. urteko Gipuzkoako baserrien izendegian *Muxika* baserria “*Aguinaga de Mugica*” izenez azaltzen da, eta baserri hori *Agiñagabarrena*-ren goialdean dagoenez, *Muxika* ere antzina *Agiñaga* izenez (**Agiñagoena*, beharbada) ezagutzen zela ondoriozta dezakegu.

Toponimoa: AGIÑAGA

Kontzeptua: 10106 / Baserri-auzoa

Iturriak: 1768: HIPO1 (1.or) / “*Varrío de Aguinaga*”
 1877: ZUA5 / “*Barrio de Aguinaga*”

Ebakera: *agiñá*Jose Mari Aranguren (*Agiñagabarrena* baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Agiñagas*

Oharrak: *Agiñaga* auzoa, XVIII. mendean, Azkoitiko udalerrian zeuden lau baserrik osatzen zuten (“cuatro caserías nombradas Aguinagas”, 1752, ZUA6). Honako hauek izango ziren seguruenik: *Abendaño*, *Agiñagabarrena*, *Muxikaeta* *Urdanbideta*. *Martiamuno* baserria geroztikoa dela dirudi. XVIII. mendearen bukaera aldera eta XIX. mendearen hasieran, ordea, baserri gehiago eraiki ziren auzo zaharraren inguruan, hala nola: *Aietsubaso*, *Arkidi*, *Errepelde*, *Mandabideta*, *Mugarrieta*, *Okorro*, *Urruzti*, *Txerren*, *Zumakorta*... Baserri berri horiek *Agiñaga* auzora bildu zirela esan daiteke (elizako eginkizunetan, besteak beste), nahiz eta udalerrri bitan (Azkoitian eta Zumarragan) banatuta egon.

1989. urtean Azkoitiko udalerrian zeuden *Agiñaga*-ko baserriak (*Arkidi* eta *Mandabideta* izan ezik) Zumarragako kontzejuari lotu zitzaizkion administratiboki.

Toponimoa: AGIÑAGABARRENA

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1782: ZUA14 / *Agiñaga Barrena*
1864: Nom (5.or) / *Aguinaga-barrena*
1893: DEA2 / *Aguinaga-barrena*
1994: EE17 / *Aguinaga-barrena*

Ebakera: *agiñabarrená*
Jose Mari Aranguren (*Agiñagabarrena* baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Agiñagabarrengoikoa*, *Agiñagabarrenbekoa*, *Damakoa*

Toponimoa: AGIÑAGABARRENBEKOA

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *agiñabarrenbékuá*
Jose Mari Aranguren (*Agiñagabarrena* baserria), 1995

Adierakideak: ikus *AGIÑAGABARRENA*

Toponimoa: AGIÑAGABARRENGOIKOA

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *agiñabarrengóikuá*
Jose Mari Aranguren (*Agiñagabarrena* baserria), 1995

Adierakideak: ikus *AGIÑAGABARRENA*

Toponimoa: AGIÑAGABERRIETA

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1782: ZUA14 / *Agiñagaberrieta*

Toponimoa: AGIÑAGAERREKA

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *agiñaerreká*
Antonio Zabaleta (*Urruzti* baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Abendaño*, *Errekatxo*

Toponimoa: AGIÑAGAGOIKOA

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1968: EE32 / *Aguinagagoikoa*

Toponimoa: AGIÑAGAS

Kontzeptua: 10106 / Baserri-auzoa

Iturriak: 1733-11-29: ZUA10 / “Hermita de San Martin de *Aguinagas*”
 1743-02-27: ZUA10 / “Caserías *Aguinagas*”
 1745-04-20: ZUA10 / “Conde Mora poseedor actual de las *Aguinagas*”
 1752: ZUA6 / “Cuatro caserías nombradas *Aguinagas*”
 1782: ZUA14 / “Término redondo de las *Aguinagas*”
 1856: HIPO7 (94.or) / “Barrio de *Aguinagas*”

Adierakideak: ikus *AGIÑAGA*

Toponimoa: **AGIRRE**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1390: F6 (150.or) / “Martín Sánchez d’ *Aguirre*”
 1625: Isasti (115.or) / *Aguirre*
 1775: HIPO5 (75.or) / *Aguirre*

Adierakideak: ikus *AGIRRE* baserria eta *AGIRREETXEBERRI*

Oharrak: XVI. menderako *Agirre* izeneko bi eraikuntza zeuden; beharbada egungo *Agirre* eta *Agirreetxeberri* dauden lekuan. *Agirreetxeberri*-ren orube zaharra, dena den, beheraxeago zegoen.

Toponimoa: **AGIRRE**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Aguirre*
 1920: ZUA18 / *Aguerre*
 1928: Plano16 / *Aguerre*

Ebakera: 1. *ágerré* / 2. *áerré*
 Victoriano Lizarralde (*Agirre* baserria), 1995 (1,2)

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Agirre de suso*, *Agirre mayor*, *Agirre de arriba*

Oharrak: *Agirre* baserriak dolare handi bat izango zuen antzina, leiho-marko batean zati bat ikus baitaiteke oraindik ere. Bebarruan edo larrainean, bestalde, harrizko arku txikiak ditu.

Toponimoa: **AGIRRE DE ABAJO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1753-11-30: ZUA10 / *Aguirre de abajo*

Adierakideak: ikus *AGIRREETXEBERRI*

Toponimoa: **AGIRRE DE ARRIBA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1753-11-30: ZUA10 / *Aguirre de arriba*

Adierakideak: ikus *AGIRRE*

Toponimoa: **AGIRRE DE SUSO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Aguirresuso*, entero contribuyente”

Adierakideak: ikus *AGIRRE*

Toponimoa: **AGIRRE DE YUSO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Aguirreyuso*, entero contribuyente”

Adierakideak: ikus *AGIRRE*

Toponimoa: AGIRRE MAYOR

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1765: Asti (384.or) / *Aguirre maior*
 1798: HIPO6 (90.or) / “*Aguirre maior y menor*”
 1877: ZUA5 / *Aguirre mayor*

Adierakideak: ikus *AGIRRE***Toponimoa: AGIRRE MENOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1798: HIPO6 (90.or) / “*Aguirre maior y menor*”
 1961: EE33 / *Aguirre menor*

Adierakideak: ikus *AGIRREETXEBERRI***Toponimoa: AGIRREAZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1783: HIPO6 (16.or) / “*Paraje de Aguirreazpia*”
 1840: HIPO6 (243.or) / “*Heredad de Aguirreazpia*”
 1847: HIPO7 (21.or) / “*Terreno herbal o prado existente en Aguirre-azpia*”
 1856: HIPO7 (93.or) / “*Heredad llamada Aguerre-azpi*”

Toponimoa: AGIRREBERRIA

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1765: Asti (384.or) / *Aguirre berria*
 1781: HIPO6 (3.or) / “*La nueva casa nombrada Aguirreverria rehedificada en los pertenecidos de dha Casa solar*”

Adierakideak: ikus *AGIRREETXEBERRI***Toponimoa: AGIRREETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Aguirre-echea*
 1877: ZUA5 / *Aguirre Echea*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Toponimoa: AGIRREETXEBERRI

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1786: HIPO6 (25.or) / *Aguirre echeverria*
 1861: ZUA19 / *Aguirre echeverri*
 1871: ZUA20 / *Aguirre-echeverri*
 1877: ZUA5 / *Aguerre Echeverria*
 1920: ZUA18 / *Aguerreche-berri*

Ebakera: *ártxeberri*
 Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Agirre, Agirre de yuso, Agirre de abajo, Agirre menor, Agirreberria*

Oharrak: 1781eko agiri batean *Agirreetxeberri* berreraikitako etxea dela adierazten da (ikus *AGIRREBERRIA*). 1940 inguruan, berriz, erre egin zen eta, garai hartan *Eitzaga*-ko errepidea zabaltzekotan zirenez, etxe berria goraxeago egin zuten, beste orube batean.

Toponimoa: AGIRREETXEBERRIALDEA

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1840: HIPO6 (248.or) / “Dos heredades de pan llevar del término denominado de *Aguirre-echeverri-aldea*”

Toponimoa: **AGIRRENEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1792: HIPO6 (65.or) / “Casa con su huerta a espaldas en la calle de esta villa de Zumarraga, y frente de su Yglesia Parroquial que comunmente llaman *Aguirrenea*, y que por el mes de Noviembre del año pasado de mil setecientos y noventa se quemó la maior parte”

1846: HIPO7 (15.or) / *Aguirrenea*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Oharrak: *Agirre Soraizakon*-eko etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoak han sortutarko deiturarekin izan dezake loturarik.

Toponimoa: **AGUSTIÑENEOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *agustiñeneoá*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1998

Adierakideak: ikus *IZUZKITZA*

Oharrak: Agustin Gabilondo (1888) bizi izan zen hemen, eta hortik baserriaren izena. Agustinen aita, Ramon Gabilondo Albisu (Itsaso 1865), «Erramuntxiki» edo «Erreminttia» gaitzizenez ezagutzen zuten auzoan. «Erramuntxiki», motza zelako; eta «Erreminttia», berriz, lagunartean askotan besoak zabalik honako desafioa egiten zuelako: “Etorri ai ona! Jangoikuak indako erremintakin!”. «Erramuntxikik», Itsasokoa zenez, Jose Mari Iparragirre kantaria ezagutu zuen, baina ez omen zion mirespen handirik. “Txotxo bezela ibili, bere kitarra xar orrekin” besterik ez omen zuen egiten.

Toponimoa: **AIESTARANGOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Aiestarangoa*

1775: HIPO5 (97.or) / “Casa nombrada *Aiestarangoa*”

1871: ZUA20 / *Ayestarangoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Oharrak: *Aiestaran* Zaldibiko etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoak han sortutako deiturarekin izan dezake loturarik.

Toponimoa: **AIETSU**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1782: ZUA14 / “Tierras de Susquiza y *Ayesua*”

Adierakideak: ikus *AIETSUBASO*

Toponimoa: **AIETSU**

Kontzeptua: 50307 / Harkaitza

Iturriak: 1862: HIPO8 (73.or) / “Peñón de *Ayesua*”

Toponimoa: **AIETSUBASO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1827: HIPO6 (210.or) / “Casería de *Ayesubaso*”

1861: ZUA19 / *Ayetzu baso*

1871: ZUA20 / *Ayesubaso*

Ebakera: *aitxóbasó*

Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Mugarrieta de acá, Mugarri*

Oharrak: "Nueva Casa que tiene hecha en Aiesuvaso" (1810, HIPO6: 141)

Toponimoa: **AIETSUBASO**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1720-11-26: ZUA10 / "Monte de *Aiasubaso*"

1733-04-08: ZUA10 / *Aiesubaso*

1738-05-15: ZUA10 / "Término de *Ayechubaso*"

1746-01-16: ZUA10 / "Monte de *Aiesubaso*"

1782: ZUA14 / "Términos y pastos de *Ayesubaso*"

1810: HIPO6 (141.or) / "Nueva Casa que tiene hecha en *Aiesuvaso*"

1845: HIPO7 (5.or) / "Término denominado *Ayasubaso*"

Ebakera: *áitxobasó*

Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Mugarri*

Oharrak: Toponimo honen lehen osagaia Urretxuko udalerrian dagoen *Aietsu* etxaldearekin lotuta dago seguruenik.

Toponimoa: **AIETSUETXE**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (125.or) / "Tierra y castañal de *Aiesueche*"

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Oharrak: *Aietsu* Urretxuko etxalde baten izena da, eta *Piedad* kaleko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **AIETSUKO ITURRIA**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *áitxuko itúrriddá*

Pedro Iurrebaso (Kamiñeroetxea), 1995

Kokagunea: 88-21

Oharrak: *Aietsu* Urretxuko etxalde baten izena da. Hango bizilagunak *Urola* ibaia gurutzatuz trenbidearen tunel barruan dagoen iturrira joaten ziren ur bila.

Toponimoa: **AIETSUNEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Aiesunea*

1787: HIPO6 (27.or) / *Aiesunea*

1852: HIPO7 (62.or) / "Casa de *Ayesunea* (...) confina con la casa de Censo mayor, el Camino público, la casa de Ayestarangoa, Videzarra"

1861: ZUA19 / *Ayetzunea*

1871: ZUA20 / *Ayesunea*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Oharrak: ikus *Aietsuetxe*-ri egindako oharra..

Toponimoa: **AISARIZULOETAZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1782: HIPO6 (11.or) / “Término nombrado *Aisarizuloeta azpia*”

Toponimoa: **AITZAGA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1819: HIPO6 (164.or) / “Casa de *Aizaga*”

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Oharrak: *Aitzaga* eta *Areitzaga*, *Aranburusakon* auzoko baserri biren izenak dira, eta hiribarruko oikonimoa haietako batean sortutako deiturarekin lotuta egon daiteke.

Toponimoa: **AITZAGA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1390: F6 (149.or) / “Iohan García d’*Ayçaga*”

1543: ZUA1 / “*Ayçaga*, entero contribuyente”

1625: Isasti (115.or) / *Aizaga*

1733-11-29: ZUA10 / *Arizaga* (sic)

1782: HIPO6 (7.or) / “Casería de *Aizaga*”

1825: HIPO6 (184.or) / “Casería de *Aizaga* que se germó por incendio a diez y siete de junio del mismo año de mil ochocientos diez y siete”; “Nueva casa de *Aizaga*”

1861: ZUA19 / *Aizaga*

Ebakera: *áitzá*

Jesusa Zaldua (*Aitzaga* baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Aitzagaundi*, *Aitzaga mayor*

Toponimoa: **AITZAGA MAYOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1851: HIPO7 (48.or) / *Aizaga mayor*

1871: ZUA20 / *Aizaga mayor*

Adierakideak: ikus *AITZAGA*

Toponimoa: **AITZAGAAUNDI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1731-01-23: ZUA10 / “Camino público entre la casa de *Aizaga Andia* y *Aranburu Etxeberria*”

1817: HIPO6 (151.or) / *Areizaga-andia*

1846: HIPO7 (12.or) / “Casería de *Arizaga-andia* y *Aizaga-chiquia*”

1862: HIPO8 (71.or) / *Arizaga-andia*

Ebakera: *áitzauñdí*

Txomin Iturbe (*Iburretaazpikoa* baserria), 1995

Adierakideak: ikus *AITZAGA*

Oharrak: Leku-izen honen sustraian badirudi «haitz» dagoela. Gainera, etxe buruan harkaitz handi bat dago. Dena den, bailara horretan, handik ez oso urrun, *Areitzaga* izeneko beste baserri bat ere bada (*Areitzagabaso*), eta horrek nahasketa sortu du bien artean.

Toponimoa: **AITZAGAERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *aitzáerreká*

Manolo Etxezarreta (Aranburuetxeberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **AITZAGAETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Aizaga echea*
 1782: HIPO6 (10.or) / *Aizaga echea*
 1861: ZUA19 / *Aizaga-echea*
 1871: ZUA20 / *Aizaga-echea*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Oharrak: ikus *Aizaga*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **AITZAGAGAZTAÑADIA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *aitzágaztáñeriddá*

Jose Mari Etxezarreta (Aranburuetxeberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **AITZAGAK**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Ebakera: *áitzak*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Adierakideak: ikus *AITZAGA*

Toponimoa: **AITZAGATXIKIA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1846: HIPO7 (12.or) / “Casería de Arizaga-andia y *Aizaga-chiquia*”

Toponimoa: **AITZALDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1806: HIPO6 (123.or) / “Paraje llamado *Aizaldea*”

Ebakera: *áitzaldé*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **AITZARTE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1968: EE32 / “*Aitz-carte* (sic), antes Echeazpi”

Ebakera: *áitzarté*

Patxi Plazaola (Abendaño baserria), 1996

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **AITZARTEBARRENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1889: ZUA2 (11.or) / “Punto llamado *Aitz-arte-barrena*”

Oharrak: Kokagune zehatza ez badakigu ere, badirudi *Agiñaga*-ko *Aizkialde* eta *Peatza* parajeen artean dagoela.

Toponimoa: **AITZARTEBURUA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1922: Plano15 / *Aitzarte-burua*

1991: EE31 / “*Aitzarte Burua o Echeaurrea*”

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **AITZAZPI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *áitzazpí*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **AITZEGI**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *aitzéi*

Jose Mari Aranguren (Agiñagabarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Aizetegi*

Toponimoa: **AITZETA** (Antio)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *áitzetá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **AITZETA** (Martiamuno)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1994: EE17 / *Aizeta*

Toponimoa: **AIZEGAZTAÑETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *aizégaztañetá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Adierakideak: ikus *GAZTANADI* (Landaburu)

Toponimoa: **AIZETEGI**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Iturriak: 1922: Plano15 / *Aicetegi*

Adierakideak: ikus *AITZEGI*

Toponimoa: **AIZKIALDE**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Iturriak: 1889: ZUA2 (11.or) / “Punto denominado *Aizquialde*”

Ebakera: *áixkaldé*

Pedro Iurrebaso (Kamiñeroetxea), 1995

Juan Toledo (Abendaño baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Oharrak: “Terreno llamado Abiscal (sic) junto a Beraza (...) hacia la borda de Ayesua y sobre el camino que se dirige a Azcoitia” (1862, HIPO8: 80)

Toponimoa: **AIZKIBEL**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Aizquibel*, entero contribuyente”

1625: Isasti (115.or) / *Aizquivel*

1774: HIPO5 (61.or) / *Aizquibel*

1825: HIPO6 (187.or) / “Casería de *Aizquibel* (...) que siendo antes tercera parte de la Casería, lo han reducido a una hacienda de nueva planta por haverse quemado”

1871: ZUA20 / *Aizquibel*

Ebakera: *áixkibél*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1998

Adierakideak: ikus *AIZKIBELALDEKOA*, *AIZKIBELERDIKOA* eta *AIZKIBELGOIKOA*

Oharrak: Mende honen hasieran, Aizkibel izeneko hiru baserri zeuden elkarren ondoan: 1. *Aizkibelerdikoa* (behean); 2. *Aizkibelaldekoa* (goian, Zumarraga aldera); 3. *Aizkibelgoikoa* (goian, Agiñaga aldera).

Toponimoa: **AIZKIBEL DE SUSO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1738-02-16: ZUA10 / “Ig^o de *Aizquibel Suso*”

Adierakideak: ikus *AIZKIBELGOIKOA*

Toponimoa: **AIZKIBEL-AGIRREBENGOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1864: Nom (143.or) / *Aizquibel de Aguirrebengoa*

1877: ZUA5 / *Aizquibel-Aguirrebengoa*

Adierakideak: ikus *AIZKIBELGOIKOA*

Toponimoa: **AIZKIBEL-ARTIZ**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1826: HIPO6 (202.or) / *Aizquibel Artiz*

1861: ZUA19 / *Aizquibel Artiz*

1877: ZUA5 / *Aizquibel-Artiz*

Adierakideak: ikus *AIZKIBELALDEKOA*

Toponimoa: **AIZKIBEL-JAUREGI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1864: Nom (143.or) / *Aizquibel de Jauregui*

1877: ZUA5 / *Aizquibel-Jauregui*

Adierakideak: ikus *AIZKIBELERDIKOA*

Toponimoa: **AIZKIBELALDEKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1856: HIPO7 (89.or) / “Casa titulada *Aizquibel Aldecoa*”

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Aizkibel-Artiz*

Oharrak: *Aizkibelaldekoa*, gaur egun zutik geratzen diren bi etxeetatik goikoa da.

Toponimoa: **AIZKIBELBURU**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *aizkibelburú*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **AIZKIBELERDIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *áixkibelerdíkuá*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1998

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Aizkibel-Jauregi*

Oharrak: *Aizkibelerdikoa*, gaur egun zutik geratzen diren bi etxeetatik behekoa da.

Toponimoa: **AIZKIBELETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Aizquibel Echea*

1807: HIPO6 (124.or) / “Casa de *Aizquivelechea*”

Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: *Aizkibel Leturiauzo*-ko etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **AIZKIBELGOIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Ebakera: *áixkibélgoikuá*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1998

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Aizkibel de suso*, *Aizkibel-Agirrebengoa*

Oharrak: XX. mendearen bigarren erdian eraitsi zuten baserri hau.

Toponimoa: **AIZKIBELSORO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1775: HIPO5 (125.or) / “Tierra y manzanal llamada *Aizquibel soro* que pertenece a dha Casa de Yzurza”

Toponimoa: **AIZPUNTA**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Iturriak: 1862: HIPO8 (78.or) / “Montazgo llamado *Aizpunta*”

Adierakideak: ikus *AIZPUNTAKO HEGIA*

Toponimoa: **AIZPUNTAKO HEGIA**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Iturriak: 1968: EE32 / *Aitz-puntaco-eguiya*

Ebakera: *aizpúntako egiddá*

Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Aizpunta*

Toponimoa: **AIZPURU**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1390: F6 (149.or) / “Martín Péres d’ *Axpuru*”
 1526: ZUA25 / “Domingo de *Aispuru*”
 1543: ZUA1 / “ *Aizpuru*, entero contribuyente”
 1625: Isasti (115.or) / *Aizpuru*
 1749-02-05: ZUA10 / *Aizpuru*
 1841: HIPO6 (253.or) / *Aizpuru*
 1871: ZUA20 / *Aizpuru*

Ebakera: *aizpû*

Miguel Arostegi (Aizpuru baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: Izenak ondo adierazten duen bezala, harkaitzak nagusi diren bizkar baten goiko aldean dago kokatuta baserri hau. Aurreko aldeak, bestalde, hiru arkuko atari ederra dauka, zutabeetan landutako kapitelak erakusten dituela.

Toponimoa: **AIZPURUALDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *axpúrualdé*

Arantxa Alberdi (Gurrutxagaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **AIZPURUKO ITURRALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1928: Plano16 / *Aizpuruko-Iturraldea*

Toponimoa: **AIZPURUKO ITURRIA**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *aizpúruko itúrriddá*

Miguel Arostegi (Aizpuru baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **AIZTONDOA**

Kontzeptua: 50605 / Iradia

Iturriak: 1968: EE21 / *Aiztondoa*

Toponimoa: **AKAITXIKI**

Kontzeptua: 50307 / Harkaitza

Ebakera: *akáitxikí*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Adierakideak: ikus *AKAITZ*

Toponimoa: **AKAITZ**

Kontzeptua: 50307 / Harkaitza

Iturriak: 1782: ZUA14 / “Lado de la peña que llaman *Aqueiz*”
 1810: HIPO6 (145.or) / “Peñas de *Acaiz*”
 1860: HIPO7 (144.or) / “Término de *Arcaiz*”

Kokagunea: 88-13

Adierakideak: *Akaitzak, Akaitxiki, Akaitzaundi*

Oharrak: "Término llamado Ypinogui concegil de esta vª, nombrado Arcausa (sic)" (1800, HIPO6: 102)

Toponimoa: **AKAITZAK**

Kontzeptua: 50307 / Harkaitza

Ebakera: *akáitzák*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Adierakideak: ikus AKAITZ

Toponimoa: **AKAITZAUNDI**

Kontzeptua: 50307 / Harkaitza

Ebakera: *akáitzauñdí*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Adierakideak: ikus AKAITZ

Toponimoa: **AKAIZAKONA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *akáizakoná*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1996

Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **AKERRARENA**

Kontzeptua: 20107 / Errota

Ebakera: *akérraná*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1998

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Igaraberri, Sasieta*

Oharrak: Itxura guztien arabera, eraikuntza honen jatorrizko izena *Igaraberrierrota* da, *Lizaratzuerrota*, *Jauregierrota*, *Aietsuerrota*... diren bezala. Gainera, 1814 eta 1877. urteko agirietan (ZUA4 eta ZUA5, hurrenez hurren) agertzen den *Igaraberria molino* euskarazko izenaren itzulpen zuzena dirudi. Hala ere, ez dugu inongo agiritan topatu.

Igaraberri-ko azken errotariari (Juan Jauregi Alkorta, 1854) "Akerra" deitzen zioten, eta hortik errotaren izena. 1930ean, ehotzeari utzi eta argindarretxe bihurtu zen.

Toponimoa: **ALBERDI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *albérdí*

Carmen Aranguren (Urruti baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Oharrak: Arbel ugari dagoen parajea da, eta hortik seguruenik *arbeldi > alberdi.

Toponimoa: **ALBERGAGAIN** (Agirre)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *albérgagáñ*

Victoriano Lizarralde (Agirre baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: «Albergak», Goierrigaraian behinik behin, lixiba egiteko arraskak izaten ziren.

Toponimoa: **ALBERGAGAIN** (Leturibarrena)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *albérgagáin*
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ALBERGAZAR**
 Kontzeptua: 60207 / Harraska
 Ebakera: *albérgazár*
 Victoriano Lizarralde (Agirre baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ALBERGEA**
 Kontzeptua: 60207 / Harraska
 Iturriak: 1928: Plano16 / *Albergia*

Toponimoa: **ALBITXURI**
 Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea
 Iturriak: 1736-07-30: ZUA10 / “Paraje *Alvisuri*”
 Ebakera: 1. *albitxú* / 2. *albutxí*
 Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995 (1)
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1996 (2)
 Kokagunea: 88-21, 88-22

Oharrak: ikus Urretxuko *Albitxuri*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **ALBITZAMENDI**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1828: HIPO6 (225.or) / *Albiamendi*
 1861: HIPO8 (22.or) / “Terreno llamado *Albizamendi* (...) cerca de la hermita de San Cristobal”
 1988: EE22 / *Albisumendi*

Toponimoa: **ALDAIA**
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Iturriak: 1840: HIPO6 (249.or) / “Heredad en el término de *Alday*”
 1988: EE22 / *Alday*
 Ebakera: *aldáiddá*
 Jose Antonio Izagirre (Atxibitabekoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30, 88-22
 Adierakideak: *Aldatsa*, *Aldatsak*

Toponimoa: **ALDAPA** (Leturigoena)
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Ebakera: *aldápá*
 Asuncion Epelde (Leturigoena baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ALDAPA** (Saltsamendi)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *Aldápá*
 Francisco Izagirre (Saltsamendi baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ALDAPA** (Urruzti)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *aldápá*
 Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ALDAPAERDIKO**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *aléperdikó*
 Jose Lizarralde (Soraizbazterra baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ALDAPAK**
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Ebakera: *aldápák*
 Isidro Zabaleta (Igaraberri baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ALDAPALDE**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *aldápaldé*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ALDAPEA** (Aitzaga)
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Iturriak: 1990: EE26 / *Aldapa*
 Ebakera: *aldápiá*
 Jesusa Zaldua (Aitzaga baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22
 Adierakideak: ikus *ALDATSAK*

Toponimoa: **ALDAPEA** (Aizpuru)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *aldápiá*
 Miguel Arostegi (Aizpuru baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ALDASBARREN** (Agiñaga)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1858: HIPO7 (116.or) / "Término titulado *Aldasbarren*"
 1889: ZUA2 (11.or) / "Punto llamado *Aldasbarren*"

1987: EE16 / *Aldatzbarrena*

Ebakera: *aldásbarrén*

Andres Aramendi (Urdanbideta baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ALDASBARREN** (Soraizakona)

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1736-06-17: ZUA10 / *Aldasbarren*

1765: Asti (383.or) / *Aldasbarren*

1775: HIPO5 (72.or) / “Casería nombrada *Aldasbarren* sita en ella al pie de la Cuesta que por el Camino Rl se vaja desde dcho varrio para la v^a de Ormaiztegui”

1848: HIPO7 (32.or) / *Aldasbarrena*

1861: ZUA19 / *Aldasbarren*

1871: ZUA20 / *Aldas-barrena*

1961: EE33 / *Aldasbarrena*

1994: EE19 / *Aldasbarren*

Ebakera: *aldásbarrén*

Martín Aizkibel (*Aldasbarren* baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Oharrak: «Irun-Madril» erregebide zaharraren aldamenean dago, *Eitzaga*-ra joateko «aldatsa» hasten den lekuan. Hortik bere izena.

Baserri honek XX. mendearen erdialdera arte ez zuen kebiderik eta, ondorioz, sukaldean sortutako keak sabaiko oholen ziriztuetatik ezkutatzen ziren. Oraindik ere, ondo ikus daiteke 520 x 540 cm neurriak dituen sukalde zaharra.

Toponimoa: **ALDASBARRENALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1789: HIPO6 (42.or) / “Castañal de *Aldasbarrenaldea*”

1987: EE16 / *Aldasbarren aldea*

Toponimoa: **ALDASKAERREKEA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *aldáskaerrekiá*

Francisco Igartua (*Urruti* baserria), 1995

Carmen Aranguren (*Urruti* baserria), 1995

Adierakideak: ikus *EITZAGAERREKA*

Oharrak: “Arroio que vaja de Arlasca a Huegon hacia la parte de Gurruchaga” (1775, HIPO5: 80)

Toponimoa: **ALDASPEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1824: HIPO6 (182.or) / “Paraje llamado *Aldaspea*”

1827: HIPO6 (213.or) / “Heredades de *Aldaspe* y *Aldaspebarrena*”

1857: HIPO7 (106.or) / *Aldasbea*

Toponimoa: **ALDASPEBARRENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1828: HIPO6 (213.or) / “Heredades de *Aldaspe* y *Aldaspebarrena*”

Toponimoa: **ALDATS** (Agiñaga)

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1922: Plano15 / *Aldatz*
1994: EE17 / *Aldatz*

Ebakera: *aldátx*

Juan Toledo (Abendaño baserria), 1995

Jose Mari Aranguren (Agiñagabarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ALDATS** (Leturiondo)

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *aldátx*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ALDATSA** (Oraagoikoa)

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *aldátzá*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ALDATSA** (Oraazpikoa)

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1919: EE19 / “Hereditad denominada *Aldasa*”
1987: EE28 / *Aldatza*

Adierakideak: ikus *ALDAIA*

Toponimoa: **ALDATZAK**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *aldátzák*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Kokagunea: ikus *Aldaia*

Toponimoa: **ALDAZGOENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1990: EE26 / *Aldatz goena*

Toponimoa: **ALDEKO ALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1961: EE33 / *Aldeco aldea*

Toponimoa: **ALDEKO GAZTAINADIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1968: EE21 / “Trozo de terreno castañal llamado Basocho y *Aldecogastañadia*”

Toponimoa: **ALKAINBASO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *alkáinbasó*

Francisco Igartua (Urruti baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **ALLAFLOR**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1565: Tell / “Llanos de *Allaflor*”

1718: ZUA13 / “Heredades de *Allaflor*”

1774: HIPO5 (63.or) / “Heredad que tenían en el término llamado *Allaflor*”

1775: HIPO5 (103.or) / “Heredad de Choritategui en *Allaflor*”

1861: HIPO8 (32.or) / “Paseo de *Allaflor*”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **ALLAFLOR**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1764: IEA2 / “Casa de Celascoa o *Allaflor*”

1776: IEA3 / “Casería de *Allaflor*”

1814: HIPO6 (146.or) / “Casa de *Hallaflor* tras la Yg^a Parroquial (...) se halla por arriba con pertenecidos de Yspillaga, por abajo con el camino que se dirige para Legazpia”

1843: HIPO6 (266.or) / “Casa llamada *Allaflor* o Celaycoa”

1845: HIPO7 (4.or) / “Casería llamada *Allaflor* o sea Celaicoa (...) confinante por mediodía con tierras de la Casería de Yspillaga, por poniente con los de Mendiola, por norte con el Camino Carretil que se dirige a Zubiverria, y por oriente con las tierras de la Posada Nueva”

1860: HIPO8 (9.or) / *Allaflor*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Adierakideak: ikus *ZELAIKOA*

Toponimoa: **ALLARRIETA**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: 1. *allárrittá* / 2. *allérretá*

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995 (1)

Jose Mari Plazaola (Kaminpe baserria), 1996 (2)

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **ALONTSO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1775: HIPO5 (125.or) / “Castañal de Elgarrestta llamada *Alonso*”

Adierakideak: ikus *ELGARRESTA*

Toponimoa: **ALONTSOTEGI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1775: HIPO5 (103.or) / “Casa solar de *Alonsotegui*”

Adierakideak: ikus *ELGARRESTA*

Toponimoa: **ALPAPETA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *alpápetá*

Maria Puldain (Egi baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ALTUBEETXE**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Altubeche*

1871: ZUA20 / *Altube-eche*

Kokagunea: Hiribarrua (Legazpi-Soraluze)

Oharrak: *Altube* Gabiriko baserri baten izena da, eta hiribarruko oikonimoak han sortutako deiturarekin izan dezake loturarik.

Toponimoa: **ALTUNA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1390: F6 (150.or) / “Iohan Miguéllés d’*Altuna*”

1543: ZUA1 / “*Altuna*, entero contribuyente”

1625: Isasti (115.or) / *Altuna* (bi)

1775: HIPO5 (90.or) / “Casa y casería de *Altuna* (...) que confinan con tierras y heredades de las Casas de Sagastizaval, y Soraices”

1871: ZUA20 / *Altuna*

Ebakera: 1. *altúné* / 2. *átun*

Francisco Izagirre (Saltsamendi baserria), 1995 (1)

Jose Lizarralde (Soraizbazterra baserria), 1995 (2)

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ALTUNAKO ERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *altúneco erreka*

Victoriano Intxausti (Saltsamendi baserria), 1995

Francisco Izagirre (Saltsamendi baserria), 1995

Adierakideak: ikus *UMENERREKA*

Toponimoa: **ALTUNAKOA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *altúnecoá*

Pedro Lizarazu (Elizalde baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ALTUNETXE**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1727-11-29: ZUA10 / *Altunaeche*

1749-05-26: ZUA10 / *Altuneche*

1791: HIPO6 (59.or) / *Altuneche*

1871: ZUA20 / *Altuneche*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: *Altuna Soraizakon*-eko baserri baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **ALTZAGA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1842: HIPO6 (260.or) / “Casa llamada por su nombre *Alzaga*, y comunmente llaman Censo chiquia”

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Oharrak: *Altzaga* Zumarragako bertako baserri baten izena zen, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin lotuta dagoela dirudi.

Toponimoa: **ALTZAGA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1390: F6 (149.or) / “Pero d’*Alçaga*”
1543: ZUA1 / “*Alçaga*, entero contribuyente”

Adierakideak: ikus *ALTZETA*

Oharrak: Baserri hau ez da, modu horretan behinik behin, gehiago aipatzen XVI. mendetik aurrera. Litekeena da *Elgarrestamendi* auzoan zegoen *Altzeta* baserria bera izatea.

Toponimoa: **ALTZETA**

Kontzeptua: 50501, 10104 / Parajea eta baserria (ez dago)

Iturriak: 1733-11-29: ZUA10 / “Paraje *Alceta*”
1749-05-26: ZUA10 / *Alcetta*
1775: HIPO5 (97.or) / *Alceta*
1871: ZUA20 / *Alceta*

Ebakera: *áltzetá*
Jesus Legorburu (Mendizabal baserria), 1995

Kokagunea: 88-29

Adierakideak: *Altzaga*

Oharrak: 1733ko agirian aipatzen den “Paraje *Alceta*”-k artean baserririk ez zegoela adieraz lezake. *Altzeta* baserria, bestalde, 1970eko hamarkadan eraitsi zen.

Toponimoa: **ALTZIBAR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1896: DEA2 / *Alcibar*
1920: ZUA18 / *Alcibar*

Ebakera: 1. *altzibér* / 2. *altxibér* / 3. *altxibár*
Pedro Iurrebaso (Kamiñeroetxea), 1995 (1,2)
Ignacio Elgarresta (Aietsu baserria), 1995 (3)

Adierakideak: ikus *MUGARRIETA*

Toponimoa: **ALTZOITURRI**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *altzóitturri*
Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ALTZOLA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1831: HIPO6 (230.or) / “Casa de su habitación existente en la plaza pública de esta villa, que es conocida con el nombre de Cuartel o la nueva de *Alzola*”
1841: HIPO6 (252.or) / “Casa nueva nombrada *Alzola*”

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Oharrak: *Altzola Aranburusakon*-eko etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin lotuta dagoela dirudi.

Toponimoa: ALTZOLA

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1526: ZUA25 / “Juan de *Alzola*”1625: Isasti (115.or) / *Alzola* (bi)Adierakideak: ikus *ALTZOLAGOIKOA* eta *ALTZOLAAZPIKOA***Toponimoa: ALTZOLA DE ABAJO**

Kontzeptua: 10104 / Baserría

Iturriak: 1730-02-13: ZUA10 / *Alzola de Abajo*1782: HIPO6 (11.or) / *Alzola de avajo*1871: ZUA20 / *Alzola abajo*Adierakideak: ikus *ALTZOLAAZPIKOA***Toponimoa: ALTZOLA DE ARRIBA**

Kontzeptua: 10104 / Baserría (eroria)

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Alzola de Arriba*1782: HIPO6 (11.or) / “Borda de la casería de *Alzola de arriba*”1871: ZUA20 / *Alzola arriba*Adierakideak: ikus *ALTZOLAGOIKOA***Toponimoa: ALTZOLA DE SUSO**

Kontzeptua: 10104 / Baserría (eroria)

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Alçolasuso*, entero contribuyente”Adierakideak: ikus *ALTZOLAGOIKOA***Toponimoa: ALTZOLA DE YUSO**

Kontzeptua: 10104 / Baserría

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Alçolayuso*, entero contribuyente”Adierakideak: ikus *ALTZOLAAZPIKOA***Toponimoa: ALTZOLAAZPIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserría

Ebakera: *ántzolzazpikuá*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserría), 1995

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Alzola*, *Alzola de yuso*, *Alzola de abajo***Toponimoa: ALTZOLABASO**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *antzólabasó*

Jose Mari Etxezarreta (Aranburuetxeberri baserría), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: ALTZOLABIDEA

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Iturriak: 1987: EE26 / *Alzola bidea*

Toponimoa: **ALTZOLAERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: antzólaerreka

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ALTZOLAETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1839: HIPO6 (240.or) / *Alzola-echea*1871: ZUA20 / *Alzola-echea*

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Oharrak: ikus *Alzola*-ri egindako oharra.Toponimoa: **ALTZOLAGOIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1920: ZUA18 / *Anzola Goicoa*Ebakera: *ántzologoikuá*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Alzola*, *Alzola de suso*, *Alzola de arriba*Toponimoa: **ALTZOLAKO LIXIBAJOLEKUA**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *antzólako lixibajolekuá*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ALTZOLAS**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1817: HIPO6 (151.or) / “Casas de *Alzolas*”Adierakideak: ikus **ALTZOLAGOIKOA** eta **ALTZOLAAZPIKOA**Toponimoa: **ALTZUAGA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: 1. *altzúa* / 2. *altzóá*

Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995 (1,2)

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **AMETZETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1856: HIPO7 (12.or) / “Ypinogui en *Amezeta*”Toponimoa: **AMEZTI**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1826: HIPO6 (192.or) / “Terreno argomal en el término de *Amezti*”1919: EE42 / “Argomal denominado *Amezti*”1987: EE28 / *Amesti*

1988: EE22 / *Amesti*

Ebakera: *améztí*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **AMEZTI**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Amezti*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: *Amezti*, besteak beste, Gabiriko baserri baten izena ere bada, eta hiribarruko oikonimoak han sortutako deiturarekin izan dezake loturarik.

Toponimoa: **AMEZTIBASO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *améztibasó*

Miguel Arostegi (Aizpuru baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **AMEZTIERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1966: EE34 / *Amezti Erreka*

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **AMEZTIMUNTEGI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1839: HIPO6 (239.or) / “Ayal del término de *Amesti Muntegui*”

Toponimoa: **AMEZTIMUNTEGIGOENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1928: Plano16 / *Amezti mutegui güena*

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **AMEZTINEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Ameztinea*

1741-02-12: ZUA10 / “Casa de *Amiztinea*”

1775: HIPO5 (205.or) / “Casa nombrada *Ameztinea*, sitta en el Varrio de Eizaga”

1828: ZUA7 / “Las dos casas de *Ameztinia*”

1871: ZUA20 / *Ameztinea*

1882: ZUA16 / *Amaztinea*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Adierakideak:

Oharrak: ikus *Amezti*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **AMEZTINEETXEBERRIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Ameztine echev*^a

1826: HIPO6 (195.or) / “*Ameztinecheverria* (...) en el varrio de Eyzaga”

1857: HIPO7 (106.or) / *Amestinecheverria*

1861: ZUA19 / *Ameztine echeverria*

1871: ZUA20 / *Ameztin-echeverri*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: ikus *Amezti*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **AMILLETA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1832: HIPO6 (147.or) / “*Casa de Amilleta*”

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Oharrak: *Amilleta* Antzuolako baserri baten izena da, eta Zumarragako oikonomoa han sortutako deiturarekin lotuta dagoela dirudi.

Toponimoa: **AMILLETANEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Amilletanea*

1871: ZUA20 / *Amilletanea*

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Oharrak: ikus *Amilleta*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **ANDEREZELAI**

Kontzeptua: 50501, 10205 / Parajea eta etxea

Iturriak: 1720-11-02: ZUA10 / “*Heredad y castañal de Andere zelai*”

1749-05-26: ZUA10 / *Anderezelay* (etxea)

1775: HIPO5 (115.or) / “*Heredad de Anderecelay*”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **ANDIKALDE**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *andikaldé*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ANDUEZU**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1390: F6 (149.or) / “*Iohan López d’Andueçu*”

1526: ZUA25 / “*Domingo Andueza*”; “*Juan de Andueza*”; “*San Juan de Andueza*”

1543: ZUA1 / “*Andueçu, entero contribuyente*”

1625: Isasti (115.or) / *Anduesa*

1741: ZUA8 / *Anduezu*

1821: HIPO6 (177.or) / *Anduezu*

1861: ZUA19 / *Anduezu*

1871: ZUA20 / *Andueza*

Ebakera: *aánduzú*

Maria Urkiola (Anduezu baserria), 1995

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Kokagunea: 88-29

Oharrak: 1526, 1625 eta 1871. urteetako agirietan agertzen den *Andueza* izena eskribauen interpretazio okerraren ondorio dela ematen du, *Anduezu*-ren aldaera baino.

Toponimoa: **ANDUEZU**

Kontzeptua: 50509 / Harrobia

Iturriak: 1848: HIPO6 (27.or) / “Cantera de *Anduezu*”

1852: HIPO7 (59.or) / “Cantera de arena de *Anduezu*”

Toponimoa: **ANDUEZUALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1852: HIPO7 (59.or) / “*Anduezu aldea* sobre el camino que se dirige a la cantera de arena de *Anduezu*”

1939: EE25 / *Anduzu Aldea*

Toponimoa: **ANKAALDE**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *ankáaldé*

Andres Etxeberria (Intsausti baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ANTIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1736-03-08: ZUA10 / “Calzada de la casa de *Antia* hasta la casa de Ig^o de Oraa”

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: *Antia* Zegamako etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin lotuta dagoela dirudi.

Toponimoa: **ANTIGUAALDEKO SAGASTITXO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Antigua aldeko sagasticho*

Toponimoa: **ANTIGUATIK GORAKO LABAKIZARRETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1928: Plano16 / *Antiguatik gorako Lavaqui zarreta*

Toponimoa: **ANTINEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Anttinea*

1775: HIPO5 (76.or) / *Antinea*

1826: HIPO6 (208.or) / *Antinea*

1861: ZUA19 / *Antinea*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: ikus *Antia*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **ANTINEA MAYOR**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Antica mayor* (sic)

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **ANTINEA MENOR**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Antinea menor*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **ANTINEBASOA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1861: ZUA19 / *Antine basoa*

Toponimoa: **ANTINEETXEBERRIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1828: ZUA7 / *Antineaecheverria*

1861: ZUA19 / *Antine echeverria*

1871: ZUA20 / *Antine echeverri*

1877: ZUA5 / *Antinea Echeverria*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Oharrak: ikus *Antia*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **ANTINETXIKIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1861: ZUA19 / *Antinechiquia*

1877: ZUA5 / *Antinea chiqui*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **ANTIO**

Kontzeptua: 40703 / Eliza (gero ermita)

Ebakera: *antío*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1998

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *La antigua, Santa Isabel*

Oharrak: Urola eta Oria arroen artean dagoen eliza hau Zumarragako parrokia izan zen XVI. mendera arte. Hiribarruan «Andra Mari» eliza berria eraiki zutenean *La antigua* edo *Antio* izenez deitzen hasi zitzaion.

Toponimoa: **ANTIOALDE**

Kontzeptua: 10106 / Baserri-auzoa

Ebakera: *antioaldé*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Adierakideak: ikus *SORAIZAKONA*

Toponimoa: **ANTIOKO ARTETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *antiókó ártetá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Antio*-ko elizaren goiko aldean dagoen artadiari esaten zaio horrela.

Toponimoa: **ANTIORA BIDEA**

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Ebakera: *antíora bideá*

Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ANTONIOTXIKIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Antoni chiquia*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **ANTONIOTXIKINEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1810: ZUA15 / *Antonio chiquinea*1826: HIPO6 (195.or) / *Antoniochiquinea*1861: ZUA19 / *Antoni chiquinea*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **ANTZONZABAL**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1922: Plano15 / *Antonzabal*1994: EE17 / *Antonzabal*Ebakera: *antzónzabál*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-13

Oharrak: Toponimo honetan daukagun «zabal» osagaia ez dirudi «estu» edo «mehar»-en antonimotik datorrenik, aldapa handiko sakon bati esaten baitzaio. Agian, «sabel» hitzetik eratorri da. Hala, Urretxuko udalerrian, *Antzozabal*-etik hurbil, bada *Irimosabel* izeneko lekua.

Toponimoa: **ANTZUOLASAGARRALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *antzuólasagarraldeá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Adierakideak: ikus *GAZTAÑADI* (Landaburu)Toponimoa: **AÑAMENDI**

Kontzeptua: 50102 / Mendia

Iturriak: 1736-03-08: ZUA10 / *Añamendi*1966: EE14 / *Añamendi*Adierakideak: ikus *OÑAMENDI*Toponimoa: **AOTA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *áotá*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Oharrak: Bertakoen iritziz, *Aota* leku-izena bi osagairekin eratu da: «ago» (ahoa) eta «ota» (otea), eta «otabiguna»-ren adiera izango luke. Behorrek gogoz jaten omen dute.

Toponimoa: **ARAIZTEGI**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-03-02: ZUA10 / *Araiztegui*

1857: HIPO7 (96.or) / “Casa llamada *Araiztegui* en el Barrio de Eizaga”

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: *Araiztegi* Legazpiko baserri baten izena da, eta Eitzagako oikonimoak han sortutako deiturarekin loturarik izan dezake.

Toponimoa: **ARAIZTEGINEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1810: ZUA15 / *Araizteguinea*

1861: ZUA19 / *Araizteguinea*

1871: ZUA20 / *Araizteguinea*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: ikus *Araiztegi*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **ARANBURU**

Kontzeptua: 10106 / Baserri-auzoa

Iturriak: 1726-08-18: ZUA10 / “*Sosquera de Aranburu*”

1734-12-12: ZUA10 / “*Sosquera de Aranburu*”

1749-05-26: ZUA10 / “*Varrio de Aramburu*”

1877: ZUA5 / “*Barrio de Aramburu*”

Adierakideak: ikus *ARANBURUSAKONA*

Toponimoa: **ARANBURU**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1390: F6 (149.or) / “*Martín Ynegues d’Aranburu, e Iohan d’Aranburu*”; “*Martín d’Aranburu*”

1543: ZUA1 / “*Aranburu la de mtn saenz, entero contribuyente*”; “*Aranburu la de jn^o çuri, entero contribuyente*”

1625: Isasti (115.or) / *Aranburu* (hiru)

Adierakideak: ikus *ARANBURUALDEKOA*, *ARANBURUERDIKOA* eta *ARANBURUETXE-BERRI*

Toponimoa: **ARANBURU**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1737-01-16: ZUA10 / “*Casa de Aranburu*”

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: *Aranburu* Zumarragako bertako etxalde baten izena da, eta Eitzagako oikonimoa han sortutako deiturarekin lotuta dagoela dirudi.

Toponimoa: **ARANBURU DE MEDIO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Aranburu de medio*

1798: HIPO6 (90.or) / *Aranburu de medio*

1823: HIPO6 (180.or) / *Aranburu medio*

1871: ZUA20 / *Aramburu-medio*

Adierakideak: ikus *ARANBURUERDIKOA*

Toponimoa: **ARANBURUALDE**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *ánbualdé*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ARANBURUALDEKOA*

Toponimoa: **ARANBURUALDEKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Aramburu Aldecoa*

1861: HIPO8 (34.or) / *Aranburu-aldecoa*

1871: ZUA20 / *Aramburu-aldecoa*

1993: EE20 / *Aramburu Aldecoa*

Ebakera: *ánbualdekó*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Aranburu, Aranburualde*

Toponimoa: **ARANBURUERDI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Ebakera: *ánburdí*

Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ARANBURUERDIKOA*

Toponimoa: **ARANBURUERDIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1993: EE20 / *Aramburu-erdicoa*

Ebakera: *ánbuerdikó*

Jesus Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Aranburu, Aranburuerdi*

Oharrak: XX. mendearen bigarren erdian erre egin zen eta ez zuten berreraiki.

Toponimoa: **ARANBURUETXE**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Aramburu Echea*

1814: ZUA4 / *Aranburu eche*

1871: ZUA20 / *Aramburu-echea*

1987: EE16 / *Aramburu-eche*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: ikus *Aranburu*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **ARANBURUETXEBERRI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Aranburu echeverria, entero contribuyente*”

1731-01-23: ZUA10 / *Aranburu Echeverria*
 1774: HIPO5 (64.or) / “Casa y casería de *Aranburu de Echeverria*”
 1871: ZUA20 / *Aramburu-echeverri*
 1993: EE20 / *Aramburu-echeverri*

Ebakera: 1. *anbúetxerri* / 2. *anbóttxerri*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995 (1)
 Manolo Etxezarreta (Aranburuetxeberri baserria), 1995 (2)
 Kokagunea: 88-30, 88-22
 Adierakideak: *Aranburu*

Toponimoa: **ARANBURUMINTEGI**
 Kontzeptua: 50609 / Mintegia
 Iturriak: 1857: HIPO7 (107.or) / *Aranburu Mintegui*

Toponimoa: **ARANBURUNEA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1741: ZUA8 / *Aramburuenea*
 1857: HIPO7 (99.or) / *Aranburuenea*
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: ikus *Aranburu*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **ARANBURUPARTILEKU**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1845: HIPO7 (10.or) / “Término de *Aranburu partileku* más adelante de Ondarra (...) confinante con la parte superior con el camino del expresado punto de *Aranburu partileku*, por la inferior con heredades de Lizarazu-medio y río Urola, por el costado de acia la calle con pertenecidos de la Casa de Censo mayor, y por otro con la casa de Urtubia”
 Kokagunea: 88-29
 Adierakideak: *Partilekuzarra*

Oharrak: *Aranburupartileku*, *Ondarra* baserritik gertu zegoen bidegurutze bati esaten zitzaion. Bi bide batzen ziren han bertan: *Aranburusakon*-era zihoana bata eta *Leturiauzo*-ra zihoana bestea. Bide berriak ebaki zituztenean «partileku» izateari utzi zion.

Toponimoa: **ARANBURUSAKONA**
 Kontzeptua: 10106 / Baserri-auzoa
 Iturriak: 1882: ZUA16 / “Barrio de *Aramburu zacona*”
 Ebakera: *ánbusakoná*
 Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998
 Kokagunea: 88-22, 88-30
 Adierakideak: *Aranburu*

Oharrak: 1877an *Aranburusakon* auzoa 28 baserrik osatzen zuten, hala nola: *Abeletxe*, *Atxibitabekoa*, *Atxibitaetxetxo*, *Atxibitaerdikoa*, *Aitzaga*, *Areitzagabaso*, *Aizpuru*, *Altzolaazpikoa*, *Altzolaigoikoa* (eroria), *Anduezu*, *Aranburualdekoa*, *Aranburuerdikoa* (desagertua), *Aranburuetxeberri*, *Egi*, *Etxeberrilizaratzu*, *Gerraerota*, *Iburretaazpikoa* (desagertua), *Iburretagarakoa*, *Igaraberri*, *Igaraberrierrota*, *Ipintza*, *Izagirreaundi*, *Izagirretxiki*, *Lizaratzuerdikoa*, *Lizaratuerrota*, *Ondarra*, *Oraazpikoa* (eroria) eta *Oraagoikoa*.

Toponimoa: **ARANETABAZTERRA**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *aránetabazterrá*

Elias Zaldua (Sagaspe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ARANGUREN**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1775: HIPO5 (115.or) / “Castañal de Aranguren”

Ebakera: *ángun*

Francisco Igartua (Urruti baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ARANGURENGOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Arangurengoa*

1852: HIPO7 (54.or) / “La casa de *Arangurenecoa* (...) frente a la Yglesia”

1871: ZUA20 / *Arangurengoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Oharrak: *Aranguren* Urrestillako etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoak han sortutako deiturarekin loturarik izan dezake.

Toponimoa: **ARANTZETAKO GAINA**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Ebakera: *aántzetako gañá*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Adierakideak: ikus *TROSKAMUÑO*

Toponimoa: **ARBELDI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *arbéldí*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Oharrak: Joan den mendean (1860-65 bitartean), paraje honetan «Norteko» trenbiderako tunela egiten hasi ziren; baina handik gutxira bertan behera utzi zituzten lanak, ateratako arbel pila kanpoan utzirik. *Arbeldizena* hortik etor daiteke.

Toponimoa: **ARBIZKALDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1733-11-29: ZUA10 / *Albicalde*

1753-08-25: ZUA10 / “Tº concegil *Arvizcalde*”

1782: ZUA14 / “Sitio llamado *Arbiskalde*”; “Términos de Berzaelordi y *Arbicalde*”

Adierakideak: ikus *AZPIKORTAALDE*

Toponimoa: **AREAZULOETA**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *arázulotá*

Jesus Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: Diotenez, garai batean, etxegintzan erabiltzeko lur gorria ateratzen zuten leku honetatik.

Toponimoa: AREITZAGA

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1390: F6 (149.or) / “Martín d’*Arechaga*”; “Garçia d’*Achaga* (sic)”1543: ZUA1 / “*Areçaga*, entero contribuyente”1625: Isasti (115.or) / *Areizaga*1733-02-29: ZUA10 / *Arizaga*1746-08-16: ZUA10 / “Torre y casa de *Areizaga*”1749-05-29: ZUA10 / “Torre de *Areizaga*”1862: HIPO8 (57.or) / *Araizaga*Adierakideak: ikus *AREITZAGABASO***Toponimoa: AREITZAGABASO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1734-12-19: ZUA10 / *Aizaga Basoa*1827: ZUA23 / *Arizagabaso*Ebakera: *áitxabasó*

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Areitzaga*, *Areitzagatorrea*, *Areitzagatxikia*

Oharrak: Leku-izen honen oinarrian *Areitzaga* bide dago, baserri horretatik gertu *Aitzaga* izeneko beste bat badago ere (ikus *Aitzaga*-ri egindako oharra).

Baserriak aurreko aldean dituen arku bikoitzak eta armariak, antzina etxe garrantzitsua izan zela adierazten digute.

Toponimoa: AREITZAGABASOBURUA

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *áitxabasóburubá*

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: AREITZAGABASOKO ERREKEA

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *áitxasokó errékiá*

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998

Adierakideak: ikus *KONTZIALAKO ERREKEA***Toponimoa: AREITZAGAETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1810: ZUA15 / *Areizaga echea*

Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: ikus *Aitzaga*-ri egindako oharra.

Toponimoa: AREITZAGATORREA

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1733-02-17: ZUA10 / *Aizaga Torre*1739-01-02: ZUA10 / *Areizaga ttorre*1741: ZUA8 / *Aizagatorre*1861: ZUA19 / *Aizaga Torrea*1871: ZUA20 / *Aizaga-torrea*

Adierakideak: ikus *AREITZAGABASO*

Toponimoa: **AREITZAGATXIKIA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1846: HIPO7 (12.or) / “Casería de Arizaga-andia y Aizaga-chiquia”

Adierakideak: ikus *AREITZAGABASO*

Toponimoa: **ARETXABALETATXABOLEA**

Kontzeptua: 10301 / Etxola

Ebakera: *artxábaleta txáboleá*

Jose Ibareguren (Ibareguren etxeberri baserria), 1996

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ARETXEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1727-02-01: ZUA10 / “Castañal de Arechea”

Toponimoa: **ARGINDARRETxea**

Kontzeptua: 10104 / Etxebizitza sakabanatua (eroria)

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Luz eléctrica, Belarri*

Toponimoa: **ARGISAIN**

Kontzeptua: 50102 / Mendia

Iturriak: 1401: F60 (29.or) / “Sierra rasa de Arquisarin (sic)”

1609: LUA1 / “Arguisain o Arguisano”

1805: Plano4 / “Arguisain o Zumalacardi”

Adierakideak: ikus *ARGISAO*

Toponimoa: **ARGISAO**

Kontzeptua: 50102 / Mendia

Iturriak: 1609: LUA1 / “Arguisain o Arguisano”

1614: LUA1 / “Junto a un roble grande de los montes de Arguisano”

1725-02-25: ZUA10 / “Monte Arguisano”

1743-06-24: ZUA10 / “Castaños del Tº de Arguisano en el que llaman Eguiluce”

1775: HIPO5 (82.or) / “Camino que ba de Eizaga a Elgarrezttas y Arguisano”

1798: HIPO6 (88.or) / “Término Concegil de Arguisano y parage nombrado Osaurreta”

1815: H299 (273.or) / “Termino de Arraizerrequea en Arguisano”

1826: HIPO6 (199.or) / “Porción en el mismo Arguisano y término nombrado Lelengo errecaidea”

1826: HIPO6 (199.or) / “Terreno argomal en el alto de Arguisano”

1848: HIPO7 (32.or) / “Trozos Ypiñoguis sitios en el monte de Arguisano”

1889: ZUA2 (1.or) / “Monte llamado Arguisano”

1994: EE19 / Arguisano

Ebakera: *argíxaó*

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995

Kokagunea: 88-37, 88-38

Adierakideak: *Argisain, Goiko mendi, Zumarragamendi, Elgarrestamendi, Argisaomendi*

Oharrak: *Argisao* mendian hiru udalerrik egiten dute muga: Zumarraga, Ezkioga (Ezkio-Itsaso, 1965. urtetik aurrera) eta Gabiriak. Eta hiruren artean, hain zuzen, sortu zuten 1663. urtean «Argisanoko Santa Krutzen Batasuna», ekonomikoki indar handiago izateko. Batasun horrek XIX. mendera arte iraun zuen.

Toponimoa: **ARGISAO**

Kontzeptua: 50609 / Mintegia

Iturriak: 1742-06-10: ZUA10 / “Término de *Arguisano* entre el videro propio de esta villa”

1857: HIPO7 (107.or) / “Vivero de *Arguisano*”

1862: HIPO8 (82.or) / “Vivero de *Arguisano*”

Oharrak: Paraje hau gaur egun *Muntegitxo* izenez ezagutzen dena izan liteke.

Toponimoa: **ARGISAO**

Kontzeptua: 10106 / Baserri-auzoa

Ebakera: *argíxaó*

Segundo Aranzadi (Iturbenea baserria), 1996

Adierakideak: ikus *ELGARRESTAMENDI*

Toponimoa: **ARGISAO**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1765: Asti (384.or) / “Regata de *Arguisano*”

Adierakideak: ikus *ARGISAOERREKA*

Toponimoa: **ARGISAOERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *argíxaorerreká*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Jose Martin Beristain (Oiangurenaundi baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Adierakideak: *Argisao, Oiangurenerreka*

Toponimoa: **ARGISAOGAIN**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Ebakera: *argíxaogáiñ*

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Adierakideak: *Goiko gain*

Toponimoa: **ARGISAOKORTA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1747-11-05: ZUA10 / “Videro de árboles en el tº concegil de *Arguisano-corta*”

1751-01-07: ZUA10 / “Videro de *Arguisano-corta*”

Toponimoa: **ARGISAOMENDI**

Kontzeptua: 50102 / Mendia

Iturriak: 1935: EE37 / *Arguisano-mendi*

Adierakideak: ikus *ARGISAO*

Toponimoa: **ARISTRANGO**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1827: ZUA23 / *Aristrangoa*

Toponimoa: **ARITZAUNDI**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *áitzaundi*
 Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ARITZAUNDIKO ATESARA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *áitzaundiko atásara*
 Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ARIZATEGI**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)
 Iturriak: 1735-06-06: ZUA10 / *Arizategui*
 1749-05-26: ZUA10 / *Aizatategui*
 Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Arizategi* XVIII. mendeko baserri-zerrenda batzuetan topatu dugu, *Soraiz* eta *Sagaspe* baserrien artean. Tarte horretan, hain zuzen, *Saletxeta* izeneko lekutik gertu, jendea bizi izandako etxola bat izan zela entzun izan dute *Soraizakon*-eko bizilagunek. *Arizategi* baserria izan zitekeen.

Toponimoa: **ARIZBAKAR**
 Kontzeptua: 50303 / Lepoa
 Ebakera: *áizbakár*
 Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995
 Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-37

Oharrak: "Junto a un roble grande de los montes de Arguisano" (1614, LUA1)

Toponimoa: **ARIZTEGIETA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1851: HIPO7 (50.or) / "Casa de *Arizteguieta* en el barrio de Eizaga"
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **ARIZTEGINEA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1775: HIPO5 (127.or) / "Casa nombrada *Aristegúenea* (sic) sita frente la Yg^a Parroql."
 Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Toponimoa: **ARIZTI** (Basabaztar)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *áizti*
 Victoriano Plazaola (Martiamuno baserria), 1995

Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **ARIZTI** (Iburreta)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *áizti*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ARIZTI** (Soraizakona)

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1390: F6 (150.or) / “Pero de Arexto”; “Pero d’Arexty”

1543: ZUA1 / “Areizti la de esteban, contribuyente de m^o y ochabo”

1625: *Isasti / Areisti*

1775: HIPO5 (206.or) / “Casa y casería de Arizti”

1871: ZUA20 / *Arizti*

1877: ZUA5 / *Aristi*

Ebakera: *áiztí*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Arizti de arriba*

Toponimoa: **ARIZTI DE ABAJO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1721: LUA2 / *Arizti de abajo*

Kokagunea: 88-30

Oharrak: Eraikuntza hau 1721. urteko plano batean *Arizti* baserriaren azpialdean ikus daiteke. Egun, ordea, ez dago haren aztarnarik.

Toponimoa: **ARIZTI DE ARRIBA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1721: LUA2 / *Arizti de arriba*

Adierakideak: ikus *ARIZTI*

Toponimoa: **ARIZTIA**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *áiztiddá*

Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ARIZTIALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *áiztialdeá*

Victoriano Lizarralde (Agirre baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ARIZTIBARRENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1723-02-21: ZUA10 / “Paraje de Arasti Varrena”

Oharrak: *Kortaberri* baserriari lotua agertzen da 1723. urteko agirian

Toponimoa: **ARIZTIGOENA**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: *áiztigoená*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ARIZTIMOTZA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *áiztimotzá*

Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ARIZTIMUSU**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *áiztimusú*

Miguel Arostegi (Aizpuru baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ARIZTINEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741-02-12: ZUA10 / *Ariztinea*

Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: *Arizti Soraizakon* auzoko etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoak han sortutako deiturarekin izan dezake loturarik.

Toponimoa: **ARIZTITXIKI**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *ariztixikí*

Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ARIZTITXO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *áiztixó*

Victoriano Lizarralde (Agirre baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ARIZTXOETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1924: EE35 / “Que las aguas del término y monte de Beloqui de esta dicha villa y la que corresponde a la parte de Arichota hacia la casería de Aizpuru, deben descender al arroyo llamado *Arriluserreca*”

Toponimoa: **ARKAITZETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *arkáitzetá*

Xabier Agirrebengoa (Gurrutxagagarakoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ARKAITZONDO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1826: HIPO6 (202.or) / "Término nombrado *Arcaizondo*"

1861: HIPO8 (20.or) / "Regata que baja de *Arcaizondo*"

Toponimoa: **ARKATILLU**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1848: HIPO7 (27.or) / *Arcatilla* (sic)

1848: HIPO7 (33.or) / *Arcatilla*

1972: EE24 / *Arcatilla*

Ebakera: *arkátillú*

Ignacio Zunzunegi (Olaarte baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Arkatilluzuloa, Arkatillubarrena*

Oharrak: *Oraazpikoa* baserriko bizilagunek diotenez, behin batean Aizkorri aldetik zetorren sugar handi bat («Anbotoko señora», haien ustez) *Arkatilla*-n ezkutatu zen, eta geroztik hara joateko beldurrez izaten omen ziren.

Toponimoa: **ARKATILLUBARRENA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *arkátillubarrená*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Adierakideak: ikus *ARKATILLU*

Toponimoa: **ARKATILLUZULOA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *arkátilluzuluá*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Adierakideak: ikus *ARKATILLU*

Toponimoa: **ARKAZIETA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *arkázittá*

Elias Zaldua (Sagaspe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ARKIZAR**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1922: Plano15 / *Arguizar*

1994: EE17 / *Arguizar*

Ebakera: *arkízár*

Victoriano Plazaola (Martiamuno baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ARKURUTZALDEA**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *arkúutzaldeá*

Jose Mari Etxániz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: Hegi honetan dagoen harrizko gurutzea, elur-bisutsarekin hildako gizon baten omenez jarri omen zuten.

Toponimoa: **ARLABAIN** (Elorriaga)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *arlábáin*

Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ARLABAIN** (Pagotxoeta)

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Iturriak: 1889: ZUA2 (7.or) / “Mojón numº treinta: se halla colocado en el parejo del Herbal de *Arlabain*”

Oharrak: *Arlabain* Azpeitiko baserri baten izena da, eta *Pagotxoeta*-n lursailak eta etxolak ditu.

Toponimoa: **ARLASKA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1775: HIPO5 (80.or) / “Arroio que vaja de *Arlasca* a Huegon hacia la parte de Gurruchaga”

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Urrutiko aldaska*

Toponimoa: **ARMENDIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1745-08-22: ZUA10 / *Armendia*

Toponimoa: **ARPASO**

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Ebakera: *arpásó*

Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: Bi sororen arteko oinezkoentzako bidea da.

Toponimoa: **ARRAITZERREKEA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1608: LUA1 / *Arraitzerrequea*

1614: LUA1 / *Arraitzerreca*

1805: Plano5 / “*Arraitzerrequea* o de Machain”

Adierakideak: ikus *MATXAINERREKA*

Toponimoa: **ARRATAONDOA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1724-02-17: ZUA10 / “Suerte de monte *Arrataondoa* y Loiceeta”

Toponimoa: **ARREGI**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *arrégí*

Maria Puldain (Egi baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ARREGIALDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: 1. *arréialdé* / 2. *arrialdé*

Jose Mari Aranguren (Aginagabarrena baserria), 1995 (1,2)

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ARREGIKO HAITZA**

Kontzeptua: 50307 / Harkaitza

Ebakera: *arréiko áitzá*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-14

Toponimoa: **ARRETA**

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Iturriak: 1994: EE19 / *Arreta*

Ebakera: *árretá*

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ARRETA KO GAINA**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Ebakera: *árretako gañá*

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Adierakideak: *Goiko mendi* (Argisano-ekialdea)

Toponimoa: **ARRETSE**

Kontzeptua: 40704 / Gurutzea

Iturriak: 1784: HIP06 (18.or) / "Cruz llamada de Arrese en la Calle de esta dha villa"

Toponimoa: **ARRETSE**

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Iturriak: 1733-08-09: ZUA10 / "Camino llamado Arrese"

Toponimoa: **ARRETSEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1543: ZUA1 / "Arrese la de frac^o de horaa, contribuyente de medio"

1787: HIPO6 (27.or) / "Casa germada de Arresea"

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **ARRIANDISAKONA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1733-11-29: ZUA10 / *Arriandisacona*
 1737-01-16: ZUA10 / *Arriandisacona*
 1750-10-26: ZUA10 / *Arriandisacona*
 1987: EE28 / *Arriaondo (sic) sacona*

Toponimoa: **ARRIAUNDIETA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *arráinttá*

Txomin Iturbe (Iburretazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Areiztagabaso* baserriaren azpiko aldeari esaten zaio horrela, eta bertan harri biribil handiak daude. Hortik, seguruenik, parajearen izena.

Aranburusakon-era doan antzinako galtzada igarotzen da alderik alde.

Toponimoa: **ARRIAUNDIETABARRENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *arráinttábarrená*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Toponimoa: **ARRIAUNDIETAGOENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *arráinttágoená*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Toponimoa: **ARRIETA**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: *árritá*

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **ARRILUZERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1720-11-30: ZUA10 / “Arroio de *Arreluserreca*”1827: ZUA23 / “(Camino) desde Zubiaurre asta *Arrilus-erreca*”1845: HIPO7 (3.or) / “Una regata que baja desde Beloqui conocido con el nombre de *Arrilus-erreca*”1924: EE35 / “Que las aguas del término y monte de Beloqui de esta dicha villa y la que corresponde a la parte de Arichota hacia la casería de Aizpuru, deben descender al arroyo llamado *Arriluserreca*”

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Ondarrealdeko erreka*Toponimoa: **ARRITXO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *árritxó*

Jose Lizarralde (Soraizbazterra baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ARRIZURI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *arrízuri*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ARROAKO PAGADIA**

Kontzeptua: 50602 / Pagadia

Ebakera: *arróako paariddá*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ARTASOLA**

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Ebakera: 1. *artásolá* / 2. *artázolá*

Victoriano Plazaola (Martiamuno baserria), 1995 (1)

Jose Antonio Zubizarreta (Otsolarre baserria), 1995 (2)

Kokagunea: 88-13

Adierakideak: *Potzuzarra*

Toponimoa: **ARTETA**

Kontzeptua: 50202 / Muino

Ebakera: *ártetá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Antio*-tik beherako muino horretan arte bakan batzuk daude, eta hortik parajearen izena.

Toponimoa: **ARTETXEBERRIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Arteche-berria*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: *Artetxe* Azkoitiko etxalde baten izena da, eta *Eitzaga*-ko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **ARTETXENEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Artechenea*

1827: HIPO6 (211.or) / *Artechenea*

1871: ZUA20 / *Artechenea*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: ikus *Artetxeberria*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **ARTETXENEA NUEVO**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1861: ZUA19 / *Artechenea nuevo*

Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: ikus *Artetxeberria*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **ARTETXENEAETXEBERRIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1828: HIPO6 (214.or) / *Artechenea Echeverria*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: ikus *Artetxeberria*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **ARTETXENEBERRIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1877: ZUA5 / *Artechene-berria*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **ARTETXENEZARRA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1877: ZUA5 / *Artechene-zarra*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **ARTIZ**

Kontzeptua: 10203 / Plaza

Iturriak: 1890: Kal (9.or) / “Plaza de *Artiz*”

Kokagunea: Hiribarrua (Euskadi Enparantza)

Oharrak: *Artiz* Elgetako etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimo honek han sortutako deiturarekin izan dezake zerikusirik.

Toponimoa: **ARTIZ**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1871: ZUA20 / “Escorial ó *Artiz*”

Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: ikus *Artiz* plazan egindako oharra.

Toponimoa: **ARTZAIENEKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *artzáienekúá*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Leturi del medio, Arzaikoa*

Toponimoa: **ARZAIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *arzáikuá*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1998

Adierakideak: ikus *ARTZAIENEKOA*

Toponimoa: **ASKALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1847: HIPO7 (17.or) / “Heredad en el término de *Ascaldea*”
1847: HIPO7 (25.or) / “Heredad en el término de *Azca-alde*”

Toponimoa: **ASTOBIZKAR**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *astóbizkár*

Francisco Igartua (Urruti baserria), 1995

Jose Ibareuren (Ibareurenetxeberri baserria), 1996

Kokagunea: 88-38

Adierakideak: Zaldibizkar

Oharrak: Hegi honek asto edo zaldi baten bizkarraren tankera osoa dauka, eta hortik seguruenik bere izena.

Toponimoa: **ATALOI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *atálói*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Oharrak: Mendixka baten barrenari esaten zaio horrela. Iturri bat dago bertan.

Toponimoa: **ATALOIETA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *atálotá*

Pedro Iurrebaso (Kamiñeroetxea), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Otaloi*

Toponimoa: **ATARINSASIETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1729-07-03: ZUA10 / “Isasi de *Atarinsasieta*”

Toponimoa: **ATXIBITA**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1526: ZUA25 / “Juan Miguel de *Achivite*”

1543: ZUA1 / “*Achivite*, entero contribuyente”

1625: Isasti (115.or) / *Alzubite*

1734-08-15: ZUA10 / *Achivite*

1737-06-12: ZUA10 / *Achivita*

1861: ZUA19 / *Achivita*

Ebakera: *atxúittá*

Jose Antonio Izagirre (Atxibitabekoa baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ATXIBITABEKO*A

Toponimoa: **ATXIBITA DE ABAJO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Achivita de Abajo*

1877: ZUA5 / *Achivita abajo*

Adierakideak: ikus *ATXIBITABEKO*A

Toponimoa: ATXIBITA DE ARRIBA

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1734-12-19: ZUA10 / *Achivitte de arriba*1741: ZUA8 / *Achivita de Arriva*1871: ZUA20 / *Achivita-arriba*Adierakideak: ikus *ATXIBITAERDIKOA* eta *ATXIBITAETXETXO*Oharrak: 1734 eta 1741. urteko leku-izenak *Atxibitagoikoa*-ri dagozkio; 1871. urtekoa, berriz, *Atxibitaetxetxo*-ri.**Toponimoa: ATXIBITA DE MEDIO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1847: HIPO7 (19.or) / *Achivita medio*1871: ZUA20 / *Achivita medio*1988: EE22 / *Achivita medio*Adierakideak: ikus *ATXIBITAERDIKOA***Toponimoa: ATXIBITA MAYOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1784: HIPO6 (20.or) / *Achivita maior*1786: HIPO6 (26.or) / *Achivite maior*1847: HIPO7 (23.or) / *Achivita la mayor*1871: ZUA20 / *Achivita mayor*1988: EE22 / *Achivita Mayor*Adierakideak: ikus *ATXIBITABEKOA***Toponimoa: ATXIBITA MENOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1784: HIPO6 (20.or) / *Achivita menor*1786: HIPO6 (26.or) / *Achivite menor*1814: ZUA4 / *Achivita menor*Adierakideak: ikus *ATXIBITAERDIKOA***Toponimoa: ATXIBITABEKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *atxúittabékuá*Jose Antonio Izagirre (*Atxibitabekoa* baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Atxibita*, *Atxibita mayor*, *Atxibita de abajo***Toponimoa: ATXIBITAERDIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1973: EE23 / *Achibita-erdicoa*Ebakera: 1. *atxúitta erdikuá* / 2. *atxúitaerdikó*Jose Antonio Izagirre (*Atxibitabekoa* baserria), 1995 (1)Josefa Iturbe (*Oraazpikoa* baserria), 1996 (2)

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Atxibita menor*, *Atxibita de medio*, *Atxibita de arriba*

Toponimoa: **ATXIBITAETXEA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1822: HIPO6 (178.or) / “Casería (sic) de *Achivita echea*”

Oharrak: Hiribarruan *Atxibitaetxe*-rik ezagutu ez denez, *Atxibitaetxetxo* izendatzeko erabili zela dirudi.

Toponimoa: **ATXIBITAETXETXO**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Iturriak: 1826: HIPO6 (200.or) / “Término del alto de *Achivietta echacho*”

1828: HIPO6 (225.or) / “Alto de *Achivita Echecho*”

Adierakideak: ikus *ETXETXOKO TONTORRA*

Toponimoa: **ATXIBITAETXETXO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1736-06-17: ZUA10 / *Achivita Echechoa*

1847: HIPO7 (23.or) / *Achivita echecho*

1861: ZUA19 / *Achivita Echecho*

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Atxibitasaletxe, Etxetxo, Atxibita de arriba*

Oharrak: XX. mendearen lehen erdian hustu eta etxola bilakatu zen.

Toponimoa: **ATXIBITAK**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Ebakera: *atxúiták*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Adierakideak: ikus *ATXIBITABEKOA, ATXIBITAERDIKOA eta ATXIBITAETXETXO*

Toponimoa: **ATXIBITAKO HARROBIA**

Kontzeptua: 50509 / Harrobia

Ebakera: *atxúitako kanteriá*

Maria Puldain (Egi baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: “Venta de terreno peñascal, castañal y robledal denominado *Achivita-partilecu* (...) y pertenecidos de la casería de Eguia, para la extracción de la piedra que puedan producir las canteras que existen dentro de su término, por todo el tiempo que duren las obras del Ferrocarril de esta línea” (1859, HIPO7: 136)

Toponimoa: **ATXIBITAKO ITURRIA**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *atxúittako itúrriddá*

Jose Antonio Izagirre (Atxibitabekoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ATXIBITAPARTILEKU**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1859: HIPO7 (136.or) / “Venta de terreno peñascal, castañal y robledal denominado *Achivita-partilecu* (...) y pertenecidos de la casería de Eguia, para la extracción de la piedra que puedan producir las canteras que existen dentro de su término, por todo el tiempo que duren las obras del Ferrocarril de esta línea”

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ATXIBITASALETXE**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1852: HIPO7 (70.or) / *Achivita Saletxe*

Adierakideak: ikus *ATXIBITAETXETXO*

Toponimoa: **ATXURREGI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1966: EE34 / *Achurregui*

Toponimoa: **ATXURREGIERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *atxúrreierreká*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **AXALTXULO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: 1. *axáltxuló* / 2. *axárizuló*

Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995 (1)

Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1998 (2)

Kokagunea: 88-22, 88-30

Toponimoa: **AXALTZULOETALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1928: Plano16 / *Axalzuloeta aldea*

Toponimoa: **AXUNA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Ebakera: *axúná*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Jauregi, Jaureginea, Jauregiexberri*

Oharrak: XX. mendearen lehen erdian hustu zen baserri hau.

Toponimoa: **AXUNTXABOLA**

Kontzeptua: 10301 / Etxola (eroria)

Ebakera: *axúntxabolá*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Oharrak: *Axuna* baserriaren etxola zen.

Toponimoa: **AZAKORTA**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Iturriak: 1984: EE27 / “*Alzargorta* o *Alzargoitia*”

1993: EE20 / “*Camino a Alzacorta*”

Ebakera: *azákortá*
 Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **AZALGORRETAZPIA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1783: ZUA11 / *Azalgorreta Azpia*

Toponimoa: **AZKUSARAN**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1782: ZUA14 / “Paraje Azcusaran”

Toponimoa: **AZPEITIBIDEA**
 Kontzeptua: 30404 / Bidea
 Iturriak: 1990: EE26 / *Azpeiti-bidea*
 Adierakideak: ikus *MANDOBIDEA*

Toponimoa: **AZPIKO ALDEA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1988: EE22 / *Azpico-aldea*

Toponimoa: **AZPIKO ZELAIA**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *azpíko zelaiddá*
 Miguel Arostegi (Aizpuru baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **AZPIKORTAALDE**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *azpikortaaldé*
 Ignacio Elgarresta (Aietsu baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21
 Adierakideak: *Arbizkalde*

Toponimoa: **AZPIZUNETA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1750-10-26: ZUA10 / “Tº concegil *Azpizuneta*”

Toponimoa: **BAIONAALDE**
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Ebakera: *baiónaaldé*
 María Urkiola (Anduezu baserria), 1995
 Kokagunea: 88-29

Toponimoa: **BAIONAITURRI**
 Kontzeptua: 60204 / Iturria (ez dago)
 Ebakera: *baiónaiturrí*

Maria Puldain (Egi baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Baionako iturria*

Oharrak: *Etxeberrierreka*-ren ondoan zegoen, *Atxibita* etxaldetik beherako erreka-zuloan. Sorginen kontuak eratxikitzen zaizkio, Euskal Herriko hainbat iturriri bezala. Hala, *Aranburusakon*-eko adineko bizilagunek diotenez, *Baionaiturri*-n sorginek haria egiten omen zuten gauean, ilundu baino lehen inguruko soroetatik lihoa hartu eta gero. Beste gertaera hau ere kontatzen dute: gizon bat *Atxibita*-ko harrobitik harria ateratzen ari zela, deskuido batean harria bueltaka-bueltaka erreka erori omen zitzaion. Errekatik «ilegorri» batek irten omen zion esanez: “Guk e bizi ber deu”.

Baionaiturri-ren jatorriari dagokionean, badirudi «Baiona» antroponimoa dagoela oinarrian (ikus Urretxuko *Baionasoro*-ri egindako oharra).

Toponimoa: **BALENTO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1848: HIPO7 (32.or) / “Otros tres trozos sitios en el referido monte de Arguisano y términos llamados Carrera, *Balento* y Saconandia, adjudicados con título de Ypiñogui al citado D. Fco. Javier de Oria”

Toponimoa: **BALTASARRENEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Baltasarhenea*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **BARATZASOROA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1983: EE27 / *Baratza-soroa*

Oharrak: *Altzola* etxaldeari lotua azaltzen da leku-izen hau.

Toponimoa: **BARATZEA** (Goiburu)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Baratzia*

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BARATZEA** (Gurrutzagagarakoa)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Baratzia*

Toponimoa: **BARBARATXONEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1827: ZUA23 / *Barbarachonea*

Toponimoa: **BARBEROKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Barverocoa*

1774: HIPO5 (69.or) / *Barberocoa*

1861: ZUA19 / *Barberocoa*

1871: ZUA20 / *Barberocoa*

1987: EE16 / *Barberocoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **BARBEROSOROA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1792: HIPO6 (66.or) / “Heredad nombrada *Barverosoroa*”

1851: HIPO7 (45.or) / “Heredad de *Barberosoroa*”

Toponimoa: **BAROESORO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1790: HIPO6 (44.or) / “Heredades de Olaegui, *Baroesoro*”

Toponimoa: **BARRENKALLE**

Kontzeptua: 50501, 10205 / Parajea eta etxea

Iturriak: 1565: Tell / *Barrencalle*

1774: HIPO5 (68.or) / “*Barrencalle* de dcha Zufiaur”

1775: HIPO5 (106.or) / “Casa que tenía en *Barrencalle* de Zufiaurre”

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **BARRIO NUEVO**

Kontzeptua: 10201 / Hiriguneko auzoa

Iturriak: 1882: ZUA16 / *Barrio Nuevo*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **BARRIO VIEJO**

Kontzeptua: 10201 / Hiriguneko auzoa

Iturriak: 1882: ZUA16 / *Barrio Viejo*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **BARRUTI** (Gurrutzagaazpikoa)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *barrúti*

Arantxa Alberdi (Gurrutzagaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BARRUTI** (Korta)

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *barrúti*

Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Adierakideak: *Sorogoena*

Oharrak: Zehar hau *Korta* baserriko *Karobialde*-tik *Errekatxo* goieneraino hedatzen da.

Toponimoa: **BARRUTI** (Olaarte)

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *barrúti*

Ignacio Zunzunegi (Olaarte baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **BARRUTI** (Zumakorta)
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Ebakera: *barrúti*
 German Plazaola (Zumakorta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **BARRUTIA** (Agirre)
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Ebakera: *barrútidá*
 Victoriano Lizarralde (Agirre baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BARRUTIA** (Elgarresta)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1958: EE36 / “Terreno argomal y prado llamado *Barrutia*”

Toponimoa: **BARRUTIA** (Landaburu)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *barrútiá*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *IPINOGIA* (Landaburu)

Toponimoa: **BARRUTIA** (Txerren)
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Ebakera: *barrútidá*
 Ignacio Zabala (Txerren baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **BARRUTIAUNDIA**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1928: Plano16 / *Barruti aundia*
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BARRUTIKO SAKONA**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *barrúτικο sakoná*
 Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *BARRUTISAKONA*

Toponimoa: **BARRUTISAKONA**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1983: EE12 / *Barruti-sakona*
 Kokagunea: 88-22
 Adierakideak: *Barrutiko sakona*

Toponimoa: **BARRUTITXIKI**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *barrútitxikí*
 Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **BARRUTITXIKIALDEA**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1928: Plano16 / *Barruti chiqui aldea*

Toponimoa: **BARRUTIZAR**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *barrútizár*
 Pedro Lizarazu (Elizalde baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **BASABAZTAR**
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Iturriak: 1922: Plano15 / *Basabazter*
 1991: EE31 / “*Basabaster* o *Iturchueta*”
 Kokagunea: 88-21, 88-13
 Adierakideak: *Basabaztarsakona*

Toponimoa: **BASABAZTARRERREKA**
 Kontzeptua: 60202 / Erreka
 Ebakera: *basábaztar erreká*
 Andres Aramendi (Urdanbideta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **BASABAZTARSAKONA**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *basábaztarsakoná*
 Andres Aramendi (Urdanbideta baserria), 1995
 Adierakideak: ikus **BASABAZTAR**

Toponimoa: **BASAEGI**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1783: HIPO6 (16.or) / “Paraje llamado *Basaegui*”

Toponimoa: **BASAGUTXI**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1783: HCZ / *Basaguchi*
 1827: HIPO6 (209.or) / “Terreno en el término de *Basaguchi* (...) cuyos confines que son por avajo el amojonamiento propio de la casa de Aranburu medio...”

Toponimoa: **BASOA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *basúa*
 German Plazaola (Zumakorta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **BASOBIDE**

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Ebakera: *basóbidé*

Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BASOETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1814: HIPO6 (147.or) / *Basoeta*

1826: HIPO6 (196.or) / “Paraje llamado *Basoetta*”; “Término llamado *Basoeta* o *Bidacurucetta*”

1846: HIPO7 (12.or) / “Terreno ayal en el término de *Basoeta*”

1855: HIPO7 (82.or) / “Dos trozos de terreno en el término de *Bazoeta* (...) confina el primero por la parte superior con camino que desde Oraa se dirige para Azpeitia, por la inferior con camino carretil que va a Vidacruzeta...”

1919: EE42 / “Hayedal denominado *Basoeta* o *Elordi-azpicoa*” / “*Basoeta* o *Elordigoena*”

1987: EE28 / “*Basoeta* o *Elordigoena*”

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Elordigoena*

Toponimoa: **BASOTXIKI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *basótxiki*

Axier Lizarralde (Agirreetxeberry baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BASOTXO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1826: HIPO6 (193.or) / “Terreno erial de *Basochoa*”

1968: EE21 / “Trozo de terreno castañal llamado *Basocho* y *Aldecogastañadia*”

Toponimoa: **BATXILLERRETXEIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Bachillerechea*

1749-05-26: ZUA10 / *Bachiller echea*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **BAZARREKO SOROA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1919: EE38 / “Heredad denominada *Bazarreco-soroa*”

Oharrak: *Oraazpikoa* baserriari lotua azaltzen da lursail hau.

Toponimoa: **BAZARRENEKO BASOA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *bazárreneko basuá*

Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BAZTARRETXE**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Basterrechea*

1775: HIPO5 (102.or) / *Bazterreche*

1821: HIPO6 (172.or) / *Baztereche*

1825: HIPO6 (188.or) / *Baztarreche*

1828: HIPO6 (227.or) / “Casa denominada *Basterreche* que se halla en Elizcale (...) pegante a la de Lizargaratenea”

1861: ZUA19 / *Bazterreche*

1871: ZUA20 / *Baztar-eche*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Toponimoa: **BAZTERRETXEALDEA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1854: HIPO7 (75.or) / “Hereditad de *Basterreche aldea* (...) confina por un costado con la casa de Basterreche, por el otro con hereditad de D^a Josefa Ig^a de Aranguren, por la superior con la de José Ant^o de Apaolaza, y por la inferior con el Camino denominado Videzarra”

Toponimoa: **BEHEKO ITURRI**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *béko itturí*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **BEHEKO SAKONA** (Matxainbarrena)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 19??: EE15 / *Beko-sacona*

Toponimoa: **BEHEKO SAKONA** (Mendizabal)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *béko sakoná*

Jesus Legorburu (Mendizabal baserria), 1995

Kokagunea: 88-29

Oharrak: Sakon honetan *Mendizabal* izeneko etxadi berria dago egun.

Toponimoa: **BEHEKO SOROA** (Saltsamendi)

Kontzeptua: 50502 / Urbazterra

Ebakera: *béko soruá*

Francisco Izagirre (Saltsamendi baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BEHEKO SOROA** (Urruzti)

Kontzeptua: 50502 / Urbazterra

Ebakera: *béko soruá*

Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **BEHEKO SOROAK** (Aizpuru)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *béko sorók*

Miguel Aróstegi (Aizpuru baserria), 1995

Kokagunea: 88-29, 88-30

Toponimoa: **BEHEKO TONTORRA**

Kontzeptua: 50202 / Muinoa

Ebakera: *béko tontorrá*

Miguel Arostegi (Aizpuru baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BEHEKO ZABALA**

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Ebakera: *beéko zabalá*

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998

Adierakideak: ikus *BELOKIKO ZABALA*

Toponimoa: **BEHEKO ZELAI** (Korta)

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: *béko zelái*

Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **BEHEKO ZELAIA** (Gurrutxagagarakoa)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Beko zelaya*

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BELAIN**

Kontzeptua: 50102 / Mendia

Iturriak: 1753-02-25: ZUA10 / “Tº concegil *Velerain*”

1852: HIPO7 (60.or) / “Ayal de *Beleain*”

1889: ZUA2 (7.or) / “En el alto del monte *Belain*”; “En el punto llamado Alto de *Beleain*”

1927: ZUA3 / *Belain*

1989: EE26 / *Belain*

Ebakera: 1. *belágáiñ* / 2. *bélaiñ* / 3. *béleiñ*

Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995 (1)

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998 (2)

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1998 (3)

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Troska*

Oharrak: *Aranburusakon* auzoko bizilagunak *Belain* mendira joaten ziren mende honen erdialdera arte garo bila, auzoan ez baitzegoen garasailik. Diotenez, «garoteak» irauten zuen bitartean, etengabeko «kirrinki-karranka» hotsa izaten omen zen gora eta behera lera eta gurdiekin. Lan horretan bideak asko hondatzen zirenez, garoa biltzeko garaia iritsi baino lehen, bide nagusia konpontzen zuten auzolanean. Bide nagusi hori *Lizaratzuerdi* baseritik hasi eta *Pagotxoeta* gaineraino zihoan, *Egi*, *Iburreta*, *Oraazelai* eta *Elordi*-tik barrena.

Toponimoa: **BELAINTXIKI**

Kontzeptua: 50102 / Mendia

Iturriak: 1826: HIPO6 (208.or) / “Terreno ayal en el término de *Beleranichiqui* (sic) (...) cuyos confines son por abajo los mojones de los montes de Azpeitia, por arriba con camino carretil; por lo demás con ostavazos y ayal medido para la casa de Oraeche-verria”

1847: HIPO7 (18.or) / “Término de *Beleain chiquia*, confinante por abajo con el término divisero de la villa de Azpeitia, por arriba con camino carretil y por ambos costados con terrenos medidos para la casería de Ora arriba”

1983: EE12 / *Belain chiqui*

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **BELARBELTZETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *belárbeltzetá*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BELARRETABELTZA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *belárretabeltzá*

Juan Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1995

Adierakideak: ikus *BELARBELTZETA*

Toponimoa: **BELARRI**

Kontzeptua: 10104 / Etxebizitza sakabanatua (eroria)

Ebakera: *belárrí*

Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ARGINDARRETXEA*

Toponimoa: **BELATOKI**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *belátokí*

Elias Zaldua (Sagaspe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BELOKI**

Kontzeptua: 50102 / Mendia

Iturriak: 1733-04-08: ZUA10 / “Paraje *Belauqui* (sic)”

1736-03-08: ZUA10 / “Paraje llamado *Veloqui*”

1736-07-30: ZUA10 / “Monte llamado *Beloqui*”

19??: EE29 / “Hayedal de *Beloki*”

Ebakera: *belókí*

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BELOKIGAÑA**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Ebakera: *belókigañé*
 Jesus Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30
 Adierakideak: *Kurutzealdea*

Toponimoa: **BELOKIKO KURUTZEA**
 Kontzeptua: 40704 / Gurutzea
 Iturriak: 1928: Plano16 / *Belokiko kurutzea*

Oharrak: 639 metroko garaieran dago.

Toponimoa: **BELOKIKO ZABALA**
 Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea
 Iturriak: 1928: Plano16 / *Belokiko zabala*
 Ebakera: *belókiko zabalá*
 Elias Zaldua (Sagaspe baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30
 Adierakideak: *Elorriagaaldeko zabala, Beheko zabala*

Oharrak: Batzuek *Belokiko zabala* goiko gurutze inguruko zabalguneari esaten diote; beste batzuek, aldiz, beheraxeago eta *Elorriaga* aldera dagoen zabalguneari.

Toponimoa: **BELOKIZELAI**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *belókizelái*
 Arantxa Alberdi (Gurrutxagaazpikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BELTSOTEGI**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 19??: EE29 / “Castañal y helechal de *Belsotegui*”
 Adierakideak: ikus *BELTZALOIAGA*

Toponimoa: **BELTZALOIAGA**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1820: HIPO6 (169.or) / “Castañales de Beraza y *Bezaloiaga*”
 1832: HIPO6 (233.or) / “Parages llamados *Belzaloyaga* y Udaga (...) confinantes el primero con robledal de la casería de Salsamendi, terreno de Francisco de Yzuzquiza y castañal de Gurruchaga arriba y terrenos de la casería de Altuna”
 1852: HIPO7 (60.or) / “Término de *Belzaloyaga*”
 1928: Plano16 / *Beltzaloi*
 Ebakera: *béltzoléi*
 Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BELTZALOIAGAALDEA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1994: EE19 / “Castañal de *Belzolai aldea*”

Toponimoa: **BERAZAELORDI**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1782: ZUA14 / “Términos de *Berzaelordi* y Arbikalde”

Toponimoa: **BERDEAUNDIALDEA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *berdeáundialdeá*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *GAZTAÑADI* (Landaburu)

Toponimoa: **BERNARDOKOA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Bernardocoa*
 Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **BERROETA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1782: HIPO6 (10.or) / “Casa nombrada *Berroeta*”
 Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: *Berroeta* Ezkiogako baserri baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin lotuta dagoela dirudi.

Toponimoa: **BERROETA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1828: HIPO6 (225.or) / “Términos conocidos con los nombres de *Berroeta*, Yturcho, Motalaza, Albiamenti, Traba-gaztañadi y Motalaza-barrena”
 Adierakideak: ikus *BERROETAZULO*A

Toponimoa: **BERROETAERREKA**
 Kontzeptua: 60202 / Erreka
 Ebakera: *bérroetaerreká*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *IZAZPIERREKA*

Oharrak: *Berroeta* baserriaren ondotik igarotzen da erreka hau, eta hortik bere izena.

Toponimoa: **BERROETASAKONA**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *bérrotasakoná*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30
 Adierakideak: *Berroeta*

Toponimoa: **BESALLA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 19??: EE15 / *Besalle*

Toponimoa: **BIDABE**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *birábé*

Elias Zaldua (Sagaspe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BIDABEA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *birábiá*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **BIDABURU**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *biráubú*

Elias Zaldua (Sagaspe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BIDAKURUTZETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1814: HIPO6 (147.or) / “Parage llamado *Vidacruceta*”

1826: HIPO6 (196.or) / “Término llamado Basoeta o *Bidacurucetta*”

1843: HIPO6 (264.or) / “Terreno montazgo en el término de *Bidecruceta*”

1855: HIPO7 (82.or) / *Vidacruceta*

1987: EE28 / *Bideguruzeta*

Kokagunea: 88-22

Oharrak: *Oraagoikoa* baserritik gora dago paraje hau.

Toponimoa: **BIDAKURUTZETA AZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1855: HIPO7 (80.or) / “Terreno existente en el término de *Vidacuruceta azpia*”

Toponimoa: **BIDAURRETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1748-09-21: ZUA10 / “Término llamado *Bidaurreta*”

Toponimoa: **BIDAURRETA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Vidaurreta* las dos bibliendas, contribuyente de cada tres quartos”

1625: Isasti (115.or) / *Bidaurreta*

1775: HIPO5 (79.or) / *Vidaurreta*

1871: ZUA20 / *Vidaurreta*

Ebakera: *bidáurretá*

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **BIDAURRETAALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1917: EE18 / *Bidaurreta aldea*

Toponimoa: **BIDEAZPI**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *bidéazpí*

Justina Jauregi (Errepelde baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **BIDEBEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *bidébié*

Ignacio Zabala (Txerren baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **BIDEBERRIALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1928: Plano16 / *Bideberri aldea*

Toponimoa: **BIDEBERRIETA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *bidéberritá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Goiburu* baserriaren goienetik *Beloki*-ko gainera doan bide inguruari esaten zaio.

Toponimoa: **BIDEBURU**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1847: HIPO7 (22.or) / “Castañal y elechal nombrada *Videburua*”

Ebakera: *bidébú*

Justina Jauregi (Errepelde baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **BIDEGURUTZETAARRIONDOSAKONA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1919: EE42 / *Videguruceta-arriondo-sacona*

Toponimoa: **BIDEKURUTZETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1827: ZUA23 / *videcuruceta*

Oharrak: *Elgarrestamendi* auzoan zegoen paraje hau.

Toponimoa: **BIDEZAR**

Kontzeptua: 30404, 10202 / Bidea, kalea

Iturriak: 1782: HIPO6 (8.or) / “Camino público que llaman *videzarra*”

1826: HIPO6 (191.or) / “Camino de *Virezarra*”

1854: HIPO7 (75.or) / “Camino denominado *Videzarra*”

Ebakera: *bidézár*

Adierakideak: *Camino real viejo*

Oharrak: Gipuzkoa zeharkatzen zuen antzinako «erregebidea»-ri esaten zitzaion.

Toponimoa: **BIERREKETA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *biérreketá*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Oharrak: *Karandoaitzerreka* eta *Otainerreka* batzen diren sakonari esaten zaio.

Toponimoa: **BILDURTZA**

Kontzeptua: 50502 / Urbazterra

Ebakera: *bildúrtzá*

Xabier Agirrebengoa (Gurrutxagagarakoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **BITORIOLA**

Kontzeptua: 20103 / Burdinola

Iturriak: XVI.m.: Arbide (88.or) / “Las dichas ferrerías de machain e mendiaras e *Vitoriola*”

Oharrak: *Bitoriola* leku-izena aspaldi galdu zenez, ezin jakin dezakegu zehazki non zegoen, ezta zein udalerritakoa zen ere. Izan ere, Erdi Aroan berandu arte Urolagaraiko udalerrien mugak finkatu gabe zeuden. Dena den, *Matxain* eta *Mendiaras* etxalde ezagunen ondoan zegoela dirudi.

Toponimoa: **BIZIOLA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Viciola*

1775: HIPO5 (95.or) / “Casa de *Biciola* (...) sita en la Calle de esta v^a”

Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: *Biziola* Legazpiko baserri baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin lotuta dagoela dirudi.

XVI. mendean, dagoeneko, bada deitura horretako bizilagunik Zumarragan: “La de Martin de Biciola, contribuyente de ochavo” (1543, ZUA1)

Toponimoa: **BIZIOLAETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1861: HIPO8 (26.or) / *Visiola-echea*

Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: ikus *Biziola*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **BIZIOLANEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1821: HIPO6 (176.or) / *Viciolanea*

Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: ikus *Biziola*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **BIZKARDOETXEBERRI**

Kontzeptua: 10104, 10201 / Baserria (eroria) eta baserri-auzoa

Ebakera: 1. *bizkárdoetxeberrí* (baserria) / 2. *bizkárdoetxeberrí* (baserri-auzoa)

Jesus Etxaniz (Landaburu baserria), 1995 (1)

Jose Etxeberria (Osinaldegoikoa baserria), 1995 (2)

Adierakideak: ikus *ETXEBERRIBIZKARDO*

Oharrak: Ezkio tarrek auzo edo bailara guztiari esaten diote *Bizkardoetxeberrí*.

Toponimoa: **BOSPAGOETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *bospágotá*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1996

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **BOSTARITZETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *bostáitzetá*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1996

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **BUITREZULO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1862: HIPO8 (35.or) / “Terreno hayal denominado *Paintresulo* (sic) (...) confina por oriente con camino carretil que va a Pagochueta”

1871: ZUA20 / “Ayal en *Buitrezulo*”

1983: EE12 / *Buitrezulo*

Ebakera: 1. *buitrézuló* / 2. *putrózuló*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995 (1)

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998 (2)

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **BUZTINTZA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Buztinçajr^o*garçia, entero contribuyente”; “Jn^o de liçarralde por lo de buztinca, contribuyente de quarto hochabo”

1741: ZUA8 / *Buztinza*

1765: Asti (384.or) / *Buztinza*

1780: HIPO6 (2.or) / *Bustinza*

1829: HIPO6 (223.or) / *Buztinza*

1861: ZUA19 / *Bustinza*

1871: ZUA20 / *Buztinza*

1994: EE19 / *Bustinza*

Ebakera: *búztintzá*

Jose Zaldua (Buztintza baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Oharrak: 1915ean Jose Ignacio Zalduak etxe berria egin zuen.

Toponimoa: **BUZTINTZA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1765: Asti (384.or) / “Regata de *Buztinza*”

Adierakideak: ikus *IZAZPIERREKA*

Toponimoa: **BUZTINZURIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1775: HIPO5 (77.or) / “Heredad manzanal llamada Urtubia que confina por el oriente con camino de servidumbre para las tierras llamadas *Bustinzuria*, por el mediodía con camino para las Caserías de Burruchaga y por el settemptrión y poniente con tierras de la Casa de Urtubia”

Toponimoa: **CALLE DE LA ESTACIÓN**

Kontzeptua: 10202 / Kalea

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Calle de la Estación*

1877: ZUA5 / *Calle de la Estación*

1920: ZUA18 / *Calle Estación*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **CALLE DE LA IGLESIA**

Kontzeptua: 10202 / Kalea

Iturriak: 1920: ZUA18 / *Calle Iglesia*

1947-06-21: ZUA24 / *Calle de la iglesia*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Toponimoa: **CALLE NUEVA**

Kontzeptua: 10202 / Kalea

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Calle nueva*

1877: ZUA5 / *Calle nueva*

Kokagunea: Hiribarrua (Soraluze-Legazpi)

Toponimoa: **CALLE ÚNICA**

Kontzeptua: 10202 / Kalea

Iturriak: 1861: ZUA19 / *Calle única*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)-Piedad-Eitzaga

Toponimoa: **CALLE VIEJA**

Kontzeptua: 10202 / Kalea

Iturriak: 1775: HIPO5 (102.or) / “Calzada de la *Calle vieja* de esta v^a”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **CAMINO REAL VIEJO**

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Iturriak: 1775: HIPO5 (125.or) / *Camino Rl. viejo*

Adierakideak: ikus *BIDEZAR*

Toponimoa: **CAMPO SANTO**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1877: ZUA5 / *Campo Santo*

Toponimoa: **CARNICERÍA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Carnicería*

Kokagunea: Hiribarrua (Legazpi-Soraluze)

Toponimoa: **CASA CHIQUITA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1877: ZUA5 / “*Casa chiquita* o cuerdas de las fondas de la Calle de la Estación”

Kokagunea: Hiribarrua (Geltoki)

Toponimoa: **CASA CONCEJIL**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Casa Concegil*

1752-06-13: ZUA10 / “Tabernas de vino Nabarro: *Casa Concegil* y Barrio de Eizaga”

1752-06-13: ZUA10 / “Taberna o tabla de vino clarete: *Casa concegil* nombrada Cuartel”

1775: HIPO5 (90.or) / *Casa concegil*

1861: ZUA19 / *Casa Concegil*

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Toponimoa: **CASA CONSISTORIAL**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Casa consistorial*

Kokagunea: Hiribarrua (Euskadi Enparantza)

Toponimoa: **CASA ESTACIÓN**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Casa Estación*

Kokagunea: Hiribarrua (Geltoki)

Toponimoa: **CASA DE BENEFICENCIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1877: ZUA5 / *Casa de Beneficencia*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **CASA DE LA CRUZ**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1735-11-18: ZUA10 / “*Casa de la Cruz* de Gurruchaga de avajo”

1740-08-28: ZUA10 / *Casa de la Cruz*

1775: HIPO5 (78.or) / “Casería nombrada *la Cruz* o Cruceaga”

1789: HIPO6 (42.or) / *Casa de la Cruz*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Toponimoa: **CASA DE LA PRADERA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1827: ZUA23 / *Casa de Pradera*

Adierakideak: ikus *ZELAIKOA*

Oharrak: "La del prado" (1741, ZUA8)

Toponimoa: **CASA DEL CUARTEL**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1731-10-14: ZUA10 / *Casa del Cuartel*

1742-10-14: ZUA10 / "*Casa cuartel con su Taberna*"

1752-11-26: ZUA10 / "Taberna o tabla de vino clarete: *Casa concegil nombrada Cuartel*"

1793: HIPO6 (70.or) / *Quartel*

1831: HIPO6 (12.or) / "*Casa de su habitación existente en la plaza pública de esta villa, que es conocida con el nombre de Cuartel o la nueva de Alzola*"

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Toponimoa: **CASA DEL HORNO**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1734-12-19: ZUA10 / *Casa del horno*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **CASA DEL JEFE**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1877: ZUA5 / *Casa del Jefe*

Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: Geltoki-buruaren etxeari deitzen zitzaien horrela.

Toponimoa: **CASA SERORAL**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (104.or) / *Casa seroral*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **CASA SOBRE EL JUEGO DE PELOTA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Casa sobre el juego de pelota*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Toponimoa: **CASA VICARIAL**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1842: HIPO6 (259.or) / *Casa vicarial*

1861: ZUA19 / *Casa Vicarial*

1871: ZUA20 / *Casa Vicarial*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Toponimoa: **CUARTEL DE CARABINEROS**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1871: ZUA20 / "*Antes Cuartel de Carabineros*"

Kokagunea: Hiribarrua (Legazpi-Soraluze)

Toponimoa: **DAMAKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *dámakuá*

Patxi Plazaola (Abendaño baserria), 1996

Adierakideak: ikus *AGIÑAGABARRENA*

Toponimoa: **DAMASONEKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *damásonekuá*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1996

Adierakideak: ikus *AIZKIBELERDIKOA*

Oharrak: Baserri honetan Damaso Jauregi Zaldia (Aizkibel 1870) bizi izan zen, eta hortik haren izena.

Toponimoa: **DANBOLINAITZA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *danbóliñaitzá*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1996

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: ikus *LANTEGI*

Oharrak: Urretxu eta Antzuola artean ere Danbolinaitz izeneko toponimoa dugu. Litekeena da «danbolin» itxurako harkaitzak daudelako izen hori hartzea.

Toponimoa: **DURANGA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (125.or) / “Casa de *Duranga*”

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **EBROITURRI**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *ebroiturri*

(Uzti baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Oharrak: Azpeitiko udalerrian dago, Zumarragako mugatik gertu. 1956. urtean Zumarragako kontzejuak erosi zuen herriko ur-premia asetzeko. Izan ere, ur-emari izugarria dauka. Hodiak jarri aurretik, diotenez, ez zegoen ondotik igarotzerik, halakoa zen uraren indarra. Hor egon daiteke, bestalde, iturriaren izenaren azalpena, «ebro»-k piloa edo multzo handia adierazten baitu.

Toponimoa: **EGI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1390: F6 (152.or) / “Iohan Martínez de *Heguíá*” (¿Herquiçia?) procurador de Montreal de Deva”

1543: ZUA1 / “*Eguia* la parte de pascoal de urdanbidieta, contribuyente de cada tres quartos”; “*Eguia* la parte de miguel de eguia e su muger, contribuyente de quarto hochabo”; “*Eguia* la parte de martin de muxica, contribuyente de quarto hochabo”

1793: HIPO6 (68.or) / *Eguia*

1871: ZUA20 / *Eguia*

1973: EE23 / *Eguia*

Ebakera: *égi*
 Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996
 Kokagunea: 88-29

Toponimoa: **EGIALDEBARRENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1810: HIPO6 (144.or) / *Egualdevarrena*
 1862: HIPO8 (55.or) / *Egualde barrena*

Toponimoa: **EGIBARRENA**

Kontzeptua: 50305 / Hegia
 Ebakera: *egíbarrená*
 Justina Jauregi (Errepelde baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **EGIBIDE**

Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1390: F6 (150.or) / “Iohan de *Guide*”; “Thoan de *Heguide* (Hequivide ?)”
 1543: ZUA1 / “*Eguibide*, entero contribuyente”
 1774: HIPO5 (62.or) / *Eguibide*
 1871: ZUA20 / *Eguivide*
 Ebakera: *egíbidé*
 Vicente Telleria (Egibide baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38
 Adierakideak: *Ospitaltxiki*

Oharrak: «Norteko» trenbidea egin zen garaian (1860-65 bitartean) eritegia egon zen baserri honetan. 1966. urtean berriztatu egin zen.

Toponimoa: **EGIBIDEAURRE**

Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1857: HIPO7 (106.or) / “Terreno castañal en el término de *Eguibide aurea*”
 Ebakera: *egíbidaurré*
 Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **EGIBIDEKO ITURRIA**

Kontzeptua: 60204 / Iturria
 Ebakera: *egíbideko itúrriddá*
 Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **EGILUZE**

Kontzeptua: 50305 / Hegia
 Iturriak: 1722-02-05: ZUA10 / *Eguiluze*
 1743-06-24: ZUA10 / “Castaños del Tº de Arguisano en el que llaman *Eguiluce*”
 1849: HIPO7 (35.or) / “Término de *Eguiluce*, por arriba y un costado con terrenos de Gaviria, por avajo con terreno de Altuna, y por otro costado con terrenos de la villa de Zumarraga”
 1958: EE36 / “Argomal *Eguiluce*”

Ebakera: *egiluzé*
 Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **EGILUZEERREKA**
 Kontzeptua: 60202 / Erreka
 Iturriak: 1987: EE16 / *Eguiluce-erreca*
 Adierakideak: ikus *KAKAITURRI*

Toponimoa: **EGUZKIALDE** (Aitzaga)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *éuzkialdé*
 Jesusa Zaldua (Aitzaga baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **EGUZKIALDEA** (Leturigoena)
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Ebakera: *éuzkialdiá*
 Asuncion Epelde (Leturigoena baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **EITZAGA**
 Kontzeptua: 10201 / Hiriguneko auzoa
 Iturriak: 1543: ZUA1 / “La de jnº de olaçaval en *Eyçaga*, contribuyente de quarto hochabo”
 1625: Isasti (115.or) / “*Eiceaga*, barrio de Zumarraga”
 1724-07-30: ZUA10 / “Barrio de *Eizaga*”
 1737-02-17: ZUA10 / “Calle y Barrio de *Eizaga*”
 1775: HIPO5 (204.or) / “Balsa del Barrio de *Eizaga*”
 1871: ZUA20 / “Barrio de *Eizaga*”
 1920: ZUA18 / “Barrio *Eizaga*”
 Ebakera: *éitza*
 Manolo Etxezarreta (Aranburuetxeberri baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **EITZAGA**
 Kontzeptua: 30403 / Errepidea (aldapa)
 Iturriak: 1725-11-24: ZUA10 / “Cuesta de *Eizaga*”
 1775: HIPO5 (72.or) / “Cuesta que por el Camino Rl se vaja desde *Eizaga* para la vª de Ormaiztegui”
 1775: HIPO5 (81.or) / “Camino que vaja desde Elgarreztas para lo más vajo de la Cuesta de *Eizaga*”
 1810: HIPO6 (141.or) / “Cuesta de *Eizaga*”
 1828: HIPO6 (213.or) / “Cuesta de *Eizaga*”
 Adierakideak: ikus *EITZAGAALDAPA*

Toponimoa: **EITZAGA**
 Kontzeptua: 60202 / Erreka
 Iturriak: 1765: Asti (383.or) / “Regata de *Eizaga*”
 Adierakideak: ikus *EITZAGAERREKA*

Oharrak: "Riachuelo que baja desde Eizaga a las heredades de la casa de Loidi" (1735-11-18, ZUA10)

Toponimoa: **EITZAGA**

Kontzeptua: 30406 / Zubia

Iturriak: 1574: Tell / "Puentecillo de *Eizaga*"

Toponimoa: **EITZAGAALDAPA**

Kontzeptua: 30403 / Errepidea

Ebakera: *eitzáaldapá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30, 88-38

Adierakideak: *Eitzaga*

Toponimoa: **EITZAGAAZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1987: EE16 / *Eizaga azpia*

Toponimoa: **EITZAGAERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1858: Plano10 / *Eizaga-erreka*

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Uegon, Mandaosin, Aldaskaerreka, Eitzaga*

Toponimoa: **EIZAGIRRE DE SUSO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / "*Eyçaguirresuso, entero contribuyente*"

Oharrak: Badirudi *Eizagirre de suso* baserriak baduela zerikusirik gero *Izagirre* izenez ezagutu denarekin.

Toponimoa: **EL RETÉN**

Kontzeptua: 30406 / Zubia (ez dago)

Iturriak: 1693: Jaka2 (11.or) / "Puente del *Retén*"

1695: Jaka2 (21.or) / "Puentes de Mendiaraz y de *Retén*"

Adierakideak: ikus *ZUFIAUR*

Toponimoa: **EL RÍO CAUDAL**

Kontzeptua: 60201 / Ibaia

Iturriak: 1775: HIPO1 (45.or, 57.or) / *Río caudal*

Adierakideak: ikus *UROLA*

Toponimoa: **EL RÍO MAYOR**

Kontzeptua: 60201 / Ibaia

Iturriak: 1401: F60 (29.or) / "*Río mayor* de Legaspia"

1819: HIPO2 (65.or) / "*Río maior* llamado Urola"

Adierakideak: ikus *UROLA*

Toponimoa: **EL RÍO PRINCIPAL**

Kontzeptua: 60201 / Ibaia

Iturriak: 1775: HIPO5 (122.or) / “*Rio pral. que baja desde Legazpia*”
 1827: HIPO2 (97.or) / *Río principal*
 1854: HIPO3 (61.or) / *Río principal*

Adierakideak: ikus *UROLA*

Toponimoa: **ELAUSA**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: 1. *eláuxé* / 2. *eláusá*
 Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995 (1)
 Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998 (2)

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ELAUSO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *eláusó*
 Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ELGARRESTA**

Kontzeptua: 10106 / Baserri-auzoa

Iturriak: 1726-08-18: ZUA10 / “*Sosquera de Elgarresta*”
 1734-12-12: ZUA10 / “*Sosquera de Elgarresta*”
 1749-05-26: ZUA10 / “*Varrio de Elgarrestta*”
 1877: ZUA5 / “*Barrio de Elgarresta*”

Adierakideak: ikus *ELGARRESTAMENDI*

Toponimoa: **ELGARRESTA**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1390: F6 (149.or) / “*Iohan Ortys d’Elgarrista*”; “*Iohan d’Elgarrista, e Pero Yvanes d’Elgarrista*”; “*Ihoan Çury d’Elgarrista*”
 1543: ZUA1 / “*Elgarrezta de jn^o alonso, entero contribuyente*”; “*Elgarrezta la de jn^o peruco*”, entero contribuyente”; “*Elgarrezta la de pedro de aranburu, contribuyente de tres quartos*”; “*Elgarrezta la de andres, contribuyente de medio*”; “*Elgarrezta la de jn^o lopez, contribuyente de medio*”
 1625: Isasti (115.or) / *Elgarrezta* (hiru)
 1722-04-12: ZUA10 / “*Casa de Elgarresta*”
 1739-12-27: ZUA10 / “*Casería de Elgarresta o Echerreta*”
 1741: ZUA8 / *Elgarrezta*
 1765: Asti (383.or) / “*3 Elgarrezta*”
 1774: HIPO5 (72.or) / “*Caserías de Elgarrestta*”
 1799: HIPO6 (90.or) / “*Elgarresta todas*”

Adierakideak: ikus *ELGARRESTA baserria, ITURBENEA* eta *MENDIZABAL*

Toponimoa: **ELGARRESTA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1861: ZUA19 / *Elgarrezta*
 1871: ZUA20 / *Elgarresta*

Ebakera: *elgárrestá*
 Justo Andueza (Elgarresta baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Elgarresta-Alontsotegi, Alontsotegi, Alontso, Elgarresta de allá*

Oharrak: *Elgarresta* izeneko etxaldean, historian zehar, gutxienez hiru eraikuntza nagusi egon badira ere (*Elgarresta, Iturbenea* eta *Mendizabal*), azkenaldera izen horrekin bat besterik ez da ezagutu. Eraikuntza hori 1983. urtean eraitsi zuten «Antiguako Amaren ospitalea» egiteko.

Toponimoa: **ELGARRESTA DE ALLÁ**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Elgarrestta de alla*

Adierakideak: ikus *ELGARRESTA baserria*

Toponimoa: **ELGARRESTA DE MEDIO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Elgarrestta de medio*

Adierakideak: ikus *ITURBENEA*

Toponimoa: **ELGARRESTA-ALONTSOTEGI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1736-06-16: ZUA10 / *Elgarresta Alonsotegui*

1775: HIPO5 (82.or) / *Elgarrezta Alonsotegui*

1856: HIPO7 (86.or) / *Elgarresta Alonsotegui*

Adierakideak: ikus *ELGARRESTA baserria*

Toponimoa: **ELGARRESTA-ETXEERRE**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1781: HIPO6 (6.or) / *Elgarresta Echeerrea*

1826: HIPO6 (203.or) / “Casa de *Elgarresta Echerre* propia de dho Agustín de Ybarguren”

Adierakideak: ikus *MENDIZABAL*

Toponimoa: **ELGARRESTA-ETXEERRETA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Elgarrestta Echeerretta*

1775: HIPO5 (95.or) / “Casería nombrada *Elgarrezta echerretta*”

Adierakideak: ikus *MENDIZABAL*

Toponimoa: **ELGARRESTA-ITURBE**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1734-12-19: ZUA10 / *Elgarresta Yturbe*

Adierakideak: ikus *ITURBENEA*

Toponimoa: **ELGARRESTA-ITURBENEA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1799: HIPO6 (93.or) / “Casería de *Elgarresta Yturbenea*”

Adierakideak: ikus *ITURBENEA*

Toponimoa: **ELGARRESTABARRENA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1775: HIPO5 (79.or) / “Casería de *Elgarresta barrena* que comunmente llaman Echerrea”

Adierakideak: ikus *MENDIZABAL*

Toponimoa: **ELGARRESTABEA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1857: HIPO7 (103.or) / “Casa llamada *Elgarrestabea* o Echeerre”

Adierakideak: ikus *MENDIZABAL*

Toponimoa: **ELGARRESTAETXEA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Elgarrezta echea*

Adierakideak: ikus *MENDIZABAL*

Toponimoa: **ELGARRESTAETXEBERRI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1735-06-06: ZUA10 / *Elgarrestta echeverri*

Adierakideak: ikus *MENDIZABAL*

Toponimoa: **ELGARRESTAMENDI**

Kontzeptua: 50102 / Mendia

Ebakera: *elgárrestamendí*

Maria Ines Anduaga (Matxainbarrena baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: ikus *ARGISAO*

Toponimoa: **ELGARRESTAMENDI**

Kontzeptua: 10106 / Baserri-auzoa

Ebakera: *elgárrestamendí*

Jose Ibareuren (Ibareuren etxeberrri baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Elgarresta, Argisao*

Oharrak: 1877an *Elgarrestamendi* auzoa 15 baserrik osatzen zuten, hala nola: *Altzeta* (desagertua), *Bidaurreta*, *Egibide*, *Elgarresta* (desagertua), *Ispillaga* (desagertua), *Iturbenea*, *Legazpijauregi*, *Matxainbarrena*, *Matxainerdikoa*, *Matxaingoena* (desagertua), *Mendizabal*, *Oruezabaleta*, *Oruezabaletaxiki* (desagertua), *Sangregoriotxiki* (desagertua) eta *Urazandi*.

Toponimoa: **ELGARRESTARENA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (74.or) / “Casa llamada *Elgarrezttenea* sitta en el varrio de Eyzaga”

1793: HIPO6 (70.or) / *Elgarreztarena*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: *Elgarresta* Zumarragako bertako etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **ELGARRESTAS**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1775: HIPO5 (81.or) / “Camino que vaja desde *Elgarreztas* para lo más vajo de la Cuesta de Eizaga”

1775: HIPO5 (82.or) / “Camino que ba de Eizaga a *Elgarreztas* y Arguisano”

Adierakideak: ikus *ELGARRESTA*, *ITURBENEA* eta *MENDIZABAL*

Toponimoa: **ELIZABERRIA**

Kontzeptua: 40703 / Ermita (ez dago)

Iturriak: 1741-11-26: ZUA10 / “Hermita de *Elizaberría* de la Piedad”

1797: HIPO6 (84.or) / “Hermita de *Elizaverria*”

1804: HIPO6 (111.or) / “Hermita que Iaman *Elizberria* confinante por mediodía con la de Calzaingoa”

1848: HIPO7 (33.or) / “Hermita de *Elizaberría*”

1858: Plano10 / “Hermita de *Elizaberrí*”

Adierakideak: ikus *ZUFIAUR*

Toponimoa: **ELIZALDE**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1736-06-17: ZUA10 / *Elizalde*

1765: Asti (383.or) / *Elizalde*

1821: HIPO6 (175.or) / “Ynsausti menor o *Elizalde*”

1871: ZUA20 / *Elizalde*

1987: EE28 / “Ynsausti menor o *Elizalde*”

Ebakera: *elízaldé*

Pedro Lizarazu (*Elizalde* baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Intsausti menor*, *Intsausti de arriba*

Oharrak: *Antio*-ko elizaren ondoan dago, eta hortik *Elizalde* izena.

Toponimoa: **ELIZALDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1966: EE14 / *Elizalde*

Toponimoa: **ELIZAZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *elízazpiddá*

Patxi Plazaola (*Abendaño* baserria), 1996

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ELIZBIDE** (*Abendaño*)

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Iturriak: 1968: EE32 / “Camino *Elizbide*”

Oharrak: «*Elizbideak*» hildakoen gorpuak elizara eramateko erabiltzen ziren bide «sakratuak» izaten ziren. *Abendaño* baserriko «*elizbidea*» *Aldats* izeneko hegitik igarotzen zen.

Toponimoa: **ELIZBIDE** (*Aizkibel*)

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Iturriak: 1982: EE11 / *Elizbide*

Toponimoa: **ELIZBIDE** (*Korta*)

Kontzeptua: 30404, 50501 / Bidea eta parajea

Ebakera: *elízbide*

Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Oharrak: *Korta* baserriko «elizbidea» *Ataloi* parajetik igarotzen zen, eta handik *Aldasarren* baserrira jaisten zen.

Toponimoa: **ELIZBIDE** (Zumakorta)

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Ebakera: *elízbide*

Juan Toledo (Abendaño baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Oharrak: *Txerren* baserriko «elizbidea», *Errepelde* baserriaren goienetik igarotzen zen, eta handik *Agiñaga*-ko elizara.

Toponimoa: **ELIZKALE**

Kontzeptua: 10202 / Kalea

Iturriak: 1828: HIPO6 (227.or) / *Elizcale*

1871: ZUA20 / *Elizcale*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Toponimoa: **ELIZONDO**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1987: EE16 / *Elizondo*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **ELIZOSTE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1847: HIPO7 (23.or) / “Heredad labradía en el término de *Elizoste*, confinante por la parte superior con camino que se dirige a la casería de Yspillaga”

1854: HIPO7 (73.or) / “Parage de *Elizoste*, confinante por oriente con la casa de Mendiolanea, mediodía con camino carretil, poniente con la heredad de la Casa de Marcoscoa, y por el norte con camino carretil”

Toponimoa: **ELORDI**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Iturriak: 1817: HIPO6 (151.or) / “Paraje llamado *Elordi* o Lavaquizarra empezando desde el Ribazo Superior del Camino carretil que se dirige acia las Casas de Alzolas”

1861: HIPO8 (22.or) / “Vorda nueva de *Elordi* (de la Casería de Ayzaga)”

1990: EE26 / *Elordi*

Ebakera: 1. *elórdi* / 2. *elórdei*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995 (1)

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995 (2)

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ELORDI DE ABAJO**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Iturriak: 1736-07-30: ZUA10 / *Elordi Abajo*

Adierakideak: ikus *ELORDITXIKI*

Toponimoa: **ELORDIAZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1843: HIPO6 (263.or) / “Terreno argomal conocido con el nombre de *Elordi azpia*”

Adierakideak: ikus *ELORDITXIKI*

Toponimoa: **ELORDIAZPIKOA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1919: EE42 / “Hayedal denominado Basoeta o *Elordi-azpicoa*”

Toponimoa: **ELORDIGOENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1987: EE28 / “Basoeta o *Elordigoena*”

Adierakideak: ikus *BASOETA*

Toponimoa: **ELORDILABAKIZARRA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1845: HIPO7 (12.or) / “Terreno argomal en el término de *Elordi Labaquizarra*”

Adierakideak: ikus *LABAKIZARRETA*

Toponimoa: **ELORDITXIKI**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: 1. *elórritxikí* / 2. *elórditxikí*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996 (1)

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995 (2)

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Elordiazpia, Elordi de abajo*

Toponimoa: **ELORRIAGA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1781: HIPO6 (6.or) / “Paraje que llaman *Elorriaga*”

Toponimoa: **ELORRIAGA**

Kontzeptua: 20108 / Karobia

Iturriak: 1828: HIPO6 (214.or) / “Parages llamados Echuri, Basaguchi, Udaga hacia la calera de *Elorriaga*”

Oharrak: “Camino carretil que se dirige a la calera de sobre Elorriaga que está en el camino para Azcoitia” (1827, HIPO6: 209)

Toponimoa: **ELORRIAGA**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1543: ZUA1 / “Domº de *elorriaga* el de Uegon, contribuyente de octavo”

1736-07-30: ZUA10 / “Casas de *Elorriaga*”

1826: HIPO6 (189.or) / “Casería de *Elorriaga*”

Ebakera: *elórreá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ELORRIAGAGOIKOA* eta *ELORRIAGAAZPIKOA*

Oharrak: *Elorriaga* etxaldean eraikuntza nagusi bakarra egon zen XVIII. mendera arte; handik aurrera, itxura denez, bi.

Toponimoa: **ELORRIAGA DE ABAJO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Elorriaga abajo*

1877: ZUA5 / *Elorriaga abajo*

Adierakideak: ikus *ELORRIAGAAZPIKOA*

Toponimoa: **ELORRIAGA DE ARRIBA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Elorriaga arriba*

1871: ZUA20 / *Elorriaga-arriba*

Adierakideak: ikus *ELORRIAGAGOIKOA*

Toponimoa: **ELORRIAGAALDEKO ZABALA**

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Iturriak: 1928: Plano16 / *Elorriaga aldeko zabala*

Adierakideak: ikus *BELOKIKO ZABALA*

Toponimoa: **ELORRIAGAAZPIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1858: HIPO7 (115.or) / *Elorriaga azpicoa*

1861: HIPO8 (33.or) / *Elorriaga-azpicua*

1920: ZUA18 / *Elorriaga Azpicoa*

Ebakera: *elórrazpikó*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Elorriaga, Elorriaga de abajo, Elorriagazpi*

Toponimoa: **ELORRIAGAGAÑA**

Kontzeptua: 50201 / Mendi baten goialdea

Ebakera: *elórreagañá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1998

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Goiko gaina*

Oharrak: *Beloki* eta *Elorriagagoikoa* bitartean dagoen bidegurutze bati esaten zaio, *Sagaspe*-rako bide zaharra goitik behera abiatzen den lekuari, hain zuzen.

Toponimoa: **ELORRIAGAGARAKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1860: HIPO7 (143.or) / *Elorriaga Garaicoa*

1993: EE20 / *Elorriaga-garacoa*

Adierakideak: ikus *ELORRIAGAGOIKOA*

Toponimoa: **ELORRIAGAGOIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *elórriddágóikuá*

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Elorriaga, Elorriaga de arriba, Elorriagagarakoa*

Oharrak: *Elorriagagoikoa* baserria agiritan *Soraizakon* auzoan agertzen bada ere, *Aranburusakon*-eko baserriekin harreman handiagoak izan dituela dirudi. Kalerako joan-etorriak, behintzat, duela gutxi arte *Areitzagabaso* eta *Egi-tik* barrena egiten zituzten bertako bizilagunek.

Toponimoa: **ELORRIAGATXABOLAK**

Kontzeptua: 10301 / Txabolak

Ebakera: *elórreatxabolák*

Miguel Aranberri (*Elorriagagoikoa* baserria), 1998

Adierakideak: ikus *SALETXETA*

Oharrak: "Camino Carretil que se dirige de las Bordas de Elorriaga a Lete" (1827, HIPO6: 207)

Toponimoa: **ELORRIAGAZPI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *elórriazpí*

Blas Arakama (*Elorriagaazpikoa* baserria), 1998

Adierakideak: ikus *ELORRIAGAAZPIKOA*

Toponimoa: **ELORRIBASO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1725-09-23: ZUA10 / *Elorribaso*

Toponimoa: **ELORRIETA**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Iturriak: 1922: Plano15 / *Elorrieta*

1990: EE14 / *Elorrieta*

Kokagunea: 88-21, 88-13

Oharrak: Neolito-Brontzeko tumulu bat dago zabalgunehonetan.

Toponimoa: **ELORTXO**

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Iturriak: 1889: ZUA2 (10.or) / "Monte llamado *Elorcho*"; "Mojón numº cincuenta y cuatro: se halla colocado en la cima del monte llamado *Elorcho*"

Kokagunea: 88-13

Oharrak: Neolito-brontzeko bi tumulu daude mendi gain honetan.

Toponimoa: **ELOSIETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1734-05-27: ZUA10 / "Paraje *Elosieta* y Urrichipi ondo"

1746-08-16: ZUA10 / "Tº concegil de *Erosita*"

Toponimoa: **ELOSIETAAZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1827: HIPO6 (210.or) / "Montes de Cortaverrialdea y *Elosieta-azpia*"

Toponimoa: **ENTRAÑETA**

Kontzeptua: 50202 / Muinoa

Ebakera: *entráñetá*

Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **EPARRENETA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1752-11-26: ZUA10 / *Eparreneta*

1782: HIPO6 (7.or) / “Término nombrado *Eparreneta* (...) confina por un lado con el Ipinogui de José de Ybarguren y castañal de la Casería de Aizaga”

1826: HIPO6 (193.or) / “Término de *Eperneta*”

1852: HIPO7 (56.or) / “Terreno poblado de robles y ayas, situado en el término nombrado *Eperneta* (...) en el que tiene construida una borda para ganado lanar, confinante por la parte baja con un arroyo que baja del alto llamado Pagochoeta, por la Cabecera que es el oriente con un terreno de Yburreta arriba, por mediodía con otro del citado Juan Ignacio Echeverría, y por el norte con un camino carretil y castañal de la casería de Aizaga”

1862: HIPO8 (71.or) / “Término llamado Olarte y paraje de *Epanerreta* pegante al castañal de la casería de Arizaga-andia”

Ebakera: *epérletá*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **EPELDENANDIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (74.or) / “Casa de *Epelden andia*”

1791: HIPO6 (55.or) / “Casa de *Epelden andia* (...) sita en el varrio de Zufiaurre”

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: *Epelde* Azkoitiko etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **EPELDENEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1746-08-16: ZUA10 / *Epelden*

1775: HIPO5 (113.or) / “Casa nombrada *Epelden* sita en el varrio de Zufiaurre”

1842: HIPO6 (260.or) / “Casa conocida con el nombre de *Epeldenea*”

1848: HIPO7 (30.or) / *Epeldenea*

1861: HIPO8 (25.or) / “Casas llamadas *Epeldenea*”

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **EPELDENEA MAYOR**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Epelde maior*

1741: ZUA8 / *Epeldene mior*

1749-02-05: ZUA10 / *Epelden Maior*

1775: HIPO5 (76.or) / *Epelden maior*

1789: HIPO6 (38.or) / “Casas de *Epelden mayor* y menor (...) sitas en el varrio de Zufiaurre”

1810: ZUA15 / *Epeldenea mayor*

1814: ZUA4 / *Epeldenea mayor*
 1828: ZUA7 / *Epeldenia mayor*
 1859: HIPO7 (130.or) / *Epelde mayor*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: ikus Epeldenea-ri egindako oharra.

Toponimoa: **EPELDENEA MENOR**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Epelde menor*

1741: ZUA8 / *Epeldene menor*

1749-05-26: ZUA10 / *Epelden menor*

1786: HIPO6 (38.or) / “Casas de *Epelden mayor y menor* (...) sitas en el varrio de Zufiaurre

1828: ZUA7 / *Epeldenia menor*

1848: HIPO7 (36.or) / *Epeldenea menor*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: ikus Epeldenea-ri egindako oharra.

Toponimoa: **EPELDENEA NUEVO**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1850: HIPO6 (40.or) / *Epeldenea nuevo*

1859: HIPO7 (130.or) / “Casas de *Epelde mayor y Epelden nuevo* (...) sitas en el varrio de Zufiaurre”

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: ikus Epeldenea-ri egindako oharra.

Toponimoa: **EPERRALDE**

Kontzeptua: 10104 / Baserría

Ebakera: 1. *epérraldé* / 2. *ipárraldé*

Justina Jauregi (*Errepelde baserría*), 1995 (1)

Victoriano Plazaola (*Martiamuno baserría*), 1995 (2)

Adierakideak: ikus *URDANBIDETA*

Oharrak: *Eperralde Urdanbideta* baserriko bizitza bati esaten zaio. Hango bizalagunak jatorriz *Errepelde* baserrikoak direnez, izen-nahasketa egon dela dirudi. Seguruena *Errepelde* > *Eperralde*.

Toponimoa: **ERAUSTEGI**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1889: ZUA2 (11.or) / “Mojón número sesenta y siete: se halla colocado a la orilla de la regata Berasaco-errecá, en el punto llamado *Eraustegui*”

Adierakideak: ikus *ERAUSTEGIZULO*

Toponimoa: **ERAUSTEGIZULO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *eráusteizuló*

Jose Antonio Begiristain (*Muxika baserría*), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Eraustegi*

Toponimoa: **ERDIKO BIDE**

Kontzeptua: 30404, 50306 / Bidea eta Zeharra

Ebakera: *erdíko bidé*

Juan Mari Balenziaga (Matxainerdikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **ERDIKO SAILA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *erdíko sallá*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ERDIKO SOROA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1919: EE38 / "Hereditad denominada *Erdico-soroa*"

1987: EE28 / *Erdicosoroa*

Toponimoa: **ERDIKO SUERTEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *erdíko suérteá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Adierakideak: ikus *GAZTANADI* (Landaburu)

Toponimoa: **ERDIKO TXABOLA**

Kontzeptua: 10301 / Etxola

Ebakera: *erdíko txabolá*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1996

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ERDISORO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1987: EE28 / *Erdisoro*

Toponimoa: **EREDADE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *édadé*

Juan Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Eredade* izeneko parajeak ohikoak dira inguruko herrietan, hala nola: Legazpin, Zerainen...

Toponimoa: **ERLATOKIETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *erlátokitá*

Maria Mintegi (Oiangurentxiki baserria), 1995

Toponimoa: **ERLEGI**

Kontzeptua: 50305 / Hegia
 Ebakera: *érléi*
 Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995
 Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **ERLEGIALDEA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1922: Plano15 / *Erley-aldea*
 1966: EE14 / *Erley aldea*
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ERLO**
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Ebakera: *érlo*
 Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ERRAMUAZPI** (Landaburu)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *errámuazpí*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ERRAMUAZPI** (Olaarte)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *errámuazpí*
 Ignacio Zunzunegi (Olaarte baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ERRASTEGIGAZTAÑADISAKONA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 19??: EE15 / *Errastegui-Gastañadi-Sacona*

Toponimoa: **ERREKAAUNDI** (Agiñaga)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1968: EE32 / *Erreca-aundi*
 Ebakera: *errékaundi*
 German Plazaola (Zumakorta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ERREKAAUNDIALDEA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1968: EE14 / *Erreca-aundi-aldea*

Toponimoa: **ERREKALDE**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *errékaldé*
 Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ERREKALDESORATXO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1968: EE14 / *Errecalde-soracho*

Adierakideak: ikus *ERREKALDE* eta *SORATXO*

Toponimoa: **ERREKASAKONA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1889: ZUA2 (12.or) / “Mojón número setenta y cuatro: se encuentra en el punto llamado Zumacorta burua al lado de la regata *errecasakona*”; “Mojón número setenta y cinco: se halla en el punto de desagüe de la regata llamada *errecasakona* al río Urola”

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ERREKATXIKI**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1968: EE32 / *Errecasakoni*

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ERREKATXO** (Agiñaga)

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1968: EE14 / *Errecacho*

Ebakera: *errékatxó*

German Plazaola (Zumakorta baserria), 1995

Juan Toledo (Abendaño baserria), 1995

Victoriano Plazaola (Martiamuno baserria), 1995

Adierakideak: ikus AGIÑAGAERREKA

Toponimoa: **ERREKATXO** (Elgarrestamendi)

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *errékatxó*

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995

Adierakideak: ikus *LEGAZPIERREKA*

Toponimoa: **ERREKATXO** (Korta)

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *errékatxó*

Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Adierakideak: *Sorginzulo*

Toponimoa: **ERREKATXO** (Urruzti)

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *errékatxó*

Justina Jauregi (Errepelde baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ZUMAKORTAERREKA*

Toponimoa: **ERREKAUNDI** (Leturiauzoa)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1845: HIPO7 (8.or) / “Castañal de *Erreca-andia*”
 1862: HIPO8 (78.or) / “Término de *Errecaandia*”
 1871: ZUA20 / “Castañal en *Errecandia*”
 Ebakera: *errékaundi*
 Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ERREKAUNDIA** (Urola)
 Kontzeptua: 60201 / Ibaia
 Ebakera: 1. *errékaundiddá* / 2. *errékaundi*
 Maria Jesus Arrieta (Pagoeta baserria), 1995 (1)
 Maria Lete (Ule baserria; Irigoien baserria), 1996 (2)
 Adierakideak: ikus *UROLA*

Toponimoa: **ERREKETA**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *erréketá*
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ERREMENTARIETXE**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1775: HIPO5 (125.or) / “Casa de Caleguren en el varrio de Eizaga y la otra que está
 a su lado llamada *Rementarieche*”
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **ERREPELDE**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1810: ZUA15 / *Errepelde*
 1824: HIPO6 (182.or) / “Casería nueva de *Repelde*”
 1861: ZUA19 / *Errepelde*
 1862: HIPO8 (79.or) / *Repelde*
 1877: ZUA5 / *Errepelde*
 1968: EE32 / *Errepelde*
 Ebakera: *errépelde*
 Patxi Plazaola (Abendaño baserria), 1996
 Kokagunea: 88-21
 Adierakideak: *Etxetxiki*

Toponimoa: **ERREPELDEBAZTERRA**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1862: HIPO8 (79.or) / “Trozo de terreno en *Errepelde Basterra*”

Toponimoa: **ERREPORTA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *erréportá*
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1996
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ERROTALDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *errótaldé*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Iburreta* etxaldetik gora, errekaaren ondoan dagoen paraje bati esaten zaio. Garairen batean errota zegoelako izango du seguruenik izen hori. Dena den, inguruko bizilagunek ez dute ezagutu eta miatutako agiritan ere ez da haren aipamenik egiten.

Toponimoa: **ESCORIAL**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1871: ZUA20 / “*Escorial ó Artiz*”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **ESNEERREKEA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: 1. *esnээрrekiá* / 2. *esnээрreká*

Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995 (1)

Jesus Etxaniz (Landaburu baserria), 1995 (2)

Kokagunea: 88-30

Oharrak: Uraldietan zuri etortzen omen da.

Toponimoa: **ESPALOIA**

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Ebakera: 1. *espáloiá* / 2. *espóloiá*

Xabier Agirrebengoa (Gurrutxagagarakoa baserria), 1995 (1)

Arantxa Alberdi (Gurrutxagaazpikoa baserria), 1995 (2)

Kokagunea: 88-30

Oharrak: Hala esaten zaio Zumarragako kaletik, *Gurrutxaga* etxaldetik barrena, *Antio*-ra doan bideari. Izan ere, gurdibidearen ondotik, oinezkoentzako bidea edo «espaloia» doa. XVIII. mendean bestela ere ezagutzen zen, besteak beste: “Camino de Burruchaga” (1747-03-13, ZUA10); “Camino de la Antigua” (1765, Asti).

Toponimoa: **ESTRADAGAÑA**

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Ebakera: *estrágañá*

Miguel Arostegi (Aizpuru baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXAAURREA** (Matxainenea)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1789: HIPO6 (42.or) / “Heredad llamada *Echaaurrea*”

Toponimoa: **ETXABOLAZAR**

Kontzeptua: 10301 / Etxola

Ebakera: *etxábolazár*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ETXABURU** (Abendaño)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *etxaburú*

Patxi Plazaola (Abendaño baserria), 1996

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXABURU** (Egibide)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxaburú*

Vicente Telleria (Egibide baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ETXABURU** (Elorriagaazpikoa)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxaburú*

Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXABURU** (Errepelde)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxaburú*

Justina Jauregi (Errepelde baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXABURU** (Etxeberrilizaratzu)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxaburú*

Jose Manuel Zubizarreta (Etxeberrilizaratzu), 1995

Kokagunea: 88-29

Toponimoa: **ETXABURU** (Gurrutzagagarakoa)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxaburú*

Xabier Agirrebengoa (Gurrutzagagarakoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXABURU** (Ibargurenexberri)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxaburú*

Jose Ibarguren (Ibargurenexberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ETXABURU** (Urruzti)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxaburú*

Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXABURUA** (Ondarra)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1939: EE25 / *Echaburua*

Toponimoa: **ETXABURUAUNDI**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxaburuaundi*

Justina Jauregi (Errepelde baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ETXE BURUA* (Urdanbideta)

Toponimoa: **ETXAURREA** (Landaburu)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxaurreá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Txorisagarrondo*

Toponimoa: **ETXAZPIA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxázipiá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEATZE** (Aranburuetxeberri)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxeátzé*

Manolo Etxezarreta (Aranburuetxeberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ETXEATZE** (Ibarguren etxeberri)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxeátzé*

Jose Ibarguren (Ibarguren etxeberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ETXEATZE** (Leturibarrena)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxeátzé*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXEATZE** (Leturiondo)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxeátzé*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXEATZEA** (Aizkibel)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1982: EE11 / *Echeatzea; Echeatzia*

Toponimoa: **ETXEATZEA** (Aranburualdekoa)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *etxéatziá*
 Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEATZEA** (Matxainbarrena)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 19??: EE15 / *Echeatzea*

Toponimoa: **ETXEATZEKO SAKONA**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *etxéatzeko sakoná*
 Victoriano Lizarralde (Agirre baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *ZAKARDI*

Toponimoa: **ETXEATZEKO SOROA**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *etxéatzeko soruá*
 Justo Andueza (Elgarresta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEAURRA** (Aranburuerdikoa)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1983: EE12 / *Echeaurra*

Toponimoa: **ETXEAURRE** (Agirreetxeberri)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *etxéaurré*
 Axier Lizarralde (Agirreetxeberri baserria), 1996
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEAURRE** (Aizkibel)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1982: EE11 / *Echeaurre*

Toponimoa: **ETXEAURRE** (Intsausti)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *etxéaurré*
 Andres Etxeberria (Intsausti baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEAURREA** (Aranburualdekoa)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *etxéaurréa*
 Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEAURREA** (Izuzkitza)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1942: EE13 / *Echeaurrea*
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXEAURREA** (Martiamuno)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1922: Plano15 / *Echeaurrea*
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXEAURREA** (Matxainbarrena)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 19??: EE15 / *Echeaurrea*

Toponimoa: **ETXEAURREA** (Muxika)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1966: EE14 / *Echeaurrua* (sic)

Toponimoa: **ETXEAURREA** (Urdanbideta)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1922: Plano15 / *Echeaurrea*
 1991: EE31 / “Aitzarte Burua o *Echeaurrea*”
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXEAURREKO HARIZTIA**
 Kontzeptua: 50603 / Hariztia
 Iturriak: 1993: EE21 / *Echeurreco aristiya*

Toponimoa: **ETXEAURREKO SOROA**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1928: Plano16 / *Eche aurreko-soroa*

Toponimoa: **ETXEAURSAKONA**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1928: Plano16 / *Echeaur-sacona*

Toponimoa: **ETXEAZPI** (Abendaño)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1968: EE32 / “Aitz-carte, antes *Echeazpi*”
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXEAZPI** (BUZTINTZA)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1994: EE19 / *Echeazpia*
 Ebakera: *etxéazpi*
 Jose Zaldúa (Buztintza baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ETXEAZPI** (Elorriagaazpikoa)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *etxéazpi*
 Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEAZPI** (Martiamuno)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1922: Plano15 / *Echeazpia*
 1994: EE17 / *Echeazpia*
 Ebakera: *etxéazpi*
 Victoriano Plazaola (Martiamuno baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXEAZPI** (Matxainerdikoa)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *etxéazpi*
 Juan Mari Balenziaga (Matxainerdikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **ETXEAZPI** (Mendizabal)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *etxéazpi*
 Jesus Legorburu (Mendizabal baserria), 1995
 Kokagunea: 88-29

Toponimoa: **ETXEAZPI** (Olaarte)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *etxéazpi*
 Ignacio Zunzunegi (Olaarte baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ETXEAZPI** (Urruzti)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *etxéazpi*
 Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXEAZPIA** (Abendaño)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *etxéazpiddá*
 Patxi Plazaola (Abendaño baserria), 1996
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXEAZPIA** (Altzola)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1983: EE27 / *Echeazpia*

Toponimoa: **ETXEAZPIA** (Aranburuerdikoa)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1983: EE12 / *Echeazpia*

Toponimoa: **ETXEAZPIA** (Elizondo)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1987: EE16 / *Echeazpia*
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **ETXEAZPIA** (Gurrutzagagarakoa)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *etxéazpiddá*
 Xabier Agirrebengoa (Gurrutzagagarakoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEAZPIA** (Intsausti)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *etxéazpiddá*
 Andres Etxeberria (Intsausti baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEAZPIA** (Mendizabal)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1917: EE18 / *Echeazpia*

Toponimoa: **ETXEAZPIA** (Muxika)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1966: EE14 / *Echeazpia; Echeaspia*

Toponimoa: **ETXEAZPIA** (Ondarra)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1939: EE25 / *Echeazpia*

Toponimoa: **ETXEAZPIA** (Saltsamendi)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 19??: EE29 / *Echeazpia*
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEAZPIA** (Urdanbideta)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1922: Plano15 / *Echeazpia*
1991: EE31 / *Echeazpia*

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXEAZPIKO SOROA** (Elizalde)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxéazpiko soruá*
Pedro Lizarazu (Elizalde baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEAZPIKO SOROA** (Oraagoikoa)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxéazpiko soruá*
Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ETXEAZPIKO SOROA** (Oruezabaleta)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxéazpiko soruá*
Resurreccion Mendizabal (Oruezabaleta baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **ETXEAZPIKO ZELAIA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxéazpiko zeladdá*
Maria Urkiola (Anduezu baserria), 1995

Kokagunea: 88-29

Toponimoa: **ETXEBERRI**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Echavarri*
1749-05-26: ZUA10 / *Echeverri*
1822: HIPO6 (179.or) / "Casa llamada *Echeverri* (...) en el barrio de Eizaga"
1828: HIPO6 (213.or) / *Echeverri*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **ETXEBERRI** (Aranburusakona)

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1862: HIPO8 (64.or) / *Echeverri*
Ebakera: *etxéberri*
Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Adierakideak: ikus *ETXEBERRILIZARATZU*

Toponimoa: **ETXEBERRI** (Soraizakona)

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1543: ZUA1 / "*Echeverria* de pedro de vizcardo, contribuyente de medio"
Ebakera: *etxéberri*

Francisco Izagirre (Saltsamendi baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ETXEBERRIBIZKARDO*

Toponimoa: **ETXEBERRIALDAPA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *etxéberrialdapá*

Elias Zaldua (Sagaspe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEBERRIALDEA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 19??: EE29 / *Echeverri-aldea*

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEBERRIBIZKARDO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1736-06-17: ZUA10 / *Echeverria Vizcardo*

1741: ZUA8 / *Echev^a Vizcardo*

1775: HIPO5 (87.or) / “*Casería de Echeverribizcardo*”

1861: ZUA19 / *Echeverri vizcardo*

1871: ZUA20 / *Echeverri-bizcardo*

Ebakera: *etxéberribizkardó*

Jesus Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Etxeberri* (Soraizakona), *Bizkardoetxeberry*

Toponimoa: **ETXEBERRIERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *etxéberrierreká*

Jose Manuel Zubizarreta (Etxeberrilizaratzu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30, 88-29

Toponimoa: **ETXEBERRIKO ETXABURUA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxéberriko etxáburuá*

Elias Zaldua (Sagaspe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEBERRIKO ITURRIA**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *etxéberrikó iturriá*

Francisco Izagirre (Saltsamendi baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Etxeberribizkardo* baserriko iturria zen, eta hortik bere izena.

Toponimoa: **ETXEBERRILIZARATZU**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Echeverrilicaracu*, entero contribuyente”

1735-11-30: ZUA10 / “Camino antiguo de *Echeverri Lizarazu* a la Iglesia de la Antigua”

1741: ZUA8 / *Echeverria Lizarazu*

1860: HIPO8 (4.or) / *Echeverri-Lizarazu*

1864: Nom (134.or) / “*Echeverri de Lizarazu*”

Kokagunea: 88-29

Adierakideak: *Lizaratzu, Lizaratzuetxeberri, Etxeberri, Sagardoetxeberri*

Oharrak: 1948an baserria eraberritu egin zen.

Toponimoa: **ETXEBERRINEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Echeverrinea*

1861: ZUA19 / *Echeverrinea*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **ETXEBERRISORO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1775: HIPO5 (125.or) / “Heredad llamada *Echeverrisoro*”

Oharrak: *Gurrutxaga* etxaldearen azpian zegoen lursail hau.

Toponimoa: **ETXEBERRITXO**

Iturriak: 1961: EE33 / *Echeberricho*

Toponimoa: **ETXEBURU** (Aldasbarren)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxéburú*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ETXEBURU** (Anduezu)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxéburú*

Maria Urkiola (Anduezu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEBURUA** (Abendaño)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1968: EE32 / *Echeburua; Echeburuba*

Toponimoa: **ETXEBURUA** (Aizkibel)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1982: EE11 / *Echeburua*

Toponimoa: **ETXEBURUA** (Altzola)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1984: EE27 / *Echeburua*

Toponimoa: **ETXEBURUA** (Aranburuerdikoa)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1983: EE12 / *Echeburua*

Toponimoa: **ETXEBURUA** (ATXIBITAETXETXO)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1854: HIPO7 (70.or) / “Heredad llamada *Echeburua*”

Toponimoa: **ETXEBURUA** (Urdanbideta)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1922: Plano15 / *Echeburua*

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXEBURUKO BARRUTIA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxéburuko barrútidá*

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **ETXEERRE**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1786: HIPO6 (26.or) / *Echeerrea*

1806: HIPO6 (122.or) / *Echeerre*

1857: HIPO7 (103.or) / “Casa llamada Elgarrestabea o *Echeerre*”

1861: ZUA19 / *Echerre*

1871: ZUA20 / *Echerre*

1920: ZUA18 / *Eche-erre*

Adierakideak: ikus *MENDIZABAL*

Toponimoa: **ETXEERRE-ELGARRESTA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1855: HIPO7 (83.or) / *Echeerre Elgarresta*

Adierakideak: ikus *MENDIZABAL*

Toponimoa: **ETXEERRETA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1739-12-27: ZUA10 / “Casería de Elgarresta o *Echerreta*”

Adierakideak: ikus *MENDIZABAL*

Toponimoa: **ETXEGARATIKO SOROA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *etxegátiko soruá*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ETXEONDOA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1987: EE16 / *Echeondoa*
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **ETXEOSTE** (Aldasbarren)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *etxéosté*
 Martin Aizkibel (Aldasbasbarren baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ETXEOSTE** (Oiangurentxiki)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1961: EE33 / *Echeoste*

Toponimoa: **ETXEOSTEA** (Aranburuerdikoa)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1983: EE13 / *Echeostea*

Toponimoa: **ETXEOSTEA** (Gurrutzagarakoa)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *etxóstiá*
 Xabier Agirrebengoa (Gurrutzagarakoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEOSTEA** (Izuzkitza)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1942: EE13 / *Echeostea*
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXEOSTEA** (Landaburu)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *itxósteá*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ETXEOSTEA** (Muxika)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1922: Plano15 / *Echeostea*
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXESOROA**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1942: EE13 / *Echesoraa*
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXETXIKI**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1884: DEA2 / *Echechiqui*
 1942: EE13 / *Echechiqui*
 Ebakera: *ítxétxikí*
 Justina Jauregi (Errepelde baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *ERREPELDE*

Toponimoa: **ETXETXIKIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1861: HIPO8 (14.or) / “Casa de *Echechiquia* en la calle pública (...) confinante por un costado con la casa de Olarangoa, y por el otro con la de Leturiaechea”
 1871: ZUA20 / *Echechiquia*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **ETXETXO** (ATXIBITAETXETXO)

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1850: HIPO7 (43.or) / *Echecho*

Ebakera: *étxetxó*

Jose Antonio Izagirre (Atxibitabekoa baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ATXIBITAETXETXO*

Toponimoa: **ETXETXO** (IZUZKITZA)

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *étxetxó*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1998

Adierakideak: ikus *IZUZKITZAETXETXO*

Toponimoa: **ETXETXOALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1972: EE24 / *Echecho aldea*

Toponimoa: **ETXETXOATZE**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *etxétxoatzé*

Ignacio Elgarresta (Aietsu baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ETXETXOKO TONTORRA**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Ebakera: *etxétxoko tontorrá*

Maria Urkiola (Anduezu baserria), 1995

Kokagunea: 88-29

Adierakideak: *Atxibitaetxetxo*

Toponimoa: **ETXEZAR** (Matxaingoena)

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Ebakera: *etxézár*

Juan Mari Balenziaga (Matxainerdikoa baserria), 1995

Adierakideak: ikus *MATXAINGOENA*

Toponimoa: **ETXEZARRA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Ebakera: *etxézarrá*

Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995

Adierakideak: ikus *KUKUETXE*

Toponimoa: **ETXEZARRALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *etxézarraldeá*

Justo Andueza (Elgarresta baserria), 1995

Oharrak: *Oruezabaletatxiki* baserria zegoen alderdiari esaten diote horrela.

Toponimoa: **EURTZANE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *éurtzané*

Carmen Aranguren (Urruti baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **EUSTAKIOITURRIA**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *eustákióittúrriddá*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Izazpi*-ren magalean, *Altzoiturri*-tik gertu, Eustaquio Arsuagak «txorroa» jarri zuen, eta hortik *Eustakioiturria*.

Toponimoa: **EZKERTEGI**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *ezkértéi*

Patxi Plazaola (Abendaño baserria), 1996

Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **EZKIOGAALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1994: EE19 / *Ezquioga aldea*

Toponimoa: **FÁBRICA DE FÓSFOROS**

Kontzeptua: 20200 / Industria

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Fábrica de fósforos*

1877: ZUA5 / *Fábrica de fósforos*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **FÁBRICA DE MARRAGUERÍA**

Kontzeptua: 20200 / Industria

Iturriak: 1845: HIPO7 (14.or) / *Fábrica de marraguería*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **FRAILEKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1810: HIPO6 (152.or) / *Frailecoa*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **GABILONDONEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1800: HIPO6 (98.or) / *Gavilondonea*

1828: ZUA7 / *Gabilondonia*

1847: HIPO7 (21.or) / “Casa denominada Leturia, que hoy es conocida con el nombre de *Gavilondonea*, existente en la plaza de la expresada villa, confinante con la de Echezarreta, que se llama hoy Labecoa”

1871: ZUA20 / *Gavilondonea*

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Toponimoa: **GAINBARRU**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: 1. *gáinbarrú* / 2. *gáinberrú*

Juan Toledo (Abendaño baserria), 1995 (1)

Patxi Plazaola (Abendaño baserria), 1996 (2)

Toponimoa: **GAINTZELAIA**

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Ebakera: *gaintzéladdá*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Adierakideak: ikus *GAINZABALA* (Atxibita)

Toponimoa: **GAINZABALA** (Atxibita)

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Iturriak: 1854: HIPO7 (70.or) / “Hereditad llamada *Gainzabala*”

1919: EE42 / “Herial denominado *Gainzabal*”

1987: EE28 / *Gainzabal*

Ebakera: *gainzábalá*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baseria), 1995

Adierakideak: *Gaintzelai*

Oharrak: “Cumbre o prado de la Casa de Achivita-echecho” (1854, HIPO7: 71)

Toponimoa: **GAINZABALA** (Elgarrestamendi)

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Ebakera: 1. *gaintzábal* / 2. *gainzábalá*

Vicente Telleria (Egibide baserria), 1995 (1)

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995 (2)

Justo Andueza (Elgarresta baserria), 1995 (2)

Kokagunea: 88-37, 88-38

Toponimoa: **GALANTEKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Galantecoa*

1854: HIPO7 (76.or) / *Galantecoa*

1871: ZUA20 / *Galantecoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **GARONDO**

Kontzeptua: 50307 / Harkaitza

Iturriak: 1782: ZUA14 / “Peña de *Garondo*”

Adierakideak: ikus *KARANDOAITZ*

Toponimoa: **GAZTAÑABANAKATA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *gastáñabanakátá*

Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **GAZTAÑADI** (Abendaño)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *gastáñei*

Juan Toledo (Abendaño baserria), 1995

Adierakideak: ikus *IPUTEGI* (Abendaño)

Toponimoa: **GAZTAÑADI** (Agirreetxeberri)

Kontzeptua: 50503 / Sakona

Ebakera: *gastáñeri*

Axier Lizarralde (Agirreetxeberri baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GAZTAÑADI** (Atxibitabekoa)

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *gastéñari*

Jose Antonio Izagirre (Atxibitabekoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GAZTAÑADI** (Egi)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *gastéñari*

Maria Puldain (Egi baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GAZTAÑADI** (Landaburu)

Kontzeptua: 50501 / Sakona

Ebakera: *gastáñari*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: Sakon guztiari *Gaztañadi* esaten bazaio ere, alderdi txikiagoak bereizten dira, hala nola: *Aizegaztañeta*, *Berdeaundialdea*, *Erdiko suertea*, *Lanberri*, *Gaztañadibarrena*, *Antzuolasagarraldea*, *Sorobarrenaldea*, *Ukalondoaldea*, *Txerdorzuloaldea*, *Langaldea*...

Toponimoa: **GAZTAÑADI** (Sagaspe)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *gaztéñari*
 Elias Zaldua (Sagaspe baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GAZTAÑADIA** (Abeletxe)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *gastáñeriddá*
 Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **GAZTAÑADIA** (Gurrutxagarakoa)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1928: Plano16 / *Gaztiñariya*
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GAZTAÑADIA** (Oruezabaleta)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *gaztáñeriddá*
 Resurreccion Mendizabal (Oruezabaleta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-37

Oharrak: "Castañal de la Casería de Oruezabaleta" (1775, HIPO5: 79)

Toponimoa: **GAZTAÑADIA** (Urruzti)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *gaztéñeriddá*
 Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **GAZTAÑADIAUNDI** (Aizpuru)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *gastáñariaundi*
 Miguel Arostegi (Aizpuru baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GAZTAÑADIAUNDIA** (Oraagoikoa)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1987: EE26 / *Gaztañadi aundia*

Toponimoa: **GAZTAÑADIAUNDIA** (Oraazpikoa)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1919: EE38 / "Castañal denominado *Gastañadi-aundi*"
 1987: EE28 / *Gaztañadi aundia*
 Ebakera: *gastáñariaundiddá*
 Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Toponimoa: **GAZTAÑADIBARRENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *gaztáñaribarrená*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1996

Adierakideak: ikus *GAZTAÑADI* (Landaburu)

Toponimoa: **GAZTAÑADIKO ERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *gaztáñariko érreká*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Adierakideak: ikus *UMENERREKA*

Toponimoa: **GAZTAÑADIKO ETXABOLEA**

Kontzeptua: 10301 / Etxola

Ebakera: *gastéñariko etxábolíá*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GAZTAÑADITXIKI** (Ibargurenexberri)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *gaztéñaritxikí*

Jose Ibarguren (Ibargurenexberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **GAZTAÑADITXIKI** (Oraazpikoa)

Kontzeptua: 50607 / Gaztainadia

Iturriak: 1919: EE38 / “Castañal denominado *Gastañadichiqui*”

Toponimoa: **GAZTAÑADITXIKIA** (Elorriagaazpikoa)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *gaztéñaritxikiddá*

Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GAZTAÑADIZABAL**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *gaztéñarizabál*

Victoriano Lizarralde (Agirre baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GAZTAÑADIZABALETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1810: HIPO6 (141.or) / “Heredad de *Gaztañadi Zavaleta*”

1828: HIPO6 (213.or) / “Heredad de *Gaztañarizabaleta*”

Oharrak: *Gaztañazabaleta* leku-izenaren adierakidea izango da seguruenik.

Toponimoa: GAZTAÑAZABALETA

Kontzeptua: 50301, 10104 / Sakona eta baserria (ez dago)

Iturriak: 1526: ZUA25 / “Martin de *Gastañazavaleta*”

1543: ZUA1 / “*Gaztanazavaleta*, entero contribuyente”; “Lo de martin de *gastañaçavaleta*, contribuyente de octavo”

1775: HIPO5 (124.or) / “Tierra de dos Guerras sita en el término y paraje que llaman *Gaztanazabaleta*, que confina por un lado con tierras pertenecientes a la casa de Zavalo, y por el otro con tierras de dha casa de Olazabaldegui, por arriba con camino de servidumbre para la Casa de Eguibide, y por avajo con tierras de dcho Fco de Yzaguirre”

1805: HIPO6 (119.or) / “Término llamado *Gaztañazabaleta*”

1987: EE16 / *Gaztanazabaleta*

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Eitzaga*-tik beherako sakon honetan etxea zen antzina.

Toponimoa: GERRA

Kontzeptua: 20107 / Errota

Iturriak: 1734-12-19: ZUA10 / “Molino de *Guerra*”

1871: ZUA20 / “Molino de *Guerra*”

Adierakideak: ikus *GERRAERROTA*

Toponimoa: GERRAERROTA

Kontzeptua: 20107 / Errota

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Guerraerrota*

1856: HIPO7 (92.or) / “Molino denominado *Guerra-errota*”

1877: ZUA5 / *Guerra-errota*

Kokagunea: 88-29

Adierakideak: *Gerra*

Oharrak: “Guerra molino” (1814, ZUA4)

Badirudi errota hau Andres de Gerra-k eraiki zuela (ESHU: 201), eta hortik bere izena.

Toponimoa: GERRANEA

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (76.or) / *Guerranea*

1828: ZUA7 / *Gerrania*

1833: HIPO6 (237.or) / “Casa nombrada *Guerranea* que se halla en la calle de Zufiaur”

1871: ZUA20 / *Guerranea*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: *Gerra* Urretxuko etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: GOIBURU

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Goiburu*

1871: ZUA20 / *Goiburu*

1928: Plano16 / *Goiburu*

Kokagunea: 88-30

Oharrak: Itxura denez, *Gurrutxagarakoa* baserriaren saletxe edo borda izan zen, baserri bilakatu aurretik. 1928. urtean berreraiki egin zen, sute baten ondoren kixkalita geratu ondoren.

Toponimoa: **GOIBURUKO AIZPURUEGIKO SAILA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Goiburuko-aipuru eguko (sic) salla*

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GOIBURUKO ANTIGUAALDEKO SOROA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Goiburuko Antigua aldeko soroa*

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GOIBURUKO BARRUTIA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Goiburuko barrutia*

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GOIBURUKO PAGADIA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Goiburuko-pagairiya*

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Ipiñogialdea*

Toponimoa: **GOIBURUKO SOROA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Goiburuko-sorora*

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GOIBURUKO SOROAREN HARUNZKO ALDEKO ZELAIA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Goiburuko-soron Auzcaldeko-zelaya*

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GOIBURUTIK GORAKO PINUDIA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Goiburutik gorako piñuriya*

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GOIENETXE**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1734-02-07: ZUA10 / "Casa de *Goienechea*"

1826: HIPO6 (203.or) / "Casa de *Goeyeneche* con su fragua"

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **GOIKO ALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1988: EE22 / *Goico aldea*

Toponimoa: **GOIKO GAIN** (Argisao)

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Iturriak: 1958: EE36 / *Goico-gaña*

Ebakera: *góiko gáin*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Jesus Legorburu (Mendizabal baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ARGISAOGAIN*

Toponimoa: **GOIKO GAIN** (Troskamunõ)

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Ebakera: *góiko gáin*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Adierakideak: ikus *TROSKAMUNÕ*

Toponimoa: **GOIKO GAIN** (Zumakorta)

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Ebakera: *góiko gáin*

German Plazaola (Txerren baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ZUMAKORTABURUA*

Toponimoa: **GOIKO GAINA** (Elorriaga)

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Ebakera: *góiko gáin*

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998

Adierakideak: ikus *ELORRIAGAGANÁ*

Toponimoa: **GOIKO GAINA** (Korta)

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Ebakera: *góiko gáin*

Carmen Aranguren (Urruti baserria), 1996

Adierakideak: ikus *KORTAGANÁ*

Toponimoa: **GOIKO GAZTAINADIA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *góiko gatzáineiddá*

Isidro Zabaleta (Igaraberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **GOIKO ITURRI** (Leturibarrena)

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *góiko iturri*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **GOIKO ITURRI** (Sagaspe)

Kontzeptua: 60204 / Iturria
 Ebakera: *góiko iturrí*
 Elias Zaldúa (Sagaspe baserria), 1995
 Kokagunea: 8830

Toponimoa: **GOIKO MENDI** (Argisao-ekialdea)
 Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra
 Ebakera: *góiko mendí*
 Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *ARRATEKO GAINA* eta *PAGOEDERGAÑA*

Toponimoa: **GOIKO MENDI** (Argisao-mendebaldea)
 Kontzeptua: 50102 / Mendia
 Ebakera: *góiko mendí*
 Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995
 Kokagunea: 88-37
 Adierakideak: ikus *ARGISAO*

Toponimoa: **GOIKO PAGADIA**
 Kontzeptua: 50305 / Hegia
 Iturriak: 1979: EE10 / *Goico-pagadia*
 Adierakideak: ikus *PAGAZURIETA*

Toponimoa: **GOIKO SAKONA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1966: EE14 / *Goico-sacona*

Toponimoa: **GOIKO SORO** (Igaraberri)
 Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea
 Ebakera: *góiko soró*
 Isidro Zabaleta (Igaraberri baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **GOIKO SORO** (Muxika)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1922: Plano15 / *Goico soroa*
 Ebakera: *góiko sô*
 Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **GOIKO SORO** (Urruzti)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *góiko soró*
 Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **GOIKO SOROA** (Goiburu)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Goiko soroa*
Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GOIKO TXABOLA** (Argisao)
Kontzeptua: 10301, 50200 / Etxola eta mendi baten goialdea
Ebakera: *góiko txabolá*
Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995
Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **GOIKO TXABOLA** (Iburretaazpikoa)
Kontzeptua: 10301 / Etxola
Ebakera: *góiko txabolá*
Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995
Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **GOIKO TXABOLAALDEA** (Goiburu)
Kontzeptua: 50501 / Parajea
Iturriak: 1928: Plano16 / *Goico chavola aldea*
Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GOIKO TXABOLALDEA** (Oraazpikoa)
Kontzeptua: 50501 / Parajea
Ebakera: *góiko txábolaldía*
Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996
Kokagunea: 88-22

Oharrak: Paraje honetan dagoen etxola 1929. urtean erre zen, gordeta zeuden egur-ikatz zakuek su hartu zutenean.

Toponimoa: **GOIKO TXABOLEA** (Urruzti)
Kontzeptua: 10301 / Etxola
Ebakera: *góiko txaboliá*
Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995
Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **GOIKO ZELAIA**
Kontzeptua: 50508 / Lursaila
Ebakera: *góiko zelaidá*
Miguel Arostegi (Aizpuru baserria), 1995
Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GOROSPE**
Kontzeptua: 10205 / Etxea
Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / “La de Gorospe”
1775: HIPO5 (102.or) / “Casa de Gorospe”
1862: HIPO8 (37.or) / “Casa Gorospe”
Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: *Gorospe* Zegamako etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoak han sortutako deiturarekin izan dezake loturarik.

Toponimoa: GOROSPENEA

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Gorospenea*1850: HIPO7 (39.or) / “Casa de *Gorospenea* (...) que está en medio de la Hermita de Elizaberría y la Casa de Mallecoa”1871: ZUA20 / *Gorospenea*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Oharrak: ikus *Gorospere*-ri egindako oharra.**Toponimoa: GURRUTXAGA**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1390: F6 (149.or) / “Martín López de *Gorrichaga*”1543: ZUA1 / “Lo de clara martin de *gurruchaga*, contribuyente de octavo”1625: Isasti (115.or) / *Gurruchaga* (bi)1765: Asti (383.or) / “3 *Gurruchaga*”1775: HIPO5 (77.or) / “Caserías de *Burruchaga*”Ebakera: *burrútxá*

Andres Etxeberria (Intsausti baserria), 1995

Adierakideak: ikus *GURRUTXAGAGARAKOA*, *GURRUTXAGAAZPIKOA* eta *GURRUTXAGAERDIKOA*Oharrak: *Gurrutxaga* etxaldean bi eraikuntza nagusi bereizten ziren XVIII. mendera arte: *Gurrutxagarakoa* eta *Gurrutxagaazpikoa*. *Gurrutxagaerdikoa* geroztikoa da.**Toponimoa: GURRUTXAGA DE ABAJO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1734-12-19: ZUA10 / *Burruchaga de avaxo*1735-11-18: ZUA10 / “Casa de la Cruz de *Gurruchaga de avajo*”1740-08-28: ZUA10 / “Xaral de *Buruchaga de abaxo*”1741: ZUA8 / *Burruchaga de abajo*1774: HIPO5 (69.or) / *Gurruchaga de avajo*1775: HIPO5 (84.or) / “Dos caserías de *Burruchaga de avajo* y de medio”1826: HIPO6 (195.or) / *Gurruchaga de abajo*1871: ZUA20 / *Gurruchaga abajo*Adierakideak: ikus *GURRUTXAGAAZPIKOA***Toponimoa: GURRUTXAGA DE ARRIBA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1731-10-14: ZUA10 / *Gurruchaga de Arriba*1737-12-08: ZUA10 / “Casas de *Burruchaga de arriba* y su borda”1798: HIPO6 (90.or) / *Gurruchaga de arriba*1871: ZUA20 / *Gurruchaga arriba*Adierakideak: ikus *GURRUTXAGAGARAKOA***Toponimoa: GURRUTXAGA DE MEDIO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Burruchaga de Medio*1861: ZUA19 / *Gurruchaga medio*1871: ZUA20 / *Gurruchaga medio*

Adierakideak: ikus *GURRUTXAGAERDIKOA*

Toponimoa: **GURRUTXAGA DE SUSO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Gurruchagasuso, entero contribuyente*”

Adierakideak: ikus *GURRUTXAGAGARAKOA*

Toponimoa: **GURRUTXAGA DE YUSO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Gurruchaga yuso, entero contribuyente*”

Adierakideak: ikus *GURRUTXAGAAZPIKOA*

Toponimoa: **GURRUTXAGAALDEA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: 1. *burrútxaaldí* / 2. *burrútxaldé*

Andres Etxeberria (Intsausti baserria), 1995 (1)

Francisco Igartua (Urruti baserria), 1995 (1)

Pedro Lizarazu (Elizalde baserria), 1995 (2)

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **GURRUTXAGAAZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1797: HIPO6 (81.or) / “Parage nombrado *Gurruchaga azpia* (...) confina por el oriente con tierra de Casa nombrada Gurruchaga de abajo, por el poniente con la casa nombrada Crucecoa, por el medidía con Camino de servidumbre y por el setentrion con Heredad de la Casa de Aizagaecha”

Toponimoa: **GURRUTXAGAAZPIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1810: HIPO6 (141.or) / *Gurruchaga azpicoa*

1862: HIPO8 (43.or) / *Gurruchagaaspicoa*

1920: ZUA18 / *Gurruchaga Azpicoa*

1919: EE42 / *Gurruchaga azpicua*

1928: Plano16 / *Gurruchaga azpicoa*

Ebakera: *burrútxâzpíkoá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Gurrutxaga, Gurrutxaga de yuso, Gurrutxaga de abajo, Gurrutxagazpi*

Toponimoa: **GURRUTXAGAERDI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1920: ZUA18 / *Gurruchaga erdi*

Ebakera: *burrútxaerdí*

Xabier Agirrebengoa (Gurrutxagagarakoa baserria), 1995

Adierakideak: ikus *GURRUTXAGAERDIKOA*

Toponimoa: **GURRUTXAGAERDIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1928: Plano16 / *Gurruchaga erdicoa*

Ebakera: *burrútxaerdíkoá*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Gurrutxaga, Gurrutxaga de medio, Gurrutxagaerdi*

Oharrak: Gaur egungo eraikuntza 1980ko hamarkadan egin zen, zaharraren leku berean.

Toponimoa: **GURRUTXAGAGARAKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1928: Plano16 / *Gurruchaga garacoa*

Ebakera: *burrútxagaákoá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Gurrutxaga, Gurrutxaga de suso, Gurrutxaga de arriba, Gurrutxagagoikoa*

Oharrak: Bi arkuko ataria eta armarría duen baserri eder hau 1768. urtean berriztatu zen, armariaren azpiko aldean irakur daitekeenez: "MANDO FABRICAR ESTA OBRA TOMAS AGERREBENGOA EL AÑO 1768".

Toponimoa: **GURRUTXAGAGOIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1877: ZUA7 / *Gurruchaga Goicoa*

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: ikus *GURRUTXAGAGARAKOA*

Toponimoa: **GURRUTXAGAKO SOROAK**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Gurruchagako-sorok*

Toponimoa: **GURRUTXAGAS**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1746-01-16: ZUA10 / "Las dos nuevas Casas de *Burruchagas*"

Adierakideak: ikus *GURRUTXAGAGARAKOA, GURRUTXAGAAZPIKOA eta GURRUTXAGAERDIKOA*

Toponimoa: **GURRUTXAGAZPI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *burrútxazpí*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Adierakideak: ikus *GURRUTXAGAAZPIKOA*

Toponimoa: **GURUTZEAZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1994: EE19 / "Terreno erial de *Gurutze azpia*"

Toponimoa: **GURUTZETAKO BIZKARRA**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *gurútzetako bixkarrá*

Juan Toledo (Abendaño baserria), 1995

Kokagunea: 88-13, 88-21

Toponimoa: **GURUTZONDO**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1787: HIPO6 (27.or) / *Guruzondo*
 1814: ZUA4 / *Cruzondo*
 1821: HIPO6 (172.or) / *Cruzondo*
 1845: HIPO7 (1.or) / *Gurutzondo*
 1850: HIPO7 (38.or) / “Casa germada de *Gurutzondo*”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **HAYEDO**

Kontzeptua: 50602 / Pagadia

Iturriak: 1889: ZUA2 (7.or) / “Mojón numº treinta y dos: se encuentra colocado en el punto conocido por *Hayedo*”

Oharrak: Pagoa izango zen landararik ugariena 32. mugarriaren inguruan. Gaur arte iritsi zaizkigun izenetan, behintzat, «pago» da gehien errepikatzen den osagaia: *Pagotxoeta, Pagobakar, Pagalandeta, Pagola...*

Toponimoa: **HORNO DE EITZAGA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Horno de Eizaga*
 1741: ZUA8 / *Orno de Eizaga*
 1814: ZUA14 / *Orno de Eizaga*

Adierakideak: ikus *LABEKOA*Toponimoa: **HOSPITAL**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Ospittal*
 1861: ZUA19 / *Hospital*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **IBAIA**

Kontzeptua: 60201 / Ibaia

Ebakera: 1. *íbiddá* / 2. *íbaddá*
 Ignacio Zabala (Txerren baserria), 1995 (1)
 Jesus Legorburu (Mendizabal baserria), 1995 (2)

Adierakideak: ikus *UROLA*Toponimoa: **IBARGUREN**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1390: F6 (150.or) / “Iohan Sánchez de *Yvarguren*”
 1543: ZUA1 / “*Ybarguren*, entero contribuyente”
 1735-06-06: ZUA10 / *Ybarguren*
 1775: HIPO5 (93.or) / *Ybarguren*
 1861: ZUA19 / *Ybarguren*

Ebakera: *imárgún*

Jose Iburguren (Iburgurenetxeberri baserria), 1995

Adierakideak: ikus *IBARGURENZAR* eta *IBARGURENETXEBERRI*Toponimoa: **IBARGUREN MAYOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)
 Iturriak: 1765: Asti (384.or) / *Ybarguren maior*
 1871: ZUA20 / *Ybarguren mayor*
 1877: ZUA10 / *Ybarguren mayor*
 Adierakideak: ikus *IBARGUREN*

Toponimoa: **IBARGUREN MENOR**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1765: Asti (384.or) / *Ybarguren menor*
 1828: ZUA7 / *Ybarguren menor*
 Adierakideak: ikus *IBARGURENETXEBERRI*

Toponimoa: **IBARGUREN-TEJERÍA**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1775: HIPO5 (101.or) / “*Casa de Ybarguren Tejeria*”
 Adierakideak: ikus *IBARGURENETXEBERRI*

Toponimoa: **IBARGURENALDE**
 Kontzeptua: 50502 / Urbazterra
 Ebakera: *imárgunaldé*
 Jose Ibarguren (Ibargurenexberri baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **IBARGURENETXEBERRI**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1814: ZUA4 / *Ybarguren echev^a*
 1851: HIPO7 (50.or) / *Ybarguren-Echeverri*
 1871: ZUA20 / *Ybarguren-echeverri*
 Ebakera: 1. *ibáunetxeberrí* / 2. *iddáunetxeberrí*
 Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995 (1,2)
 Kokagunea: 88-38
 Adierakideak: *Ibarguren menor, Ibarguren-Tejeria*

Oharrak: Bailara honetako adinekoen arabera, badirudi eraikuntza honetatik hurbil, *Oianguren* aldera, antzina telleria bat zegoela. *Ibarguren-Tejeria* leku-izena ere, uste hori baieztatzeraz dator.

Toponimoa: **IBARGURENZAR**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)
 Ebakera: *ibárgunzár*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38
 Adierakideak: *Ibarguren, Ibarguren mayor*

Oharrak: 1913. urtean hustuz gero ez da inor bizi izan bertan.

Toponimoa: **IBURRETA**
 Kontzeptua: 10104 / Etxaldea
 Iturriak: 1390: F7 (149.or) / “*Garçia d’Iviarreta*”; “*Garçia d’Uyurreta*”; “*Pero Yvanes d’Uyurreta*”
 1405: F47 (49.or) / “*Garçia Peres de Ybiurreta*”

1543: ZUA1 / “*Yburreta de joanys, entero contribuyente*”

1625: Isasti (115.or) / *Iburreta* (bi)

1920: ZUA18 / *Yurreta*

Ebakera: *iúrretá*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1995

Adierakideak: ikus *IBURRETAAZPIKOA* eta *IBURRETAGARAKOA*

Toponimoa: **IBURRETA DE ABAJO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Yburreta de Abajo*

1871: ZUA20 / *Yburreta abajo*

Adierakideak: ikus *IBURRETAAZPIKOA*

Toponimoa: **IBURRETA DE ARRIBA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Yburreta de Arriva*

1819: HIPO6 (164.or) / “*Casa solar de Yburreta de Arriba con su borda*”

1871: ZUA20 / *Iburreta arriba*

Adierakideak: ikus *IBURRETAGARAKOA*

Toponimoa: **IBURRETA DE YUSO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1775: HIPO5 (85.or) / “*Casa solar de Yburreta de Yuso*”

Adierakideak: ikus *IBURRETAAZPIKOA*

Toponimoa: **IBURRETAALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1973: EE23 / “*Castañal de Iburreta aldea*”

Toponimoa: **IBURRETAAZPIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1860: HIPO7 (141.or) / *Yburreta azpicoa*

Ebakera: *iúrretazpikuá*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Iburreta, Iburreta de yuso, Iburreta de abajo*

Oharrak: 1998. urtean eraitsitako baserri honek puntu erdiko harrizko arku bat zuen ipar-mendebaldeko paretan, bere antzinatasunaren adierazle gisa. Dena den, azkeneko bizilagunen arabera, orube zaharra beherago omen zegoen.

Toponimoa: **IBURRETAETXE**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Yburreta echea*

1814: ZUA4 / *Yburreta eche*

1871: ZUA20 / *Yburreta-echea*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Oharrak: *Iburreta* Zumarragako bertako etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **IBURRETAGARAKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1858: HIPO7 (113.or) / *Yburreta garacoa*
 1862: HIPO8 (63.or) / *Yburreta garaycoa; Yburreta garacoa*
 1988: EE22 / *Iburreta garacoa*

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Iburreta, Iburreta de arriba, Iburretagoikoa*Toponimoa: **IBURRETAGOIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Ebakera: 1. *ibúrretagóikuá* / 2. *iúrretagóikuá*
 Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995 (1)
 Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996 (2)

Adierakideak: ikus *IBURRETAGARAKOA*Toponimoa: **IBURRETAK**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Ebakera: 1. *ibúrreták* / 2. *iúrreták*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995 (1)
 Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996 (2)

Adierakideak: ikus *IBURRETAGARAKOA* eta *IBURRETAAZPIKOA*Toponimoa: **IBURU**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *ibû*
 Jose Lizarralde (Soraizbazterra baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Iburuzulo*Toponimoa: **IBURUAZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1775: HIPO5 (88.or) / “Paraje llamado *Yburu-azpia* (...) confina por la parte superior con camino carretil para las Caserías de Berroeta de la vº de Ezquioga, por avajo con regata que vaja desde dhas Caserías y por ambos lados con tierras propias de la Casería de Beisagasti de avajo sita en dha vª”

Toponimoa: **IBURUZULO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *ibúruzuló*
 Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996

Adierakideak: ikus *IBURU*Toponimoa: **IDOIAGA**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: *idóiddá*
 Asuncion Epelde (Leturigoena baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: IGARABERRI

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1722-02-05: ZUA10 / “Casería y Molino de *Igueraberria*”
 1729-07-03: ZUA10 / “Casa de *Igaraberria*”
 1738-05-15: ZUA10 / “Casa y molino de *Igaraberria*”
 1775: HIPO5 (90.or) / “Casa y molino de *Igueraberria*”
 1789: HIPO6 (43.or) / “Casería y molino de *Ygueraverria*”
 1814: ZUA4 / *Ygaraberria*
 1861: ZUA19 / *Ygaraberria*
 1862: HIPO8 (64.or) / “Terreno castañal sobre *Ygaraberrí*”
 1871: ZUA20 / *Ygaraberria*
 1920: ZUA18 / *Yraberrí*

Ebakera: 1. *idáberri* / 2. *igáberri* / 3. *iddáberri*
 Isidro Zabaleta (*Igeraberri* baserria), 1995 (1)
 Puri Irure (*Sasieta* baserria), 1995 (2)
 Bautista Alberdi (*Leturiondo* baserria), 1998 (3)

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Igaraberri de allá, Igaraberrizarra*

Oharrak: *Igaraberri* izenez elkarren ondoan dauden bi eraikuntza ezagutu izan dira historian zehar, errota eta baserria. Errotari, dena den, *Akerrarena* ere deitu izan zaio azkenaldera.

Toponimoa: IGARABERRI

Kontzeptua: 20107 / Errota

Iturriak: 1722-02-05: ZUA10 / “Molino de *Igueraberria*”
 1729-07-03: ZUA10 / “Molino de *Igaraberria*”
 1738-05-15: ZUA10 / “Molino de *Igaraberria*”
 1775: HIPO5 (90.or) / “Molino de *Igueraberria*”
 1789: HIPO6 (43.or) / “Molino de *Ygueraverria*”
 1822: HIPO6 (179.or) / “Molino y casa de *Ygaraberrí*”
 1861: ZUA19 / “Molino de *Ygaraberria*”
 1871: ZUA20 / “Molino de *Ygaraberria*”

Adierakideak: ikus *AKERRARENA***Toponimoa: IGARABERRI**

Kontzeptua: 60206 / Uharka

Iturriak: 1733-11-29: ZUA10 / “Presa del molino de *Igueraberria*”
 1734-08-08: ZUA10 / “Presa de *Igueraberria*”

Oharrak: “Presa del molino de *Igueraberria*” (1733-11-29, ZUA10)
Urola ibaian dagoen uharka honetan *Igaraberrierrota*-rako ura desbideratzen zen.

Toponimoa: IGARABERRI DE ALLÁ

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Ygaraberria de allá*
 1822: HIPO6 (179.or) / “Casa de *Ygaraberrí de allá*”; “Molino y casería de *Ygaraberria de allá*”
 1877: ZUA5 / *Ygaraberria de allá*

Adierakideak: ikus *IGARABERRI***Toponimoa: IGARABERRIALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1939: EE25 / “*Igaraberri Alde* o *Iaraberri Aldea*”

Toponimoa: **IGARABERRIBURUA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1846: HIPO7 (12.or) / “*Igaraverri burua*, también Ypinogui”
1987: EE28 / *Igaberrri burua*

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **IGARABERRISOROPAREA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1862: HIPO8 (57.or) / “Término de *Ygaraberrri soro-parea*, confina por O. con terrenos de las casas de Yburreta, Olarte y Anduza (sic), por M. con Ypinogui de la Casa de Alzola, por P. con camino carretil y terreno de Anduza, y por N. con terreno de la casa de Ybarra-berria”

Toponimoa: **IGARABERRIZARRA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *iáberrizarrá*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1998

Adierakideak: ikus *IGARABERRI*

Oharrak: XX. mendearen bigarren erdian *Igaraberrri* baserriko bizilagunek etxe berria eraiki zuten zaharraren ondoan eta, horren ondorioz, etxe zaharrari *Igaraberrizarra* ere deitzen zaio.

Toponimoa: **IGARTZAERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *igértzaerreká*

Jose Lizarralde (Soraizbazterra baserria), 1995

Adierakideak: ikus *IZAZPIERREKA*

Oharrak: Ezkiogako *Igartza* baserriaren ondotik igarotzen da, eta hortik bere izena.

Toponimoa: **INDIANOSAGASTIA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1852: HIPO7 (55.or) / “Heredad denominada *Yndiano Sagastia* en el barrio de Eizaga a espaldas de la Casa de Coletocoa”

Toponimoa: **INTSAUSTI**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1968: EE32 / “Iputegui o *Insausti* y Soracho”

Adierakideak: ikus *IPUTEGI* (Abendaño)

Toponimoa: **INTSAUSTI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Ynsausti*, entero contribuyente”

1765: Asti (383.or) / *Ynchausti*

1774: HIPO5 (65.or) / “Casería *Ynsausti*”

1861: ZUA19 / *Ynsausti*

1871: ZUA20 / *Ynchausti*

Ebakera: *íntxaustí*

Andres Etxeberria (Intsausti baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Intsausti mayor, Intsausti de abajo*

Oharrak: 1948an berreraiki zen, sute batek erabat kiskalita utzi ondoren. Diotenez, etxe zaharraren atariko ate gainean «1121 JMJ» jartzen zuen. Zenbakiak urtea adierazten badu, «1721» izatea bidezkoagoa da.

Toponimoa: **INTSAUSTI DE ABAJO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Ynchausti de Abajo*

Adierakideak: ikus *INTSAUSTI*

Toponimoa: **INTSAUSTI DE ARRIBA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Ynchausti de arriba*

Adierakideak: ikus *ELIZALDE*

Toponimoa: **INTSAUSTI MAYOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1750-10-26: ZUA10 / *Inchausti maior*

1775: HIPO5 (76.or) / “Casería de *Ynsausti maior*”

1820: HIPO6 (170.or) / “Caserías de *Ynsausti mayor y menor*”

1877: ZUA5 / *Ynchausti Mayor*

Adierakideak: ikus *INTSAUSTI*

Toponimoa: **INTSAUSTI MENOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1750-10-26: ZUA10 / *Inchausti menor*

1775: HIPO5 (76.or) / “Casería de *Ynsausti menor*”

1821: HIPO6 (175.or) / “*Ynsausti menor* o Elizalde”

1877: ZUA5 / *Ynchausti menor*

1987: EE28 / “*Ynsausti menor* o Elizalde”

Adierakideak: ikus *ELIZALDE*

Toponimoa: **INTSAUSTINEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Ynchaustinea*

1858: HIPO7 (125.or) / “Casa llamada *Ynsaustinea* (...) confinante al norte con Videzarra, por el oriente con el mismo camino, por mediodía con la casa de Dn. Juan Martín Garmendia, y por poniente con Camino Real”

1861: HIPO9 (8.or) / *Ynchaustinea*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Oharrak: *Intsausti Soraizakon*-eko etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **INTSAUSTINEA MAYOR**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Ynsaustinea mayor*

1861: ZUA19 / *Inchaustinea mayor*

1871: ZUA20 / *Inchaustinea-mayor*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Oharrak: ikus *Intsaustinea*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **INTSAUSTINEA MENOR**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Ynsaustinea menor*

1861: ZUA19 / *Ynsaustinea menor*

1871: ZUA20 / *Inchaustinea-menor*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Oharrak: ikus *Intsaustinea*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **INTXAURRETA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *intxáurretá*

Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **INTXAURTXO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1732-06-20: ZUA10 / “Paraje *Inchaurcho*”

Toponimoa: **INTXAURTXOETA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1742-02-18: ZUA10 / “Término concegil *Inchaurchoeta*”

1928: Plano16 / *Inchaur choeta*

Ebakera: *intxáurtxueta*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **IÑAUSTI**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *iñáustí*

German Plazaola (Zumakorta baserria), 1995

Adierakideak: ikus *IÑAUSTIZULO*

Toponimoa: **IÑAUSTIZULO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *iñáustizuló*

German Plazaola (Zumakorta baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Iñauti*, *Ostabasoiñauti*

Toponimoa: **IPINTZA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1720-11-30: ZUA10 / “Paraje de *Ipenza*”

1848: HIPO7 (30.or) / “Castañal de *Ypenza*”

Toponimoa: **IPINTZA**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Iturriak: 1736-03-08: ZUA10 / “Fuente vieja de *Ipenza*”
1746-01-16: ZUA10 / “Fuente de *Ipenza*”Adierakideak: ikus *IPINTZAKO ITURRIA*Toponimoa: **IPINTZA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1733-02-17: ZUA10 / *Ypenza*
1765: Asti (382.or) / *Ypenza*
1864: Nom (143.or) / *Ipinza*
1871: ZUA20 / *Ypinza*
1928: Plano16 / *Ipinza*Ebakera: *ípintzá*Maria Jesus Olaetxea (*Ipinza* baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Ipinza de suso*Toponimoa: **IPINTZA DE SUSO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Ypenza la de suso que es la de jn^o*”Adierakideak: ikus *IPINTZA*Toponimoa: **IPINTZAALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1862: HIPO8 (62.or) / “Término llamado *Ypinza-aldea*”Toponimoa: **IPINTZAKO ITURRIA**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *ipintzako ittúrriddá*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1998

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Ipinza*Toponimoa: **IPÍNOGI**

Kontzeptua: 50600 / Herri-saila

Iturriak: 1786: HIPO6 (26.or) / “*Ypinovi* de su casería de *Ypenza*”; “*Ypinovi* de su casería de *Yzaguirre*”1793: HIPO6 (69.or) / “Castañal con el nombre de *Ypinogui*”1800: HIPO6 (102.or) / “Término llamado *Ypinogui* concegil de esta V^a, nombrado de Arcausa (?)”1823: HIPO6 (180.or) / “Terrenos llamados *Hipinoguis*, aplicados por dcha v^a a la Casería de Aranburu medio”1826: HIPO6 (201.or) / “*Ypinogui* de Corttaberria”1827: HIPO6 (208.or) / “*Ypinogui* de la Casa de *Yzaguirre*”1827: HIPO6 (208.or) / “*Ypinogui* de Antinea”1827: HIPO6 (209.or) / “*Ypinogui* de Aranburu de medio”; “*Ypinogui* de la Casa de Altuna”1845: HIPO6 (12.or) / “*Ypinogui* en Salesburua”; “*Ypinogui* en Ameceta”; “*Igaraverri* burua, también *Ypinogui*”

- 1848: HIPO7 (32.or) / “*Ypinogui* de Oyangurenchiquia”
 1852: HIPO7 (60.or) / “*Ypinogui* de la casería de Elorriaga arriba”
 1861: HIPO8 (22.or) / “*Ypinoguis* de Yburreta-arriba”
 1862: HIPO8 (56.or) / “Porciones de *Ypinoguis* y Osbasos (sic) existentes en los términos de Zurquiza, Caraverri-parea, Macharralde y Olarte-aldea”
 1862: HIPO8 (57.or) / “*Ypinogui* de la Casa de Alzola”

Oharrak: «Ipiñogiak», «ostabasoak» eta «isasiak» bezala, herri-sailak ziren, ezaugarri definituak zituztenak (ikus *Isasi* ri egindako oharra). Etxe bakoitzari bere «ipiñogia» zegokion, hau da, herri-lur guztietatik bere zatia.

Toponimoa: **IPÍÑOGI** (Gurrutzagarakoa)

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1928: Plano16 / *Ipiñogui*

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **IPÍÑOGI** (Matxainbarrena)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 19??: EE15 / “Argisano o *Ipiñoqui* (sic)”

Toponimoa: **IPÍÑOGI** (Oraagarakoa)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1990: EE26 / *Ipiñoqui* (sic)

Toponimoa: **IPÍÑOGI** (Oraazpikoa)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1987: EE28 / *Ipañahui* (sic)

Toponimoa: **IPÍÑOGIA** (Aranburuetxeberri)

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *ipíñoiá*

Jose Mari Etxezarreta (Aranburuetxeberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **IPÍÑOGIA** (Landaburu)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *ipíñoiá*

Jesus Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Barrutia* (Landaburu)

Toponimoa: **IPÍÑOGIALDEA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Ipiñogui-aldea*

Adierakideak: *Goiburuko pagadia*

Toponimoa: **IPUTEGI** (Abendaño)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1968: EE32 / “*Iputegi* o Insausti y Soracho”

Ebakera: *ipútei*
 Juan Toledo (Abendaño baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21
 Adierakideak: *Gaztañadi* (Abendaño)

Toponimoa: **IPUTEGI** (Aranburuetxeberri)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *ipútei*
 Jose Mari Etxezarreta (Aranburuetxeberri baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **IPUTEGI** (Iburreta)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *ipútei*
 Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **IRABAZI**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *irábazí*
 Vicente Telleria (Egibide baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **IRUERREKETA**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1994: EE19 / *Iruerrequeta*
 Ebakera: *irúerreketa*
 Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Oharrak: Sakon honetan hiru erreka hauek batzen dira: *Argisaoerreka*, *Kakaiturri* eta *Suilperreka*.

Toponimoa: **IRUMUGARRIETA**
 Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra
 Iturriak: 1889: ZUA2 (9.or, 10.or) / “Punto llamado Curuceta alto o *Yrumugarrieta*”; “Sitio de *Yrumugarrieta* y que sirve de punto divisorio para los términos municipales de Azcoitia, Azpeitia y Zumarraga”
 1927: ZUA3 / *Irumugarrieta*
 1990: Mun / *Iruarrieta*
 Kokagunea: 88-14
 Adierakideak: *Kurutzeta alto*, *Samiñoko gaina*

Oharrak: Mendi tontor honetan bat egiten dute Zumarraga, Azpeitia eta Azkoitiko udalerriek.

Toponimoa: **IRUPAGOETA**
 Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea
 Ebakera: *irúpaotá*
 Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995
 Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Pagobakarraldea*

Toponimoa: **ISASI**

Kontzeptua: 50600 / Herri-saila

Iturriak: 1729-02-11: ZUA10 / “*Isasi de Otadisacona*”
 1729-07-03: ZUA10 / “*Isasi de Atarinsasieta (sic)*”
 1730-02-13: ZUA10 / “*Isasi de Arguisano*”
 1734-01-03: ZUA10 / “*Isasi de la Antigua*”; “*Isasi de Saraspe aldea*”

Oharrak: «Isasiak», «ipiñogiak» eta «ostabasoak» bezala, herri-sailak ziren, ezaugarri definituak zituztenak. XIX. mendearren hasierara arte, Zumarraga eta Urretxuko udalerrietan ondo bereizten ziren hiru mota horiek. Aipatutako garaian, ordea, bi kontzejuek frantziarren guduak sortutako zorrei aurre egiteko herri-lur gehienak saldu zituzten eta, ondorioz, deitura haiek esanahiaz hustu eta izen-berezi bezala geratu ziren. Herri-sail haietatik garoa, orbela, otea, fruituak edo egurra biltzen zituzten herritarrek, sailaren nolakotasunaren arabera. Izan ere, «isasiak», «ipiñogiak» eta «ostabasoak» arau desberdinez baliatzen ziren. Hala, Urretxuko udal artxiboetan gordetzen den 1783ko agiri batean irakurtzen denez, «isasiak» «ostabasoak» baino zaharragoak ziren: “...los Ysasis son de inmemorial tiempo, y los Ostavosos nuevos”.

Toponimoa: **ISPILLAGA**

Kontzeptua: 10104 / Baserría (ez dago)

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Espillaga*
 1765: Asti (381.or) / *Yspillaga*
 1775: HIPO5 (97.or) / *Espillaga*
 1782: HIPO6 (11.or) / *Espillaga*
 1784: HIPO6 (19.or) / *Espillaga*
 1814: HIPO6 (146.or) / *Yspillaga*
 1845: HIPO7 (4.or) / *Yspillaga*
 1854: HIPO7 (84.or) / *Yspillaga*
 1861: ZUA19 / *Espillaga*
 1864: Nom (143.or) / *Ispillaga*
 1908: ZUA15 / *Yspillaga*

Ebakera: *ispillá*
 Jesus Legorburu (Mendizabal baserría), 1995

Kokagunea: 88-29

Oharrak: 1980ko hamarkadan eraitsi zuten baserri hau.

Toponimoa: **ISTINGALDE**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *istíngaldé*
 Natividad Mendizabal (Korta baserría), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ITSASATE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1889: ZUA2 (10.or) / “*Punto llamado Ychasate*”

Oharrak: *Urdanbideta* baserriaren inguruan dago paraje hau.

Toponimoa: **ITURBE-ELGARRESTA**

Kontzeptua: 10104 / Baserría

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / “*La (casa) de Juan de Yturbe Elgarrezta*”

Adierakideak: ikus *ITURBENEA*

Toponimoa: ITURBENEA

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1782: HIPO6 (11.or) / *Yturvenia*
 1849: HIPO7 (34.or) / *Iturbenea*
 1854: HIPO7 (83.or) / *Yturbenia*
 1861: ZUA19 / *Yturbenia*
 1864: Nom (143.or) / *Iturbenia*
 1871: ZUA20 / *Yturbenia*
 1920: ZUA18 / *Yturbenia*

Ebakera: *ittúrbené*

Resurreccion Mendizabal (Oruezabaletaundi baserria), 1995

Kokagunea: 88-29

Adierakideak: *Elgarresta, Elgarrestaiturbe, Elgarresta de medio, Elgarresta-Iturbenea, Iturbe-Elgarresta, Iturbenekoa*

Oharrak: 1741ko agiri batean (ZUA8) "La de Juan de Yturbe" deitzen diote baserri honi. 1966an, bestalde, handitu egin zuten.

Toponimoa: ITURBENEKOA

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1994: EE19 / *Iturbenecoa*Adierakideak: ikus *ITURBENEA***Toponimoa: ITURBIDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1990: EE26 / *Iturbide*Oharrak: *Oraagoikoa* baserriaren sailetan azaltzen da paraje hau.**Toponimoa: ITURBURUA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1922: Plano15 / *Yturburua*
 1994: EE17 / "Chardina o *Iturburu*"

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: ITURBURUAGARAIZABAL

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1968: EE21 / *Iturburuagaraizabal*Oharrak: *Okorro* baserriaren sailetan aipatzen da paraje hau.**Toponimoa: ITURRALDE (Kortaberri)**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1847: HIPO7 (22.or) / "Castañal nombrado *Yturralde*"
 1852: HIPO7 (56.or) / "Parage llamado *Yturralde* (...) que confina por un lado y parte superior e inferior con dos caminos arretiles que de acia Cortaverria se dirigen a la regata de *Yturralde*, por lo más cercano a la calle con los ostabastos de *Leturigoena* y *Cortaverria*"

Toponimoa: **ITURRALDE** (Landaburu)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *ittúrraldé*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ITURRALDE** (Leturibarrena)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *ittúrraldé*
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1996
 Kokagunea: 88-21
 Adierakideak:

Toponimoa: **ITURRALDE** (Matxainerdikoa)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *itúrraldé*
 Juan Mari Balenziaga (Matxainerdikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **ITURRAUNDIETA**
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Ebakera: *ittúrraunditá*
 German Plazaola (Zumakorta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ITURRIALDEA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1942: EE13 / “Castañal de *Iturrialdia*”
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ITURRIANDIBURUA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1743-07-28: ZUA10 / “Tº *Iturriandiburua* de la Antigua”
 1749-02-05: ZUA10 / *Iturriandiburua*

Oharrak: *Gurrutxagazpikoa* baserriari lotua agertzen da leku-izen hau.

Toponimoa: **ITURRIAUNDI**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1826: HIPO6 (201.or) / “Camino Carretil que se dirige a *Yturriandia*”
 1860: HIPO7 (144.or) / “Jaral de *Yturriandia*”
 Ebakera: *ittúrraundí*
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ITURRIBERRI**
 Kontzeptua: 60204 / Iturria
 Iturriak: 1983: EE12 / *Iturri Berri*
 Ebakera: *itúrriberri*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: Iturri honetan Abeletxe baserriko «lixibajolekua» omen zegoen.

Toponimoa: **ITURRIETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1747-01-15: ZUA10 / “Tº de *Iturrieta*”

Toponimoa: **ITURRITXIKI**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *iturritxiki*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Oharrak: Iturri honetara etortzen omen ziren *Abeletxe* baseritik edateko ur bila.

Toponimoa: **ITURRONDO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1726-11-05: ZUA10 / “Paraje *Iturrondo*”

1734-01-03: ZUA10 / *Iturrhondo*

1783: HIPO6 (13.or) / “Terreno en el término concegil de Lastaola y paraje llamado *Yturrondo*”

1839: HIPO6 (239.or) / “Castañal existente en el término de Lastaola y paraje denominado *Yturrondo*”

1993: EE20 / *Iturriondo*

Ebakera: *ittúrroñdó*

Juan Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Elorriaga* etxaldeko bizilagunak iturri honetara etortzen ziren 1980ko hamarkadara arte edateko ur bila.

Toponimoa: **ITURRONDORURU**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1750-10-26: ZUA10 / “Tº concegil *Iturrondoburu*”

1789: HIPO6 (43.or) / “Paraje llamado *Yturrondoburu*”

Toponimoa: **ITURRONDORREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *ittúrroñdoerreka*

Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ITURTXIKI** (Oruezabaleta)

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *iturtxiki*

Resurreccion Mendizabal (Oruezabaleta), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **ITURTXO** (Argisao)
 Kontzeptua: 60204, 60202 / Iturria eta parajea
 Iturriak: 1917: EE18 / *Iturcho*
 Ebakera: *ittúrtxó*
 Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **ITURTXO** (Olaarte)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1828: HIPO6 (225.or) / “Términos conocidos con los nombres de Berroeta, *Yturcho*, Motolaza, Albiamendi, Traba-gaztañadi y Motalaza-barrena”
 1849: HIPO7 (36.or) / “Término de *Yturcho* (...) confinante por la parte inferior con terrenos de la casería de Olarte y por la superior y arriba y costados con terrenos que fueron concegiles”

Toponimoa: **ITURTXOALDEA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1826: HIPO6 (199.or) / “Término llamado *Yturchoaldea*”

Toponimoa: **ITURTXOETA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1922: Plano15 / *Yturchueta*
 1991: EE31 / “Basabaster o *Iturchueta*”
 Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **ITURTXULO**
 Kontzeptua: 60105 / Osina
 Ebakera: *itúrtxuló*
 Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998
 Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Elorriaga*-ko *Goiko gain*-etik gertu dago.

Toponimoa: **ITURTXUPEBARRENA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1889: ZUA2 (10.or) / “Punto denominado *Yturchupe barrena*”

Oharrak: Zumarraga eta Azkoitiren arteko mugarri zahar hau *Iturtxoeta* izeneko parajearen azpian egongo zen seguruenik.

Toponimoa: **ITXAURBASOA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1927: ZUA3 / *Ichaur Basoa*

Toponimoa: **IXIDROREN PARTIDUA**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Ebakera: *ixídrón partídué*
 Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996
 Adierakideak: ikus SORAIZ

Toponimoa: IXURI

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1723-02-17: ZUA10 / “Monte *Ichuri*”1734-01-03: ZUA10 / *Achuri* (sic)1827: HIPO6 (208.or) / “Terreno llamado *Echuri* (...) confinante con el cerrado de Elorriaga (...) y por abajo el Ypinogui de la Casa de Yzaguirre y el camino carretil a la dicha casa y un arroyo pequeño para arriva”1983: EE12 / *Isur*Ebakera: 1. *ixúbí* / 2. *ixur* / 3. *ixuí*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995 (1,2)

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995 (3)

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: IZAGIRRE

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1390: F6 (150.or) / “Martín d’*Eyçaguirre*”1734-02-07: ZUA10 / “Casa de *Izaguirre*”1784: HIPO6 (21.or) / *Yzaguirre*1827: HIPO6 (208.or) / “Ypinogui de la Casa de *Yzaguirre*”Ebakera: *izârré*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Adierakideak: ikus *IZAGIRREAUNDI* eta *IZAGIRRETXIKI***Toponimoa: IZAGIRRE DE ARRIBA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1780: HIPO6 (2.or) / “Casa de *Yzaguirre de arriba*, y de la nueva edificada y conocida con el nombre de *Yzaguirre de arriba*”Adierakideak: ikus *IZAGIRRETXIKI***Toponimoa: IZAGIRRE MAYOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Yzaguirre mayor*1871: ZUA20 / *Yzaguirre mayor*1993: EE20 / *Yzaguirre mayor*Adierakideak: ikus *IZAGIRREAUNDI***Toponimoa: IZAGIRRE MENOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Yzaguirre menor*1871: ZUA20 / *Yzaguirre menor*1993: EE20 / *Yzaguirre menor*Adierakideak: ikus *IZAGIRRETXIKI***Toponimoa: IZAGIRREAUNDI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: 1. *izárraundi* / 2. *izáarré* / 3. *izárreaundi*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995 (1,2)

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996 (3)

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Izagirre, Izagirre mayor*

Oharrak: Etxearen aurrealdeko erdiko zatia oholez estalita dauka, antzinako erara.

Toponimoa: **IZAGIRREAZPI**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *izáarreazpí*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **IZAGIRREETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (112.or) / “Casa de *Yzaguirreechea* con su casa de fragua frente la Hermita de Santa Engracia”

1871: ZUA20 / *Izaguirre-echea*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: *Izagirre* Zumarragako bertako etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **IZAGIRREKO BARRUTIA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *izárreko barrútidá*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **IZAGIRREKO ITURRIA**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *izárreko itúrriddá*

Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **IZAGIRREKO TXABOLAALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *izárreko txáboláldiá*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **IZAGIRREKO TXAREA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1983: EE12 / *Izarreco charia*

Toponimoa: **IZAGIRRENEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Izaguirrenea*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: ikus *Izagirreetxea*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **IZAGIRRERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *izárrerreká*

Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **IZAGIRRESAKONA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *ixársakoná*

Juan Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **IZAGIRRESALETXEA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1823: HIPO6 (180.or) / “Casa de Yzaguirre salechea”

Adierakideak: ikus *IZAGIRRETXIKI*

Toponimoa: **IZAGIRRETXIKI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1857: HIPO7 (108.or) / *Yzaguirre chiquia*

Ebakera: 1. *izártxikí* / 2. *izáarretxikí*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995 (1)

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996 (2)

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Izagirre, Izagirre menor, Izagirre de arriba, Izagirresaletxea*

Oharrak: Badirudi *Izagirretxiki* baserria XVIII. mendearen bigarren erdian eraiki zela (ikus *IZAGIRRE DE ARRIBA*). 1998. urtean berria eraikitzen ari dira zaharraren lekuan.

Toponimoa: **IZAGIRRETXIKIALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *ixártxikialdeá*

Juan Aranberri (Elorriagarakoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **IZAZPI**

Kontzeptua: 50102 / Mendia

Iturriak: 1833: HIPO6 (234.or) / “Argomal de *Ysapi*, en el parage llamado Narrucoi”

1841: HIPO6 (255.or) / “Terreno argomal del término de *Ysapi*”

1889: ZUA2 (1.or, 6.or) / “Monte llamado *Yzazpi*, que en la cima de este monte se encuentran las líneas divisorias de Ezquioga, Azpeitia y Zumarraga”; “Cima del monte *Yzazpi*”

1983: EE12 / *Izazpi*

Ebakera: *isáspí*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **IZAZPI**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1889: ZUA2 (6.or) / “Regata de Yzazpi”; “Alumbramiento del riachuelo del monte de Yzazpi”

Adierakideak: ikus *IZAZPIERREKA*

Toponimoa: **IZAZPIERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *izázipierreká*

Jose Ibarguren (Ibargurenexberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-30, 88-38

Adierakideak: *Izazpi, Igartzaerreka, Buztintza, Berroetaerreka*

Toponimoa: **IZAZPIGAÑA**

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Ebakera: *izázipigañá*

Pedro Lizarazu (Elizalde baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **IZURTZA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Yzurza*

1775: HIPO5 (75.or) / *Yzurza*

1871: ZUA20 / *Yzurza*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **IZUZKITZA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1742-11-25: ZUA10 / “Puente del arroyo de *Izuzquiza*”

Adierakideak: ikus *OKORROERREKEA*

Toponimoa: **IZUZKITZA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1720-01-21: ZUA10 / “Una calera en el paraje de *Izuzquiza*”

1736-07-30: ZUA10 / “Paraje *Izuzquiza*”

Toponimoa: **IZUZKITZA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Ycuzquiça*, entero contribuyente”

1625: Isasti (115.or) / *Izuzquiza*

1781: HIPO6 (4.or) / “Casa solar de *Yzusquiza*”

1871: ZUA20 / *Yzusquiza*

1968: EE32 / *Izuzquiza*

Ebakera: *izúkitzá*

Pedro Iurrebaso (Kamiñeroetxea), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Izuzkitza mayor, Izuzkitza menor, Izuzkitzagoikoa, Izuzkitzabekoa, Martxielenekoa, Agustiñekoa*

Oharrak: *Izuzkitza* baserria bitan erre da azken 260 urtetan: 1737 eta 1955 urteetan, hain zuzen. Azken sutearen ondotik, teilatupe batean zeuden bi bizitzak elkarrengandik urrundu ziren.

Ahoz ahoko tradizioaren arabera *Izuzkitza* oso baserri zaharra da, Zumarraga, Urretxu eta Legazpiko herri-kaskoen aurrekoa. Horrekin lotuta kontu ugari heldu dira gaur arte, besteak beste: *Antio*-ko elizaren zurajea hemendik eramandako haritzekin egin zela; Bergarako Elosuren sorrerak «auzoa» jan zuela, *Izuzkitza*-ko maizterrak hara joan zirelako bizi izatera; Elosuko *Iixaun* baserria *Izuzkitza*-tik gertuegi eraiki zutela, etxeko bildotsak haren lurretaraino sartzen baitziren, eta abar.

Toponimoa: **IZUZKITZA MAYOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1798: HIPO6 (90.or) / “*Izuzquiza maior y menor*”

1822: HIPO6 (178.or) / *Yzuzquiza mayor*

Adierakideak: ikus *IZUZKITZA*

Toponimoa: **IZUZKITZA MENOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1798: HIPO6 (90.or) / “*Izuzquiza maior y menor*”

1826: HIPO6 (200.or) / *Yzuzquiza menor*

Adierakideak: ikus *IZUZKITZA*

Toponimoa: **IZUZKITZA NUEVO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Yzusquiza nuevo*

Adierakideak: ikus *IZUZKITZASALETXEA*

Toponimoa: **IZUZKITZABARRENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1800: HIPO6 (101.or) / “El Ypiñogui llamado *Yzuzquizarrena* y el de la casa de Eguivide”

Toponimoa: **IZUZKITZABERRIA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1847: HIPO7 (22.or) / “Casita llamada *Yzuzquiza-berria*”

Adierakideak: ikus *IZUZKITZAETXETXO*

Oharrak: “Casa nueva de Yzusquiza” (1851, HIPO7: 47)

Toponimoa: **IZUZKITZAETXE**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Yzuzquiza eche*

1861: ZUA19 / *Yzuzquiza-echea*

1871: ZUA20 / *yzusquiza echea*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: *Izuzkitza* Zumarragako bertako baserri baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **IZUZKITZAETXETXO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *izúkitzaetxetxó*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1996

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Izuzkitzasaletxe, Izuzkitzaberria, Etxetxo*

Oharrak: Itxura denez, XVIII. mendearen bukaeran eraiki zen, ondorengo agiri-zatian ikusten den bezala: "Domº de Oyarzabal y María Josepha de Yzusquiza su muger (...) dueños y poseedores de la Casa solar de Yzusquiza (...) en treinta de Diciembre del año mil setecientos seseta y seis compraron una porción de tierra y en ella edificaron una casa Borda con paredes de cal y canto" (1781, HIPO6, 4.or).

Toponimoa: **IZUZKITZAKO ZUBIA**

Kontzeptua: 30406 / Zubia

Ebakera: *izúkitzako zubiddá*

Pedro Iurrebaso (Kamiñeroetxea), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **IZUZKITZASALETXE**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1861: ZUA19 / *Yzusquiza Saleche*

1871: ZUA20 / *Izusquiza-saleche*

Adierakideak: ikus *IZUZKITZAETXETXO*

Toponimoa: **JAUREGI**

Kontzeptua: 10104 / Jauregia

Iturriak: 1734-12-19: ZUA10 / *Jauregui*

1765: Asti (381.or) / *Jauregui*

1824: HIPO6 (181.or) / *Jauregui*

Adierakideak: ikus *LEGAZPIJAUREGI*

Toponimoa: **JAUREGI**

Kontzeptua: 10201 / Hiriguneko auzoa

Iturriak: 1947-10-04: ZUA24 / "Barrio de *Jauregui*"

Toponimoa: **JAUREGI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1774: HIPO5 (69.or) / "Manzanal en el término llamado *Jauregui*"

Toponimoa: **JAUREGI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1864: Nom (143.or) / "Leturia-echeberri ó *Jauregui*"

Adierakideak: ikus *AXUNA*

Toponimoa: **JAUREGI**

Kontzeptua: 20107 / Errota (ez dago)

Iturriak: 1689: Jaka2 (209.or) / "Presas del Molino de *Jauregui*"

1735-06-06: ZUA10 / "Molino de *Jauregui*"

1775: HIPO5 (121.or) / "Casa y Palacio de Legazpi *Jauregui*, y su Molino nombrado también de *Jauregui*"

1851: HIPO3 (38.or) / "Presas del molino de *Jauregui*"

1861: ZUA19 / "Molino de *Jauregui*"

Adierakideak: ikus *JAUREGIERROTA*

Toponimoa: JAUREGI

Kontzeptua: 60206 / Uharka (ez dago)

Iturriak: 1790: UUA9 / “Presa de *Jauregui*”
1951: Plano1 / “Presa de *Jauregui*”Oharrak: *Urola* ibaian zegoen uharka honetan *Jauregierrota*-rako ura desbideratzen zen.**Toponimoa: JAUREGI MAYOR**

Kontzeptua: 10104 / Jauregia

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Jauregui mayor*
1833: HIPO6 (235.or) / *Jauregui mayor*
1871: ZUA20 / *Jauregui mayor*Adierakideak: ikus *LEGAZPIJAUREGI***Toponimoa: JAUREGIALDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1946-06-14: ZUA24 / *Jauregialde***Toponimoa: JAUREGIANDIA**

Kontzeptua: 10104 / Jauregia

Iturriak: 1735-06-06: ZUA10 / *Jauregui andia*
1775: HIPO5 (122.or) / *Jauregui andia*Adierakideak: ikus *LEGAZPIJAUREGI***Toponimoa: JAUREGIERROTA**

Kontzeptua: 20107 / Errota (ez dago)

Iturriak: 1864: Nom (143.or) / *Jauregui-errota*

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Jauregi, Legazpi*

Oharrak: “Jauregui el molino” (1741, ZUA8), “Jauregui molino” (1845, HIPO7: 6)

1858an aldaparoa eta errota desjabetu zituzten «Norteko» trenbidea egiteko.

Toponimoa: JAUREGIERROTAKO BARRUTIA

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1946: ZUA23 / *Jauregui-errotaco-barrutia***Toponimoa: JAUREGIETXEBERRI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1877: ZUA5 / *Jauregui-echeverri*Adierakideak: ikus *AXUNA***Toponimoa: JAUREGINEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Jaureguinea*
1851: HIPO7 (49.or) / “Casa de *Jaureguinea* existente en el barrio de Eizaga (...) cuya fachada da a la carretera general”
1871: ZUA20 / *Jaureguinea*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: *Jauregi* Zumarragako bertako etxalde baten izena da (ikus *LEGAZPIJAUREGI*), eta hiribarruko oikonimoak han sortutako deiturarekin izan dezake loturarik.

Toponimoa: **JAUREGINEA**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)
 Iturriak: 1861: ZUA19 / *Jaureguinea*
 Adierakideak: ikus *AXUNA*

Toponimoa: **JOAKINTSORO**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *joákintxoró*
 Ignacio Zunzunegi (Olaarte baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **JUANPERIZKO HEGIA**
 Kontzeptua: 50305 / Hegia
 Iturriak: 1862: HIPO8 (72.or) / “Cima llamada *Juan Peizco eguia*”

Oharrak: *Urruzti* baserritik gora dago hegi hau.

Toponimoa: **JURDAN**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1775: HIPO5 (115.or) / “Casa llamada de *Jurdan*”
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **JURDANGO**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Jurdangoa*
 1775: HIPO5 (72.or) / “Casa llamada *Mujica y Jurdangoa*, ambas en el varrio de Eizaga quasi contiguas que las dibide el Camino público por donde se dirije desde la hermita de Santa Engracia para las caserías de Elgarrezta de esta v^a”
 1871: ZUA20 / *Jurdangoa*
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **KAIKUERREKA**
 Kontzeptua: 60202 / Erreka
 Ebakera: *káikuerreká*
 Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **KAIKUITURRIA**
 Kontzeptua: 60204 / Iturria
 Ebakera: *káikuiturridá*
 Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **KAKAITURRI**
 Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *kakáitturri*
 Jesus Legorburu (Mendizabal baserria), 1995
 Kokagunea: 88-37

Oharrak: Diotenez, garai batean sakon honetako altzetan bele ugari ibiltzen ziren, eta haien zirinek erreka zikintzen zuten. Leku-izenaren azalpen horrek ez dirudi oso sinesgarria. Gainera, lehen osagaia beste hitz baten eraldaketa izan liteke, hala nola: «kaiku» (*Kaikuiturri...*); «kako» (*Kakosoro...*)...

Toponimoa: **KAKOSORO**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *kakósoró*
 Miguel Arostegi (Aizpurua baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **KALEALDEA** (Agirre)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *kaléaldeá*
 Victoriano Lizarralde (Agirre baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **KALEALDEA** (Igaraberri)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *kaléaldeá*
 Isidro Zabaleta (Igaraberri baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **KALEBARREN**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1741: ZUA8 / *Calebarren*
 1781: HIPO6 (5.or) / *Calevarren*
 1828: ZUA7 / *Calebarren*
 1871: ZUA20 / *Calebarren*
 Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **KALEGOEN**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1775: HIPO5 (125.or) / “Casa de *Caleguen* en el varrio de Eizaga y la otra que está a su lado llamada Rementarieche”
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **KALEMUSU**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1741: ZUA8 / *Calemusu*
 1798: HIPO6 (89.or) / *Calemusu*
 1871: ZUA20 / *Calemusu*
 1882: ZUA16 / *Calemoso*
 1961: EE33 / *Calemuso*
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **KALEMUSUSAIL**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *klámusáill*

Axier Lizarralde (Agirreetxeberri baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **KALESORO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1961: EE33 / “*Calesoro*, antes Parapo”

1987: EE16 / *Calesoro*

Ebakera: *kalésô*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **KALTZAINGOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1804: HIPO6 (111.or) / “Hermita que llaman Elizberria confinante por mediodía con la de *Calzaingoa*”

1814: ZUA4 / *Galzaingoa*

1828: ZUA7 / *Galchaingoa*

1860: HIPO8 (1.or) / *Calzadaingoa*

1871: ZUA20 / *Calzaingoa*

1877: ZUA5 / *Kalsaingoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Toponimoa: **KAMINBURU**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *kamínburú*

Carmen Aranguren (Urruti baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **KAMIÑAZPI**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *kamiñazpi*

Jose Ibarguren (Ibargurenexberri baserria), 1995

Axier Lizarralde (Agirreetxeberri baserria), 1996

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **KANTERALDE** (Antio)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *kantéraldé*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Antio*-ko elizaren gainaldean dago, *Beloki* aldera.

Toponimoa: **KANTERALDE** (Olaarte)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *kantéraldé*

Ignacio Zunzunegi (Olaarte baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **KANTERALDEA** (Landaburu)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *kantéraldeá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Landaburu* baserriko pagadian dago, *Sagaspere*-ra doan bidearen azpian.

Toponimoa: **KANTERATALDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *kantérataldé*

María Mintegi (Oiangurentxiki baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **KANTIÑETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *kantiñetá*

María Mintegi (Oiangurentxiki baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Oharrak: *Sorginzulo*-ren ondoan dago, trenaren azpiko pasabidetik gertu. Beste hainbat lekutan bezala, trenbidea egin zen garaian «kantina» egongo zen seguruenik, eta hortik bere izena.

Toponimoa: **KAPITANGAZTAÑADI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1790: HIPO6 (44.or) / “Castañal conocido con el nombre de *Capitan Gaztañadi* que existe entre las Caserías de Ypenza y Ondarra”

Toponimoa: **KAPITANSORO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1810: HIPO6 (141.or) / “Hereditad de *Capitán Soro*”

Toponimoa: **KARABERRIPAREA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1862: HIPO8 (56.or) / “Porciones de Ypinoguis y Osbasos (sic) existentes en los términos de Zurquiza, *Caraverri-parea*, Macharralde y Olarte-aldea”

Toponimoa: **KARANDOAITZ**

Kontzeptua: 50301, 50307 / Sakona eta harkaitzak

Iturriak: 1782: ZUA14 / “Peña que llaman *Garando aiz*”

Ebakera: *kándoitz*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-14

Toponimoa: **KARANDOAITZAZPI**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *kandóitzazpí*
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995
 Kokagunea: 88-14

Toponimoa: **KARANDOAITZERREKA**
 Kontzeptua: 60202 / Erreka
 Ebakera: *kándoitzerreká*
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995
 Kokagunea: 88-14, 88-22

Toponimoa: **KARANDOAITZERREKETA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1826: HIPO6 (189.or) / “Término de *Candoiz Errequeta*”

Toponimoa: **KARLOSENA**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Ebakera: *karlósená*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *SORAIZBAZTERRA*

Toponimoa: **KAROBIALDE** (Agirreetxeberrri)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *karóialdé*
 Axier Lizarralde (Agirreetxeberrri baserria), 1996
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **KAROBIALDE** (Korta)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *karóialdé*
 Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **KAROBIALDE** (Matxainbarrena)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *karóialdé*
 Maria Ines Anduaga (Matxainbarrena baserria), 1995
 Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **KAROBIALDE** (Sagaspé)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *karóialdé*
 Elias Zaldua (Sagaspé baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **KAROBIALDEA** (Saletxeta-Sagaspé)
 Kontzeptua: 50305 / Hegia
 Ebakera: *károialdeá*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Sagaspe* baserriaren inguruan bi karobi zeuden lehen: bata, *Saletxeta* deitzen zaion parajea; eta bestea, *Arkazieta*-ren goialdean.

Toponimoa: **KAROBIGAIN**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *karógáin*

Martin Aizkibel (Aldasbarrena), 1995

Oharrak: *Aldasbarren* baserriko karobia etxe berria dagoen lekuan zegoen.

Toponimoa: **KARRERA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1848: HIPO7 (32.or) / “Otros tres trozos sitios en el referido monte de Arguisano y términos llamados *Carrera*, *Balento* y *Saconandia*, adjudicados con el título de Ypiñogui al citado D. Fco. Javier de Oria”

Ebakera: *karrérá*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **KATEAKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1842: HIPO6 (258.or) / *Catecoa*

1861: ZUA19 / *Cateacoa*

1871: ZUA20 / *Cateacoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **KATEATXIKI**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1827: HIPO6 (207.or) / “Casa de *Catea chiqui* (...) en el varrio de Eyzaga”

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **KATEETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1882: ZUA16 / *Cate-echea*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: XIX. mendean, *Eitzaga* auzoan «probintziko katea» zegoenez (errepidea ondoan zuten beste hainbat lekutan bezala) merkantziarekin igarotzen ziren garraialariak bidesaria ordaindu behar izaten zuten. *Kateetxea*-ren izena hortik etor daiteke.

Toponimoa: **KATENBIDE**

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Ebakera: *katénbidé*

Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996

Adierakideak: ikus *ZAMABIDE* (Soraiz)

Toponimoa: **KATILLUITURRI**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *katilluiturri*
Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998
Kokagunea: 88-22

Oharrak: *Pagotxoeta* eta *Belain* bitarteko sakonean dago.

Toponimoa: **KERIZAALDE**
Kontzeptua: 50501 / Parajea
Ebakera: *kéixaaldé*
Arantxa Alberdi (Gurrutxagaazpikoa baserria), 1995
Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **KIBI**
Kontzeptua: 50202 / Muinoa
Ebakera: *kibí*
Victoriano Intxausti (Saltsamendi baserria), 1995
Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **KLABELIÑETA**
Kontzeptua: 50501 / Parajea
Iturriak: 1987: EE28 / *Clabeliñeta*

Toponimoa: **KOLETO**
Kontzeptua: 10205 / Etxea
Iturriak: 1736-06-17: ZUA10 / “Casa de *Coletto*”
Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **KOLETOKOA**
Kontzeptua: 10205 / Etxea
Iturriak: 1803: HIPO6 (105.or) / “Casa de *Coletocoa*, en el varrio de Eizaga”
1862: HIPO8 (41.or) / “Casa de *Coletocoa* en el barrio de Eizaga, confina por el frente con la carretera gral., por un costado (...) la casa Seroral de la Hermita de S. Gregorio, y por la espalda con la regata de Ubegon”
1871: ZUA20 / *Caletocoa*
Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **KOMUNeko PINUDIA**
Kontzeptua: 50501 / Parajea
Ebakera: *komóneko piñúridá*
Victoriano Plazaola (Martiamuno baserria), 1995
Kokagunea: 88-21

Oharrak: “Monte del Señor Navarro” (1942, EE13); “Pinar del Señor Navarro” (1994, EE17)

Toponimoa: **KONTZIALA**
Kontzeptua: 50301 / Sakona
Ebakera: *kontzielá*
Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria) 1995

Oharrak: Badirudi «kontzejala» hitza dugula toponimo honen oinarrian. Legazpin, izen bereko lursaila honela azaltzen da 1810. urteko agiri batean: “Terreno castañal existente en el término llamado Concejal” (H299: 229). «Kontzejuarena» edo «herriarena» dela adieraziko luke. Sakon hori, gainera, *Lastaola* izeneko eremu zabalago baten barruan dagoenez, hurrengo aipuan datorren «concegil» hitzarekin izan dezake loturarik: “Terreno en el término concegil de Lastaola” (HIPO6: 13).

Toponimoa: **KONTZIALAKO ERREKEA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *kontzialako errekiá*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Areizabasoko errekea*

Oharrak: ikus *Kontziala*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **KORTA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “Corta, entero contribuyente”

1730-08-03: ZUA10 / *Corta*

1871: ZUA20 / *Corta*

Ebakera: *kórtá*

Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **KORTAALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1775: HIPO5 (93.or) / “Paraje llamado *Cortaaldea*”

1889: ZUA2 (5.or) / “Punto del monte Arguisano, conocido con el nombre de *Corta aldea*”

1994: EE19 / *Corta aldea*

Toponimoa: **KORTAALDEISTINGABARRENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1858: HIPO7 (120.or) / “Término de *Cortaalde Iztingabarrena*”

Toponimoa: **KORTAAZPIKOA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1803: HIPO6 (107.or) / “Castañal que corresponde en el término de *Cortta azpicoa*”

1840: HIPO6 (242.or) / “Castañal del término de *Corta-azpicua* (...) confina por el oriente con una regata, por poniente con pertenecidos de Oyanguren Maior, por mediodía con jurisdicciones de la Casería de Corta, y por el norte con Castañal de la de Urrutia”

Toponimoa: **KORTABERRI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Cortaverria*, entero contribuyente”

1625: Isasti (115.or) / *Cortaberria*

1775: HIPO5 (72.or) / “Casa solar de *Corttaverria*”

1871: ZUA20 / *Cortaberria*

Ebakera: *kortáberri*

Jose Etxaniz (Kortaberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **KORTABERRIALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1827: HIPO6 (210.or) / “Montes de *Cortaverrialdea* y Elosieta-azpia”

Toponimoa: **KORTABERRIBIDEA**

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Iturriak: 1966: EE34 / *Cortaberri-bidea*

Toponimoa: **KORTABERRIETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Cortaberria echea*

1814: ZUA4 / *Cortaberri-eche*

1871: ZUA20 / *Cortaberri-echea*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: *Cortaberri Leturiauzo*-ko baserri baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **KORTABERRINEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Cortaberrinea*

1775: HIPO5 (77.or) / “Casa nombrada *Cortaverrinea*”

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: ikus *Cortaberrietxea*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **KORTAGAÑA**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Ebakera: 1. *kortágañ* / 2. *kortágañá*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995 (1)

Jose Ibarguren (Ibargurenexberri baserria), 1996 (2)

Kokagunea: 88-38

Adierakideak: *Goiko gaina*, *Kortazabal*

Toponimoa: **KORTATXOETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *kortátxotá*

Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **KORTAZABAL**

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Ebakera: *kortázabál*

Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995

Adierakideak: ikus *KORTAGAÑA*

Toponimoa: **KUKUETXABOLA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Ebakera: *kukúetxábolá*

Justina Jauregi (Errepelde baserria), 1995

Adierakideak: ikus *KUKUETXE*

Toponimoa: **KUKUETXE**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Ebakera: *kukúetxé*

Justina Jauregi (Errepelde baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Etxezarra, Kukuetxabola*

Oharrak: *Kukuetxe* antzina baserri izandako leku bati esaten zaio. *Agñaga* auzoko bizilagunek ez dute inor ezagutu han bizi izaten, eta horregatik hain zuzen, aspaldian txoriak edo «kukuak» besterik bizi izan ez direnez, sorzitekeen oraingo izena.

Toponimoa: **KURUTZEAGA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (78.or) / “Casería nombrada la Cruz o *Cruceaga*”

1782: HIPO6 (10.or) / “Casa de *Guruceaga* sita frente la Yg^a Parroquial”

1800: HIPO6 (101.or) / “Casa llamada *Guruceaga* o *Gurucecoa*”

1810: ZUA15 / *Crucea*

1814: ZUA4 / *Gurucea*

1877: ZUA5 / *Curutzea*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Toponimoa: **KURUTZEALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *kûtzealdeá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Adierakideak: ikus *BELOKIGANÑA*

Toponimoa: **KURUTZEBASO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *kurútzebasó*

Vicente Telleria (Egibide baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Oharrak: *Eitzaga* auzoan bazen *Kurutzekoa* (*Kurutzeaga*...) izeneko etxea, eta litekeena da *Kurutzebaso* lursaila etxe harena izatea.

Toponimoa: **KURUTZEBERRIA**

Kontzeptua: 40704 / Gurutzea

Ebakera: *kurútzeberriddá*

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **KURUTZEKO GAINA**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Ebakera: *kurútzeko gañá*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1996

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Kurutzeko puntea, Pagolako gaina*

Oharrak: Gaur egun gurutzerik ez badago ere (ez bertan ez inguruan), leku-izenak adierazten duen bezala, antzina egon zela pentsa dezakegu. Bestalde, goraxeago dagoen *Kurutzeta* mendi gainarekin zerikusirik duela ematen du (ikus *KURUTZETA*).

Toponimoa: **KURUTZEKO PUNTEA**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Ebakera: *kurútzeko púntiá*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Adierakideak: ikus *KURUTZEKO GAINA*

Toponimoa: **KURUTZETZEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1786: HIPO6 (25.or) / “Casa nombrada *Curucecoa* (...) sita en la proximidad de la Yglesia Parroquial”

1797: HIPO6 (81.or) / *Crucecoa*

1800: HIPO6 (101.or) / “Casa llamada Guruceaga o *Gurucecoa*”

1854: HIPO7 (76.or) / *Curuzgoa*

1856: HIPO7 (88.or) / *Gurucecoa*

1861: ZUA19 / *Curutcecoa*

1871: ZUA20 / *Curutcecoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Toponimoa: **KURUTZETA**

Kontzeptua: 50102 / Mendia

Iturriak: 1752: ZUA6 / “Canal y arroyo que baja de *Cruceta*”; “Término llamado *Cruceta*”

1889: ZUA2 (9.or) / “Monte llamado *Curuceta*”; “Borda de *Curuceta*”

Ebakera: *kurútzetá*

Jose Antonio Zubizarreta (Otsolarre baserria), 1995

Adierakideak: ikus *SAMIÑO*

Oharrak: Gaur egun azkoitiarrek *Kurutzeta* goiko gainari esaten badiote ere (gain berari *Samiño* deitzen diote zumarragatarrek), Zumarragako udal artxiboko agiri zaharretan *Pagola*-ren ondoko paraje bati lotua azaltzen da, gaur egun *Kurutzeko gaina* deiturikoari lotua beharbada.

Toponimoa: **KURUTZETA ALTO**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Iturriak: 1889: ZUA2 (9.or) / “Monte llamado *Curuceta alto* o Yrumugarrieta”

Adierakideak: ikus *IRUMUGARRIETA*

Toponimoa: **KURUTZETXIKI**

Kontzeptua: 40704 / Gurutzea (ez dago)

Ebakera: *kurútzetxiki*

Miguel Aranberri (Elorriagoikoa baserria), 1998

Oharrak: *Elorriagoikoa* baserritik gertu harrizko gurutze txiki bat zela esaten dute, bisutsarekin itotako gizon baten omenez jarria.

Toponimoa: **KURUTZETZAR**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *kurútzézár*

Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Oharrak: Gabiria, Ezkioga eta Zumarragako udalerrien arteko muga dago. Hiru herrik muga egiten duten leku askotan bezala, hor ere gurutzeren bat egongo zen garai batean. *Mendiarras*-ko gurutzea, hain zuzen, Zumarraga, Urretxu eta Legazpik bat egiten zuten lekuan jarri zuten.

Toponimoa: **KURUTZEEZARRA**

Kontzeptua: 40704 / Gurutzea

Ebakera: *kurútzezarrá*

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998

Kokagunea: 88-22

Oharrak: *Izazpi* mendiaren gainaldean bi gurutze daude: bata txikia (*Kurutzezarra* izenez ezagutzen dena); bestea handia (*Kurutzeberria* izenez ezagutzen dena). Lehenengoa Zumarragako udalerrian dago, eta bigarrena Ezkio-Itsasokoan.

Toponimoa: **LA ANTIGUA**

Kontzeptua: 40703 / Eliza (gero ermita)

Iturriak: 1731-01-23: ZUA10 / “Vasilica de nuestra Señora de *la Antigua*”

1735-11-30: ZUA10 / “Yglesia de *la Antigua*”

1743-02-27: ZUA10 / “Hermita de *la Antigua*”

1765: Asti (383.or) / “Parroq^a *Antigua* de Zumarraga”

1774: HIPO5 (69.or) / “Camino real público que va desde la plaza de Zufiaur a la Yg^a *antigua*”

1792: HIPO6 (67.or) / “Parroquia *Antigua*”

1854: HIPO7 (74.or) / “Hermita titulada *Antigua*”

1864: Nom (143.or) / *La Antigua*

Adierakideak: ikus *ANTIO*

Toponimoa: **LA ANTIGUA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1733-02-17: ZUA10 / “Monte de *la Antigua*”

Toponimoa: **LA ANTIGUA**

Kontzeptua: 10104 / Etxebizitza sakabanatua (ez dago)

Iturriak: 1877: ZUA5 / *Antigua*

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Sakristauaren etxea*

Oharrak: Etxebizitza hori *Antio*-ko elizaren kontra zegoen. Honela agertzen da XVIII. mendeko bi agiritan: “La parte de la Serora de la Hermita de la Antigua” (1743-02-27, ZUA10); “La (casa) de la Beatta de la Antigua” (1749-05-26, ZUA10).

1975. urtean eraitsi zuten.

Toponimoa: **LA CRUZ**

Kontzeptua: 40704 / Gurutzea

Iturriak: 1774: HIPO5 (71.or) / “*Cruz* de piedra de esta v^a de Zumarraga”

1792: HIPO6 (67.or) / “Casa que tiene hedificada por si frente de *la Cruz* contigua al camino biejo que de la calle de esta dha villa sube a la Parroquia Antigua”

Toponimoa: **LA PIEDAD**

Kontzeptua: 10202 / Kalea

Iturriak: 1871: ZUA20 / “Calle de *la Piedad*”1877: ZUA5 / “Calle de *la Piedad*”1920: ZUA18 / “Calle *Piedad*”

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Toponimoa: **LA PIEDAD**

Kontzeptua: 40703 / Ermita

Iturriak: 1728-02-03: ZUA10 / “Vasilica de N^a S^a de *la Piedad*”1775: HIPO5 (119.or) / “Hermita de nuestra señora de *la piedad*”1789: HIPO6 (38.or) / “Hermita de Nra. Señora de *la Piedad*”Adierakideak: ikus *ZUFIAUR*Toponimoa: **LA TEJERÍA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1765: Asti (381.or) / “Regata de *la Tejería*”Adierakideak: ikus *LEGAZPIERREKA*Toponimoa: **LA TEJERÍA**

Kontzeptua: 20105 / Teileria (ez dago)

Iturriak: 1718: ZUA13 / *Tejería*1730-12-03: ZUA10 / “Camino de San Gregorio a *la Tejería*”1738-05-15: ZUA10 / “*Tejera* de esta V^a”1748-09-21: ZUA10 / “Camino carretil que se supone en el vivero Concegil de
junto a *la Tejería*”1765: Asti (381.or) / *Tejería*1775: HIPO5 (94.or) / “*Texeria* de hacer teja”1824: HIPO6 (181.or) / “*Tejería* (confina con terrenos de la casería de Jauregui)”1827: ZUA23 / “Larrain de *la texeria*”1852: HIPO7 (54.or) / “Camino público que desde Eizaga dirige a *la Tejería*”

Oharrak: Teileria hau, gaur egun *Leturiatarren enparantza* dagoen lekuan zegoen. Dena den, ez zen Zumarragako teileria bakarra, beste bi gehiago ere, behinik behin, ezagutu baitira: bata *Eitzagaaldapa*-ren barrenean, *Ibargurenexberri*-tik gertu; bestea *Zurkitza* izeneko parajeen (*Izuzkitza* baserritik gora).

Toponimoa: **LA TORRE**

Kontzeptua: 10104 / Jauregia (ez dago)

Iturriak: 1775: HIPO5 (95.or) / “Casa nombrada *la Torre*”Adierakideak: ikus *NEKOLALDE*Toponimoa: **LAAPOTA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *lâpotá*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995

Asuncion Epelde (Leturigoena baserria), 1995

Kokagunea: 88-14

Oharrak: *Laapota* deitzen den parajeak ez du aparteko berezitasunik, ez baita ez zabalgunea, ez tontorra, ez sakona... Aldapan dago, ia 600 metroan. Garai batean garasaila zen, eta beharbada lau pago egongo ziren bertan. Hörtik gero, **laupagoeta* > **laupaota* > **laapaota* > *laapota*. Mota horretako toponimoak arruntak dira. Zumarragan bertan ere badira gehiago: *Irupagoeta*, *Bospagoeta*, *Bostaritzeta*...

Toponimoa: **LABAKI** (Leturibarrena)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *laákí*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **LABAKIA** (Goiburu)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Lavaquiya*

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **LABAKIBARREN**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1928: Plano16 / *Lavaqui barren*

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **LABAKIZARRA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1817: HIPO6 (151.or) / “Parage llamado Elordi o *Lavaquizarra* empezando desde el Ribazo Superior del Camino carritel que se dirige acia las Casas de Alzolas”

Adierakideak: ikus *LABAKIZARRETA*

Toponimoa: **LABAKIZARRETA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *laákizárretá*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Elordilabakizarra*, *Labakizarra*

Toponimoa: **LABEBERRI**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1826: HIPO6 (191.or) / “Casuca y Horno de *Labeverria* (...) junto al Camino de Virezarra”

1827: ZUA23 / “*Labeverria* en seguida para el río de Mandaosin”

1871: ZUA20 / *Labe berri*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Toponimoa: **LABEKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1803: HIPO6 (105.or) / *Labecoa*

1871: ZUA20 / *Labecoa*

1994: EE19 / *Labecoa*

Ebakera: *labékoá*

Jose Ibarguren (Ibargurenexberri baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Horno de Eitzaga*

Toponimoa: **LAIOTZA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *laiótzá*

Isidro Zabaleta (Igaraberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **LANBERRI** (Agiñaga)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1966: EE14 / *Lamberri*

Kokagunea: 88-21

Oharrak: *Lanberriak* lur landu berriak edo luberriak ziren.

Toponimoa: **LANBERRI** (Landaburu)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *lánberri*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1996

Adierakideak: ikus *GAZTAÑADI* (Landaburu)

Toponimoa: **LANBERZARRA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *lánberzarrá*

Ignacio Zabala (Zumakorta baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **LANDABURU**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Landaburu, entero contribuyente*”

1625: Isasti / *Landaburu*

1775: HIPO5 (117.or) / *Landaburu*

1871: ZUA20 / *Landaburu*

Ebakera: *landábú*

Jose Lizarralde (Soraizbazterra baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: 1904. urteko eraberritze lanen ondorioz bizitza bakarrekoa bilakatu zen.

Toponimoa: LANDABURUERREKA

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *landábú érreká*

Jose Lizarralde (Soraizbazterra baserria), 1995

Adierakideak: ikus *UMENERREKA*

Toponimoa: **LANDABURUNEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Landavunea*

1845: HIPO7 (10.or) / *Landaburunea*

1871: ZUA20 / *Landaburunea*

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Oharrak: *Landaburu Soraizakon*-eko baserri baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **LANDARRO**

Kontzeptua: 50103 / Mendixka

Iturriak: 1775: HIPO5 (127.or) / “*Término de Landerroa*”

1958: EE36 / “*Terreno robledal y helechal llamado Landerro*”

Ebakera: *landárró*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **LANGABERRI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1827: ZUA23 / *Langaverri*

Toponimoa: **LANGABERRIETA**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: *langáberrittá*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **LANGALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *langáldeá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Adierakideak: ikus *GAZTAÑADI* (Landaburu)

Toponimoa: **LANGATXO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *langátxó*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **LANGATXOAZPI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *langátxoazpí*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1998

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Gurrutxaga*-tik gora, *Antio*-rako bidera irteten den tokiari esaten zaio. Bidez bestaldean langatxo edo atesare bat zegoen, eta hortik bere izena.

Toponimoa: **LANGAZARRALDAPA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1862: HIPO8 (79.or) / *Langa zar Aldapa*

Toponimoa: **LANGAZARRALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1968: EE32 / “Helechal y robledal de *Langa-zar-aldea*”

Toponimoa: **LANTEGI**
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Ebakera: *lantégí*
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22
 Adierakideak: *Lantegizarra, Danbolinaitza*

Oharrak: *Lantégí* izenez, basoko langileak lan egiten zuten zabalguneei esaten zitzaien, egur-txikitzen, zerran eta abar jarduten zuten lekuei, alegia.

Toponimoa: **LANTEGIZARRA**
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Ebakera: *lantéizarrá*
 Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1998
 Adierakideak: ikus *LANTEGI*

Toponimoa: **LAPATZA**
 Kontzeptua: 50305 / Hegia
 Ebakera: *lapátzá*
 Jose Lizarralde (Soraizbazterra baserria), 1995
 Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996
 Kokagunea: 88-30

Oharrak: Bi errekaen artean dagoen hegi bati deitzen zaio.

Toponimoa: **LARRAINALDE**
 Kontzeptua: 50202 / Muinoa
 Ebakera: *larráñaldé*
 Elias Zaldua (Sagaspe baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **LARRAINALDEBARRENA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *larráñaldebarrená*
 Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **LARREA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1774: HIPO5 (69.or) / “Término de *Larrea*, heredades y jarales del que confina por avajo con Camino servidumbre, y por arriba con tierra y jaral de la Casa de Gurruchaga de avajo”

Toponimoa: **LASTAOLA**
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Iturriak: 1725-02-20: ZUA10 / *Lastaola*

1783: HIPO6 (13.or) / “Terreno en el término concegil de *Lastaola*”

1839: HIPO6 (239.or) / “Castañal existente en el término de *Lastaola* y parage denominado Yturrondo”

1993: EE20 / *Lastaola*

Ebakera: *lastáolá*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Lastaolamendi*

Oharrak: *Lastaola* izeneko parajearen hedaduraz iritzi desberdinak daude: batzuen ustez, *Kontzialako erreka*-tik *Elorriaga*-ra bitarteko zeharrari esaten zaio; beste batzuen ustez, *Beloki*-ko atzealde guztiari.

Toponimoa: **LASTAOLAMENDI**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1983: EE12 / *Lastaolamendi*

Adierakideak: ikus *LASTAOLA*

Toponimoa: **LEETE**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Leete*, contribuyente de quarto hochabo”

1741: ZUA8 / *Lete*

1749-05-26: ZUA10 / *Leette*

1827: HIPO6 (209.or) / “Camino Carretil que se dirige de las Bordas de Elorriaga a *Lete*”

1827: ZUA23 / *Leguete*

1861: ZUA19 / *Leete*

1993: EE20 / *Lete*

Ebakera: *léte*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **LEETEAZPIA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1993: EE20 / *Lete azpia*

Toponimoa: **LEETEKO PUTZUA**

Kontzeptua: 60103 / Urmaela

Ebakera: *leéteko putzuá*

Manolo Etxezarreta (Aranburuetxeberri), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **LEGAZPI**

Kontzeptua: 10202 / Kalea

Iturriak: 1871: ZUA20 / “Calle de *Legazpi*”

1877: ZUA5 / “Calle de *Legazpia*”

Kokagunea: Hiribarrua (Secundino Esnaola)

Toponimoa: **LEGAZPI**

Kontzeptua: 20107 / Errota (ez dago)

Iturriak: 1531: ESHU (200.or) / “Molino de *Legazpia*”

Adierakideak: ikus *JAUREGIERROTA*

Toponimoa: **LEGAZPI**

Kontzeptua: 10104 / Jauregia

Iturriak: 1390: F6 (150.or) / “Iohan de *Legaspy*”

1534: ESHU (224.or) / “La casa de *Legazpia*”

Adierakideak: ikus *LEGAZPIJAUREGI*

Toponimoa: **LEGAZPI**

Kontzeptua: 60201 / Ibaia

Iturriak: 1383: ESHU (43.or) / “*Agua de Legaspia*”

1401: F60 (29.or) / “*Rio mayor de Legaspia*”

1434: F57 / “Començando de un aledano desde Yrimo Esate como desçiende por el arroyo a yuso fasta el agua e rio de *Legaspia*”

Adierakideak: ikus *UROLA*

Oharrak: Miatutako agirietan *Legaspia* azaltzen bada ere, *Legazpi* normalizatu dugu, deitura herriari zor baitio. Hala, bai agiri zaharretan (1430, F60, 62: “*Balle de Legazpi*”) bai gaurko herri-ebakeran ez dago mugatzailerik.

Toponimoa: **LEGAZPIERREKEA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1862: HIPO8 (66.or) / “Regata llamado *Legazpi-errequea*”

Kokagunea: 88-37, 88-29

Adierakideak: *La tejería, Mendia*

Oharrak: *Legazpierrekea* izena, *Legazpi* edo *Legazpijauregi* dorretxearen ondotik igarotzen zelako izango zuen seguruenik.

Toponimoa: **LEGAZPIJAUREGI**

Kontzeptua: 20103 / Burdinola

Iturriak: Isasti: 1625 (235.or) / “La herreria de *Legazpi Jauregi*”

Oharrak: Zumarragako burdinolak XVI. menderako galdu zirenez, oso informazio gutxi daukagu haien gainean. Hala ere, ziur dakigu bi bazirena (*Matxain* eta *Legazpijauregi*), eta lehenago gehiago izatea ere espero liteekena da (beharbada *Bitoriola, Nekolalde, Sasieta*...).

Toponimoa: **LEGAZPIJAUREGI**

Kontzeptua: 10104 / Jauregia

Iturriak: 1625: Isasti (115.or) / *Legazpi Jauregui*

1775: HIPO5 (121.or) / “*Casa y Palacio de Legazpi Jauregui, y su Molino nombrado también de Jauregui*”

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Legazpi, Jauregi, Jauregiandia, Jauregi mayor*

Oharrak: 1980ko hamarkadan berritutako dorretxe eder honetan, “*Miguel Lopez de Legazpi*” konkistatzaile ospetsua jaio zela esaten dute. 1526. urteko Zumarragako agiri batean, behintzat, haren izena aipatzen da (ZUA25).

Etxe garrantzitsu honek bereak izango zituen, bestalde, Urola ibaiaren ertzean zeuden *Legazpierrota* eta *Legazpi burdinola*.

Toponimoa: **LEGAZPITXIPI**

Kontzeptua: 10104, 50501 / Baserria (ez dago) eta parajea

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Legazpichipia*, contribuyente de medio”
 1718: ZUA13 / “Paraje de *Legazpi chipi*”
 1775: HIPO5 (100.or) / “Término llamado *Legazpi chipi*”
 Adierakideak: ikus *JAUREGIERROTA*

Toponimoa: **LEHENENGO ERREKALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1826: HIPO6 (199.or) / “Porción en el mismo Arguisano y término nombrado *Lelengo errekaldea*”

Toponimoa: **LEKANDABASO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *lekándabasó*

Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995

Toponimoa: **LEPOONDO**

Kontzeptua: 50303 / Lepoa

Ebakera: 1. *lepóondó* / 2. *lepóondoá*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995 (1)

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998 (2)

Adierakideak: ikus *ORMATXABALETA*

Toponimoa: **LETURI**

Kontzeptua: 10106 / Baserri-auzoa

Iturriak: 1734-12-12: ZUA10 / “*Sosquera de Leturia*”

1749-05-26: ZUA10 / “*Varrio de Leturia*”

1877: ZUA5 / “*Barrio de Leturia*”

Adierakideak: ikus *LETURIAUZO*

Toponimoa: **LETURI**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1784: HIPO4 (19.or) / *Leturia*

1847: HIPO7 (21.or) / “Casa denominada *Leturia* que hoy es conocida con el nombre de Gavilondonea, existente en la plaza de la expresada villa, confinante con la de Echezarreta, que se llama hoy Labecoa”

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: *Leturi* Zumarragako bertako etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonomoa han sortutako deiturarekin lotuta dagoela dirudi.

Toponimoa: **LETURI DE MEDIO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Leturiademedio*, entero contribuyente”

1852: HIPO7 (54.or) / *Leturia-medio*

1871: ZUA20 / *Leturia medio*

Adierakideak: ikus *LETURIERDIKOA*

Toponimoa: **LETURI DE SUSO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Leturiasuso, entero contribuyente*”
Adierakideak: ikus *LETURIGOENA*

Toponimoa: **LETURI DE YUSO**
Kontzeptua: 10104 / Baserria
Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Leturiayuso, entero contribuyente*”
Adierakideak: ikus *LETURIBARRENA*

Toponimoa: **LETURI NUEVO**
Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)
Iturriak: 1810: ZUA15 / *Leturia nuevo*
Adierakideak: ikus *LETURIETXEBERRI*

Toponimoa: **LETURIAUZO**
Kontzeptua: 10106 / Baserri-auzoa
Ebakera: *letúriauzoá*
Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996
Kokagunea: 88-21, 88-22
Adierakideak: *Leturi, Leturiballarea*

Oharrak: 1877an *Leturiauzoa* 12 baserrik osatzen zuten, hala nola: *Aizkibel* (hiru baserrietatik bat desagertu egin da), *Axuna* (desagertua), *Izuzkitza*, *Kortaberri* (eroria), *Leturibarrena*, *Artzaienekoa*, *Leturietxerri* (eroria), *Leturigoena*, *Leturiondo* eta *Olaarte*.

XX. mendearen erdialdera arte, auzo bakoitzak bere alkatea izaten zuen, «auzo-alkatea» alegia, eta haren eginkizun nagusi, azkenaldera, «bideak egiteko» brigadak zuzentzea izaten zen. Hala, gerra ondoren, bide-egiten parte hartzen zuten auzokideei «errazio-talonarioa» ematen zien, harekin alhondigara joan eta zegokion ardoa jasotzeko. Gerra aurretik, berriz, ardoaz gain ogia ere banatzen zien sari modura.

Toponimoa: **LETURIBALLAREA**
Kontzeptua: 10106 / Baserri-auzoa
Ebakera: *letúriballaría*
Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1996
Adierakideak: ikus *LETURIAUZO*

Toponimoa: **LETURIBARRENA**
Kontzeptua: 10104 / Baserria
Iturriak: 1625: Isasti (115.or) / *Leturia barrena*
1733-11-29: ZUA10 / *Leturia Barrena*
1789: HIPO6 (43.or) / *Leturiavarrena*
1828: ZUA7 / *Leturi-barrena*
1871: ZUA20 / *Leturi-barrena*

Kokagunea: 88-21
Adierakideak: *Leturi de yuso, Nagusikoa* (Leturibarrena)

Oharrak: Baserri hau 1880ko hamarkadan goitik behera berriztatu zen. XX. mendearen hasieran hiru bizitza zituen: behekoan Soralezetarrak bizi ziren, erdian Larrañagatarrak eta goikoan Lizarraldetarrak (azken horiek, nagusiak).

Diotenez, garai batean auzotarren bilerak etxe honetan egiten zituzten.

Toponimoa: **LETURIETXE**
Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Leturieche*
 1749-05-26: ZUA10 / *Leturiaeche*
 1814: ZUA4 / *Leturieche*
 1861: HIPO8 (14.or) / *Leturiaechea*
 1861: ZUA19 / *Leturi-echea*
 1871: ZUA20 / *Leturiechea*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: ikus *Leturi*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **LETURIETXEBERRI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1841: HIPO6 (256.or) / *Leturia Echeverria*
 1871: ZUA20 / *Leturi-echeverri*

Ebakera: *letúietxeberrí*

Isidro Zabaleta (Igaraberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Leturi nuevo*

Oharrak: 1749-05-26ko Zumarragako udalaren batzar-agirian aipatzen den "La nueva de Leturiagoena" *Leturietxeberrí* izatea litekeena da.

Toponimoa: **LETURIGOENA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1625: Isasti (115.or) / *Leturia goyena*

1741-12-27: ZUA10 / "La hembra y usos de los lagares de la casería de *Leturiagoena*"

1828: ZUA7 / *Leturi-goena*

1871: ZUA20 / *Leturia goena*

1920: ZUA18 / *Leturigoena*

Ebakera: *letúrigoená*

Asuncion Epelde (Leturigoena baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Leturi de suso, Leturigoenekoa*

Toponimoa: **LETURIGOENEKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1994: EE19 / *Leturi goenecoa*

Adierakideak: ikus **LETURIGOENA**

Toponimoa: **LETURIKO TXABOLAK**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: *letúriko txábolák*

Jose Etxaniz (Kortaberri baserria), 1995

Adierakideak: ikus *PAGADIZELAI*

Toponimoa: **LETURINEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1882: ZUA16 / *Leturiane*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: ikus *Leturi*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **LETURIONDO**

Kontzeptua: 30406 / Zubia

Iturriak: 1543: ESHU (129.or) / “Puente de *Leturiondo*”
 1725-02-20: ZUA10 / “Puente de *Leturiondo*”
 1777 (1548): UUA4 / “Puente de *Leturiondo*”

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **LETURIONDO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Leturiondo*, contribuyente de cada tres quartos”
 1625: Isasti (115.or) / *Leturiondo*
 1740-10-09: ZUA10 / *Leturiaondo*
 1774: HIPO5 (67.or) / *Leturiondo*
 1852: HIPO7 (54.or) / *Leturia-ondo*
 1871: ZUA20 / *Leturiondo*

Ebakera: *letúriondó*

Bautista Alberdi (*Leturiondo* baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **LETURIS**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1862: HIPO8 (48.or) / “Camino carretil que se dirige desde las caserías de *Leturias* a la de *Urdanbieta*”

Adierakideak: ikus *LETURIONDO*, *LETURIBARRENA*, *LETURIERDIKOA*,
LETURIETXEBERRI eta *LETURIGOENA*

Toponimoa: **LIÑAPOTZUETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1782: HIPO6 (11.or) / “Término de *Linapozueta* entre el Camino y un arroyo confinante con el castaño de *Alzola* de avajo”

Toponimoa: **LIÑONDOA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *liñónduá*

Isidro Zabaleta (*Igaraberri* baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **LIZARATZU**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1390: F6 (149.or) / “Iohan Péres d’*Elexaraçu* e Pero Martínez d’*Elexaraçu*, e Martín López d’*Elexaraçu*”
 1543: ZUA1 / “*Liçaraçu* la de jn^o maun, entero contribuyente”; “*Liçaraçu* la de jn^o peruco, entero contribuyente”; “*Licaraçu* la de Pedro, contribuyente de m^o y ochabo”

1625: Isasti (115.or) / *Leizarazu*

1864: Nom (143.or) / *Lizarazu*

Ebakera: *lizátzú*

Jose Antonio Izagirre (*Atxibitabekoa* baserria), 1995

Kokagunea: 88-29

Adierakideak: ikus *LIZARATZUERROTA*, *LIZARATZUERDI*, *ETXEBERRILIZARATZU* eta *LIZARATZUBAZTERRA*

Toponimoa: **LIZARATZU**

Kontzeptua: 20107 / Errota

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / “Molino de *Lizarazu*”

1749: UUA9 / “Puente del Molino de *Lizarazu*”

1804: HIPO2 (20.or) / “Manzanal existente frente al puente del Molino de *Lizarazu*”

1861: ZUA19 / “Molino de *Lizarazu*”

Adierakideak: ikus *LIZARATZUERROTA*

Toponimoa: **LIZARATZU**

Kontzeptua: 60206 / Uharka

Iturriak: 1777 (1548): UUA4 / “Presa de *Lizarazu*”

Oharrak: Uharka honetan *Lizaratzuerrota*-rako ura desbideratzen zen.

Toponimoa: **LIZARATZU DE MEDIO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Lizarazu de medio*

1845: HIPO7 (10.or) / *Lizarazu-medio*

1871: ZUA20 / *Lizarazu medio*

Adierakideak: ikus *LIZARATZUERDI*

Toponimoa: **LIZARATZU MAYOR**

Kontzeptua: 10105 / Baserria

Iturriak: 1740-10-09: ZUA10 / *Lizarazu maior*

Oharrak: Ezin jakin dezakegu zein eraikuntzari esaten zitzaien horrela, XIX. mendeaz geroztik ez baita *Lizaratzu* etxaldeko eraikuntzarik horrela izendatu.

Toponimoa: **LIZARATZU MENOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Lizarazu menor*

Oharrak: Ezin jakin dezakegu zein eraikuntzari esaten zitzaien horrela, XIX. mendeaz geroztik ez baita *Lizaratzu* etxaldeko eraikuntzarik horrela izendatu.

Toponimoa: **LIZARATZUBAZTERRA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Lizarazu Bazterra*

Kokagunea: 88-29

Oharrak: 1814. urteko Zumarragako baserri eta etxeen zerrenda batean *Lizaratzu* izeneko lau eraikuntza azaltzen zaizkigu: *Echeverri Lizarazu*, *Lizarazu medio*, *Lizarazu molino* eta *Lizarazu bazterra*. Lehenengo hiruren kokagunea ezagutzen dugu, gaur egunera arte antzerako izenekin heldu baizaizkigu; ez, ordea, laugarrena. Dena den, litekeena da *Lizaratzu* baserriatik gertu, errepidez bestaldeko zabalguneko batean egotea. Oraindik ere, harrizko maila batzuk eta paretak bat ikusgai daude.

Toponimoa: **LIZARATZUERDI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1920: ZUA18 / *Lizazu-erdi*

Ebakera: *lizátzuerdí*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Kokagunea: 88-29

Adierakideak: *Lizaratzu de medio*

Toponimoa: **LIZARATZUERROTA**

Kontzeptua: 20107 / Errota

Ebakera: *lizátzuerrotá*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Kokagunea: 88-29

Adierakideak: *Lizaratzu*

Oharrak: "Lizarazu molino" (1814, ZUA4; 1877, ZUA5)

Errota honek 1975ean utzi zion ehotzeari.

Toponimoa: **LIZARATZUETXEBERRI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1861: ZUA19 / *Lizarazu echeverri*

1877: ZUA5 / *Lizarazu-echeverria*

1973: EE23 / *Lizarazu-Echeverri*

Adierakideak: ikus *ETXEBERRILIZARATZU*

Toponimoa: **LIZARDI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *lizárdí*

Manolo Etchezarreta (Aranburuetxeberry baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **LIZARGARATE**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Lizargaratte*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Oharrak: *Lizargarate* Oñatiko baserri baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin lotuta dagoela dirudi.

Toponimoa: **LIZARGARATENEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Lizargaratenea*

1828: HIPO6 (227.or) / "Casa denominada Basterreche que se halla en Elizcale (...) pegante a la de *Lizargaratenea*"

1857: HIPO7 (105.or) / "Casa de *Lizargaratenea*, existente en la calle de Zumarraga frente a la Yglesia Parroquial (...) confinante por un costado con la de Basterreche (...) y por el otro con la de Ayzagaecha"

1861: ZUA19 / *Lizargaratenea*

1871: ZUA20 / *Lizargaratenea*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Oharrak: ikus *Lizargarate*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **LIZARRALDE**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1526: ZUA25 / “Juan de *Leiçarralde*”

1541: ZUA1 / “*Licarralde*, entero contribuyente”

1852: HIPO7 (61.or) / “*Lizarralde*-echeazpico-ariztia”

1854: HIPO7 (71.or) / “Castañal que mira a la Casa de *Lizarralde*”

Toponimoa: **LIZARRALDEETXEAZPIKO HARIZTIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1852: HIPO7 (61.or) / “Terreno robleal nombrado *Lizarralde*-echeazpico-ariztia (...) confinante por el mediodía con el camino llamado Olarreta-vidua, por el oriente y norte con las posesiones del mismo Lizarralde, y por el poniente con las heredades de la expresada casería de Ygaraberri”

Toponimoa: **LIZARRETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *lizárretá*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **LIZARRITURRI**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Lizarhitturri*

1774: HIPO5 (69.or) / “Casa de *Lizaryturri*”

1792: HIPO6 (63.or) / “Casa de Marcoscoa sitta entre la de *Lizaryturri* y ospital de esta villa”

1877: ZUA5 / *Lizariturri*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Toponimoa: **LIZARTXO**

Kontzeptua: 50103 / Mendixka

Ebakera: 1. *lézetxó* / 2. *lixártxó*

Isidro Zabaleta (Igaraberri baserria), 1995 (1)

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1998 (2)

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **LIZARTXOETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *lizártxueta*

Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **LOIDI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1390: F6 (150.or) / “Enego de *Loydy*”

1543: ZUA1 / “*Loidi*, contribuyente de mº y ochabo”

1723-02-21: ZUA10 / *Loidi*

1775: HIPO5 (77.or) / “Casa nombrada *Loidi*, que por el oriente confina con la heredad de la Casa nombrada Oyarbidenea, por el mediodía con el prado llamado comunmente San Gregorio Zelaya, por el poniente con heredad de dha Casa de *Loydi*, y por el septentrión con Camino Rl.”

Kokagunea: 88-29, 88-30

Oharrak: XIX. mendean eraitsi zuten, «Norteko» trenbidearen eraikuntzarekin batera.

Toponimoa: **LOIDI**

Kontzeptua: 60204 / Iturria (ez dago)

Iturriak: 1852: HIPO7 (54.or) / “Fuente de *Loidi*”

Oharrak: XIX. mendean galdu zen «Norteko» trenbidea egin zutenean.

Toponimoa: **LOIDIALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1775: HIPO5 (79.or) / “Paraje llamado *Loidi aldea* y confina por un lado con Camino Rl. hacia la Yg^a”

1858: HIPO7 (119.or) / “Término de *Loidi aldea*”

Toponimoa: **LOIDIGAZTAÑADI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1852: HIPO7 (54.or) / “Castañal conocido con el nombre de *Loidi-Gaztañadi* (...) confinante por la parte superior con camino público que desde Eizaga dirige a la Tegeria, por la inferior con la fuente de *Loidi*...”

1860: HIPO8 (27.or) / *Loidi-gastañadi*

Toponimoa: **LOITZEETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1724-02-17: ZUA10 / “Suerte de Monte Arrataondoa y *Loiceeta*”

Toponimoa: **LOITZETABURUA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1737-01-16: ZUA10 / “Paraje de *Loizeta burua*”

Toponimoa: **LUBERRI** (Abendaño)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *lúberri*

Patxi Plazaola (Abendaño baserria), 1996

Toponimoa: **LUBERRIA** (Aizpuru)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *lubérriddá*

Miguel Arostegi (Aizpuru baserria), 1995

Toponimoa: **LUBERRIA** (Gurrutzagaazpikoa)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *lubérriddá*

Arantxa Alberdi (Gurrutxagaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **LUBERRIA** (Oiangurenaundi)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *lubérríe*

Jose Martin Beristain (Oiangurenaundi baserria), 1995

Toponimoa: **LUBERRIA** (Oruezabaleta)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *lubérriddá*

Resurreccion Mendizabal (Oruezabaleta baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **LUBERRIA** (Txerren)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *lubérriddá*

Ignacio Zabala (Txerren baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **LUZ ELÉCTRICA**

Kontzeptua: 10104 / Etxebizitza sakabanatua (eroria)

Iturriak: 1915: DEA2 / *Luz Eléctrica*

Adierakideak: ikus *ARGINDARRETXE*A

Toponimoa: **MAIORANEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1810: ZUA15 / *Mayoranea*

1828: ZUA7 / *Mayoria*

1871: ZUA20 / *Mayoranea*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: *Maiora* Ormaiztegiko etxalde baten izena da, eta *Eitzaga*-ko oikonimo honek han sortutako deiturarekin izan dezake loturarik.

Toponimoa: **MAIZELAI**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1826: HIPO6 (202.or) / “Regata de *Mascelay*”

Adierakideak: ikus *OKORROERREKEA*

Toponimoa: **MAIZELAI**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1738-02-16: ZUA10 / *Maicelai*

1748-04-25: ZUA10 / *Macelay*

1750-10-26: ZUA10 / *Macelai*

1826: HIPO6 (200.or) / “Término de *Mascelay*”

1857: HIPO7 (102.or) / “Castañal denominado *Mascelay*”

1889: ZUA2 (10.or) / “Punto llamado *Matz celay* a la orilla de la regata Zurquiza”

1922: Plano15 / *Mascelay*

1942: EE13 / *Maricelay*

1994: EE17 / *Mascelay*

Ebakera: *maáselái*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995

Victoriano Plazaola (Martiamuno baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Oharrak: *Leturiauzo*-ko bizilagunek *Maizelai* sakonaren alde bati esaten diote, eta *Agiñaga*-koek beste aldeari.

Toponimoa: **MAIZTEGI**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *máiztegí*

Pedro Lizarazu (Elizalde baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **MAKALDEGI**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *makáldéi*

Axier Lizarralde (Agirreetxeberri baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **MALLEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Mallea*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Toponimoa: **MALLEKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Mallecoa*

1848: HIPO7 (33.or) / *Mallecoa*

1871: ZUA20 / *Mallecoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Toponimoa: **MALLENEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Mallenea*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Toponimoa: **MALTZARKO**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1922: Plano15 / *Malzarco*

1966: EE14 / Ibalcharco (sic); *Malzarco*

Ebakera: *maltzárkó*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-21, 88-13

Toponimoa: **MANDAITURRI** (Beloki)

Kontzeptua: 60105 / Osina

Ebakera: *mandáiturri*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **MANDAITURRI** (Troskamuña)

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *mandáitturri*

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998

Adierakideak: ikus *SUBILLETAKO ITURRIA*

Toponimoa: **MANDAOSIN**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1827: ZUA23 / “Labeverria en seguida para el río de *Mandaosin*”

Adierakideak: ikus *EITZAGAERREKA*

Toponimoa: **MANDAOSIN**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Iturriak: 1824: HIPO6 (181.or) / “Camino de *Mandaosin*”

1827: ZUA23 / *Mandaosin*

Toponimoa: **MANDOBIDEA**

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Ebakera: *mandóbidiá*

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Azpeitibidea*

Oharrak: Zumarragatik Azpeitirako antzinako «erribideari» esaten zaio. Honako leku hauetatik igarotzen zen: *Antio, Elorriaga, Udaga, Pagotxoeta, Antxumarriburu* eta *Igarate*. *Udaga* izeneko zabalgunean *Mandubi*-ko mendatetik zetoren mandobidearekin gurutzatzen zen.

Toponimoa: **MANDOITURRIALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1928: Plano16 / *Mando iturri aldea*

Toponimoa: **MARKOSKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Marcoscoa*

1792: HIPO6 (63.or) / “Casa de *Marcoscoa* sita entre la de Lizaryturri y ospital de esta villa”

1798: HIPO6 (89.or) / “Casa nombrada *Marcoscoa* en el varrio de Necolalde de esta villa, entre Lizariturri, y Hospital”

1871: ZUA20 / *Marcoscoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Toponimoa: **MARKOSKONEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741-09-16: ZUA10 / *Marcoscoenea*

1741: ZUA8 / *Marcoscoenea*

1877: ZUA5 / *Marcoscoenea*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Toponimoa: **MARTIAMUNO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1827: ZUA23 / *Martiamunea*
 1864: Nom (7.or) / *Martimuno*
 1898: DEA2 / *Martiamon*
 1913: DEA2 / *Martiamuno*
 1966: EE14 / *Martiamonea*
 1977: EE31 / *Martiamuno*
 1994: EE17 / *Martiamunea*

Ebakera: *martímuñó*

Victoriano Plazaola (Martiamuno baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **MARTXIELENEKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *martxiélenekúá*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1998

Adierakideak: ikus *IZUZKITZA*

Oharrak: XX. mendearen lehen erdian, Marcial Plazaola (Abendaño 1880) bizi izan zen hemen, eta hortik baserriaren izena.

Toponimoa: **MARTZELIÑORENA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *martzéliñoná*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Adierakideak: ikus *SORAIZBAZTERRA*

Toponimoa: **MASUKATEGI**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1922: Plano15 / *Masucategui*
 1966: EE14 / *Mazucategui*

Kokagunea: 88-13

Adierakideak: *Masukategiko zuloa*

Toponimoa: **MASUKATEGIKO ZULOA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *masúkoteiko zuloá*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Adierakideak: ikus *MASUKATEGI*

Toponimoa: **MATXAIN**

Kontzeptua: 30406 / Zubia

Iturriak: 1827: HIPO6 (208.or) / "Puente de *Machain*"

Toponimoa: **MATXAIN**

Kontzeptua: 20103 / Burdinola

Iturriak: XVI.m.: Arbide (88.or) / “Las dichas ferrerías de *machain* e mendiaras e Vitoriola”

Toponimoa: **MATXAIN**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1609: LUA1 / “Arroyo de *Machain*”

1745-02-14: ZUA10 / “Arroyo de *Machain*”

1805: Plano5 / “Arraitzerrequea o de *Machain*”

1858: Plano11 / “Ria *Machain*”

Adierakideak: ikus *MATXAINERREKA*

Toponimoa: **MATXAIN**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (121.or) / “Casa de *Machain* que tenía en el varrio de Eizaga”

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: *Matxain Elgarresta* auzoko etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **MATXAIN**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Machain* la de pascoal, contribuyente de cada tres quartos”;
“*Machain* la de marichoqui, contribuyente de medio”

1569-08-08: GAO2 / “Casería de *Machain* (...) y la casa e fragua que tiene cabo la dicha casa con sus barquines y rremientos”

1625: Isasti (115.or) / *Machain* (hiru)

1814: ZUA4 / *Machain*

1826: HIPO6 (189.or) / *Machain*

Ebakera: *mátxaiñ*

Maria Ines Anduaga (*Matxainbarrena* baserria), 1995

Adierakideak: ikus *MATXAINBARRENA*, *MATXAINGOENA* eta *MATXAINERDIKOA*

Toponimoa: **MATXAIN CHIQUITA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1858: Plano11 / *Machain Chiquita*

Adierakideak: ikus *MATXAINBARRENA*

Toponimoa: **MATXAIN DE ABAJO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Machain de Abajo*

1749-12-09: ZUA10 / *Machain de abajo*

Adierakideak: ikus *MATXAINBARRENA*

Toponimoa: **MATXAIN DE ACÁ**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Machain acá*

1877: ZUA5 / *Machain de acá*

Adierakideak: ikus *MATXAINBARRENA*

Toponimoa: **MATXAIN DE ALLÁ**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)
 Iturriak: 1810: ZUA15 / *Machain de Allá*
 1877: ZUA5 / *Machain de allá*
 Adierakideak: ikus *MATXAINGOENA*

Toponimoa: **MATXAIN DE ARRIBA**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)
 Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Machain de arriba*
 Adierakideak: ikus *MATXAINGOENA*

Toponimoa: **MATXAIN DE MEDIO**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Machain de medio*
 1871: ZUA20 / *Machain medio*
 Adierakideak: ikus *MATXAINERDIKOA*

Toponimoa: **MATXAIN DE SUSO**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)
 Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Machain la de suso, contribuyente de tres quartos*”
 Adierakideak: ikus *MATXAINGOENA*

Toponimoa: **MATXAIN MENOR**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1871: ZUA20 / *Machain menor*
 Adierakideak: ikus *MATXAINBARRENA*

Toponimoa: **MATXAINAITZERREKA**
 Kontzeptua: 60202 / Erreka
 Iturriak: 1889: ZUA2 (2.or) / “*Regata llamada Machain-aitz-erreka, que se halla en el confin de ambos términos municipales*”
 Adierakideak: ikus *MATXAINERREKA*

Toponimoa: **MATXAINALDEA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1889: ZUA2 (1.or) / “*Punto conocido como Machain aldea*”

Toponimoa: **MATXAINBARRENA**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1934: EE37 / *Machain-barrena*
 Kokagunea: 88-37
 Adierakideak: *Matxain, Matxain menor, Matxaintxiki, Matxain chiquita, Matxain de abajo, Matxainbarrena, Matxainbekoa, Matxain de acá*

Toponimoa: **MATXAINBAZTERRA**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)
 Iturriak: 1828: ZUA7 / *Machain Baztarra*
 1861: ZUA19 / *Machain Bazterra*
 1864: Nom (143.or) / *Machain-bazterra*

Adierakideak: ikus *MATXAINGOENA*

Toponimoa: **MATXAINBEKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1920: ZUA18 / *Machain-becoa*

Adierakideak: ikus *MATXAINBARRENA*

Toponimoa: **MATXAINENEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea (ez dago)

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Machainnena*

1741: ZUA8 / *Machainnenea*

1782: HIPO6 (10.or) / *Machainenea*

1871: ZUA20 / *Machainenea*

1961: EE33 / *Machain-enea*

Adierakideak: *Matxain*

Oharrak: ikus *Matxain*-en egindako oharra.

Toponimoa: **MATXAINERDIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1858: Plano11 / *Machain Erdiva* (sic)

1860: HIPO7 (4.or) / “Venta de José Joaquín de Otaño a Marcelino Ugalde de las Caserías de Sasiategui mayor y Esquiveleta (...) y la de *Machain erdicoa*”

1920: ZUA18 / *Machain Erdicoa*

1934: EE37 / *Machain-erdicoa*

Kokagunea: 88-37

Adierakideak: *Matxain, Matxain de medio*

Oharrak: Hutsik dagoen baserri honetan Gipuzkoan oso leku gutxitan ikus daitekeen antzinako sukaldea gordetzen da. Hala, atetik sartu eta eskuinetara, hiru ataka eta erdian ate bat duen zurezko holtza ikusiko dugu. Ataka horiek holtzaren bestaldean dauden ikuiluko tresabien edo asken parean daude kokatuak. Itxura denez, sukaldetik bertatik ematen zitzaion jana ganaduari.

Toponimoa: **MATXAINERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1889: ZUA2 (1.or) / “Regata llamada *Machain-Erreka*”

Kokagunea: 88-37

Adierakideak: *Matxain, Matxainaitzerreka, Arraitzerreka*

Toponimoa: **MATXAINGOENA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1810: ZUA15 / *Machain Goena*

1862: HIPO8 (67.or) / *Machain-Goena*

Kokagunea: 88-37

Adierakideak: *Matxain, Matxain de suso, Matxain de arriba, Matxain de allá, Matxainbazterra, Matxaingoikoa, Etxezar*

Toponimoa: **MATXAINGOIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1810: H299 (156.or) / “Caseria de *Machaingoicoa*”

Adierakideak: ikus *MATXAINGOENA*

Toponimoa: **MATXAINTXIKI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1861: ZUA19 / *Machain chiqui*
 1864: Nom (144.or) / *Machain-chiqui*
 19??: EE15 / *Machain-chiquia*

Adierakideak: ikus *MATXAINBARRENA*Toponimoa: **MATXARRALDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1722-08-10: ZUA10 / “Robledal de *macharralde*”
 1748-02-05: ZUA10 / *Machar-alde*
 1752-01-03: ZUA10 / “Jaro concegil de *Macharralde*”
 1770: HCZ (237.or) / “Monte de Urdancelaieta o *Macharralde*”
 1862: HIPO8 (56.or) / “Porciones de Ypinoguis y Osbasos (sic) existentes en los términos de Zurquiza, Caraverri-parea, *Macharralde* y Olarte-aldea”
 1862: HIPO8 (57.or) / “Término de *Macharalde*, confina por O. con terreno de la casa de Araizaga, por N. con el Olarte, por P. con castañal de la casa de Alzola, y por N. con terreno de las casas de Olarte y Araizaga”

Toponimoa: **MATXIETEGI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1786: HIPO6 (25.or) / “Término de *Machietegi*”
 1800: HIPO6 (98.or) / “Porción de tierra de Pantraer llamada de *Machietegi* (...) que confina con las de Urtuvi, Gavilondonea y Robledal de Gurruchaga de avajo”

Toponimoa: **MATXIKU**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *matxikú*
 Francisco Izagirre (Saltsamendi baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **MELTXORKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1737-01-16: ZUA10 / *Melchorcoa*
 1749-05-26: ZUA10 / *Belchiorcoa*
 1797: HIPO6 (81.or) / “Casa nombrada *Velchiorcoa* sita y notoria en el Varrio de Zufiaurre”
 1810: ZUA15 / *Malchargoa*
 1843: HIPO6 (266.or) / *Melchorecoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **MENDETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *méndetá*
 Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **MENDIA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1958: EE36 / “Regatilla y terreno de *Mendia*”

Adierakideak: ikus *LEGAZPIERREKA*

Toponimoa: **MENDIASAGASTI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1920: ZUA18 / *Mendia sagasti*

Kokagunea: 88-37

Adierakideak: *Zeferiñonea*

Oharrak: XIX. mendearen azkeneko urteetan, baserri honetara ekartzen zituzten «nafarrerria» edo elgorria gaitza zuten gaixoak sendatzera.

Toponimoa: **MENDIOLANEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1854: HIPO7 (73.or) / “Parage de Elizoste, confinante por oriente con la Casa de *Mendiolanea*”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **MENDISORO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *mendisoo*

Juan Toledo (Abendaño baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **MENDISOROGOENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1889: ZUA2 (11.or) / “Punto llamado *Mendisoro goena*”

Toponimoa: **MENDIZABAL**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *mendizaál*

Jesus Legorburu (Mendizabal baserria), 1995

Kokagunea: 88-29

Adierakideak: *Elgarresta, Etxeerre, Etxeerre-Elgarresta, Elgarresta-Etxeerreta, Etxeerreta, Elgarresta-Etxeerre, Elgarrestaetxea, Elgarrestaetxeberri, Elgarrestabea, Elgarrestabarrena*

Oharrak: Eraikuntza honek izen markaturik izan ez duenez, modu askotara ezagutu izan da historian zehar. Hala, XVIII. mendean, bertako bizilagunak ematen zion izena: “La de Agustín de Ybarguren” (1741, ZUA8); “La (casa) de Agustín de Ibarguren Elgarresta” (1739-01-02, ZUA10). 1924. urtean, goitik behera berrizatu zenean, berriz, gaur egun duen izena (*Mendizabal*, alegia) eman zitzaion.

Toponimoa: **MENDIZABALAZPIERREKALDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 19??: EE15 / *Mendizabal-Azpi-Errecalde*

Oharrak: *Mendizabal* Legazpiko baserri baten izena da, eta hortik toponimo honen lehen osagaia.

Toponimoa: **MENDIZABALERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1889: ZUA2 (1.or) / “Riachuelo conocido con el nombre de *Mendizabal-Erreca*, el cual tiene su alumbramiento próximo a la altura del monte llamado Yzazpi”
Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **MENDIZABALETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1737-01-16: ZUA10 / *Mendizabal echea*

Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: *Mendizabal* izeneko baserriak inguruko udalerrietan ugariak direnez (Legazpin, Urretxun, Ezkiogan...), Zumarragako oikonimoa haietako batean sortutako deiturarekin egongo da lotuta seguruenik. Zumarragako *Mendizabal* baserriaren izena mende honetakoa da eta, beraz, ez du deiturarik sortu.

Toponimoa: **METALEKU**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *metálekú*

Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **MIKEABIA**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *mikéabiyé*

Jose Antonio Zubizarreta (Otsolarre baserria), 1995

Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **MIKELTZA**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: *mikéltzá*

Asuncion Epelde (Leturigoena baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **MIRANDA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Miranda*

1775: HIPO5 (89.or) / “Casa y horno llamado *Miranda*”

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Toponimoa: **MIRANDANEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1810: HIPO6 (142.or) / *Mirandanea*

1871: ZUA20 / *Mirandanea*

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Toponimoa: **MISPELDI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *mispéldi*

Jose Martin Beristain (Oiangurenaundi baserria), 1995

Toponimoa: **MONTOIA**

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Ebakera: *montóiddá*

Maria Urkiola (Anduezu baserria), 1995

Kokagunea: 88-29

Oharrak: «Muntegia» edo «montegia»-tik eratorria izan liteke.

Toponimoa: **MOTALATZA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1828: HIPO6 (225.or) / *Motalaza*

1852: HIPO7 (53.or) / “Un montazgo titulado Ostabaso de Achivita existente en el término de *Motolaza*; y confina por la parte superior con el ayal de Pedro de Alzola, por la inferior con terreno de Orá abajo, por un costado con los de Orá arriba; y por el otro con los de Iburreta de abajo”

Toponimoa: **MOTALATZABARRENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1828: HIPO6 (225.or) / *Motalaza-barrena*

Toponimoa: **MUGARRI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Ebakera: *múgarri*

Patxi Plazaola (Abendaño baserria), 1996

Adierakideak: ikus *AIETSUBASO*

Toponimoa: **MUGARRI**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *múgarri*

Patxi Plazaola (Abendaño baserria), 1996

Adierakideak: ikus *AIETSUBASO*

Toponimoa: **MUGARRIETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1889: ZUA2 (1.or) / “El río Urola sirve de línea divisoria desde el punto conocido por *Mugarrieta* hasta la regata llamada Machain-Erreca”

Toponimoa: **MUGARRIETA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1810: ZUA15 / *Mugarrieta*

1821: HIPO6 (171.or) / “Francisco de Goenaga de esta vecindad, le vendió la Casa nominada *Mugarrieta* (...) a su hermano Manuel de Goenaga”

1861: ZUA19 / *Mugarrieta*

1920: ZUA18 / *Mugarrita*

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Mugarrieta de allá*, *Altzibar*, *Altzibartxo*

Oharrak: Aizpurutxora bidean dagoen baserri honetan ardoa eta «pattarra» saltzen zen joan den mendearen bukaera aldera. Bezero nagusiak honoko baserrietako bizilagunak ziren: *Okorro* biak, *Izuzkitza* biak, *Urruzti* biak, *Zumakorta* biak, *Errepelde*, *Txerren*, *Mugarrieta* eta *Aietsubaso* (Prada 1989: 206).

Toponimoa: **MUGARRIETA DE ACÁ**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1882: ZUA16 / *Mugarrieta acá*
 Adierakideak: ikus *AIETSUBASO*

Toponimoa: **MUGARRIETA DE ALLÁ**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1882: ZUA16 / *Mugarrieta allá*
 Adierakideak: ikus *MUGARRIETA*

Toponimoa: **MUGARRIKO ZUBIA**
 Kontzeptua: 30406 / Zubia
 Ebakera: *mugárriko zubiddá*
 Pedro Iurrebaso (Kamiñeroetxea), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **MUGARRIPAGO**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1782: ZUA14 / *Mugarripago*

Toponimoa: **MULKARRI**
 Kontzeptua: 50305 / Hegia
 Ebakera: *mulkárrí*
 Carmen Aranguren (Urruti baserria), 1995
 Francisco Igartua (Urruti baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **MUNDO**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *múndó*
 Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **MUNDOBAZTAR**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *mundóbaztár*
 Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **MUNTEGIA** (Erlegi)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1922: Plano15 / *Munteguia*
 Kokagunea: 88-21

Oharrak: Sakon honetan dauden *Mundo* eta *Mundobaztar* izeneko sailak «muntegi»-tik eratorriak dirudite.

Toponimoa: **MUNTEGIAZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **MUNTEGIKO ERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *muntegiko erreka*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **MUNTEGITXO**

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Ebakera: *munteintxo*

(Madariagagoena baserria, Gabiria), 1996

Kokagunea: 88-38

Oharrak: Litekeena da XIX. mendeko agiri batzuetan azaltzen den "Vivero de Arguisano" -rekin zerikusirik izatea (ikus *ARGISAO* mintegia).

Toponimoa: **MUNTEGIZELAI**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *munteizelái*

Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **MUÑABE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *muñabé*

Victoriano Intxausti (Saltsamendi baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **MUÑOIA** (Gurrutzagarakoa)

Kontzeptua: 50202 / Muinoa

Ebakera: *muñoía*

Xabier Agirrebengoa (Gurrutzagarakoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **MUÑOIA** (Muxika)

Kontzeptua: 50202 / Muinoa

Ebakera: *muñoía*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **MUÑOIA** (Sagasppe)

Kontzeptua: 50202 / Muinoa

Ebakera: *muñoía*

Elias Zaldua (Sagasppe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **MUÑOZULO**

Kontzeptua: 60105 / Osina (ez dago)

Ebakera: *muñozuló*

Jesus Legorburu (Mendizabal baserria), 1995

Oharrak: XX. mendearen erdialdera arte, *Mendizabal* baserriko bizilagunak *Muñozulo*-ra joaten ziren edateko ur bila. Iturri hau gaurko *Mendizabal etxadia*-ren azpialdean zegoen.

Toponimoa: **MURKAI**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *murkái*

Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995

Adierakideak: ikus *MURKAIKO*

Toponimoa: **MURKAIKO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *murkái*kó

Manolo Etxezarreta (Aranburuetxeberri baserria), 1995

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Murkai*

Toponimoa: **MURUNEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / Murunea

Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: *Muru* Legazpiko etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **MUTXITEGIERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *mutxéteierreká*

Jose Etxeberria (Osinaldegoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: Lehenengo osagaia Ezkiogako *Mutxitegi* baserriari (1857, EUA) zor zaio.

Toponimoa: **MUXIKA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1726-08-18: ZUA10 / “Casa llamada *Mujica* sobre el camino Real”

1749-05-26: ZUA10 / *Muxica*

1775: HIPO5 (107.or) / “Casa nombrada *Mujica* sita en el varrio de Eizaga”

1814: ZUA4 / *Mujica*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: *Muxika* Beasaingo etxalde baten izena da, eta *Eitzaga*-ko oikonimoak han sortutako deiturarekin izan dezake loturarik. *Agíñaga* auzoan ere bada *Muxika* izeneko beste baserri bat, baina ez dirudi jatorrizko izena duenik.

Toponimoa: **MUXIKA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Mugica*
 1827: ZUA23 / “*Muxica las dos*”
 1864: Nom (5.or) / “*Aguinaga de Mugica*”
 1888: DEA2 / *Mujica*
 1968: EE14 / *Mujica*
 Ebakera: *muxiká*
 German Plazaola (Zumakorta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Oharrak: XIX. mendeaz geroztik *Muxika* izenez ezagutzen bada ere, ez dirudi jatorrizko izena hori duenik. Litekeena da aurretik **Agñāgagoena* izatea, azpialdean dagoen eraikuntzari *Agñāgabarrera* esaten baitzaio. 1864. urteko Gipuzkoako baserri-izendegian, gainera, *Aguinaga de Mugica* izenez azaltzen da. Hori dela eta, XVI. mendeko agiri zaharretan aipatzen diren “Pedro de Muchica” (1526, ZUA25), “Pedro de muxica, aigero, contribuyente de medio” (1543, ZUA1)... *Agñāga*-ko *Muxika*-koak ote ziren ezin esan.

Toponimoa: **MUXIKANEA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1861: ZUA19 / *Mugicanea*
 1871: ZUA20 / *Mugicanea*
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: ikus *Muxika*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **N^a S^a DE LA ANTIGUA**
 Kontzeptua: 10202 / Plaza
 Iturriak: 1734-05-27: ZUA10 / “Que la plaza de *N^a S^a de la Antigua* cortando cuatro robles se anche y se haga de pared para maior lucimiento”

Toponimoa: **NAASIKO SOROGOENA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *naásiko sógoná*
 Patxi Plazaola (Abendaño baserria), 1996
 Kokagunea: 88-21

Oharrak: *Nahasiko* izena pusketa txikiz osaturiko parajea delako datorkiola uste da.

Toponimoa: **NAGUSIBASO**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *náusibasó*
 Victoriano Intxausti (Saltsamendi baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **NAGUSIKOA** (Leturibarrena)
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Ebakera: *náusikuá*
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *LETURIBARRENA*

Toponimoa: **NAGUSIKOA** (Soraiz)
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak:

Ebakera: *náusikoá*
 Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996
 Adierakideak: ikus *SORAIZ*

Toponimoa: **NARRUKIKO HAITZ**

Kontzeptua: 50307 / Harkaitza

Ebakera: 1. *narrúkiko áitz* / 2. *marrubíko áitzá*
 Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995 (1)
 Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998 (2)

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Narrukoi*

Toponimoa: **NARRUKOI**

Kontzeptua: 50307 / Harkaitza

Iturriak: 1833: HIPO6 (234.or) / "Argomal de Ysapi, en el parage llamado *Narrucoi*"

Adierakideak: ikus *NARRUKIKO HAITZ*

Toponimoa: **NAUSTEGI**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *naústéi*
 Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **NEKOLALDE**

Kontzeptua: 10201 / Hiriguneko auzoa

Iturriak: 1565: Tell / "Varrío de *Necolalde*"
 1798: HIPO6 (87.or) / "Varrío de *Necolalde* de esta villa de Zumarraga"
 1798: HIPO6 (89.or) / "Casa nombrada Marcoscoa en el varrio de *Necolalde* de esta villa, entre la de Lizariturri, y Hospital"

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **NEKOLALDE**

Kontzeptua: 10104 / Jauregia (ez dago)

Iturriak: 1390: F6 (150.or) / "Iohan de *Necolalde*"
 1543: ZUA1 / "Lo de los herederos de Miguel de *Necolalde*"; "Lo de Juan Miguelez de *Necolalde*"; "Lo de Domenja de Alzaga la de *Necolalde*"; "Juan de Aiesu de *Necolalde*"
 1625: Isasti (115.or) / *Necolalde*
 1739-01-02: ZUA10 / "La torre de *Necolalde*"
 1741: ZUA8 / "La torre de *Necolalde*"

Kokagunea: Hiribarrua

Adierakideak: *Nekolaldetorrea*, *Torrea*, *La torre*

Oharrak: Badirudi eliza nagusiaren atzealdean zegoela.

Toponimoa: **NEKOLALDETORREA**

Kontzeptua: 10104 / Jauregia (ez dago)

Iturriak: 1775: HIPO5 (122.or) / "La casa de *Necolalde Torrea*"
 1845: HIPO3 (3.or) / "Casa de *Necolalde Torre*"
 1852: HIPO3 (44.or) / *Necolalde Torrea*

Adierakideak: ikus *NEKOLALDE*

Toponimoa: **NICOLÁS DE UEGON**

Kontzeptua: 10201 / Hiriguneko auzoa

Iturriak: 1565: Tell / “Barrio de Nicolás de Huegón”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **OIANGUREN**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1625: Isasti (115.or) / *Oyanguren*

1741: ZUA8 / *Oianguren*

1774: HIPO5 (64.or) / *Oyanguren*

Adierakideak: ikus *OIANGUREN* baserria eta *OIANGURENTXIKI*

Toponimoa: **OIANGUREN**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1861: ZUA19 / *Oyanguren*

Ebakera: *oddáun*

Jose Martin Beristain (*Oiangurenaundi* baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Adierakideak: *Oianguren mayor*, *Oiangurenandia*

Toponimoa: **OIANGUREN MAYOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Oyangurenlamayor*, entero contribuyente”

1749-05-26: ZUA10 / *Oyanguren maior*

1871: ZUA20 / *Oyanguren-mayor*

1961: EE33 / *Oyanguren mayor*

Adierakideak: ikus *OIANGUREN*

Toponimoa: **OIANGUREN MENOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1750-10-26: ZUA10 / *Oyanguren menor*

1790: HIPO6 (46.or) / *Oyanguren menor*

1871: ZUA20 / *Oyanguren menor*

1961: EE33 / *Oyanguren menor*

Adierakideak: ikus *OIANGURENTXIKI*

Toponimoa: **OIANGURENANDIA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1860: HIPO8 (10.or) / *Oyanguren andia*

Adierakideak: ikus *OIANGUREN*

Toponimoa: **OIANGURENBERRI**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Ebakera: *oddáunberri*

Jose Mari Etxaniz (*Landaburu* baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: OIANGURENBURUA

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1961: EE33 / *Oyanguren-burua***Toponimoa: OIANGURENERREKA**

Kontzeptua: 60202, 50301 / Erreka eta sakona

Iturriak: 1845: HIPO7 (1.or) / "Terreno castañal existente en el término llamado *Oyanguren-errequea*"1961: EE33 / *Oyanguren-erreca*Adierakideak: ikus *ARGISAOERREKA***Toponimoa: OIANGURENTXIKI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1543: ZUA1 / "*Oyangurenchipi*, entero contribuyente"1741: ZUA8 / *Oiangurenchipi*1775: HIPO5 (74.or) / "Casa y casería llamada *Oyanguren chipi*"1848: HIPO7 (32.or) / *Oyangurenchiquia*1861: ZUA19 / *Oyanguren chiqui*1961: EE33 / *Oyanguren-chiqui*Ebakera: *olláuntxiki*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Jose Ibareguren (Ibaregurenetxeberri baserria), 1996

Kokagunea: 88-38

Adierakideak: *Oianguren menor*

Oharrak: *Sorginzulo* sakonaren barrenean zegoen baserri hau behera etorri zen 1953ko uholdeetan. Urte batzuk geroago, Zumarragako lantegi handi bateko zakarrekin estali zen, eta gaur egun ez dago haren arrastorik.

Toponimoa: OIANGURENTXIKIALDEA

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1961: EE33 / *Oyanguren-chiqui-aldea***Toponimoa: OIARBIDENEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Oyarbidenea*1775: HIPO5 (77.or) / "Casa nombrada Loidi que por el oriente confina con la heredad de la Casa nombrada *Oyarbidenea*"

Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: *Ojarbide* Ezkiogako etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: OKORRO

Kontzeptua: 50501, 10104 / Parajea eta baserria (eroria)

Iturriak: 1783: HIPO6 (16.or) / "Término de *Ocorro*"1819: HIPO6 (167.or) / *Ocorro*1825: HIPO6 (188.or) / "Casería de *Ocorro* (...) edificada de nueva planta"1871: ZUA20 / *Ocorro*Ebakera: *okórró*

Andres Aramendi (Urdanbideta baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Oharrak: *Okorro* aurkientza 1401. urterako aipatzen bada ere (“Arroyo de Ocorro”, F60: 29), izen bereko baserria XIX. mendearen hasieran eraiki zela dirudi.

Toponimoa: **OKORRO**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1401: F60 (29.or) / “Arroyo de *Ocorro*”

1968: EE21 / “Regatilla *Ocorro*”

Adierakideak: ikus *OKORROERREKEA*

Toponimoa: **OKORROERREKEA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1942: EE13 / *Ocorro-errequea*

Ebakera: *okórroerrékiá*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1998

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Okorro, Izuzkitza, Zurkitza, Maizelai, Troskaerreka*

Toponimoa: **OKORROZELAIA**

Kontzeptua: 50502 / Urbazterra

Iturriak: 1942: EE13 / *Ocorro-zelaya*

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **OLAARTE**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1722-08-10: ZUA10 / “Paraje de *Olarte*”

1728-03-20: ZUA10 / “Montes y suertes de *Olarte*”

1740-08-28: ZUA10 / “Una nueva casa en su término de *Olarte* o Trinchucelay”

1782: HIPO6 (11.or) / “Castañal en el término nombrado *Olarte*”

1846: HIPO7 (12.or) / *Olaarte*

Adierakideak: ikus *OLAARTE baserria*

Toponimoa: **OLAARTE**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1740-08-28: ZUA10 / “Una nueva casa en su término de *Olarte* o Trinchucelay”

1740-10-09: ZUA10 / “Nueba casa de *Olarte*”

1782: HIPO6 (11.or) / “Castañal en el término nombrado *Olarte*”

1793: HIPO6 (70.or) / *Olarte*

1846: HIPO7 (12.or) / *Olaarte*

1871: ZUA20 / *Olarte*

1920: ZUA18 / *Olaarte*

Ebakera: *oláarté*

Ignacio Zunzunegi (*Olaarte* baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Trintxuzelai*

Oharrak: *Olaarte* baserria herri-lurretan eraiki zuen Zumarragako kontzejuak XVIII. mendean, errentan utzi eta diru-sarrerak gehitzeko asmoz. Handik hamarkada batzuetara, ordea, 1806. urtean hain zuzen, saldu egin zuen.

Diotenez, garai batean, «mayordomoa» bizi zen, eta *Agiñaga* auzoko gariak gordetzen omen zituen.

Toponimoa: **OLAARTE DE ABAJO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1733-02-17: ZUA10 / *Olarte de Abajo*

Toponimoa: **OLAARTE DE ARRIBA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1733-02-17: ZUA10 / *Olarte de Arriba*

Toponimoa: **OLAARTEALDEA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1846: HIPO7 (12.or) / “Ostabaso en *Olarte Aldea*”

1847: HIPO7 (22.or) / “Ayal que llaman *Olarte-aldea*”

1973: EE23 / “Castañal de *Olarte aldea*”

1990: EE26 / *Olarte-alde*

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **OLAARTERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *olárterreká*

Isidro Zabaleta (Igaraberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-22, 88-21

Toponimoa: **OLAARTESALLA**

Kontzeptua: 50602 / Pagadia

Iturriak: 1942: EE13 / *Olarte-zalla*

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **OLABASO**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1966: EE34 / *Olabaso*

Kokagunea: 88-22

Oharrak: «Olabasoak» joan den mendera arte burdinolek erabiltzen zituzten sailak ziren, egur eta ikatzez hornitu ahal izateko. Legazpiko agiri zaharretan askotan aipatzen dira izen arrunt modura: “olabaso de Olazar”, “olabaso de Bengolea”... Zumarragako *Leturiauzoa*-n dagoen «olabaso» hau, hurbileko burdinola batena izango zen seguruenik, *Aietsu*-koa beharbada.

Toponimoa: **OLAEGI**

Kontzeptua: 50501, 10104 / Parajea eta baserria (ez dago)

Iturriak: 1383: Loz / “Martin de *Olaygui*”

1543: ZUA1 / “Lo de hurbano de *olaegui*, contribuyente de octavo”

1775: HIPO5 (87.or) / “Caserías de Soraiz y *Olaegui*”

1775: HIPO5 (101.or) / “Casa de *Olaegui*”

1796: HIPO6 (78.or) / “Hereditad nombrada *Olaegui* (...) por un lado confina con camino público, y por los otros con pertenecidos de la Casería de Altuna”

1851: HIPO7 (45.or) / “Hereditad de *Olaegui*”

Ebakera: *ólei*

Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Olaegi* izeneko parajea ezaguna bada ere (*Soraiz* etxalderako bidean *Arizti*-ra hartzen den bidegurutzeari esaten zaio), baserriaren aztarnarik ez da geratzen. Itxura denez, XVIII. mendean edo, ezkutatu egin zen.

Toponimoa: **OLARANGOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Olarangoa*

1862: HIPO8 (62.or) / “Casa de *Olarangoa* (...) confinante con uno de los costados de la casa de Zapataricoa, y por el otro con la llamada Echechiquia”

1915: UUA15 / *Olarangoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: *Olaran* Zegamako etxalde baten izena da eta hiribarruko oikonimo honek han sortutako deiturarekin izan dezake loturarik.

Toponimoa: **OLARRETAALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1852: HIPO7 (61.or) / “Terreno robledal existente en el parage llamado *Olarreta-aldea*”

Toponimoa: **OLARRETABIDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1852: HIPO7 (61.or) / “Camino llamado *Olarreta-vidia*”

Toponimoa: **OLASORO**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Iturriak: 1862: HIPO8 (58.or) / “Monte llamado *Olasoro* cerca de Eperneta dentro de los cerrados que existen y un poco de campo fuera de los cerrados a su parte inferior entre el camino carretil y la regata por el N. de dicho campo”

1966: EE34 / *Olasoro*

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **OLAZABALDEGI**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (124.or) / “Casa llamada *Olazabaldegui*”

Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: *Olazabal* izeneko baserriak, besteak beste, Ezkiogan eta Legazpin badira eta hiribarruko oikonimoa haietako batean sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **OLETA**

Kontzeptua: 50303 / Lepoa

Iturriak: 1889: ZUA2 / *Oleta*

1966: EE14 / “Camino de *Oleta*”

1991: EE31 / “Alto de *Oleta*”

Ebakera: *óletá*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Oharrak: Larreleku ezagun honetatik igarotzen da *Agiñaga* auzotik Azkoitira doan herribide zaharra. Bertan gurutze bat dago eta gurutzearen ondoan Neolito-Brontzeko tumulu bat, *Izazpi-Oleta* mendilerroan topa daitezkeen hainbateko bat.

«Trinidad» egunez erromeria handi bat egiten da aspaldidanik eta bi isurietako baserritarrek parte hartzen dute batik bat. Antzinako artzain-kulturaren aztarna izan liteke, inguruko hainbat mendi-gainetan egiten diren (edo ziren) beste erromeriak bezalaxe (Antzuolako *Pagamendi*-n, Itsasoko *Kizkitza*-n, Aizkorriko *Sandrati*-n, Oñatiko *Asaldieta*-n..).

Toponimoa: **OLETAKO BIDEA**

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Ebakera: *óletakó bidiá*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-13, 88-21

Toponimoa: **OLETATXIKI**

Kontzeptua: 50103 / Mendixka

Ebakera: *olétatxikí*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **OLETAZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1966: EE14 / *Oletazpia*

Toponimoa: **OLETAZULO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *olétazuló*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **OLLOSALLA** (Agiñaga)

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *ollósallá*

German Plazaola (Zumakorta baserria), 1995

Kokagunea: 88-13, 88-21

Toponimoa: **OLLOSALLA** (Leturiauzoa)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *ollósallá*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ONDARGAZTAÑADI**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1845: HIPO7 (3.or) / “Heredad de *Ondar-gaztañari* (...) confinante por la parte superior con terrenos de la Casería de Aizpuru, por la inferior y un costado con una regata que baja desde Belouqui conocido con el nombre de Arrilus-errecá”

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ONDARRA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Hondarra*, contribuyente de medio”

1741: ZUA8 / *Ondarra*
 1861: ZUA19 / *Ondarra*
 1920: ZUA18 / *Ondarre*
 1939: EE25 / “Ondarra u *Ondarre*”

Ebakera: *ondárré*
 Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996
 Kokagunea: 88-29

Toponimoa: **ONDARREALDEKO ERREKA**
 Kontzeptua: 60202 / Erreka
 Iturriak: 1928: Plano16 / *Ondarre-aldeco erreca*
 Adierakideak: ikus *ARRILUZERREKA*

Toponimoa: **ONDARRIBAI**
 Kontzeptua: 50502 / Urbazterra
 Iturriak: 1845: HIPO7 (10.or) / “Terreno sembradio denominado *Ondar-Ybay*”

Toponimoa: **ONDARRIBAI**
 Kontzeptua: 30406 / Zubia (ez dago)
 Iturriak: 1543: ESHU (143.or) / “La puente Mayor Echeverria Altamira e *Ondarribaia*”
 1554: ESHU (225.or) / “Puente de *Hondarribay*”

Oharrak: Zubi hau *Urola* ibaiaren gainean zegoen, *Ondarra* baserriaren parean.

Toponimoa: **ONDARTZASOROAK**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1862: HIPO8 (77.or) / “Heredad llamada *Ondarzasoroac*”

Toponimoa: **ONDEATUTAKOA**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *ondíautakuá*
 Pedro Lizarazu (Elizalde baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ONTIKOALDE**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *ontikoaldé*
 Jose Lizarralde (Soraizbazterra baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Oharrak: «Ondikoalde»-ren adierakidea dela ematen du, «alde honetakoa» alegia. 2. eta 3. gradurako, berriz, «ortikoalde» eta «andikoalde» erabiltzen dira Zumarragan.

Toponimoa: **OÑAMENDI**
 Kontzeptua: 50102 / Mendia
 Iturriak: 1725-09-23: ZUA10 / *Honamendi*
 1737-12-08: ZUA10 / “Término de *Onamendi*”
 1994: EE17 / “Erial y argomal de *Oñamendi*”
 Ebakera: *ollámendí*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-13

Adierakideak: *Añamendi*

Toponimoa: **ORAA**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1625: Isasti (115.or) / *Oraa* (bi)

Adierakideak: ikus *ORAAZPIKOA* eta *ORAAGOIKOA*

Toponimoa: **ORAA DE ABAJO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1734-12-19: ZUA10 / *Oraa de avajo*

1741: ZUA8 / *Orá de Abajo*

1858: HIPO7 (113.or) / *Oraa abajo*

1871: ZUA20 / *Oráa-abajo*

Adierakideak: ikus *ORAAZPIKOA*

Toponimoa: **ORAA DE ARRIBA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1720-01-21: ZUA10 / *Oraa de Arriba*

1821: HIPO6 (177.or) / *Orá de arriba*

1871: ZUA20 / *Oraa-arriba*

Adierakideak: ikus *ORAAGOIKOA*

Toponimoa: **ORAA DE SUSO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1526: ZUA25 / “Juan de *Ora de Suso*”

1543: ZUA1 / “*Horaasuso*, entero contribuyente”

Adierakideak: ikus *ORAAGOIKOA*

Toponimoa: **ORAA DE YUSO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1526: ZUA25 / “*Ora de Yuso*”

1543: ZUA1 / “*Horaayuso*, entero contribuyente”

Adierakideak: ikus *ORAAZPIKOA*

Toponimoa: **ORAABIDEARTE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1848: HIPO7 (27.or) / *Oravidearte*

Toponimoa: **ORAABURUA**

Kontzeptua: 50602, 50603 / Harizti eta pagadia

Iturriak: 1988: EE22 / “*Oraburua* u *Ostabaso*”

Adierakideak: ikus *OSTABASO* (Olaarte)

Toponimoa: **ORAAETXE**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Oreche*

1787: HIPO6 (27.or) / *Oraeche*

1814: ZUA4 / *Oreche*

1828: ZUA7 / *Oraechea*

1861: ZUA19 / *Oraeche*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: *Oraa Aranburusakon*-eko etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonomoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **ORAAETXEBARRENA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Oraechebarrena*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: ikus *Oraetxe*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **ORAAETXEBERRIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1826: HIPO6 (206.or) / *Oraeche-verria*

1861: ZUA19 / *Oraecheverri*

1871: ZUA20 / *Oraeche-berria*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: ikus *Oraetxe*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **ORAAETXEBERRIBARRENA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1877: ZUA5 / *Oraecheberri barrena*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: ikus *Oraetxe*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **ORAAETXEZARRA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1848: HIPO7 (30.or) / “Casa llamada *Oraeche zarra* (...) al frente de la casa de *Oraeche verria*”

1871: ZUA20 / *Oraeche-zarra*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: ikus *Oraetxe*-en egindako oharra.

Toponimoa: **ORAAGARAKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1990: EE26 / *Oraa garacoa*

Ebakera: *orâ gâkoa*

Jose Mari Jauregi (*Oraagoikoa* baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ORAAGOIKOA*

Toponimoa: **ORAAGOIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1846: HIPO7 (17.or) / *Oraigoicoa*

1848: HIPO7 (44.or) / *Oray-goicoa*

1920: ZUA18 / *Oraa goicoa*

Ebakera: 1. *orâgóikuá* / 2. *orâikó*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995 (1,2)

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Oraa, Oraa de suso, Oraa de arriba, Oraagarakoa*

Oharrak: Antzinako baserri honek puntu erdiko harrizko atea du ipar-mendebaldeko paretan. Barrualdean, berriz, eskuz landutako burdinezko ateak, suteetatik babesteko. Alabaina, aurreko alde nahiko berria du, 1945. urtean egindako berritze lanen ondorioz.

Toponimoa: **ORAAK**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Ebakera: *oráak*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Adierakideak: ikus *ORAAZPIKOA* eta *ORAAGOIKOA*

Toponimoa: **ORAALDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1852: HIPO7 (60.or) / “Castañal llamado *Oralde*”

Toponimoa: **ORAASASIBARRENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1841: HIPO6 (254.or) / “Castaños, robles y ayas en el término de *Orasasibarrena*”

Toponimoa: **ORAASASONDO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1814: ZUA4 / “Castañal de *Ora Sasondo*”

1862: HIPO8 (64.or) / “Castañal llamado *Oraa-sasondoa*, confinante al N. y O. con el de Leturiondo, al M. con el de Yburreta garaicoa y al P. con el de Ygnacio de Alzola”

Adierakideak: ikus *SASIGAZTAÑADI*

Toponimoa: **ORAAZELAI**

Kontzeptua: 50303 / Lepoa

Iturriak: 1741-02-12: ZUA10 / “Robles concegiles de *Oracelai*”

1744-11-13: ZUA10 / “Término concegil de *Oracelai*”

1972: EE24 / *Oraa celaya*

Ebakera: *oózelái*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Oraazelaiko plaza*

Toponimoa: **ORAAZELAIKO PLAZA**

Kontzeptua: 50303 / Lepoa

Ebakera: *orâzeláiko plazá*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ORAAZELAI*

Toponimoa: **ORAAZPIA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1800: HIPO6 (99.or) / “Casería de Oraazpia”

Adierakideak: ikus *ORAAZPIKOA*

Toponimoa: **ORAAZPIKO ITURRIA**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *orâzpiko itúrriddá*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ORAAZPIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (eroria)

Iturriak: 1827: HIPO6 (210.or) / *Ora azpicoa*

1850: HIPO7 (43.or) / *Ora-azpicoa*

1920: ZUA18 / *Oraazpicoa*

Ebakera: *orâzpikuá*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Oraa, Oraa de yuso, Oraa de abajo, Oraazpia*

Oharrak: *Oraazpikoa* baserria mendi gain batean zegoen kokatua, *San Kristobal* ermitaren aldamenean. 1950ean su hartu zuen, eta ez zen gehiago berreraiki. Aldamenean etxe berria egin zuten.

Toponimoa: **ORMABARRENA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1928: Plano16 / *Orma barrena*

Toponimoa: **ORMABURU**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *ormáburú*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ORMAETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Ormaechea*

1749-05-26: ZUA10 / *Ormaechea*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **ORMATXABALETA**

Kontzeptua: 50303 / Lepoa

Ebakera: *ormátxabaletá*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Ignacio Aranguren (Aranburualdekoa baserria), 1995

Pedro Lizarazu (Elizalde baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Lepoondo*

Toponimoa: **ORUEZABALETA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1920: ZUA18 / *Urzabaleta*

Ebakera: *urzabaletá*

Resurreccion Mendizabal (Oruezabaleta baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Adierakideak: *Oruezabaleta mayor*

Toponimoa: **ORUEZABALETA**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1625: Isasti (115.or) / *Oruezavaleta*

1738-02-16: ZUA10 / *Oruezabaleta*

1775: HIPO5 (76.or) / *Oruezabaletta*

Adierakideak: ikus *ORUEZABALETA baserria* eta *ORUEZABALETATXIKI*

Toponimoa: **ORUEZABALETA MAYOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Oruezabaleta mayor*

1798: HIPO6 (90.or) / *Oruezabaleta maior*

1871: ZUA20 / *Oruezabaleta mayor*

Adierakideak: ikus *ORUEZABALETA*

Toponimoa: **ORUEZABALETA MENOR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Oruezabaleta menor*

1788: HIPO6 (33.or) / *Oruezabaleta menor*

1871: ZUA20 / *Oruezabaleta menor*

Adierakideak: ikus *ORUEZABALETATXIKI*

Toponimoa: **ORUEZABALETABERRIA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Oruezabaleta berria*

Adierakideak: ikus *ORUEZABALETATXIKI*

Toponimoa: **ORUEZABALETAETXEBERRI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1775: HIPO5 (127.or) / “*Casa de Oruezabaleta echeverria*”

Adierakideak: ikus *ORUEZABALETATXIKI*

Toponimoa: **ORUEZABALETATXIKI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1958: EE36 / *Orue-zabaleta-chiqui*

Ebakera: *urzabaletátxiki*

Jesus Legorburu (Mendizabal baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Adierakideak: *Oruezabaleta, Oruezabaletaetxeberrri, Oruezabaletaberria*

Oharrak: 1920an behera etorri zen, eta ez zen berreraiki.

Toponimoa: **OSPITALA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Ebakera: *ospítalá*

Jesus Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Toponimoa: **OSPITALGAZTAÑADI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 19??: EE15 / *Hospital-gastañadi*

Oharrak: Litekeena da «Norteko» trenbidea eraiki zuten garaian (1860-1865 bitartean) *Matxain* etxaldean eritetxeren bat egotea, beste hainbat lekutan bezala (*Egibide* baserrian, Legazpiko *Brinkolazar* baserrian...). Eritetxe edo «ospital» horiek, gaixoak mantentzeko, lursail batzuk erabiliko zituzten seguruenik, eta hortik *Ospitalgaztañadi*, *Ospitalsoro*...

Toponimoa: **OSPITALTXIKI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *ospítaltxikí*

Vicente Telleria (Egibide baserria), 1995

Adierakideak: ikus *EGIBIDE*

Toponimoa: **OSTABASO**

Kontzeptua: 50600 / Herri-saila

Iturriak: 1826: HIPO6 (208.or) / “*Ostavasos* y ayal medido para la casa de Oraeche-verria”

1846: HIPO7 (17.or) / “*Ostabaso* de Elizalde”

1848: HIPO7 (30.or) / “*Ostabaso* de Oraeche”

1848: HIPO7 (32.or) / “*Ostabaso* de Aldasbarrena”

1849: HIPO7 (36.or) / “*Ostabaso* de la Casa de Epeldenea menor, confinante por la parte inferior camino carretil que se dirige a Troscamuño, por la superior con terreno concegil, por el costado que mira a Oriente con *Ostabaso* de la Casa de Zapataricoa”

1851: HIPO7 (50.or) / “*Ostabaso* de Ybarguren-Echeverri”; “*Ostabaso* de Egaña”; “*Ostabaso* de Jurdangoa”; “*Ostabaso* de Ibarguren”

1852: HIPO7 (53.or) / “Un montazgo titulado *Ostabaso* de Achivita existente en el término de Motolaza”

1852: HIPO7 (56.or) / “*Ostabasos* de Leturiagoena y Cortaverria”

1860: HIPO8 (9.or) / “*Ostabaso* señalado para la Casa Allaflor en el término de Otañerreca”

1862: HIPO8 (56.or) / “Porciones de Ypinoguis y *Osbasos* (sic) existentes en los términos de Zurquiza, Caraverri-parea, Macharralde y Olarte-aldea”

Oharrak: «Ostabasoak», «ipiñogiak» eta «isasiak» bezala, herri-sailak ziren, ezaugarri definituak zituztenak (ikus *ISASI*).

Toponimoa: **OSTABASO** (Aizpuru)

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *ostábasó*

Miguel Arostegi (Aizpuru baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **OSTABASO** (Argisao)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1961: EE33 / “*Ostabaso* y también Ipiñogui”

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **OSTABASO** (Kanteratalde)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *ostábasó*
 María Mintegi (Oiangurentxiki baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **OSTABASO** (Matxainbarrena)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 19??: EE15 / *Ostebaso*

Toponimoa: **OSTABASO** (Matxainerreka)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *ostábasó*
 Juan Mari Balenziaga (Matxainerdikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **OSTABASO** (Okorro)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1968: EE21 / “Hayal y helechal de *Ostabaso*”

Toponimoa: **OSTABASO** (Saltsamendi)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 19??: EE29 / *Ostabaso*

Oharrak: *Saltsamendi* baserriaren «ostabaso» hau *Pagotxoeta* mendian dago.

Toponimoa: **OSTABASOIÑAUSTI**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1979: EE10 / “Castañal, robledal y hayal en *Ostabaso-iñusti*”
 Adierakideak: ikus *IÑAUSTIZULO*

Toponimoa: **OSTATUBERRIA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1814: HIPO6 (146.or) / “Posada denominada en el día *Ostatuberría*”
 Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **OSTOLATZA**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1987: EE28 / “Troscamuño o *Ostolaza*”
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **OSTRABASO** (Arreta)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *ostrábasó*
 Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **OSTRABASO** (Izagirre)
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Iturriak: 1983: EE12 / *Ostrabaso*
 Ebakera: *ostrábasó*
 Juan Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **OSTRABASO** (Kortaberri)
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Ebakera: *ostrábasó*
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **OSTRABASO** (Lastaola)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *ostrábasó*
 Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **OSTRABASO** (Olaarte)
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Iturriak: 1862: HIPO8 (56.or) / “Porciones de Ypinoguis y *Osbaso* (sic) existentes en los términos de Zurquiza, Caraverri-parea, Macharralde y Olarte-aldea”
 1987: EE28 / *Ostrabaso*
 Ebakera: 1. *ostrábasó* / 2. *ostrásó*
 Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995 (1)
 Ignacio Zunzunegi (Olaarte baserria), 1995 (2)
 Kokagunea: 88-22
 Adierakideak: *Oraaburua*

Toponimoa: **OTABASO**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1923: EE37 / “Terreno arbolado llamado *Otabaso*”

Toponimoa: **OTABELTZ**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *otábéltz*
 Jose Antonio Zubizarreta (Otsolarre baserria), 1996
 Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **OTADI** (Leturibarrena)
 Kontzeptua: 50305 / Hegia
 Ebakera: *otári*
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **OTADI** (Lizartxo)

Kontzeptua: 50305 / Hegia
 Ebakera: *otári*
 Jose Etxaniz (Kortaberri baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **OTADIA** (Igaraberri)
 Kontzeptua: 50305 / Hegia
 Ebakera: *otáriddá*
 Isidro Zabaleta (Igaraberri baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **OTADISAKONA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1729-02-11: ZUA10 / “Isasi de *Otadisakona*”

Toponimoa: **OTADITXO**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: 1. *otáritxo* / 2. *otáatxó*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1998 (1)
 Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998 (2)
 Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Elorriagagoikoa* eta *Goiko gaina* bitarteari esaten zaio.

Toponimoa: **OTAERRETA** (Argisao)
 Kontzeptua: 50305 / Hegia
 Iturriak: 1961: EE33 / “*Otaerreta* en Arguisano”
 Ebakera: *otáerretá*
 Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **OTAERRETA** (Soraiz)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *otárretá*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **OTAGARBI**
 Kontzeptua: 50206 / Zeharra
 Ebakera: *otágarbí*
 Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998
 Kokagunea: 88-22

Oharrak: *Udaga*-tik gora, *Izazpi*-ko gaina bitarteko zeharrari esaten zaio.

Toponimoa: **OTAIN**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1732-02-07: ZUA10 / “Paraje *Otain*”
 1745-02-14: ZUA10 / *Otaña*

Oharrak: «Otain» osagaia Zumarragako bi parajetako izenetan azaltzen da: *Otainaldapa*, *Otainerreka* (Leturiauzoa-n); *Otainerreka* (Elgarrestamendi-n).

Toponimoa: **OTAINALDAPA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *otáñaldapá*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **OTAINERREKA** (Leturiauzoa)

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *otáñerreka*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **OTAINERREKA** (Urazandi)

Kontzeptua: 60202, 50301 / Erreka eta sakona

Iturriak: 1765: Asti (381.or) / *Otain erreca*

1860: HIPO8 (9.or) / “Ostabaso señalado para la Casa Allaflor en el término de *Otañerreca*”

1861: ZUA19 / “*Otañerreca* montazgo”

1871: ZUA20 / “*Otañerreca* montazgo”

1888: EE3 / *Otañ-erreca*; *Otañerreca*

1908: UUA15 / *Otainerreca*

19??: EE15 / *Otain-erreca*

Kokagunea: 88-37

Adierakideak: *Otain*

Toponimoa: **OTALOI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1826: HIPO6 (200.or) / “Paraje de *Otaloy*”

Adierakideak: ikus *ATALOIETA*

Oharrak: 1826ko agirian, *Otaloi* parajea Izuzkitza baserriarekin batera aipatzen denez, badirudi gaur egun erabiltzen den *Ataloi* izenarekin lotuta dagoela.

Toponimoa: **OTALORA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Ottalora*

1775: HIPO5 (109.or) / “Casa nombrada *Ottalora* con todos sus pertenecidos que es sitta en el barrio de Zufiaurre”

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **OTALORANEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1857: HIPO7 (99.or) / *Otalorenea*

1871: ZUA20 / *Otaloranea*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **OTASALLA**

Kontzeptua: 50505 / Otadia

Iturriak: 1994: EE19 / *Otasalla*

Toponimoa: **OTSAURRETA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1727-02-01: ZUA10 / “Parage de *Ozaurreta*”

1798: HIPO6 (88.or) / “Término Concegil de Arguisano y parage nombrado *Ozaurreta*”

1827: ZUA23 / *Ozaurreta*

1847: HIPO7 (24.or) / “Términos de *Ozaurrota*, Ostavaso y *Ozaurrota azpia*”

1917: EE18 / *Otzaurdeta*

1958: EE36 / “Castañal, hayal, robledal, argomal y helechal llamado *Otzaurreta*”

Ebakera: *otsáerretá*

Carmen Aranguren (Urruti baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **OTSAURRETAAZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1847: HIPO7 (24.or) / “Términos de *Ozaurrota*, Ostavaso y *Ozaurrota azpia*”

Toponimoa: **OTZALDE** (Iburreta)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *otzáldé*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: Eguzkiak jotzen ez duen lekuei esaten zaie horrela Zumarragan.

Toponimoa: **OTZALDE** (Aitzaga)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *otzáldé*

Jesusa Zaldua (Aitzaga baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **OTZALDE** (Atxibitabekoa)

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *otzáldé*

Jose Antonio Izagirre (Atxibitabekoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **OTZALDE** (Gurrutxagaazpikoa)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *otzáldé*

Arantxa Alberdi (Gurrutxagaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **OTZALDE** (Leturigoena)

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *otzáldé*
 Asuncion Epelde (Leturigoena baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **OTZALDE** (Oraazpikoa)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Ebakera: *otzáldé*
 Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **PAGABAKAR** (Akaitz)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *pagábakár*
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995
 Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995
 Kokagunea: 88-13, 88-14

Toponimoa: **PAGADIA** (Landaburu)
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Ebakera: *pagárié*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **PAGADIA** (Matxain)
 Kontzeptua: 50305 / Hegia
 Ebakera: *pagárié*
 Juan Mari Balenziaga (Matxainerdikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **PAGADIALDATS**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1775: HIPO5 (128.or) / “Paraje llamado *Pagadialdas*”
 1782: HIPO6 (9.or) / “Castañales de *Pagadialdas*”

Toponimoa: **PAGADIAUNDI**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *pagáriaundí*
 Victoriano Plazaola (Martiamuno baserria), 1995
 Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **PAGADILUZE**
 Kontzeptua: 50305 / Hegia
 Ebakera: *pagáriluzé*
 Ignacio Zabala (Txerren baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *PAGAZURIETA*

Toponimoa: **PAGADIZAR**
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *pagárizár*
 Jose Etxaniz (Kortaberri baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **PAGADIZELAI**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Iturriak: 1737-02-17: ZUA10 / *Pagadizelai*

1797: HIPO6 (82.or) / “Tierra herial (...) en el término nombrado de Surquiza, y paraje de *Pagadicelay*, confinante por todos lados con término Concegil, y por el inferior con Castañal de maravedís que goza la Casería de Leturiavarrena, con expresa condición de no poder construir casa alguna habitable, aunque si Borda para abrigo de ganado”

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Leturiko txabolak, Pagozelai*

Toponimoa: **PAGALANDATZA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1753-08-16: ZUA10 / *Pagalandaza*

Toponimoa: **PAGALANDETA**

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Iturriak: 1990: EE26 / *Pagolandeta*

Ebakera: *paalándetá*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **PAGALDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *pagáldé*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **PAGALDESAKON**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *pagáldesakón*

Elias Zaldua (Sagaspe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **PAGAZURIAZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1966: EE14 / *Pagosuri azpia*

1979: EE10 / *Pagazuri-azpia*

Toponimoa: **PAGAZUIETA**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Iturriak: 1889: ZUA2 (11.or) / “Punto llamado *Pagozubieta*”

1922: Plano15 / *Pagazurita*

1966: EE14 / *Pagasurita*

Ebakera: *pagázittá*

Victoriano Plazaola (Martiamuno baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Goiko pagadia, Pagadiluze*

Toponimoa: **PAGAZURIETAGAÑA**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Ebakera: *pagázurittagaña*

Victoriano Plazaola (Martiamuno baserria), 1995

Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **PAGOAZPI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1982: EE18 / “Helechal en el paraje *Pago-azpi*”

Toponimoa: **PAGOBAKAR** (Pagola)

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Iturriak: 1889: ZUA2 / *Pago bacar*

1979: EE26 / “*Pagobacar* o Pagola”

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **PAGOBAKAR** (Zumakorta)

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Ebakera: *pagóbakár*

Ignacio Zabala (Txerren baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **PAGOBAKARRALDEA**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: *pagóbakarraldía*

Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995

Adierakideak: ikus *IRUPAGOETA*

Toponimoa: **PAGOEDERGAÑA**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Ebakera: *pagárregaña*

Jose Ibarguren (Ibargurenexberri baserria), 1996

Kokagunea: 88-38

Adierakideak: *Goiko mendi* (Argisano-ekialdea)

Toponimoa: **PAGOILLARAETA**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *pagóillarata*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **PAGOLA**

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Iturriak: 1842: HIPO6 (260.or) / “Terreno elechal (...) en el término de *Pagola*”

Ebakera: *págolá*
 Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Oharrak: Neolito-Brontzeko tumulu bat zegoen orain dela urte gutxi arte goialde honetan.

Toponimoa: **PAGOLAALDEA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1961: EE33 / *Pagola-Aldea*

Toponimoa: **PAGOLABASO**
 Kontzeptua: 50600 / Basoa
 Ebakera: *paólabasó*
 Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Toponimoa: **PAGOLAKO GAINA**
 Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra
 Ebakera: *págolako gañá*
 Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *KURUTZEKO GAINA*

Toponimoa: **PAGOLAKO ZABALA**
 Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea
 Ebakera: *págolako zabalá*
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1996
 Kokagunea: 88-22

Oharrak: Neolito-Brontzeko tumulu bat dago bertan.

Toponimoa: **PAGOTXOETA**
 Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea
 Iturriak: 1827: HIPO6 (209.or) / “Camino carretil de Elorriaga a *Pagochoeta*”
 1833: HIPO6 (236.or) / “Arroyo que baja del alto llamado *Pagochueta*”
 1852: HIPO7 (56.or) / “Alto llamado *Pagochoeta*”
 1855: HIPO7 (83.or) / “Camino carretil que se dirige a (de Bazoeta) a *Pagochoeta*”
 1862: HIPO8 (63.or) / “Terreno helechal y erial en *Pagochueta*”
 1889: ZUA2 (8.or) / “Colina de *Pagochueta*”
 1927: ZUA3 / *Pagocheta*
 Ebakera: *pagótxetá*
 Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22
 Adierakideak: *Pagotxoetas*

Oharrak: Mende honen erdialdera arte «batzarrak» edo gazteen bilerak egiten ziren jaiero *Pagotxoetan*. Bazkalondotik ilundu arte, dantzan eta kartetan jarduten zuten mendiaren bi isurietan bizi ziren baserrietako gazteek. Hala, Zumarraga aldetik, *Leturiauzo* eta *Aranburusakon*-eko baserriarrak joaten ziren, eta Azpeitia aldetik, *Aratzerreka* eta *Matxinbenta* auzokoak.

Gaur egun, mendiek auzo eta herrien arteko mugak ezartzen dituzten bezala, lehen bailara ezberdinetako jendea batzeko balio zutela esan liteke. Gipuzkoako hegoaldean, horrela, mendigain askotan izaten ziren «gazte-bilerak», besteak beste: Urretxu eta Antzuolaren artean dagoen *Deskarga* gainean; Urretxuko *Txaramuño* mendian; Ezkiogako *Atxurtza*-n; Legazpi eta Oñatiren artean dagoen *Udana* gainean; Zerain, Zegama eta Segurak muga egiten duten *Barbari* auzoan, eta abarretan.

Toponimoa: **PAGOTXOETAALDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1990: EE26 / *Pagochueta-alde*

Toponimoa: **PAGOTXOETAAZPIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1862: HIPO8 (42.or) / “Castañal en el término llamado de *Pagocheta azpia*”

Toponimoa: **PAGOTXOETAKO ETXABOLEA**

Kontzeptua: 10301 / Etxola

Ebakera: *pagótxetako etxábolía*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **PAGOTXOETAS**

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Iturriak: 1817: HIPO6 (151.or) / “Camino que de Oraa dirige a *Pagochoetas*”

Adierakideak: ikus *PAGOTXOETA*

Toponimoa: **PAGOTXOETATZEKO ITURRIA**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *pagótxetátzeko itúrriddá*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **PAGOTXULO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *pagótxuló*

Juan Mari Balenziaga (Matxainerdikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **PAGOZELAI**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Iturriak: 1842: HIPO6 (261.or) / “Ayal llamado *Pagazelai*”

Ebakera: *pagózelái*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Adierakideak: ikus *PAGADIZELAI*

Toponimoa: **PARAPOKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1854: HIPO7 (76.or) / *Parapocoa*

1861: ZUA19 / *Parapocoa*

1871: ZUA20 / *Parapocoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **PARAPOSORO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1857: HIPO7 (106.or) / “Heredad de *Paraposoro*”
 Ebakera: *pepésoró*
 Andres Etxeberria (Intsausti baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **PARTILEKUZARRA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *partilekuzarrá*
 Jose Antonio Izagirre (Atxibitabekoa baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *ARANBURUPARTILEKU*

Toponimoa: **PEATZA**
 Kontzeptua: 50306 / Zeharra
 Iturriak: 1780: HIPO6 (1.or) / “Cerrado de *Beraza*”
 1824: HIPO6 (182.or) / “Castañal de *Beraza*”
 1847: HIPO7 (22.or) / “Castañal llamado *Peaza* con prado”
 1862: HIPO8 (78.or) / “Castañal en el término de *Peaza*”
 1968: EE32 / “Camino de *Peatza*”; “Castañal de *Pegatza*”
 1979: EE10 / *Peaza*
 Ebakera: 1. *peázá* / 2. *peátzá*
 Juan Toledo (Abendaño baserria), 1995 (1)
 Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995 (2)
 German Plazaola (Zumakorta baserria), 1995 (2)
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **PEATZAERREKA**
 Kontzeptua: 60202 / Erreka
 Ebakera: *peátzaerreká*
 Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21
 Adierakideak: *Berazako erreka*, *Urriztierreka*

Toponimoa: **PEATZAKO ERREKA**
 Kontzeptua: 60202 / Erreka
 Iturriak: 1889: ZUA2 (11.or) / “Regata llamada *Berasaco erreca*”
 Adierakideak: ikus *PEATZAERREKA*

Toponimoa: **PERUIARTZA**
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1730-02-13: ZUA10 / “Paraje *Peruigarza*”
 1737-02-17: ZUA10 / “Paraje de *Peruyarza*”
 Ebakera: *períortzá*
 Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **PERUKOTEGI**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1775: HIPO5 (81.or) / “Casa y Casería llamada *Perucotegui* que hera propia de dcho Pedro (de Elgarrezta)”

1814: ZUA4 / *Perucotegui*
 1856: HIPO7 (86.or) / *Perucotegui*

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **PESCADERÍA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Pescadería*

Kokagunea: Hiribarrua (Legazpi-Soraluze)

Toponimoa: **PETOGAZTAÑADIA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *petógaztēñeriddá*

Victoriano Lizarralde (Agirre baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **PIKASAKONA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1790: HIPO6 (46.or) / “Heredad nombrada *Picasacona*”

Toponimoa: **PILOTOKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1817: HIPO6 (152.or) / *Pilotocoa*

1840: HIPO6 (243.or) / *Pilotucoa*

1847: HIPO7 (25.or) / *Pilotocua*

1856: HIPO7 (92.or) / “Casa llamada *Pilotocua* sita en el Barrio de Eizaga (...) que al norte tiene camino antiguo y al mediodía camino real”

1861: ZUA19 / *Pillutocoa*

1871: ZUA20 / *Pillutocoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **PISTOLABASO**

Kontzeptua: 50600 / Basoa

Ebakera: *pistolabasó*

Miguel Aranberri (Elorriagoikoa baserria), 1998

Adierakideak: 88-22

Oharrak: *Belain* mendian dagoen baso hau pagadia zen lehen. Inguruaz ezagutzen dutenen arabera, lapurrak ibiltzen zirelako omen du horrelako izena. Zumarragatik Azpeitirako antzinako bide nagusia ondotik igarotzen zenez, litekeena da toponimoaren jatorria hori izatea. Dena den, sinesgarriagoa dirudi «Pistola», baso-jabearen gaitzizena zela pentsatzea, arruntak baitira «pertsona-izen + baso»-z osaturiko toponimoak, hala nola: *Alkainbaso*, *Zabalbaso*, *Buskabaso*...

Pistolabaso-n gertatutako pasadizo bat ere kontatzen dute Zumarraga aldean. Behin batean, *Aratzerreka*-ko *Eraztibaso* baserriko gizon bat Zumarragatik etxe aldera abiatu omen zen egur-lan batzuegatik dirua jasota. *Pistolabaso*-ra heldutakoan beheko bidea hartu omen zuen. Oharkabea, baina, gerrikoa askatu omen zitzaion atzeko aldetik, eta lurreko adar eta ostoa jotzean «kirri-karra» hots asaldagarri bat entzuten hasi omen zen. Norbait segika zuelako ustetan izutu, eta goitik behera eraso omen zion, txistu batean, bere etxe inguruko zelai batera heldu zen arte. Han, hotsik ez entzutean, geratu eta atzera begiratu omen zuen, zurbil-zurbil. Laster jakin omen zuen zer gertatu zen eta bere onera etortzen hasi zen poliki-poliki. Etxean, irribarrez jadanik, gerrikoak nola izutu zuen kontatu omen zien.

Toponimoa: **PLAZA NUEVA**

Kontzeptua: 10203 / Plaza

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Plaza nueva*
 1877: ZUA5 / *Plaza nueva*
 Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **PLAZA VIEJA**
 Kontzeptua: 10203 / Plaza
 Iturriak: 1871: ZUA20 / *Plaza vieja*
 1877: ZUA5 / *Plaza vieja*
 1920: ZUA18 / *Plaza vieja*
 Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **PORTALABE**
 Kontzeptua: 40703 / Ermita (ezezaguna)
 Iturriak: 1667: IEL (Olo, c: 861-nº9) / “Seroría de la iglesia antigua de Nª Sra. de *Portalabe*, en Zumarraga”
 1698: IEL (Olo, c: 997-nº18) / “Seroría de la iglesia antigua de Nª Sra. de *Portalabe*, en Zumarraga”
 1713: IEL (Echalecu, c: 1.407-nº5) / “Seroría de al antigua iglesia de Nª Sra. de *Portalabe*, en Zumarraga”

Toponimoa: **POSADA DE LA PANADERÍA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1877: ZUA5 / *Posada de la Panadería*
 Kokagunea: Hiribarrua (Geltoki)

Toponimoa: **POSADA NUEVA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1827: HIPO6 (210.or) / “Casa titulada *posada nueva*”
 1861: ZUA19 / *Posada nueva*
 1871: ZUA20 / *Posada nueva*
 Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Toponimoa: **POSADA NUEVA CHIQUITA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1877: ZUA5 / *Posada nueva Chiquita*
 Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Toponimoa: **POTESTONEA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1827: ZUA23 / *Potestonea*

Toponimoa: **POTXUTXULO**
 Kontzeptua: 60105 / Osina
 Ebakera: *potxútxuló*
 Miguel Arostegi (Aizpuru baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **POTZUALDE**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *potzúaldé*
 Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **POTZUZARRA**
 Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea
 Ebakera: *potzúzarrá*
 Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *ARTASOLA*

Toponimoa: **POTZUZULOETA**
 Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea
 Ebakera: *potzúzulotá*
 Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **POZOS DE LA TEJERA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1737-01-16: ZUA10 / “Paraje llamado *pozos de la tejera*”

Toponimoa: **PRAIXKORENA**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Ebakera: 1. *práixkoná* / 2. *fránixkoná*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995 (1)
 Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996 (2)
 Adierakideak: ikus *SORAIZ*

Toponimoa: **PRESAGAÑA**
 Kontzeptua: 50502 / Urbazterra
 Ebakera: *preságañá*
 Isidro Zabaleta (Igaraberri baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **PRUDENTZIOEA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1722-08-10: ZUA10 / *Prudencionea*
 1810: HIPO6 (142.or) / *Prudencionea*
 1871: ZUA20 / *Prudencionea*
 Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Toponimoa: **PRUDENTZIOEA MAYOR**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Prudencionea maior*
 Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Toponimoa: **PRUDENTZIOEA MENOR**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1722-08-10: ZUA10 / “La casa menor de Prudencionea”
 1741: ZUA8 / *Prudencionea menor*
 1792: HIPO6 (63.or) / “Casa en la Calle (...) que comunmente llaman *Prudencionea menor*”
 Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Toponimoa: **ROBLES DE MARTIN**
 Kontzeptua: 50603 / Hariztia
 Iturriak: 1742-06-29: ZUA10 / “*Robles que llaman de Martin*”

Oharrak: *Oraazpikoa* baserriari lotua azaltzen da.

Toponimoa: **ROKENE**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Roquenea*
 Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **SAGARDOETXEBERRI**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Ebakera: *saárdoetxeberrí*
 Jesus Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *ETXEBERRILIZARATZU*

Toponimoa: **SAGASPE**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1390: F6 (149.or) / “Ynego Péres de *Saraspe*, e Iohan Ochoa de *Saraspe*”; “Ennego Péres de *Saraspe*”
 1543: ZUA1 / “*Saraspe*, entero contribuyente”
 1775: HIPO5 (88.or) / *Saraspe*
 1810: ZUA15 / *Sagazpe*
 1826: HIPO6 (189.or) / *Saraspe*
 1848: HIPO7 (31.or) / *Sagaspe*
 1871: ZUA20 / *Sagaspe*
 1993: EE20 / *Sagaspe*
 Ebakera: *saáspé*
 Jesus Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Oharrak: Toponimo honen jatorrian «sahatsa» landarea dugula dirudi.

Toponimoa: **SAGASTI**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1827: HIPO6 (210.or) / “Término de *Sagasti*”

Toponimoa: **SAGASTI** (Atxibitaerdikoa)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1988: EE22 / *Sagasti*

Toponimoa: **SAGASTI** (Gurrutzagagarakoa)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1928: Plano16 / *Sagasti*

Toponimoa: **SAGASTI** (Leturigoena)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *sagásti*
 Asuncion Epelde (Leturigoena baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21, 88-22

Toponimoa: **SAGASTI** (Leturiondo)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *sagásti*
 Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **SAGASTIA** (Goiburu)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1928: Plano16 / *Sagastiya*
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SAGASTIA** (Muxika)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1922: Plano15 / *Sagastia*
 1966: EE14 / *Sagastia*
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **SAGASTIA** (Oraazpikoa)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1919: EE38 / “Herbal denominado *Sagastia*”
 1987: EE28 / *Sagastia*

Toponimoa: **SAGASTIBERRIA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Sagastiverria* la de jnº, contribuyente de mº y ochabo”
 1625: Isasti (115.or) / *Sagastiberri*
 1775: HIPO5 (103.or) / “Casa y solar de *Sagastiberria* sitta en el varrio de Eizaga”
 1856: HIPO7 (88.or) / *Sagastiberri*
 1861: ZUA19 / *Sagastiberria*
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **SAGASTIBERRIA DE ABAJO**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Sagastiberria de abajo*
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **SAGASTIBERRIA DE ARRIBA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Sagastiberria de arriba*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **SAGASTIBERRIA MAYOR**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1871: ZUA20 / *Sagastiberria mayor*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **SAGASTIBERRIA MENOR**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1861: ZUA19 / *Sagastiberria menor*

1871: ZUA20 / *Sagastiberria menor*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **SAGASTIBERRIAZPIKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (129.or) / “Casa nombrada *Sagastiberria azpicoa*”

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **SAGASTIBERRITXIKIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1877: ZUA5 / *Sagastiberri-chiquia*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **SAGASTIBERRIURRUTIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Sagastiberria Urrutia*

1741: ZUA8 / *Sagastiberria Urrutia*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **SAGASTIBURU**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1990: EE26 / *Sagasti-buru*

Toponimoa: **SAGASTITXIKI**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *sagástitxikí*

Pedro Lizarazu (Elizalde baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SAGASTIZABAL**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1390: F6 (149.or) / “Pero de *sagastiçával*”

1526: ZUA25 / “Juan de *Sagastiçaval*”

1543: ZUA1 / “*Sagastizaval*, entero contribuyente”

1775: HIPO5 (90.or) / “Casa y casería de Altuna (...) que confinan con tierras y heredades de las Casas de *Sagastizaval*, y Soraices”

Adierakideak: ikus *SALTSAMENDI*

Toponimoa: **SAILLONETALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *sáillonetaldeá*

Jose Martin Beristain (Oiangurenaundi baserria), 1995

Toponimoa: **SAKONA** (Elorriaga)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *sakóná*

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SAKONA** (Intsausti)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *sakóná*

Andres Etxeberria (Intsausti baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SAKONAUNDI** (Argisao-ekialdea)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *sakónaundí*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **SAKONAUNDI** (Argisao-mendebaldea)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1741-02-12: ZUA10 / “Término de *Saconandia*”

1848: HIPO7 (32.or) / “Otros tres trozos sitios en el referido monte de Arguisano y términos llamados Carrera, Balento y *Saconandia*, adjudicados con título de Ypiñogui al citado D. Fco. Javier de Oria”

1849: HIPO7 (34.or) / “Término de *Saconandia*, confinante por mediodía con terrenos de la villa de Gaviria, por poniente con los de Vidaurreta, por norte con los de Iturbenea, y por la parte bajera con los suyos”

Ebakera: *sakónaundí*

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995

Francisco Igartua (Urruti baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **SAKONBARREN** (Zumakorta)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *sakónbarrén*

German Plazaola (Zumakorta baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **SAKONBARRENA** (Igaraberri)

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1789: HIPO6 (43.or) / “Término de *Saconbarrena* y proximidad de la Casería y Molino de Ygeraverria”

1850: HIPO7 (44.or) / “Terreno castañal en el término de *Saconbarrena* (...) confinante con la parte superior con terreno de la Casa de Ygaraberria, por abajo

con camino de Olarte, por un costado con los de Calebarren y por otro con los de Ucelay menor”

Toponimoa: **SAKONTXIKI**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *sakóntxikí*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **SAKRISTAUAREN ETXEA**

Kontzeptua: 10104 / Etxebizitza sakabanatua (ez dago)

Ebakera: *sankristauan etxeá*

Jesus Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Adierakideak: ikus *LA ANTIGUA*

Toponimoa: **SAKRISTAUGAZTAÑADI**

Kontzeptua: 50502 / Urbazterra

Iturriak: 19??: EE29 / *Sacristan-gastañaria*

Ebakera: *sakristao gastéñari*

Francisco Izagirre (Saltsamendi baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SAKRISTAUKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1861: ZUA19 / *Sacristaucoa*

1877: ZUA5 / *Sacristaucoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Toponimoa: **SALEGI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *salégi*

Jose Martin Beristain (Oiangurenaundi baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **SALESBURUA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1846: HIPO6 (12.or) / “Ypinogui en *Salesburua*”

Toponimoa: **SALETXETA** (Elorriaga)

Kontzeptua: 50303 / Lepoa

Iturriak: 19??: EE29 / *Salechita*

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Elorriagatxabolak*

Toponimoa: **SALETXETA** (Sagaspe)

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: *salétxetá*

Jose Lizarralde (Soraizbazterra baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SALIBIETA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1889: ZUA2 (4.or) / “Regata denominada *Saluvieta*”

Adierakideak: ikus *SALIBIETAERREKA*

Toponimoa: **SALIBIETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1735-02-27: ZUA10 / “Monte de Arguisano en *Saluvieta*”

1747-01-15: ZUA10 / “T^o concegil nombrado *Salibita*”

1935: EE37 / “Camino de *Zaldivia* (sic)”

Ebakera: *salóittá*

(Madariagoena baserria), 1996

Kokagunea: 88-38

Adierakideak: *Satubietasakona*

Oharrak: Legazpi eta Zerainen artean dagoen paraje bati ere horrela deitzen zaio. Bietan larrelekuak eta ardientzako etxolak daudenez, litekeena da toponimoaren lehen osagaiak «saroi»-rekin zerikusirik izatea.

Toponimoa: **SALTSAMENDI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Salsamendi*

1814: ZUA4 / *Salsamendi*

1871: ZUA20 / *Salsamendi*

1928: Plano16 / *Saltxamendi*

1993: EE20 / *Salsamendi*

Ebakera: 1. *santsámendi* / 2. *saltxámendi*

Victoriano Intxausti (*Saltsamendi* baserria), 1995 (1)

Miguel Aranberri (*Elorriagoikoa* baserria), 1998 (2)

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Sagastizabal*

Oharrak: *Saltsamendi* izena ez dirudi oso zaharra denik Zumarragan, XVIII. mendeko agirietan azaldu baitzaigu lehen aldiz gure miaketetan. Garai horretan *Sagastizabal* baserri-deitura ezkututzen hasi zenez, ordezkatzeko bat gertatu zela ematen du. *Sagastizabal*, gainera, inoiz *Altuna* eta *Soraiz* etxeen ondoan deskribatzen da (“Casa y casería de Altuna (...) que confinan con tierras y heredades de las Casas de Sagastizaval, y Soraices”, 1775, HIPO5: 90), eta *Saltsamendi* rentzat ere balio du deskribapen horrek.

1928an sute batek kalte handiak eragin zituen. Diotenez, menditik garoa ekartzeko erabilitako gurdiaren ardatza (zurezkoa) berotu eta su hartu zuen.

Toponimoa: **SAMIÑO**

Kontzeptua: 50102 / Mendia

Ebakera: 1. *samiño* / 2. *sabíñó*

Juan Soraluze (*Leturibarrena* baserria), 1996 (1)

Jose Ibarguren (*Ibargurenexberri* baserria), 1996 (2)

Kokagunea: 88-14

Adierakideak: *Kurutzeta*

Oharrak: Ez dugu *Samiño* izenik inongo agiritan topatu, nahiz eta hiru herrik bat egiten duten mendi garaia izan. Azpeitia eta Azkoitia aldeko bizilagunak *Kurutzeta* deitzen diote.

Toponimoa: **SAMIÑOKO GAINA**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Ebakera: *samiñoko gañá*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Adierakideak: ikus *IRUMUGARRIETA*

Toponimoa: **SAMIÑOTXIKI**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Kokagunea: 88-14

Toponimoa: **SAN GREGORIO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1741: ZUA8 / *San Gregorio*

1748-02-05: ZUA10 / “*Casa San Gregorio*”

1765: Asti (383.or) / “*Casa Sn. Greg^o*”

1775: HIPO5 (75.or) / “*Casas de Elgarreztta alonsotegui y San Gregorio*”

Adierakideak: ikus *SANGREGORIOTXIKI*

Toponimoa: **SAN GREGORIO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1782: HIPO6 (11.or) / “*Prado que llaman de San Gregorio por la parte inferior de las heredades de la Casería de Yturvenia*”

Adierakideak: ikus *SANGREGORIOZELAIA*

Toponimoa: **SAN GREGORIO**

Kontzeptua: 40703 / Ermita

Iturriak: 1722-04-12: ZUA10 / “*Hermita de San Gregorio*”

1765: Asti (383.or) / *Sn. Greg^o*

1824: HIPO6 (182.or) / “*Hermita de San Gregorio*”

1862: HIPO8 (41.or) / “*Hermita de San Gregorio*”

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Adierakideak: *Santa Engracia*

Toponimoa: **SAN KRISTOBAL**

Kontzeptua: 10106 / Baserri-auzoa

Iturriak: 1957: Zkat / *San Cristóbal*

Adierakideak: ikus *ARANBURUSAKONA*

Toponimoa: **SAN KRISTOBAL**

Kontzeptua: 40703 / Ermita

Iturriak: 1732-06-20: ZUA10 / “*El día de San Cristóbal tengan obligación de celebrar en dicha hermita una misa antes de la procesión*”

1742-06-29: ZUA10 / “*Hermita de San Cristóbal*”

1752-11-26: ZUA10 / “*Joseph de Echeverria hermitaño de la Hermita de San Cristóbal*”

1861: HIPO8 (22.or) / “*Hermita de San Cristóbal*”

Ebakera: *sankristobál*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Oharra: *San Kristobal* ermitaren kanpaiaren azpian *Leturi* eta *Aranburusakona* auzoak daudela esaten da. Kokaguneari dagokionez, behintzat, hori garbi ikusten da, bi bailaren arteko gaintxo batean baitago.

Uztailaren 10ean, «San Kristobal» egunez, meza egiten da, eta auzoko baserrietan urteko «konbidautza», senide eta tartekoak bazkaltzera gonbidatuta.

Toponimoa: **SAN MARTIN**

Kontzeptua: 40703 / Ermita (gero eliza)

Iturriak: 1733-11-29: ZUA10 / “Hermita de *San Martín* de Aguinagas”

1864: Nom (8.or) / “*San Martín* de Aguinaga”

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **SANGREGORIOTXIKI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Iturriak: 1775: HIPO5 (83.or) / “Casilla llamada *San Gregorio Chiquia* sita en el varrio de Eizaga”

1861: ZUA19 / *San Gregorio chiqui*

1871: ZUA20 / *Sn. Greg^o chiqui*

Ebakera: *sangérgoriotxiki*

Jose Ibarguren (Ibargurenexberri baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *San Gregorio*

Toponimoa: **SANGREGORIOZELAIA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1775: HIPO5 (77.or) / “Prado llamado comunmente *San Gregorio Zelaya*”

Adierakideak: *San Gregorio*

Toponimoa: **SANTA ENGRAZIA**

Kontzeptua: 40703 / Ermita

Iturriak: 1775: HIPO5 (72.or) / “Hermita de *Santta Engracia*”

Adierakideak: ikus *SAN GREGORIO*

Toponimoa: **SANTA ISABEL**

Kontzeptua: 40703 / Ermita

Iturriak: 1957: Zkat / *Santa Isabel*

Ebakera: *santíxabel*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Adierakideak: ikus *ANTIO*

Toponimoa: **SANTOSENSA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *santósená*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Adierakideak: ikus *SORAIZBAZTERRA*

Toponimoa: **SANTUKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1799: HIPO6 (90.or) / *Santucoa*

Toponimoa: **SARASPE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1733-02-17: ZUA10 / “Monte de *Saraspe*”

Toponimoa: **SARASPEALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1734-01-03: ZUA10 / “Isasi de *Saraspe aldea*”

Toponimoa: **SARATSONDO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1826: HIPO6 (200.or) / “Término llamado *Sarasondo*”

1851: HIPO7 (48.or) / “Terreno castañal existente en el término de *Sarasondo* (...) confinante por oriente con terreno de Leturiabarrena, por mediodía y norte con los de Francisco de Alzola, y por poniente con camino carretil”

Toponimoa: **SARATSUNEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Sarasunea*

1742-02-18: ZUA10 / “Casa *Sasanea*”

1745-05-16: ZUA10 / “Casa de *Sasunea*”

1765: Asti (381.or) / *Sarasunea*

1782: HIPO6 (11.or) / *Sarasunea*

1861: ZUA19 / *Sarasunea*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Toponimoa: **SARATSUNEA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1744-03-01: ZUA10 / “Prado de *Sasunea* propio de la V^a de Zumarraga”

1753-08-16: ZUA10 / “Prado concegil de *Sasunea*”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **SARATXO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *sarátxó*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **SASIBARRENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1972: EE24 / “Castañal en *Sasibarrena*”

Toponimoa: **SASIGAZTAÑADI**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *sasígaztáñari*

Josefa Iturbe (Oraazpikoa baserria), 1996

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Oraasasondo*

Toponimoa: **SATUBIETASAKONA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *satúbittasakoná*

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995

Adierakideak: ikus *SALIBIETA*

Toponimoa: **SEPULTOSAKON**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *sepúltosakón*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Oharrak: «Norteko» trenbidearen bigarren karrila egiterakoan hil ziren mandoak sakon honetan lurperatu zituztela esaten da.

Toponimoa: **SERORAETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1877: ZUA5 / *Serora Echea*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Toponimoa: **SERORAKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Serorecoa*

1828: ZUA7 / *Serorecoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **SEROTETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1810: ZUA15 / *Serotechea*

1851: HIPO7 (47.or) / “Casa llamada *Cerote-echea* (...) en la calle principal de Zumarraga”

1861: ZUA19 / *Serota-echea*

1871: ZUA20 / *Serotechea*

1877: ZUA5 / *Serota eche*

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Oharrak: “La de la Beatta de la Parroql.” (1749-05-26, ZUA10)

Toponimoa: **SEROTETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1861: ZUA19 / *Serota echea*

1871: ZUA20 / *Serotechea*

1877: ZUA5 / *Serotechea*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: “La de la Beatta de Sn. Gregorio” (1749-05-26, ZUA10); “Casa Seroral de la Hermita de San Gregorio” (1862, HIPO8: 41)

Toponimoa: **SESIOSALLA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *sesíosallá*
Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995
Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **SORAIZ**
Kontzeptua: 10106 / Baserri-auzoa
Iturriak: 1734-12-12: ZUA10 / “Sosquera de *Soraiz*”
1749-05-26: ZUA10 / “Barrio de *Soraiz*”
1877: ZUA5 / “Barrio de *Soraiz*”
Adierakideak: ikus *SORAIZAKONA*

Toponimoa: **SORAIZ**
Kontzeptua: 10104 / Etxaldea
Iturriak: 1526: ZUA25 / “Yrala de *Soraiz*”
1543: ZUA1 / “*Soraiz* la de yrala, entero contribuyente”; “*Soraiz* la de jn^o hijo de domanja, entero contribuyente”; “*Soraiz* la de jn^o de adiola, contribuyente de cada tres cuartos”
1625: Isasti (115.or) / *Soraiz* (bi)
1741: ZUA8 / *Soraiz*
1744-11-13: ZUA10 / “Borda de su casería de *Soraiz*”
1775: HIPO5 (128.or) / “Casa y casería de *Soraiz*”
Adierakideak: ikus *SORAIZ* baserria eta *SORAIZBAZTERRA*

Oharrak: XX. mendean *Soraiz* etxaldean bi eraikuntza besterik ezagutu ez badira ere (*Soraiz* eta *Soraizbazterra*), garai batean, *Soraiz* baserriaren parean, hirugarren bat egongo zela uste dute bertakoek. Horrek hainbat agiritan azaltzen den *Soraiz de medio* izena argituko luke. Itxura denez, hiru arkuko ataria duen *Soraiz* baserriari esango zitzaion.

Toponimoa: **SORAIZ**
Kontzeptua: 10104 / Baserria
Iturriak: 1861: ZUA19 / *Soraiz*
1993: EE20 / *Zoraiz*
Ebakera: 1. *zoáiz* / 2. *zoráiz*
Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995 (1)
Eliás Zaldua (Sagaspe baserria), 1998 (2)
Kokagunea: 88-30
Adierakideak: *Soraiz*, *Soraiz de allí*, *Soraiz de medio*, *Praixkorena*, *Isidroren partidua*, *Nagusikoa*

Oharrak: Baserri honek aurreko aldean duen hiru arkuko atariarengatik XVII. edo XVIII. mendean eraiki edo eraberritu zela ematen du.

Bi etxebizitzakoa izan da, eta biak elkarrengandik bereizteko *Praixkorena*, *Isidroren partidua*, *Nagusikoa*... izenak erabili izan dira azkenaldera.

Toponimoa: **SORAIZ DE ALLÍ**
Kontzeptua: 10104 / Baserria
Iturriak: 1877: ZUA5 / *Sorais de allí*
Adierakideak: ikus *SORAIZ*

Toponimoa: **SORAIZ DE MEDIO**
Kontzeptua: 10104 / Baserria
Iturriak: 1741: ZUA8 / *Soraiz de medio*
1814: ZUA14 / *Soraiz medio*

1871: ZUA20 / *Soraiz-medio*

Adierakideak: ikus *SORAIZ*

Toponimoa: **SORAIZ NUEVO**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1828: ZUA7 / *Soraiz Nuevo*

Adierakideak: ikus *SORAIZBAZTERRA*

Toponimoa: **SORAIZAKONA**

Kontzeptua: 10106 / Baserri-auzoa

Ebakera: 1. *soáizakoná* / 2. *soáitxakoná*

Jesus Etxaniz (Landaburu baserria), 1995 (1)

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998 (1)

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995 (2)

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Antioalde*

Oharrak: 1877an *Soraizakona* 26 baserrik osatzen zuten, hala nola: *Agirre, Agirreetxeberri, Aldasbarren, Altuna, Arizti, Buztintza, Korta, Etxeberribizkardo* (eroria), *Elizalde, Elorriagaazpikoa, Elorriagagoikoa, Goiburu, Gurrutxagaazpikoa, Gurrutxagarakoa, Gurrutxagaerdikoa, Ibagurenexxeberri, Ibaguren* (eroria), *Intsausti, Landaburu, Oianguren, Oiangurentxiki* (desagertua), *Sagaspe, Saltsamendi, Soraizbazterra, Soraiz eta Urruti*.

Toponimoa: **SORAIZBAZTERRA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1734-12-19: ZUA10 / *Soraiz bazterra*

1825: HIPO6 (185.or) / “Venta de Dn. Juan Bauta. de Zurbano y D^a María Igna. de Vicuña y Eleizalde su muger, vecino del lugar de Zurbano, al Convento de Santa Cruz de Azcoytia de la casería de *Soraiz Bazterra*”

1861: ZUA19 / *Soraiz bazterra*

1871: ZUA20 / *Soraiz-bazterra*

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Soraiz, Soraiz nuevo, Karlosena, Santosena, Martzeliñorena*

Oharrak: 1770. urtean Zumarragako kontzejuak *Urdanzelaieta* edo *Matxarralde* menditik egurra ateratzeko baimena eman zuen *Soraizbazterra* baserrian egiten ari ziren lanetarako (Prada 1989: 237). Bestalde, bi bizitzakoa izan da baserri hau, eta biak elkarrengandik bereizteko *Karlosena, Santosena, Martzeliñorena...* izenak erabili izan dira azkenaldera.

Toponimoa: **SORAIZES**

Kontzeptua: 10104 / Etxaldea

Iturriak: 1775: HIPO5 (90.or) / *Soraices*

Adierakideak: ikus *SORAIZ* eta *SORAIZBAZTERRA*

Toponimoa: **SORAIZETXEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Soraiz eche*

1861: ZUA19 / *Soraiz echea*

1871: ZUA20 / *Soraiz-echea*

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Oharrak: *Soraiz* Zumarragako bertako etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa har sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **SORAIZKO ALDAPAK**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *zoáizko aldapák*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Toponimoa: **SORALUZE**

Kontzeptua: 10202 / Kalea

Iturriak: 1885: Kal (9.or) / “Calle *Soraluze*”

1889: ZUA17 / “Calle de *Soraluce*”

1920: ZUA18 / “Calle *Soraluze*”

Kokagunea: Hiribarrua (Soraluze)

Oharrak: 1885ean Zumarragako kontzejuak *Kaleberri*-ren zati bati *Soraluze* izena jartzea erabaki zuen, Nicolas Soraluze Zubizarretaren omenez.

Toponimoa: **SORALUZE**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *soraluzé*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **SORATXO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1968: EE32 / “Iputegui o Insausti y *Soracho*”

Ebakera: *sorátxó*

Juan Toledo (Abendaño baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **SORGINZULO**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1889: ZUA2 (1.or) / “Río llamado *Sorguinzulu*”

Adierakideak: ikus *ERREKATXO* (Korta)

Toponimoa: **SORGINZULO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *sorgínzuló*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Maria Mintegi (Oiangurentxiki baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Oharrak: Sakon hau zakarrez beteta dago egun.

Toponimoa: **SOROANDIA** (Etxeberribizkardo)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1775: HIPO5 (87.or) / “Heredad llamada *Soroandia* con su montecillo robledal”

Toponimoa: **SOROAUNDI** (Aldasbarren)

Kontzeptua: 50502 / Urbazterra

Ebakera: *soróaundí*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **SOROAUNDI** (Anduezu)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *soróaundí*

María Urkiola (Anduezu baserria), 1995

Kokagunea: 88-29

Toponimoa: **SOROAUNDI** (Atxibitabekoa)

Kontzeptua: 50502 / Urbazterra

Iturriak: 1988: EE22 / *Soroaundia*

Ebakera: *soróaundí*

Jose Antonio Izagirre (Atxibitabekoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SOROAUNDI** (Errepelde)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *soróaundí*

Justina Jauregi (Errepelde baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **SOROAUNDI** (Iburreta)

Kontzeptua: 50502 / Urbazterra

Ebakera: *soróaundí*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SOROAUNDI** (Muxika)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1922: Plano15 / *Soroandia*

1966: EE14 / *Soroaundia*

Ebakera: *soróaundí*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **SOROAUNDI** (Oiangurenaundi)

Kontzeptua: 50502 / Urbazterra

Ebakera: *soróaundí*

Jose Martin Beristain (Oiangurenaundi baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **SOROAUNDI** (Olaarte)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *soróaundí*

Ignacio Zunzunegi (Olaarte baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **SOROAUNDI** (Oraagoikoa)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *soróaundí*
 Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **SOROAUNDI** (Sagasppe)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *soróaundí*
 Elias Zaldua (Sagasppe baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SOROAUNDI** (Urruti)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *soróaundí*
 Carmen Aranguren (Urruti baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SOROAUNDI** (Zumakorta)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *soróaundí*
 German Plazaola (Zumakorta baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **SOROAUNDIBARRENA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1889: ZUA2 (10.or) / “Punto denominado *Soro-aundi-barrena*”

Oharrak: *Urdanbideta* baserriaren azpian egon behar du.

Toponimoa: **SOROBARREN** (Elorriaga)
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *soróbarrén*
 Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1998
 Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Etxeazpi*-tik behera dagoen lursailari esaten zaio.

Toponimoa: **SOROBARRENA**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Ebakera: *soróbarrená*
 Arantxa Alberdi (Gurrutxagaazpikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SOROBARRENALDEA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *soróbarrenaldeá*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *GAZTAÑADI* (Landaburu)

Toponimoa: **SOROBARRENEKO ITURRIA**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *soróbarreneko ittúrría*

Justo Andueza (Elgarresta baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SOROBERRI**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: *soróberri*

Resurreccion Mendizabal (Oruezabaletaundi baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **SOROGOENA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *sorógoená*

Nativida Mendizabal (Korta baserria), 1995

Adierakideak: ikus *BARRUTI* (Korta)

Toponimoa: **SOROSAKONA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *sorósakoná*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **SOROTXIKI** (Elizalde)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *sorótxiki*

Pedro Lizarazu (Elizalde baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SOROTXIKIA** (Landaburu)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *Sorótxikié*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SOROZABALA**

Kontzeptua: 50502 / Urbazterra

Iturriak: 1994: EE19 / *Sorozabala*

Toponimoa: **SOROZAR**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *sorózár*

Elias Zaldua (Sagaspe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **SOZIOSALLA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *sóziosallé*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1996

Kokagunea: 88-14

Toponimoa: **SUBILLETA**

Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea

Iturriak: 1733-02-17: ZUA10 / “Monte *Subilleta*”

1741-03-05: ZUA10 / “Término y monte de *Subilleta*”

1826: HIPO6 (208.or) / “Término llamado *Suvilleta*, confinante por la parte inferior con camino carretil que se dirige a Troscamuño”

1849: HIPO7 (36.or) / “Terrenos montazgos en el término de *Zubillera* (sic), poblado de ayas, conocida por Ostabaso de la Casa de Oraeche, y confinante por Oriente con otro ayedo de Zapataricoa...”

Kokagunea: 88-22

Oharrak: *Izazpi* eta *Pagotxoeta* bitartean dagoen iturria izendatzeko besterik ez da erabiltzen gaur egun (ikus *SUBILLETAKO ITURRIA*). Baina litekeena da, garai batean, egun *Troskamuño* izenez ezagutzen den mendiari esan izana.

Toponimoa: **SUBILLETAKO ITURRIA**

Kontzeptua: 60204 / Iturria

Ebakera: *súilletako iturridá*

Txomin Iturbe (Iburretaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Mandaiturri*

Toponimoa: **SUILPERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: 1. *súilperreká* / 2. *súinperreká* / 3. *zubíperreká* / 4. *sóilperreká*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995 (1)

Jesus Legorburu (Mendizabal baserria), 1995 (2)

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995 (3)

Jose Ibarguren (Ibargurenexberri baserria), 1996 (4)

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **TABERNA DE EITZAGA / MESÓN DE EITZAGA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1724-07-30: ZUA10 / *Mesón de Eizaga*

1742-10-14: ZUA10 / *Taberna de Eizaga*

1752-06-13: ZUA10 / “*Tabernas* de vino Nabarro: Casa Concegil y Barrio de *Eizaga*”

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **TABERNA DE LA PLAZA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1739-12-27: ZUA10 / “*Taberna de la plaza* de esta villa”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **TABLA DE LA PLAZA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1726-11-02: ZUA10 / *Tabla de la plaza*
 Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **TALLER DE COCHES**
 Kontzeptua: 20200 / Industria
 Iturriak: 1871: ZUA20 / "*Taller de coches*"
 Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **TANTELU**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1861: ZUA19 / *Tantelu*
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **TANTELU VIEJO**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1861: ZUA19 / *Tantelu viejo*
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **TANTELUBERRIA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1871: ZUA20 / *Tantelu-berria*
 1877: ZUA5 / *Tantelu-berria*
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **TANTELUETXEBERRI**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1853: HIPO7 (68.or) / "Casa denominada *Tantelu-Echeverri* sita en Eizaga"
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **TANTELUKOA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Tantelucoa*
 1798: HIPO6 (87.or) / "Casa nombrada *Tantelucoa* (...) sita y notoria en el Varrio de Eizaga"
 1882: ZUA16 / *Tantelucoa*
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **TANTELUZARRA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1871: ZUA20 / *Tantelu-zarra*
 1877: ZUA5 / *Tantelu-zarra*
 Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **TELLERIALDEA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1826: HIPO6 (193.or) / "Término llamado *Tellerialdea*"

1826: HIPO6 (200.or) / “Otro terreno en Surquiza hacia el parage llamado *Tellerialdea*”

Toponimoa: **TELLERIBURUA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1826: HIPO6 (194.or) / “Trozo de terreno, parte erbal y parte erial, en el término de *Telleri burua*”

Toponimoa: **TONTORGAIN**

Kontzeptua: 50103 / Mendixka

Ebakera: *tontórgáin*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **TORREA**

Kontzeptua: 10104 / Jauregia (ez dago)

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Torrea*

1845: HIPO7 (3.or) / “Casa de *Torrea* (...) confinante por la parte superior con un pequeño prado contiguo a la Yglesia Parroquial, por la inferior con camino que dirige a Celay-Arizti, por un costado con heredad de José Franco. de Olanan, y por otro con una regata que baja desde Eizaga a dar con el río principal”

1861: ZUA19 / *Torrea*

Adierakideak: ikus *NEKOLALDE*

Toponimoa: **TORREALDE**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1804: HIPO6 (111.or) / “Huerta de *Torrealde*”

1828: ZUA7 / “Heredades de *Torrealdea*”

1862: HIPO8 (40.or) / “Heredad labradía denominada *Torre-aldea*”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **TRABAGAZTAÑADI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1828: HIPO6 (225.or) / *Traba-gaztañadi*

Toponimoa: **TRINTXETA**

Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra

Ebakera: *tríntxetá*

Ignacio Zabala (Txerren baserria), 1995

Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **TRINTXUZELAI**

Kontzeptua: 50501, 10104 / Parajea eta baserria

Iturriak: 1740-08-28: ZUA10 / “Una nueva casa en su término de Olarte o *Trinchucelay*”

1741-03-05: ZUA10 / “Nueva casa *Trinchucelay*”

Adierakideak: ikus *OLAARTE*

Toponimoa: **TRONGOETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *tróngotá*
 Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **TROSKA** (Belain)
 Kontzeptua: 50102 / Mendia
 Ebakera: *tróská*
 Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998
 Adierakideak: ikus *BELAIN*

Oharrak: *Troska*, Zumarraga aldean, urak duen kareari esaten zaio (“Urak troska haundia dauka”...). Diotenez, etxegintzarako ere erabili izan da.

Toponimoa: **TROSKA** (Leturiauzoa)
 Kontzeptua: 50301 / Sakona
 Iturriak: 1922: Plano15 / *Trosca*
 1927: ZUA3 / *Trosca*
 Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **TROSKAERREKA**
 Kontzeptua: 60202 / Erreka
 Ebakera: *tróskaerreká*
 Marcial Plazaola (Izuzkitza baserria), 1995
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *OKORROERREKEA*

Toponimoa: **TROSKAKO TXABOLA**
 Kontzeptua: 10301 / Etxola
 Ebakera: *troskáko txábolá*
 Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995
 Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **TROSKAMUÑO**
 Kontzeptua: 50201 / Mendi tontorra
 Iturriak: 1827: HIPO6 (208.or) / “Término llamado Suvilleta, confinante por la parte inferior con camino carretil que se dirige a *Troscamuño*”
 1849: HIPO7 (36.or) / “Camino carretil que se dirige a *Troscamuño*”
 19??: EE29 / *Troscamuño*
 Kokagunea: 88-22
 Adierakideak: *Arantzetako gaina, Goiko gain*

Oharrak: Neolito-Brontzeko tumulu bat dago bertan.

Toponimoa: **TXABALDO**
 Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea
 Ebakera: *txabáldó*
 Victoriano Plazaola (Martiamuno baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **TXABOLAALDE** (Soraiz)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *txabólaaldé*
 Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1986
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **TXABOLAALDEA** (Errepelde)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *txabólaldía*
 Justina Jauregi (Errepelde baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **TXABOLAALDEA** (Izuzkitza)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1942: EE13 / *Chabola-aldea*
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **TXABOLAALDEA** (Oiangurentxiki)
 Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea
 Iturriak: 1961: EE33 / “*Chabola-aldea, en el monte Argisano*”
 Ebakera: *txabólaldía*
 Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995
 Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **TXABOLAALDEA** (Okorro)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1968: EE21 / *Chabola aldea*

Toponimoa: **TXABOLABURU**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1847: HIPO7 (22.or) / “Argomal denominado *Chabolaburua* con su borda”
 Ebakera: *txabólaburú*
 Resurreccion Mendizabal (Oruezabaletaundi baserria), 1995
 Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **TXABOLALDE** (Abeletxe)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *txabólaldé*
 Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30
 Adierakideak: *Txabolatze*

Toponimoa: **TXABOLALDE** (Sagaspe)
 Kontzeptua: 50202 / Muinoa
 Ebakera: *txabólaldé*
 Elias Zaldúa (Sagaspe baserria), 1995
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **TXABOLATXIKI**

Kontzeptua: 10301 / Etxola

Ebakera: *txabólatxikí*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **TXABOLATZE**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *txabólatzé*

Isidro Sudupe (Abeletxe baserria), 1995

Adierakideak: ikus *TXABOLALDE* (Abeletxe)

Toponimoa: **TXABOLAUNDI**

Kontzeptua: 10301 / Etxola

Ebakera: *txabólaundí*

Ignacio Zunzunegi (Olaarte baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Adierakideak: *Txabolazar*

Toponimoa: **TXABOLAZAR** (Arkatillu)

Kontzeptua: 10301 / Etxola

Ebakera: *txabólazár*

Ignacio Zunzunegi (Olaarte baserria), 1995

Adierakideak: ikus *TXABOLAUNDI*

Toponimoa: **TXABOLAZAR** (Kortaberri)

Kontzeptua: 10301 / Etxola

Ebakera: *txabólazár*

Jose Etxaniz (Kortaberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **TXABOLAZPI**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *txabólazpí*

Resurreccion Mendizabal (Oruezabaletaundi baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **TXABOLEA**

Kontzeptua: 10301 / Etxola

Iturriak: 1928: Plano16 / *Chavolia*

Toponimoa: **TXAKURZULO**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1922: Plano15 / *Chacurzulo*

1977: EE30 / *Chacurzulo*

Ebakera: *txakúrzuló*

Juan Toledo (Abendaño baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Txakurzulogoena, Txakurzulobarrena*

Oharrak: Legazpin, jatorriz *Txakonzabaleta* izena duen paraje bati *Txakurzabaleta* esaten zaio gaur egun. Zumarragako leku-izen honetan ere *txakon* > *txakur* bilakaera gerta zitekeen.

Toponimoa: **TXAKURZULOBARRENA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1889: ZUA2 (11.or) / “Punto llamado *Chacurzulo-barrena*”

Adierakideak: ikus *TXAKURZULO*

Toponimoa: **TXAKURZULOGOENA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1889: ZUA2 (10.or) / “Punto conocido por *Chacurzulogoena*”

Adierakideak: ikus *TXAKURZULO*

Toponimoa: **TXANTXIKUALDE**

Kontzeptua: 50502 / Urbazterra

Ebakera: *txantxíkualdé*

Maria Ines Anduaga (Matxainbarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **TXARA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *txará*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Etxeatze* (Leturiondo)

Toponimoa: **TXARAALDE**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *txáraaldé*

Ignacio Zunzunegi (Olaarte baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **TXARABARREN**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *txarábarrén*

Francisco Igartua (Urruti baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **TXARDIN**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1775: HIPO5 (127.or) / “Término llamado *Chardina*”

1782: HIPO6 (9.or) / “Porción erial y labrantía en el paraje que llaman *Chardin*”

Toponimoa: **TXARDIÑA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1922: Plano15 / *Chardina*

1966: EE14 / *Chardiña*
 1991: EE31 / *Echardina*
 1994: EE17 / “*Chardina* o Iturburu”

Ebakera: (*irú*) *txardín*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Oharrak: *Txardiña* izeneko zeharrea hiru lursail bereiz daitezke, eta horregatik «iru txardin» daudela esan ohi dute bertakoek (ikus Urretxuko *Txardiña*-ri egindako oharra).

Toponimoa: **TXENDORZULOALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *txendórzuloaldeá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1996

Adierakideak: ikus *GAZTAÑADI* (Landaburu)

Toponimoa: **TXERREN**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1968: EE32 / *Echerren*

Ebakera: *txerrén*

Pedro Iurrebaso (Kamiñeroetxea), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Zumakortaegikoa*, *Zumakorta de allá*, *Zumakortagarakoa*, *Zumakortagoikoa*,
Txerrenkoa

Oharrak: Baserri hau “Fernando de Olanar” -ek eraiki zuen XIX. mendearren hasieran (ikus *ZUMAKORTAGOIKOA*), eta hortik beharbada *Txerren* izena, Fernandoren hipokoristikoa, alegia.

Toponimoa: **TXERRENALDEKO PAGADIA**

Kontzeptua: 50602 / Pagadia

Iturriak: 1979: EE10 / *Cherren-aldeko-pagadia*

Toponimoa: **TXERRENGOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1979: EE10 / *Cherrenkoa*

Adierakideak: ikus *TXERREN*

Toponimoa: **TXIKILEKU**

Kontzeptua: 10301 / Etxola

Ebakera: *txikilekú*

Jose Antonio Zubizarreta (Otsolarre baserria), 1996

Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **TXIKITANEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1827: ZUA23 / *Chiquitanea*

Toponimoa: **TXIMINISALLA**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *tximínisallé*

Juan Mari Balenziaga (Matxainerdikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **TXORIGAZTAÑADI**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *txorigaztēñerí*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **TXORISAGARRONDO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *txóisarrondó*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ETXAURREA* (Landaburu)

Toponimoa: **TXORITEGI**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1775: HIPO5 (103.or) / “Heredad de *Chorittegui* en Allaflor”

1775: HIPO5 (122.or) / “Heredad llamada *Chorittegui* que existe en esta dcha v^a y alinda por el oriente con tierras de la Casa de Necolalde Torrea, por mediodía con el camino público que va desde la Plaza de Zubiverria, por el poniente con tierras de la Casa de Jauregui aundia, y por el septentrión con el río pral. que baja desde Legazpia”

1843: HIPO6 (265.or) / “Terreno llamado *Choritegui*”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **TXORROALDE**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1775: HIPO5 (125.or) / “Arroio de *Chorroalde*”

Toponimoa: **TXORROALDE** (Aldasbarren)

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Iturriak: 1740-08-28: ZUA10 / “Término de *Chorroalde*”

1774: HIPO5 (69.or) / “Castañal que llaman *Chorroalde* (...) confina por el oriente con camino que se sube de Aldasbarren a Elgarresta, por mediodía con castañal perteneciente a la casa de Lizaryturri, por el oriente con castañal de la casa de Barberocoa”

1828: HIPO6 (213.or) / “Castañal de *Chorroalde*”

1958: EE36 / “Castañal llamado *Chorroalde*”

Ebakera: *txorráldé*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **TXORROALDE** (Olaarte)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *txorróaldé*

Ignacio Zunzunegi (Olaarte baserria), 1995

Toponimoa: **TXORROALDE** (Oraagoikoa)

Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *txorróaldé*
 Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995
 Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **TXORROALDEA** (Altzola)
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1984: EE27 / *Chorro-aldea*

Toponimoa: **TXURDINARIZTI**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1795: HIPO6 (75.or) / “Hereditad llamada Churdinsoro o *Churdinarizti* (...) confina por arriba con heredades de Gurruchaga, por avajo con Camino carretil, y por los dos lados con heredades de la Casa de Yzuzquiza y Pedro de Echalecu”
 1862: HIPO8 (77.or) / “Término llamado *Churdinaristi*”

Toponimoa: **TXURDINSORO**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1795: HIPO6 (75.or) / “Hereditad llamada *Churdinsoro* o *Churdinarizti* (...) confina por arriba con heredades de Gurruchaga, por avajo con Camino carretil, y por los dos lados con heredades de la Casa de Yzuzquiza y Pedro de Echalecu”

Toponimoa: **TXURGINGOA**
 Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1798: HIPO6 (90.or) / *Churgingoa*
 Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **UDAGA**
 Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea
 Iturriak: 1827: HIPO6 (209.or) / “Sitio llamado *Uda-aga* (...) cuyos linderos son por avajo el ipinogui de Aranburu de medio, por arriba el camino carretil de Elorriaga a Pagochoeta, por otro lado con terreno nuevamente amojonado del mismo Aranburu de medio, y por el otro con el Ypinogui de la Casa de Altuna”
 1852: HIPO7 (60.or) / “Término de *Udaga*”
 1983: EE12 / *Udara*
 Ebakera: 1. *udábá* / 2. *udáá*
 Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995 (1)
 Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998 (2)
 Kokagunea: 88-30
 Adierakideak: *Udagazelai*

Oharrak: Zabalgune honetan antzinako bi herribide gurutzatzen dira: bata *Mandubi*-tik datorrena, eta Azpeititik datorrena bestea.

Toponimoa: **UDAGAKO TXABOLEA**
 Kontzeptua: 10301 / Etxola
 Ebakera: *udáko txabóleá*
 Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *UDAGA*

Toponimoa: **UDAGAZELAI**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Iturriak: 1983: EE12 / *Udazelai*

Adierakideak: ikus *UDAGA*

Toponimoa: **UEGON**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1574: Tell / “Arroyo de *Huegon*”

1740-08-28: ZUA10 / “Arroyo de *Huegon*”

1775: HIPO5 (125.or) / “Regata que llaman de *Huegon*”

1854: HIPO7 (73.or) / “Regata de *Ubegon*”

Adierakideak: ikus *EITZAGAERREKA*

Toponimoa: **UEGON**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1543: ZUA1 / “Dom^o de elorriaga el de *Uegon*, contribuyente de octavo”; “Lopeiza de igarza por lo de *Huegon*, contribuyente de octavo”

1736-12-09: ZUA10 / “Riachuelo que baja de *Ubegon* a la heredad de la Casa de Loidi”

1775: HIPO5 (80.or) / “Arroio que vaja de Arlasca a *Huegon* hacia la parte de Gurruchaga”

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Toponimoa: **UEGON**

Kontzeptua: 30406 / Zubia

Iturriak: 1742-08-12: ZUA10 / “Puente de *Hegon*”

1774: HIPO5 (64.or) / “Puente de *Hegon*”

Toponimoa: **UGARAUNDIALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1908: UUA14 / *Ugaraundialdea*

Toponimoa: **UKALONDOALDEA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *ukálondoaldeá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1996

Adierakideak: ikus *GAZTAÑADI* (Landaburu)

Oharrak: Inguru horretatik igarotzen den bideak ukalondoaren antza omen du, bertakoen arabera.

Toponimoa: **UMENERREKEA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *uménerrekeá*

Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Gaztañadiko erreka*, *Landaburuerreka*, *Altunako erreka*

Toponimoa: **URAZANDI**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “*Uracandi* la de muguerza, contribuyente de medio”; “*Uraçandi* la de andrés, contribuyente de medio”

1625: Isasti (115.or) / *Urazandi*

1727-03-25: ZUA10 / *Urasandi*

1732-02-07: ZUA10 / *Urazandi*

1810: ZUA15 / *Orazaundi*

1827: ZUA23 / *Urazaundi*

1861: ZUA19 / *Urazandi*

1864: Nom (144.or) / *Uraz-aundia*

1877: ZUA5 / *Urasandi*

1923: EE37 / *Urazandi*

Ebakera: 1. *urésaundí* / 2. *úxaundí*

Maria Ines Anduaga (Matxainbarrena baserria), 1996 (1)

Jose Ibarguren (Ibargurenexberri baserria), 1996 (2)

Kokagunea: 88-37

Oharrak: Urez haraindiko baserria delako izango du beharbada *Urazandi* izena. Dena den, izen hori jarri zen garaian ezin dugu jakin zein «ur» edo erreka erabili zuten erreferentzi gisa, hiru errekek inguratzen baitute baserria: *Urola*-k, *Otainerreka*-k eta *Urazandi*-k.

Toponimoa: **URAZANDIBURU**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *uesándiburú*

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995

Kokagunea: 88-37

Toponimoa: **URBIZUKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1814: ZUA4 / *Urbiscoa*

1840: HIPO6 (247.or) / *Urbiscoa*

1882: ZUA16 / *Urbiscoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: *Urbizu* Mutiloako etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **URDANBIDETA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1543: ZUA1 / “Pascoal de *Urdanbidieta*”

1752-11-26: ZUA10 / “Casería de *Urdanbidueta*”

1782: ZUA14 / *Urdanbieta*

1826: HIPO6 (202.or) / “Camino carretil del arroyo de la Casa de *Urdambieta*”

1864: Nom (9.or) / *Urdambideta*

1882: DEA2 / *Urdambideta*

1966: EE31 / *Urdampilleta*

1994: EE17 / *Urdambideta*

Ebakera: *urdámittá*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Eperralde*, *Urdanbidetaerdikoa*, *Urdanbidetabekoa*

Toponimoa: **URDANBIDETABEEKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Ebakera: *urdámittabeékuá*
 Justina Jauregi (Errepelde baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *URDANBIDETA*

Toponimoa: **URDANBIDETAERDIKOA**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Ebakera: *urdámittaerdikuá*
 Justina Jauregi (Errepelde baserria), 1995
 Adierakideak: ikus *URDANBIDETA*

Toponimoa: **URDANZELAIETA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1725-09-23: ZUA10 / *Urdancelaieta*
 1770: HCZ (237.or) / “Monte de *Urdancelaieta* o Macharralde”

Toponimoa: **URDINTXABOLETA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1927: ZUA3 / *Urdiñchaboleta*

Toponimoa: **URDOLETA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1752-01-03: ZUA10 / “Monte concegil de *Urdoleta*”

Toponimoa: **UROLA**
 Kontzeptua: 60201 / Ibaia
 Iturriak: 1434: F57 (60.or) / “Como desçiende por el arroyo a yuso fasta el agua e rio de Legaspia, e dende por el dicho rio a yuso como da por el agua fasta donde entra el arroyo que llaman de *Huola* al dicho rio de Legaspia...”
 1613: UUA5 / “En Yrimo savel vaxando por la fuente de para el rio de *Uola*”
 1752: ZUA6 / “Rio nombrado *Urola*”
 1819: HIPO2 (65.or) / “Río maior llamado *Urola*”
 1889: ZUA2 / “Punto llamado Mugarrieta en el río *Urola*”
 1951: Plano1 / “Río *Urola*”
 Ebakera: *úrolá*
 Jose Mari Plazaola (Kaminpe baserria), 1995
 Kokagunea: 88-37, 88-29, 88-21
 Adierakideak: *Legazpi, Río caudal, Río mayor, Río principal, Ibaia, Errekaundia*

Oharrak: ikus Urretxuko *Urola*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **URRATEGI**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *urrátéi*
 Maria Carmen Lizarralde (Soraiz baserria), 1996
 Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **URREZTIBARRENA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1780: HIPO6 (1.or) / “Término de *Urrestivarrena*”

Toponimoa: **URRITXIPI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1722-02-05: ZUA10 / “Calera en el parage llamado *Urrichipi*”

Toponimoa: **URRITXIPIONDO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1734-05-27: ZUA10 / *Urrichipi ondo*

1741-07-11: ZUA10 / “Robledal de *Urrichipiondo*”

Oharrak: *Kortaberri* eta *Leturigoena* baserriei lotua agertzen da agiritan.

Toponimoa: **URRUTI**

Kontzeptua: 10104 / Baserría

Iturriak: 1526: ZUA25 / “Martin Garcia de *Urrutia*”

1543: ZUA1 / “*Urrutia*, entero contribuyente”

1576: ESHU (198.or) / “Casa de *Urrutia*”

1734-12-19: ZUA10 / *Urrutia*

1775: HIPO5 (115.or) / *Urrutia*

1814: ZUA4 / *Urruti*

1871: ZUA20 / *Urrutia*

1920: ZUA18 / *Urruti*

Ebakera: *urrúti*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserría), 1995

Kokagunea: 88-30

Adierakideak: *Urrutijauregi*, *Urrutigoikoa*, *Urrutibekoa*

Oharrak: XVI. mendeko agiri batean (Arbide: 86) “Martin Garcia de *Urrutia*”-k, Legazpi, Urretxu eta Zumarragako lurretan zeuden *Mendiarras* eta *Matxain* burdinoletan lan egin zuela adierazten da: “martin garcia de *Hurrutia* (...) vezino de la universidad de Zumarraga (...) dueño de la mitad de los molinos de *mendiarras* (...) el dicho martin garcia e sus padres e abuelos y antepasados han tenido e tuvieron tomados e los poseyeron a voz y en nombre dela dicha casa de *urrutia* e ferrerías que por tiempo fueron en los dichos lugares de *mendiarras* y en *machain*...”

1969an sute batek erabat kiskali zuen.

Toponimoa: **URRUTIBEKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserría

Ebakera: *urrútibekoá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserría), 1995

Adierakideak: ikus *URRUTI*

Toponimoa: **URRUTIGOIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserría

Ebakera: *urrútigoikoá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserría), 1995

Adierakideak: ikus *URRUTI*

Toponimoa: **URRUTIAUREGUI**

Kontzeptua: 10104 / Baserría

Iturriak: 1625: Isasti (115.or) / *Urruti Jauregui*

1775: HIPO5 (203.or) / “Casa de *Urrutijauregui*”

1856: HIPO7 (85.or) / “Casería de *Urrutijauregui*”

Adierakideak: ikus *URRUTI*

Toponimoa: **URRUTIKO ALDASKA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *urrútiko aldaská*

Luisa Aranburu (Arizti baserria), 1996

Adierakideak: ikus *ARLASKA*

Toponimoa: **URRUTIZELAI**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1721: LUA2 / *Urrutizelai*

Adierakideak: 88-30

Oharrak: Hiru puntako lursail hau *Urruti* baserriarena da, eta hortik bere izena.

Toponimoa: **URRUZTI**

Kontzeptua: 50304, 10104 / Zabalgunea, gero baserria

Iturriak: 1782: ZUA14 / “Paraje y sitio de *Urrizti*”

1810: ZUA15 / *Urrizti*

1826: HIPO6 (206.or) / “Casería de *Urrizti*, propia de Juan Ant^o de Alzola”

1828: HIPO6 (229.or) / *Urristi*

1861: ZUA19 / *Urrizti*

1862: HIPO8 (72.or) / “Sitio llamado *Urristi* (...) confinante por la parte superior con el camino carretil que se dirige desde Abendaño a las de Ula y Errazo, por la parte inferior remata en ángulo agudo en la cima llamada Juan Peizco eguia”

1871: ZUA20 / *Urrizti*

1877: ZUA5 / *Urrusti*

1883: DEA2 / *Urresti*

1920: ZUA18 / *Urrezti*

Ebakera: *urrústí*

Antonio Zabaleta (*Urruzti* baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **URRUZTIBARRUTIGOENA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *urrúztibarrútigoená*

German Plazaola (*Zumakorta* baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **URRUZTIERREKA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *urrúxtierreká*

Pedro Iurrebaso (*Kamiñeroetxea*), 1995

Adierakideak: ikus *BERAZERREKA*

Toponimoa: **URSALTO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1861: HIPO8 (20.or) / “Término llamado *Ursalto* en el arroyo de hacia *Urdanbieta*”

Toponimoa: **URSALTOGOIKOA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1958: EE36 / “Terreno castañal, robledal y helechal llamado *Ursalto-goicoa*”

Toponimoa: **URTADOSOROA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1826: HIPO6 (195.or) / “Heredad llamado *Urtado Soroa* (...) confinante por los dos costados con heredades de Coletocoa y Antoniochiquinea, por avajo con heredad del amo de Oruezabaleta, y por arriba con heredad de Gurruchaga de abajo”

1854: HIPO7 (77.or) / “Heredad labrantía nombrada *Hurtado-soro*”

Toponimoa: **URTEAGA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Urteaga*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: *Urteaga* Azkoitiko etxalde baten izena da, eta *Eitzagako* oikonimoak han sortutako deiturarekin izan dezake loturarik.

Toponimoa: **URTEAGANEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1741: ZUA8 / *Urteguenea*

1814: ZUA4 / *Urteenea*

1833: HIPO6 (237bis) / *Urtenea*

1882: ZUA16 / *Urtenea*

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: ikus *Urteaga*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **URTEAGANEKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (203.or) / “Casa llamada *Urtteguenecoa*”

Kokagunea: Hiribarrua (Eitzaga)

Oharrak: ikus *Urteaga*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **URTUBI**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1543: ZUA1 / “La de maria de *hurtubia*, contribuyente de octavo”

1746-01-16: ZUA10 / “Camino desde *Urtubia* para la Hermita de la Antigua”

1775: HIPO5 (76.or) / “Casa de *Urttubia*”

1800: HIPO6 (98.or) / *Urtuvi*

1854: HIPO7 (74.or) / *Urtubia*

1871: ZUA20 / *Urtubia*

Ebakera: *urtébi*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: Hiribarrua (Piedad)

Toponimoa: **URTUBI**

Kontzeptua: 60202 / Erreka
 Iturriak: 1765: Asti (382.or) / “Regata de *Urtubia*”

Toponimoa: **URTUBIBURUA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1820: HIPO6 (168.or) / “Hereditad que se halla en *Urtubi burua*, y confina con la cavecera de esta misma casa, por una parte, y otra con la de Gavilondonea, y por mediodía con camino que se dirige a la Antigua”

Toponimoa: **URTUBIKO ESTRADIA**

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Ebakera: *urtébiko estrárea*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Oharrak: *Urtubi* etxetik *Antio*-ko elizara zihoan bideari esaten zaio.

Toponimoa: **URZELAI**

Kontzeptua: 50607 / Gaztainadia

Iturriak: 1735-02-27: ZUA10 / “Castañales de *Uzelai* y Ayesubaso”

Toponimoa: **URZELAI**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1390: F6 (150.or) / “Iohan de *Huçelay*”; “Pero de *Hurçelay*”

1721-02-05: ZUA10 / *Ucelai*

1741: ZUA8 / *Uzelai*

1850: HIPO7 (40.or) / “Casas de *Urcelay* y Epeldenea nuevo”

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **URZELAI MAYOR**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1810: ZUA15 / *Ucelay mayor*

1856: HIPO7 (85.or) / *Ucelay-mayor*

1871: ZUA20 / *Ucelay-mayor*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **URZELAI MENOR**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Ucelay menor*

1786: HIPO6 (25.or) / *Ucelai menor*

1861: ZUA19 / *Ucelay menor*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **URZELAI AUNDIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1877: ZUA5 / *Ucelay aundia*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **URZELAITXIKIA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1782: HIPO6 (11.or) / “Casa nombrada *Ucelay chiquia* sita en el varrio de Zufiaurre”

1871: ZUA20 / *Ucelay chiquia*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **USAKO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1849: HIPO7 (37.or) / “Un terreno que con su arbolado existe en el término de *Uzaco*”

1857: HIPO7 (105.or) / “Terreno labradío (...) existente en el término de *Uraco* (...) confinante por la parte superior y ambos costados con terrenos de las Casas de Ondarra, Anduezu y Lizarzu (sic)”

Ebakera: *usákó*

Bautista Alberdi (Leturiondo baserria), 1998

Kokagunea: 88-21, 88-29

Toponimoa: **ZABALA**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: *zabálá*

Miguel Aranberri (Elorriagagoikoa baserria), 1998

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ZABALA**

Kontzeptua: 50502 / Urbazterra

Ebakera: *zabálé*

Jose Martin Beristain (Oiangurenaundi baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ZABALDO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *zabáldó*

Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ZABALO**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (124.or) / “Casa de *Zavalo*”

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **ZABALOBASO**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *zabálobasó*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ZABALOKO SOROA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1775: HIPO5 (204.or) / “Hereditad nombrada *Zabalocosoroa* sita sobre la Balsa del Barrio de Eizaga (...) y confina por la parte inferior con la regata que baja a espaldas de dcho Barrio”

Toponimoa: **ZABALOKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1718: ZUA13 / *Zavalocoa*

1848: HIPO7 (39.or) / *Zabalocoa*

1871: ZUA20 / *Zabalacoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Oharrak: “Joanes de Zabalo, contribuyente de ochavo”; “Lo de San Juan de Zabalo, contribuyente de ochavo” (1543, ZUA1)

Toponimoa: **ZABALOKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1862: HIPO8 (62.or) / “Regata y huerta de *Zabalocoa*”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **ZABALOSORO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1858: HIPO7 (113.or) / “Término llamado *Zabalosoro* (...) confinante por norte con terreno de Yburreta garacoa y Oraa abajo”

Toponimoa: **ZAKARDI**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *zákardi*

Victoriano Lizarralde (Agirre baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ZALDIBIZKAR**

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *zaldibixkár*

Jose Domingo Bastarrika (Bidaurreta baserria), 1995

Adierakideak: ikus *ASTOBIZKAR*

Toponimoa: **ZALDUARIZTI**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *zaldúariztí*

Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ZALDUNEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1800: HIPO6 (103.or) / *Zalduenea*

1823: HIPO6 (180.or) / “Casas de Abeleche y *Zalduenea*, propias del recordado Aranburu”

Kokagunea: Hiribarrua

Oharrak: *Zaldu* Legazpiko etxalde baten izena da, eta hiribarruko oikonimoa han sortutako deiturarekin eratu dela dirudi.

Toponimoa: **ZAMABIDE** (Albitxuri)

Kontzeptua: 30404 / Bidea

Ebakera: *zamábidé*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-22, 88-21

Oharrak: ikus Urretxuko *Zamabide*-ri egindako oharra.

Toponimoa: **ZAMABIDE** (Soraiz)

Kontzeptua: 50305 / Hegia

Ebakera: *zamábidé*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ZAMARKO**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: *zamárkó*

Juan Soraluze (Leturibarrena baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ZAPALEKUETA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Ebakera: *zapálekutá*

Jose Antonio Begiristain (Muxika baserria), 1995

Kokagunea: 88-13

Toponimoa: **ZAPATARIKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1849: HIPO7 (36.or) / *Zapataricoa*

1871: ZUA20 / *Zapataricoa*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **ZEFERIÑONEA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria (ez dago)

Ebakera: *sebéñoné*

Jose Ibareguren (Ibaregurenexberri baserria), 1996

Adierakideak: ikus *MENDIASAGASTI*

Toponimoa: **ZEKORSORO**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Iturriak: 1840: HIPO6 (243.or) / "Heredad de *Zecorsoro*"

Toponimoa: **ZELAEA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1749-05-26: ZUA10 / *Zelaea*

Adierakideak: ikus *ZELAIKOA*

Toponimoa: **ZELAETA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1526: ZUA25 / “Martín de *Celaeta*”

1543: ZUA1 / “Andrés de Izaguirre por lo de *Celaeta*”; “Lo de Martín de *Celaeta*”

Toponimoa: **ZELAIARIZTI**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1845: HIPO7 (3.or) / “Camino que dirige a *Celay-Arizti*”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **ZELAIAUNDI** (Korta)

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: *zeláddaundí*

Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ZELAIAUNDI** (Oiangurenaundi)

Kontzeptua: 50502 / Urbazterra

Ebakera: *zeláiaundí*

Jose Martin Beristain (Oiangurenaundi baserria), 1995

Adierakideak: 88-38

Toponimoa: **ZELAIAUNDI** (Soraiz)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *zeláiaundí*

Jose Lizarralde (Soraizbazterra baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ZELAIBARREN**

Kontzeptua: 50306 / Zeharra

Ebakera: *zeláibarrén*

Jesus Legorburu (Mendizabal baserria), 1995

Kokagunea: 88-29

Oharrak: Zehar honetan egun *Ipar Haizea* etxadia dago.

Toponimoa: **ZELAIBERRI** (Aranburuetxeberri)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *zeláiberrí*

Manolo Etxezarreta (Aranburuetxeberri baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ZELAIBERRI** (Egi)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *zeláiberrí*

Maria Puldain (Egi baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ZELAIBERRI** (Elorriagaazpikoa)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *zeláiberrí*

Blas Arakama (Elorriagaazpikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ZELAIEDER**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1740-08-28: ZUA10 / “Término concegil de *Zelaieder*”

Toponimoa: **ZELAIKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1764: IEA2 / “Casa de *Celascoa* (sic) o *Allaflor*”

1765: Asti (381.or) / *Celaycoa*

1798: HIPO6 (89.or) / “Heredad entre la Casa nombrada *Celaicoa* y *Zuiverria*”

1824: HIPO6 (181.or) / “Casa llamada *Celaicoa*, la que confina por arriba y costado que mira acia la Tejería con terrenos de la casería de Jauregui; por abajo con el camino de *Mandaosin*”

1843: HIPO6 (266.or) / “Casa llamada *Allaflor* o *Celaycoa*”

1845: HIPO7 (4.or) / “Casería denominada de *Allaflor* o sea *Celaicoa*”

Kokagunea: Hiribarrua (Elizkale)

Adierakideak: *Zelaea*, *Casa de la pradera*, *Allaflor*

Oharrak: Urretxuko udalerrian ere bazen «sesio» ugari eragin zituen *Zelaikoa* izeneko beste baserri bat. Izan ere, 1860ko hamarkadan Urola ibaiaren desbideraketarekin Zumarraga aldera pasa zen. Kasualitatez, bi *Zelaikoa*-k elkarrengandik oso gertu zeuden.

Toponimoa: **ZENSO**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (92.or) / “Dos casas contiguas que tenía en esta dha villa, que confinan por delante con Plaza, por las espaldas con la Casa del vicario Dn Pedro de Jauregui, por un lado con Camino Real, y por el otro con Casa y orno, que posehe dcho vicario, y llaman a dhas casas *Censo*”

1842: HIPO6 (260.or) / “Las casas la una llamada Alias de *Censo*, sita en esta villa de Zumarraga, que confina por delante con la plazuela del Concejo de ella”

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Toponimoa: **ZENSO MAYOR**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1740-02-27: ZUA10 / “*Censo maior* y menor”

1798: HIPO6 (90.or) / “*Senso maior* y menor”

1845: HIPO7 (10.or) / *Censo mayor*

1871: ZUA20 / *Censo mayor*

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Toponimoa: **ZENSO MENOR**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1740-02-17: ZUA10 / “*Censo maior* y *menor*”

1798: HIPO6 (90.or) / “*Senso maior y menor*”

1861: ZUA19 / *Censo menor*

1871: ZUA20 / *Censo menor*

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Toponimoa: **ZENSOKOA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1827: ZUA23 / “*Casa de Sensocoa*”

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Toponimoa: **ZENSOTXIKI**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1739-01-02: ZUA10 / *Censo chiqui*

1842: HIPO6 (260.or) / “*Casa llamada por su nombre Alzaga, y comunmente llaman Censo chiquia*”

Kokagunea: Hiribarrua (Plaza zaharra)

Toponimoa: **ZUAIZTI** (Aldasbarren)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *zuáiztí*

Martin Aizkibel (Aldasbarren baserria), 1995

Kokagunea: 88-38

Toponimoa: **ZUAIZTIA** (Aizpuru)

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Ebakera: *zuáiztiddá*

Miguel Arostegi (Aizpuru baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ZUAIZTIA** (Oraagoikoa)

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *zuáiztiddá*

Jose Mari Jauregi (Oraagoikoa baserria), 1995

Kokagunea: 88-22

Toponimoa: **ZUBIBERRI**

Kontzeptua: 30406 / Zubia (ez dago)

Iturriak: 1742-08-12: ZUA10 / “*Puente de Zubiberria*”

1775: HIPO1 (58.or) / “*Puente Zubiberria*”

1790: UUA9 / *Zubiberria*

1798: HIPO6 (87.or) / “*Camino público que se dirige desde la Plaza de esta villa, al Puente de Zubiverria*”

1808: HIPO2 (29.or) / “*Entre Zubiverria y la presa de Jauregui*”

1851: HIPO3 (38.or) / “*Puente de Zubiberri*”

Oharrak: Zubi hau gaur eguneko Ertzantzaren komisaldegiaeren parean zegoen.

Toponimoa: **ZUBIBERRI**

Kontzeptua: 30406 / Zubia

Ebakera: 1. *zubiberrí* / 2. *súiberrí*
 Natividad Mendizabal (Korta baserria), 1995 (1)
 Jose Martin Beristain (Oiangurenaundi baserria), 1995 (2)
 Kokagunea: 88-38

Oharrak: Trenbide gaineko zubia da, eta bertatik *Korta* baserritik kale alderako «elizbidea» zihoan.

Toponimoa: **ZUBIBERRIA**
 Kontzeptua: 10203 / Plaza
 Iturriak: 1775: HIPO5 (122.or) / “Camino público que ba desde la Plaza de *Zubiverria*”
 Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **ZUBIBURUA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1847: HIPO7 (22.or) / “Castañal y robledal llamado *Zubiburua*”

Toponimoa: **ZUBIMUSU**
 Kontzeptua: 30406 / Zubia (ez dago)
 Iturriak: 1706: Jaka2 (21.or) / “Puente de *Zubi-muzu*”
 1810: Jaka2 (15.or) / “Puente de *Zubimuzu* que divide las jurisdicciones de esta Villa y la de Zumarraga”
 Adierakideak: ikus ZUFIAUR

Toponimoa: **ZUBITXO**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Ebakera: *zubítxó*
 Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995
 Kokagunea: 88-21

Toponimoa: **ZUBIZARRETASOROA**
 Kontzeptua: 50508 / Lursaila
 Iturriak: 1854: HIPO7 (74.or) / “Heredad llamada *Zubizarreta Soroa* (...) proximidad de la Casa de Urtubia (...) lindante por el oriente con el camino que se dirige a la hermita titulada Antigua”
 1854: HIPO7 (75.or) / “Heredad denominada *Zuvizarreta Soroa* (...) propia de José Joaquín Zubizarreta”

Toponimoa: **ZUFIAUR**
 Kontzeptua: 10202 / Kalea
 Iturriak: 1775: HIPO5 (76.or) / “Calle de *Zufiaurre*”
 1833: HIPO6 (237.or) / “Calle de *Zufiaur*”
 1871: ZUA20 / “Calle de *Zufiaurre*”
 1877: ZUA5 / “Calle *Zufiaurre*”
 1889: ZUA17 / “Calle de *Zubiaurre*”
 1920: ZUA18 / “Calle *Zubiaurre*”
 Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **ZUFIAUR**
 Kontzeptua: 10203 / Plaza

Iturriak: 1774: HIPO5 (64.or) / “Casa que tenía en la Plaza de *Zufiaur* de esta dha v^a pegante a la hermita de Nuestra Señora de *Zufiaur*”; “Camino real público que va desde la plaza de *Zufiaur* a la Yg^a antigua”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **ZUFIAUR**

Kontzeptua: 40703 / Ermita (ez dago)

Iturriak: 1727-11-29: ZUA10 / “Hermita de N^a S^a de *Zufiaur*”

1774: HIPO5 (64.or) / “Casa que tenía en la Plaza de *Zufiaur* de esta dcha v^a pegante a la hermita de Nuestra Señora de *Zufiaur*”

1781: HIPO1 (81.or) / “Hermita de *Zufiaurre*”

1789: HIPO6 (37.or) / “Hermita de Nra. Señora de *Zufiaurre*”

Adierakideak: *La Piedad, Elizaberri*

Toponimoa: **ZUFIAUR**

Kontzeptua: 10201 / Hiriguneko auzoa

Iturriak: 1574: Tell / “Barrio de *Zufiaurre* y su cruz caminera”

1728-02-03: ZUA10 / “Varrío de *Zufiaur*”

1775: HIPO5 (109.or) / “Barrio de *Zufiaurre*”

1786: HIPO6 (26.or) / “Varrío de *Zufiaur*”

Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **ZUFIAUR**

Kontzeptua: 10205 / Etxea

Iturriak: 1775: HIPO5 (127.or) / *Zubiaurre*

1842: HIPO6 (261.or) / *Zufiaurre*

Kokagunea: Hiribarrua (Kalebarren)

Toponimoa: **ZUFIAUR**

Kontzeptua: 30406 / Zubia (ez dago)

Iturriak: 1538: ESHU (141.or) / *Çufiaur*

1700: Jaka2 (21.or) / “Puente que llaman *Zubiaurre*”

1742-06-20: ZUA10 / “Antepechos del puente de *Zufiaur*”

1742-08-12: ZUA10 / “Puente de *Zubiaur*”

Kokagunea: Hiribarrua (Areitzaga-Kalebarren)

Adierakideak: *Zubimusu, Erreten*

Oharrak: Zubi honek Zumarragako *Zufiaur* auzoa (*Kalebarren*, gaur egun) eta Urretxuko *Erreten* kalea (*Areitzaga*, gaur egun) batzen zituen.

Toponimoa: **ZUFIAURTXIPI**

Kontzeptua: 30406 / Zubia

Iturriak: 1486: ESHU (129.or) / “Puente de *Zubiaurrechipi*”

1538: ESHU (141.or) / *Çufiaurrechipi*

1543: ESHU (127.or) / “Puente de *Zufiaurchipy*”

1550: ESHU (214.or) / “La puente de *Çufiarchipi*”

Oharrak: Badirudi *Legazpijaregi* etxearen ondoan zegoela, honako agiri-zatiak erakusten digunez: “situado sobre el río, en el camino y vado que es cabe la casa de Legazpia” (ESHU: 224.or)

Toponimoa: **ZUMAETA**

Kontzeptua: 10205 / Etxea
 Iturriak: 1718: ZUA13 / *Zumaeta*
 Kokagunea: Hiribarrua

Toponimoa: **ZUMAKORTA**
 Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea
 Iturriak: 1752: ZUA6 / “Alto llamado *Zumakorta*”
 Adierakideak: ikus *ZUMAKORTABURUA*

Toponimoa: **ZUMAKORTA**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1814: ZUA4 / *Zumacorta*
 1968: EE32 / *Zumacorta*
 Ebakera: *zómortá*
 Patxi Plazaola (Abendaño baserria), 1996
 Kokagunea: 88-21
 Adierakideak: *Zumakortazar, Zumakortaandikoa, Zumakortaemendikoa, Zumakorta de acá*

Toponimoa: **ZUMAKORTA**
 Kontzeptua: 50501 / Parajea
 Iturriak: 1746-01-16: ZUA10 / “Monte de *Zumacorta*”
 1782: ZUA14 / “Términos de pastos de Ayesubaso y *Zumacorta*”
 1851: HIPO7 (52.or) / *Zumacorta*

Toponimoa: **ZUMAKORTA DE ACÁ**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1871: ZUA20 / *Zumacorta de acá*
 1877: ZUA5 / *Zumacorta de acá*
 Adierakideak: ikus *ZUMAKORTA*

Toponimoa: **ZUMAKORTA DE ALLÁ**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1833: HIPO6 (236.or) / *Zumakorta de allá*
 1871: ZUA20 / *Zumacorta de allá*
 Adierakideak: ikus *TXERREN*

Toponimoa: **ZUMAKORTAANDIKOA**
 Kontzeptua: 10104 / Baserria
 Iturriak: 1883: DEA2 / *Zumacortaandicoa*
 Ebakera: *zomákortá ándikuá*
 Patxi Plazaola (Abendaño baserria), 1996
 Adierakideak: ikus *ZUMAKORTA*

Toponimoa: **ZUMAKORTABURUA**
 Kontzeptua: 50200 / Mendi baten goialdea
 Iturriak: 1821: HIPO6 (176.or) / “Término de *Zumacortaburua*”
 1861: ZUA19 / *Zumacorta burua*
 1871: ZUA20 / “*Zumacorta-burua* helechal”
 1889: ZUA2 (11.or) / “Punto llamado *Zumacorta burua*”

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Goiko gain* (Zumakorta), *Txerrengo gaina*, *Pagobakar*, *Zumakorta*

Toponimoa: **ZUMAKORTAEGIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1890: DEA2 / *Zumacortaeguicoa*

Adierakideak: ikus *TXERREN*

Toponimoa: **ZUMAKORTAEMENDIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Ebakera: *zómokortá eméndikuá*

Patxi Plazaola (Abendaño baserria), 1996

Adierakideak: ikus *ZUMAKORTA*

Toponimoa: **ZUMAKORTAERREKEA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Ebakera: *zumákortaerrékiá*

Antonio Zabaleta (Urruzti baserria), 1995

Kokagunea: 88-21

Adierakideak: *Errekatxo* (Urruzti)

Toponimoa: **ZUMAKORTAGARAKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1827: HIPO6 (210.or) / *Zumacorta garacoa*

Adierakideak: ikus *TXERREN*

Toponimoa: **ZUMAKORTAGOIKOA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1807: HIPO6 (140.or) / “Paraje llamado *Zumacorta Goicoa*”

1862: HIPO8 (51.or) / “Paraje llamado *Zumacortagoicoa*, jurisdicción de dicha villa de Zumarraga, y que confinan por O. con un camino carretil y con un trozo del mismo Jauregui, por O. y M. con terrenos de la casería de Zumacorta, y por el N. con la cumbre y vertiente de aguas; cuyos terrenos fueron anteriormente concegiles de la expresada villa de Zumarraga, la cual mediante real facultad y mediante remate público los enagenó”

Toponimoa: **ZUMAKORTAGOIKOA**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1821: HIPO6 (175.or) / “Casería de *Zumacorta goicoa*”

1840: HIPO6 (245.or) / “Fernando de Olanan, difunto vecino que fue de la misma villa de Zumarraga, y Juan Ign. de Aranzadi, que lo es de Tolosa, construyeron de nueva planta la Casería de *Zumacorta-goicoa* en terreno concegil de la citada villa de Zumarraga”

Adierakideak: ikus *TXERREN*

Toponimoa: **ZUMAKORTAZAR**

Kontzeptua: 10104 / Baserria

Iturriak: 1810: ZUA15 / *Zumacorta zarra*

1861: ZUA19 / *Zumacorta-zarra*

1864: Nom (144.or) / *Zumacorta-zar*

Adierakideak: ikus **ZUMAKORTA**

Toponimoa: **ZUMAKORTAZARRA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1818: HIPO6 (159.or) / “Terreno en el parage de *Zumacorta Zarra*”

Toponimoa: **ZUMALAKARDI**

Kontzeptua: 50102 / Mendia

Iturriak: 1805: Plano4 / “Arguisain o *Zumalacardi*”

Toponimoa: **ZUMARRAGA**

Kontzeptua: 00100 / Udalerria

Iturriak: 1390: F6 (152.or) / “Martín López de *Çu(m)árraga*, procurador de la villa de Segura”; “Collación de Santa María de *Çu(m)árraga*”

Ebakera: *zumárrá*

Jose Mari Etxaniz (Landaburu baserria), 1995

Kokagunea: 88-13, 88-14, 88-21, 88-22, 88-29, 88-30, 88-37, 88-38

Toponimoa: **ZUMARRAGAMENDI**

Kontzeptua: 50102 / Mendia

Ebakera: *zumárramendí*

Genaro Elgarresta (Mendizabal baserria), 1996

Adierakideak: ikus **ARGISAO**

Toponimoa: **ZUMARRETA**

Kontzeptua: 50304 / Zabalgunea

Ebakera: *zumárretá*

Elias Zaldua (Sagaspe baserria), 1995

Kokagunea: 88-30

Toponimoa: **ZUMETA**

Kontzeptua: 50508 / Lursaila

Ebakera: *zúmetá*

María Urkiola (Anduezu baserria), 1995

Kokagunea: 88-29

Toponimoa: **ZURKITZA**

Kontzeptua: 60202 / Erreka

Iturriak: 1826: HIPO6 (202.or) / “Regata mayor de *Zurquiza*”

1889: ZUA2 (10.or) / “Regata llamada *Zurquiza*”

Adierakideak: ikus **OKORROERREKEA**

Toponimoa: **ZUZKITZA**

Kontzeptua: 50301 / Sakona

Iturriak: 1720-11-26: ZUA10 / “Monte de *Zuzquiza*”

1720-03-03: ZUA10 / “Suerte de *Zuzquiza*”

1730-02-13: ZUA10 / “Paraje de *Zuzquiza*”

- 1749-02-05: ZUA10 / “T^o concegil de *Susquiza*”
 1797: HIPO6 (82.or) / “Tierra herial (...) en el término nombrado *Surquiza*, y paraje de Pagadicelay”
 1782: ZUA14 / “Tierras de *Susquiza* y Ayesua”
 1798: HIPO6 (86.or) / “Montes de *Surquiza*”
 1810: HIPO6 (145.or) / “Confina en el sitio de *Surquiza* por un lado en toda la tirada en longitud que vaja de las peñas de Acaiz y por la parte inferior en trozo Castañal de la Casa de Leturiondo”
 1826: HIPO6 (200.or) / “*Surquiza* sobre Yzuzquiza menor”
 1846: HIPO7 (14.or) / “Castañal Ypinogui (...) en el término de *Surquiza*”
 1862: HIPO8 (57.or) / “Término nombrado *Zurquiza*, empezando desde el mismo río que baja de este dho monte hasta la orilla del camino carretil del mismo a la casa de Aizquibel”

Oharrak: Agirietan oso antzekoak diren hiru toponimo nahasten direla dirudi, adierakideak bailiran: *Zuzkitza*, *Zurkitza* eta *Izuzkitza* (ikus *IZUZKITZA*). Paraje zabal bat izendatzeko erabiltzen dira, itxuraz (*Izuzkitza* baseritik gorako sakon guztia: *Okorro*, *Maizelai*, *Troska*, *Basabaztar*, *Pagadizelai*, *Karandoaitz*, *Iturraundi*..). Gaur egun, ordea, *Izuzkitza* besterik ez da erabiltzen eta baserri jakin bati loturik.

Toponimoa: **ZUZKITZABARRENA**

Kontzeptua: 50501 / Parajea

Iturriak: 1852: HIPO7 (54.or) / “Término de *Surquizarbarrena*”